

УЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТІВ ЦЕРКВИ

ДЕВІД О. МАККЕЙ

УЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТІВ ЦЕРКВИ
ДЕВІД О. МАККЕЙ

Видано Церквою Ісуса Христа Святих Останніх Днів
Солт-Лейк-Сіті, штат Юта

Будемо вдячні за зауваження і пропозиції щодо цієї книги. Надсилайте їх на адресу: Curriculum Planning, 50 East North Temple Street, Room 2420, Salt Lake City, UT 84150-3220 USA.

Адреса електронної пошти: cur-development@ldschurch.org

Будь ласка, вкажіть своє ім'я та прізвище, адресу, приход і кіл. Не забудьте зазначити назву книги. Викладіть ваші зауваження і пропозиції щодо сильних її місць і того, що в ній можна поліпшити.

© 2004 by Intellectual Reserve, Inc.

Усі права застережено

Printed in Spain

Текст англійською мовою затверджено: 8/00

Затверджено на переклад: 8/00

Назва оригіналу: *Teachings of the Presidents of the Church: David O. McKay*
Ukrainian

Зміст

Заголовок	Сторінка
Вступ	v
Короткий хронологічний виклад подій життя	x
Життя і священнослужіння Девіда О. Маккея	xiv
1 Ісус Христос: «Дорога, і Правда, і Життя»	1
2 Двоїста природа людини	13
3 Мета Церкви	23
4 Складові поклоніння	31
5 Благословення єдності	41
6 «Кожен член Церкви—місіонер»	53
7 Значення воскресіння	63
8 Сила молитви	75
9 Подолання спокуси	85
10 Божественне покликання пророка Джозефа Сміта	95
11 Життя за Словом мудрості	107
12 Священство—обов'язок представляти Бога	117
13 Важливість святих храмів	129
14 Підготовка до вічного шлюбу та сім'ї	139
15 Щастя у подружньому житті	149
16 Величне покликання батьків	159
17 Свідчення про істину	169
18 Мужність жити праведно	177
19 Небесна суть служіння	185
20 Навчати—благородна праця	195
21 Перші принципи та обряди євангелії	203
22 Свобода волі і відповідальність	213
23 Розвинути Христовий характер	223
24 «Нехай сяє ваше світло»	233
Перелік ілюстрацій	242
Алфавітний покажчик	243

David O. McKay

*Девіда О. Маккея було висвячено на апостола у 1906 р.,
а підтримано як Президента Церкви у 1951 р.*

Вступ

Перше Президентство і Кворум Дванадцятьох Апостолів започаткували серію видань «Учення Президентів Церкви», щоб допомогти членам Церкви поглибити власне розуміння євангельського вчення й наблизитися до Ісуса Христа через вчення пророків цього розподілу. Ця книга містить учення Президента Девіда О. Маккея, який був Президентом Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів з квітня 1951 р. по січень 1970 р.

Як користуватися цією книгою

Кожний розділ у цій книзі складається з таких чотирьох підрозділів: (1) вступна цитата, яка стисло передає головну ідею розділу; (2) «Вступ», що доповнює послання цього розділу історією або порадою Президента Маккея; (3) «Учення Девіда О. Маккея», де представлено важливі вчення, взяті з його численних послань та проповідей; (4) «Рекомендації для вивчення та обговорення», де подано запитання, що спонукають до особистого читання й дослідження, застосування євангельських учень у житті й обговорення вдома і на церковних зборах. Перегляд запитань ще до вивчення слів Президента Маккея сприятиме глибшому розумінню його вчень. Крім того, кожен розділ має список посилань на відповідні Писання, які будуть в пригоді для глибшого вивчення й обговорення.

Ця книга призначена:

Для особистого та сімейного вивчення. З молитвою читаючи та ґрунтовно вивчаючи її, кожен член Церкви здобуде особисте свідчення про істини, викладені Президентом Маккеєм. Ця книга стане новим надбанням у євангельській бібліотеці кожного члена Церкви. Вона стане важливим джерелом для виховання членів сім'ї та сімейного вивчення євангелії.

Для обговорення на недільних зборах. Ця книга є джерелом для навчання на зборах груп первосвящеників, кворумів Мелхиседекового священства і Товариства допомоги, які проводяться звичайно в другу та третю неділі кожного місяця. Навчання на цих недільних зборах повинно проходити як обговорення, зосереджене на євангельських ученнях і принципах. Учителі мають зосередитися на змісті тексту і відповідних уривках з Писань і застосовувати ці вчення до обставин, які будуть знайомі учням. Щоб заохочувати до обговорення, учителям слід користуватися запитаннями, вміщеними в кінці кожного розділу. Якщо це доречно, члени Церкви мають свідчити і ділитися особистим досвідом, що стосується уроку. Якщо вчителі смиренно шукатимуть Духа, коли готуються до уроків і проводять їх, усі присутні на уроці зміцнюватимуться у пізнанні істини.

Провідники та вчителі мають закликати учнів читати вказані розділи, тим самим готуючись до обговорення на недільних зборах, і нагадувати їм приносити на збори свої книги. Вони повинні показувати, що цінують їхню підготовку, і навчати зі слів Президента Маккея. Якщо учні прочитали розділ заздалегідь, вони будуть готові навчати та наставляти одне одного.

Не є обов'язковим і не рекомендується, щоб учні купляли додаткову чи довідкову літературу, аби підкріпити матеріал цієї книги. Для глибшого вивчення доктрини члени Церкви можуть звернутися до уривків з Писань, посилання на які наведені наприкінці підрозділу «Рекомендації для вивчення та обговорення».

Оскільки ця книга призначена для особистого вивчення і розгляду євангельських принципів, багато її розділів містять більше матеріалу, ніж може бути використано на недільних зборах. Тому вивчення її вдома стає важливим для отримання більшої користі від учень Президента Маккея.

Викладання уроків на основі цієї книги

У розділах цієї книги міститься більше інформації, ніж більшості вчителів під силу викласти за один урок. Учителі повинні молитися про допомогу, прагнути натхнення Святого Духа й уважно підбирати цитати, посилання на Писання й запитання, щоб вони якомога повніше відповідали потребам учнів.

Підготовка до уроку

Наведені далі пропозиції є прикладом того, як вчитель може підготуватися і провести урок з цієї книги (ці настанови також можуть бути взяті на озброєння батьками при підготовці уроків на домашній сімейний вечір):

1. Помолившись, уважно прочитайте розділ. Ви можете позначити уривки, які особливо надихнули вас.
2. Подумайте, які зміни мають статися в житті тих, кого ви навчатимете, завдяки цьому уроку. Розмірковуючи над потребами своїх учнів, прагніть натхнення Святого Духа.
3. Вирішіть, чого ви будете навчати. Ще раз прочитайте розділ і виберіть уривки, які найбільше підійдуть для ваших учнів.
4. Вирішіть, як ви будете навчати. Продумайте, як ви викладатимете обрані уривки. Ось кілька пропозицій.
 - Ведіть обговорення на основі запитань в підрозділі «Рекомендації для вивчення та обговорення», що наприкінці кожного розділу.
 - Обговорюйте окремі уривки з Писань, посилання на які подаються наприкінці кожного розділу.
 - Подумайте, як зосередити увагу учнів на початку уроку. Наприклад: ви можете поділитися історією з вступу до розділу, написати на дошці запитання для роздумів або використати наочне приладдя.
 - Щоб ваші учні відчували Дух, ви можете заспівати з ними гімн або пісню Початкового товариства.

- Свідчіть не лише під час завершення заняття, а завжди, коли Дух вам підказує це робити.
- Попросіть одного чи двох учнів підготувати на урок коротеньке свідчення про принципи з цього розділу.
- Якщо це доречно, поділіться власним досвідом щодо принципів з цього розділу. Запросіть інших зробити те саме.

Ідеї щодо використання цих та інших методів навчання дивіться в посібниках: «Навчати—немає покликання величнішого» (36123 192), «Посібник для вчителя» (34595 192) та «Навчання євангелії і провідництво», розділ 16 *Збірника інструкцій Церкви, Книга 2: Провідники священства і допоміжних організацій* (35903 192). Крім цього, щоб ваше навчання було успішним, ми запрошуємо вас взяти участь у 12-тижневому курсі Навчання євангелії, який проводиться у вашому приході або вашій філії, а також у шоквартальних зборах з вдосконалення вчителів.

5. Упорядкуйте свої ідеї. Ви можете скласти схематичний план, який допоможе вам під час викладення уроку.

Проведення змістовних обговорень

І вдома, і в класі розділи цієї книги дають слухачам чудову можливість зміцнювати одне одного, якщо вони беруть участь в обговоренні на євангельську тему. Наведені далі настанови можуть допомогти вам проводити змістовні обговорення.

- Ставте запитання, які спонукають до розмірковування та обговорення, а не просто запитання, відповіді на які «так» чи «ні». Запитання, що починаються з *що, як, чому, хто* або *де*, як правило, найбільше заохочують до обговорення.
- Запрошуйте інших ділитися випадками, які ілюструють застосування в буденному житті євангельських принципів. Заохочуйте їх ділитися своїми почуттями щодо вивченого. Уважно слухайте і виражайте вдячність за їхню участь.
- Будьте чутливими до впливу Святого Духа. Він підкаже вам, що запитати, кого попросити відповісти, як залучити до обговорення інших. Якщо ви відчуваєте, що йде відхи-

лення від основної теми, ввічливо поверніть обговорення в потрібне русло.

- Дивіться, щоб не обірвати змістовне обговорення, намагаючись викласти весь підготовлений вами матеріал. Найважливіше в уроці те, щоб слухачі відчували Дух, більше зрозуміли євангелію, застосовували євангельські принципи у своєму житті і зміцнилися в рішенні жити за євангелією.

Джерела посилань у цій книзі

Учення Президента Маккея, вміщені в цій книзі, є цитатами з різних джерел. За винятком тих випадків, коли в текст необхідно було внести редакторські виправлення, щоб він краще читався, у цитатах збережено авторську пунктуацію, орфографію, а також вживання великої літери. Через це читачі можуть помітити в тексті незначні розбіжності.

Президент Маккей часто говорив про *людину*, *чоловіка* або *людство* як про всіх людей—і чоловіків, і жінок. Він також часто вживав займенник *вона* у значенні *людина*. Це було нормою для мови його доби. Незважаючи на розбіжності між традиціями тієї і сучасної мови, читачі побачать, що вчення Президента Маккея однаково актуальні й цінні і для жінок, і для чоловіків.

Крім того, Президент Маккей був дуже начитаною людиною, тому часто цитував у промовах різних авторів. У більшості випадків слова, які Президент Маккей цитував, взяті в лапки, але ім'я автора слів указується рідко. Щоб не переривати текст розділів книги численними поясненнями на зразок «[автор невідомий]», в книзі зберігається за оригіналом вживання лапок, які вказують на те, що тут Президент Маккей цитував чийсь слова.

Короткий хронологічний виклад подій життя

Ця книга не є історичною; скоріше це збірка євангельських принципів, яких навчав Президент Девід О. Маккей. Однак, щоб розмістити його вчення в історичному порядку, нижче подано події його життя в хронологічному порядку. В цьому огляді пропущено деякі важливі події з його особистого життя, наприклад, народження його дітей та внуків.

1873 р., 8 вересня: Народився в Хантсвіллі, штат Юта, в сім'ї Девіда Маккея та Дженетт Еванс Маккей.

1881 р.: Девід Маккей старший їде на місію до Британських островів. Девід молодший і його мати беруть на себе роботу на фермі та забезпечення сім'ї (7; цифра в дужках вказує вік Девіда О. Маккея).

1887 р.: Отримує від Джона Сміта патріарше благословення (13).

1889 р.: Підтриманий як секретар Недільної школи Хантсвілльського приходу (15).

1893–1894 рр.: Працює учителем і директором Хантсвілльської початкової школи; підтриманий як вчитель Недільної школи в Хантсвілльському приході (19–20).

1894–1897 рр.: Навчається в Університеті Юти і отримує диплом; на випускному вечорі проголошує прощальну промову (20–23).

- 1897–1899 рр.: Два роки служить на місії у Великобританії. Крім виконання роботи з проповідання, служить провідником всіх місіонерів у Шотландії (23–25).
- 1899–1900 рр.: Викладає в Академії Веберського колу в Огдені, штат Юта (25–26).
- 1900 р.: Призначений до Управління Недільної школи Веберського колу (27).
- 1901 р., 2 січня: Одружується з Еммою Рей Рігс у Солт-Лейкському храмі (27).
- 1902 р.: Призначається директором Академії Веберського колу (28).
- 1906 р.: Висвячується в апостоли Президентом Джозефом Ф. Смітом (32).
- 1914–1918 рр.: Перша світова війна (40–44).
- 1918 р.: Призначений старшим директором Об'єднання Недільних шкіл Дезерет. Видає книгу *Ancient Apostles (Давні апостоли)* (45).
- 1919–1921 рр.: Служить комісаром Церкви з питань освіти (45–47).
- 1920 р., грудень: За дорученням Першого Президентства разом із старійшиною Х'ю Дж. Кенноном вирушає у річний тур по місіях Церкви в усьому світі (47).
- 1922–1924 рр.: Служить президентом Європейської місії (49–51).

- 1934 р.: Підтриманий і рукопокладений бути другим радником Президента Гебера Дж. Гранта (61).
- 1939–1945 рр.: Друга світова війна (65–71).
- 1945 р.: Підтриманий і рукопокладений бути другим радником Президента Джорджа Альберта Сміта (71).
- 1950 р.: Висвячений як президент Кворуму Двадцятьох Апостолів (77).
- 1951 р., 9 квітня: Підтриманий і висвячений як дев'ятий Президент Церкви; Стівен Л Річардс став його першим радником, а Дж. Рубен Кларк—другим. На той час у Церкві налічувалося близько мільйона членів (77).
- 1952, червень: Вирушає у 9-тижневу подорож по Європі, під час якої зустрічається з членами Церкви у дев'яти країнах (78).
- 1953 р.: Одержує вищу нагороду скаутства—«Срібного буйвола» (79).
- 1954 р.: Розпочинає 51000-кілометрову подорож. Він був першим Президентом Церкви, який відвідав місії Центральної та Південної Америки; першим Генеральним авторитетом, який відвідав південноафриканські місії (80).
- 1955 р., серпень: Разом з Мормонським хором Скинії приїздить у Європу (81).
- 1955 р., вересень: Освячує храм у Берні (Швейцарія) (82).

- 1956 р., березень: Освячує храм у Лос-Анджелесі, штат Каліфорнія (82).
- 1956 р., жовтень: Освячує будинок Товариства допомоги (83).
- 1958 р., квітень: Освячує храм у Гамільтоні (Нова Зеландія) (84).
- 1958 р., вересень: Освячує храм у Лондоні (Англія) (85).
- 1964, листопад: Освячує храм в Оукленді, штат Каліфорнія (91).
- 1970 р., 18 січня: Помирає в Солт-Лейк-Сіті, штат Юта, у віці 96 років. Коли він завершував своє служіння, кількість членів Церкви становила близько трьох мільйонів.

Життя і священнослужіння Девіда О. Маккея

Девід Оман Маккей став дев'ятим Президентом Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів у квітні 1951 року у віці 77 років. За майже 20 років служіння Президентом він здобув пошану як пророк Бога, яким його вважали члени Церкви та багато людей по всьому світу. Він закликав членів Церкви в усьому ставати більше схожими на Христа і навчати євангелії і словом, і прикладом; і саме в цей час Церква переживала своє стрімке зростання по всьому світі. Не тільки його проповіді справляли незабутнє враження, а і його зовнішність. Багато людей, які зустрічалися з ним, зазначали, що він не лише говорить і поводить як пророк, але й виглядає як пророк. Навіть наприкінці життя він залишався високим і ставним і мав хвилясте сиве волосся. Його обличчя променило праведністю, бо він був праведником.

Спадок і дитинство, сповнені найвищих ідеалів

Уже як Генеральний авторитет Девід О. Маккей часто виражав свою вдячність Богові за спадок і приклад, який передали йому батьки. Сім'я батька, Девіда Маккея, приєдналася до Церкви в Терсо (Шотландія) в 1850 році. У 1856 році сім'я перебралася до Америки і через три роки, заощадивши важкою працею достатньо коштів, подолала рівнини на шляху до Юти; у Солт-Лейк-Сіті вони увійшли в серпні 1859 року¹.

Того ж року, коли в Шотландії до Церкви приєдналася сім'я Маккей (1850-й), сім'я матері Девіда О. Маккея, Дженетт Еванс, також прийняла відновлену євангелію, і сталося це поблизу Мертір-Тидфіл, що на півдні Уельсу. Як і сім'я Маккей, Еванси відплили до Америки в 1856 році і прибули в Юту в 1859-му. Обидві сім'ї осіли в Огдені, штат Юта, де Девід Маккей та Дженетт Еванс зустрілися й покохали одне одного.

Вони одружилися 9 квітня 1867 року в Ендаумент-хаузі. Церемонію проводив старійшина Уілфорд Вудрафф².

8 вересня 1873 року в маленькому містечку Хантсвілл (штат Юта) народився Девід О. Маккей. Він був третьою в сім'ї Девіда та Дженетт Еванс Маккей дитиною і першим сином. Дитинство його було щасливим, але не позбавленим випробувань. Ціла низка подій, які сталися в 1880 році, випробували і довели віру всієї сім'ї; вони допомогли юному Девіду О. Маккею рано подорослішати. Дві його старші сестри, Маргарет і Еллена, померли одна за одною—одна від ревматизму, а інша від пневмонії. Приблизно через рік його батько отримав покликання служити на місії в Шотландії. Девід Маккей не знав, чи може він прийняти таке покликання, адже довелося б залишити дружину (яка чекала іншу дитину) саму, зваливши на неї обов'язки у сім'ї та на фермі. Однак Дженетт, коли дізналася про покликання, твердо відповіла: «Звісно, ти маєш прийняти його! Не турбуйся про мене. Девід молодший і я прекрасно з усім впораємося!»³ З такою підтримкою та обіцянням допомоги з боку сусідів і родичів Девід Маккей прийняв покликання. На прощання він сказав 7-річному Девіду молодшому: «Піклуйся про маму»⁴.

Завдяки мудрому керівництву Дженетт Маккей, працьовитості сусідів і друзів та благословенням Господа ферма Маккеїв процвітала, незважаючи на дворічну відсутність Девіда Маккея. У той час і потім все своє життя Дженетт Маккей з такою ж завзятістю пильнувала і за духовним благополуччям дітей: «Сімейна молитва була невід'ємною складовою життя сім'ї Маккеїв, і коли Дженетт залишилася сама з маленькою сім'єю, моління стало наче ще більш важливим елементом у їхньому щоденному житті. Девід [молодший] був навчений молитися у свою чергу вранці і ввечері, і він побачив, наскільки необхідні для сім'ї небесні благословення»⁵.

Президент Маккей часто говорив, що його мати була гідним наслідування прикладом. Одного разу він сказав: «Я не знаю жодної жіночої чесноти, якої б не мала моя мати... В очах своїх дітей і всіх тих, хто добре її знав, вона була прекрасною і сповненою достоїнства. Вона була людиною емоційною, але

при цьому стриманою і врівноваженою. Її темно-карі очі негайно видавали емоції в її душі, втім, які вона могла ідеально стримати... Завдяки своїй ніжності, постійній дбайливості, відданості сім'ї та правді вона і в дитинстві, і зараз, після всіх років, здавалася і здається мені ідеальною»⁶.

Коли Девіда О. Маккея попросили назвати найвеличнішу людину, з якою йому доводилося спілкуватися, він негайно відповів: «Мій батько!»⁷ Коли батько повернувся з місії, він з 1883 по 1905 рік служив єпископом Еденського і Хантсвілльського приходів⁸. Девід Маккей старший часто ділився з юним сином своїми переживаннями і свідченням. Президент Маккей пригадував: «Хлопчиком я сидав і слухав свідчення того, ким дорожив і кого шанував, як вам відомо, так, як нікого не цінував у цілому світі, і його переконання запали в мою молоду душу»⁹. Сила батьківського прикладу і свідчення завжди підтримували його в пізнанні істини.

У буденному житті батько Президента Маккея викладав йому уроки, що зміцнювали його і потім простежувалися в його вченнях, коли він став апостолом. Одного разу він розповідав, як разом з братами згрібав сіно. Десята частина його мала бути віддана Церкві як десятина. Батько Девіда О. Маккея сказав хлопцям зібрати цю десятю частину з найкращої ділянки, де вони і працювали. Він сказав: «Ця частина—для десятини, для Бога нічого надто хорошим не буває». Роки по тому Девід О. Маккей говорив, що це була «найкраща проповідь про десятину, яку я чув у житті»¹⁰. Його батько також учив його поважати жінок. Президент Маккей говорив молоді: «Я пам'ятаю, як батько застерігав мене, коли в підлітковому віці я став зустрічатися з дівчиною: «Девіде, стався до цієї дівчини так, як би ти хотів, щоб юнак ставився до твоєї сестри»¹¹.

Потім, коли служив уже Президентом Церкви, він так сказав про своїх батьків: «Я вдячний Богові за мудре і дбайливе опікування й виховання прекрасних батьків...—опікування, яке не давало мені ступати на дороги, що привели б мене до абсолютно іншого життя! З кожним роком моя вдячність і любов до дбайливої, дорогоцінної матері та благородного батька лише зростає»¹².

Молодість

Ще в молодості Девіда О. Маккея покликали служити в президентстві кворуму дияконів. У ті часи диякони в приході відповідали за чистоту в каплиці, рубку дров для її опалення. Вони також мали слідкувати, щоб у вдів приходу завжди були дрова¹³. Він говорив членам кворуму, що «відчував себе нездатним служити в такому покликанні, коли є інші, набагато здібніші за нього,... [але] хотів з допомогою Господа просуватися вперед»¹⁴. Таке ставлення було виявом того смирення, з яким він приймав покликання все своє життя.

Оскільки він був сином єпископа, йому часто траплялося зустрічатися з провідниками Церкви, які приїздили до них додому. У липні 1887 року до них приїхав патріарх Джон Сміт і дав йому патріарше благословення (Девіду О. Маккею тоді було 13). Після благословення патріарх Сміт поклав руки на плечі юнака і сказав: «Синку, у тебе попереду важливіші справи, ніж дитячі ігри». Потім Девід прийшов на кухню і сказав: «Якщо він думає, що я припиню гратися, то помиляється». Мати відклала роботу і спробувала пояснити, що мав на увазі брат Сміт. І хоча ні Девід О. Маккей, ні його мати не знали в точності, що приготувало для нього майбутнє, цей випадок показав, що у Господа було в планах дати цьому юнакові значно більші обов'язки¹⁵.

Усю молодість він залишався активним у церковному служінні й продовжував накопичувати знання і досвід. У 1889 році, коли йому було 15, Девіда покликали секретарем Недільної школи Хантсвіллського приходу, і він служив у цьому покликанні до 1893 року, коли його покликали вчителем Недільної школи¹⁶. Любов до Недільної школи і навчання не залишали його все його життя.

Освіта, місіонерське служіння і шлюб

Девід О. Маккей якось писав: «У земному житті людини є три події, які визначають її щастя тут й у вічності: народження, шлюб та вибір роботи»¹⁷. Благословенний вихованням у

праведній сім'ї, він здобув багато чого завдяки мудрим рішенням, що стосувалися його освіти, професії та, згодом, шлюбу.

Після закінчення восьми класів у Ханствіллі, він вступив в Академію Веберського колу в Огдені, де провчився 2 роки. Потім, це припадало на 1893–1894 навчальний рік (Девіду тоді було 20), він повернувся до Ханствілля і працював учителем у місцевій початковій школі. Приблизно в цей же час бабуся Еванс зробила подарунок своїм дітям—по 2500 американських доларів кожному. Грошей сім'ї Маккей не вистачало, і сусіди радили матері Девіда О. Маккея, Дженетт, вкласти гроші в акції. Та вона твердо відповідала: «Кожен цент з цієї суми піде на освіту наших дітей»¹⁸. Отже, восени 1894 року він, його брат і сестри (Томас, Дженетт і Енні) вирушили у фургоні до Солт-Лейк-Сіті, щоб навчатися в Університеті Юти. Фургон був завалений клунками з борошном і банками з фруктами, а за ним плелася дійна корова¹⁹.

Про навчання Девіда О. Маккея в університеті його син Левелін писав: «Навчання було важливою справою. Стрімко зростала любов до навчання; утворювалися міцні дружні стосунки; а його й без того добре відчуття істинних цінностей ще поглибилося. Він став старостою в класі, а на випускному йому випала честь виступати з промовою... Він з ентузіазмом займався спортом і згодом став правим захисником університетської футбольної команди. Але найважливішою подією в цей період було його знайомство з Еммою Рей Рігс»²⁰.

На другому курсі навчання в університеті діти Маккеїв знімали будинок у Емми Робінс Рігс, матері Емми Рей Рігс. Одного дня мати й донька стояли біля вікна і дивилися, як в будинок заходили Девід і Томас Маккеї разом зі своєю матір'ю. Мати Емми Рей зауважила: «Поталанить дівчатам, чоловіками яких будуть оці двоє. Подивись, як вони дбайливо ставляться до своєї матері». Тоді Емма Рей сказала: «Мені подобається темненький», а це був Девід О. Маккей. І хоч він та Емма Рей Рігс вряди-годи і бачилися, серйозних стосунків між ними не було аж до часу, що настав через декілька років²¹.

Коли навесні 1897 року Девід О. Маккей завершив навчання, йому запропонували посаду вчителя в окружній школі в Солт-Лейк-Сіті. Він був радий такій пропозиції і хотів підзаробити, щоб матеріально допомогти сім'ї. Однак у цей же час він отримав і прийняв покликання служити на місії у Великобританії.

1 серпня 1897 року його було рукопокладено президентом Сеймором Б. Янгом для місіонерського служіння на Британських островах. Перша частина місії пройшла у Стірлінгу (Шотландія), де робота йшла повільно і важко. Він сумлінно виконував свої обов'язки, і 9 червня 1898 року його покликали очолити місіонерів у Шотландії. Отримавши таке покликання, він звернувся по допомогу до Господа. Така відповідальність зробила його не по літах дорослим і досвідченим, що підготувало його до майбутнього служіння.

Інша важлива подія сталася лише за три місяці до повернення додому. Ще в молодості він часто молився про духовне підтвердження свого свідчення. 29 травня 1899 року він був на пам'ятній зустрічі місіонерів. Він згадував: «Я пам'ятаю, наче це було лише вчора, яким сильним було натхнення на тих зборах. Усі відчували сильний вплив Духа Господа. Всі присутні зробилися по-справжньому людьми одного серця й одного розуму. Я ще ніколи в житті такого не відчував. Це була відповідь, про яку юнаком я, маючи сумніви, потайки від інших молився найщиріше на схилах і в луках. Для мене то було запевненням, що на щирі молитву відповідь приходить «десь, колись». Під час зборів один старійшина мимовільно підвівся і сказав: «Брати, в цій кімнаті є ангели». Може здатися дивним, але ці слова не вразили нас; дійсно, здавалося, наче так воно і є, хоч сам я й не бачив небесних істот. Я лише знав, що був переповнений вдячності за присутність Святого Духа»²². Старійшина Маккей з честю завершив місію і був відкликаний у серпні 1899 року.

Під час місії він переписувався з Еммою Рей Рігс, або «Рей», як він ніжно називав її (її батьки назвали її так на честь сонячного променя [ray—англ., промінь]). Він був у Шотландії,

вона—в Солт-Лейк-Сіті, їхнє почуття одне до одного розцівило у листуванні. Він помітив, що вони багато в чому однакові з нею: в рівні інтелекту, вихованні та духовних якостях.

Поки Девід О. Маккей служив на місії, вона продовжувала навчання, і, одержавши диплом бакалавра з педагогіки, влаштувалася на роботу в Медсонську школу в Огдені, штат Юта²³. У той же час, восени 1899 року, він став викладачем в Академії Веберського колу. Того навчального року вони часто зустрічалися в парку, що знаходився між цими двома навчальними закладами. Саме там у грудні 1900 року він запропонував їй вийти за нього. Вона запитала: «Ти впевнений, що я—саме та єдина?» Він відповів ствердно²⁴. 2 січня 1901 року Емма Рей Рігс та Девід О. Маккей стали першою подружньою парою, яка побралася в Солт-Лейкському храмі в новому столітті.

Легендарний педагог

У 1902 році Девід О. Маккей у свої 28 років став директором Академії Веберського колу. Незважаючи на велику кількість адміністративних обов'язків, він продовжував викладацьку діяльність. Він усе життя віддавав себе навчанню, вважаючи, що «справжня освіта не тільки в тому, щоб зробити з чоловіків і жінок хороших математиків, знаючих лінгвістів, вдумливих науковців чи видатних літераторів, але й чесних людей, які б відзначалися своєю добропорядністю, поміркованістю і братерською любов'ю. Саме освіта дає чоловікам і жінкам можливість високо цінувати істину, справедливість, мудрість, добросердечність і самоконтроль як найбільш вибрані надбання щасливого життя»²⁵.

Він вважав, що освіта має велике значення для всіх. Він працював директором у той час, коли дуже мало жінок здобували середню освіту. Він писав про важливу роль жінок: «Нечасто наголошують на тій ролі, яку відіграли жінки у заселенні Західної імперії. І в цьому ми лише дотримуємося загальноприйнятої позиції чоловіків усіх епох. Жінки несуть тягарі домашнього господарства, це вони в основному займаються вихованням дітей, це вони надихають чоловіків і синів

Стосунки між Президентом Маккеєм та його дружиною Еммою Рей Ріс Маккей (на фотографії) були взірцем для членів Церкви.

досягати успіху, і в той час, як останніх захоплена публіка зустрічає оплесками, дружини і матері, які насправді заслуговують визнання й похвали, так і залишаються, задоволено посміхаючись, непоміченими»²⁶. Працюючи в Академії Веберського колу, він наголошував на важливості освіти для представників обох статей, і за роки його керівництва кількість жінок-студентів значно зростає.

У роки роботи педагогом й керівником Академії він також служив у президентстві Недільної школи Веберського колу, де започаткував кілька нових програм. Коли його покликали

у президентство Недільної школи, ця організація мало в чому офіційно підпорядковувалася керівництву Церкви. Як другий помічник директора, відповідальний за навчання в класах, Девід О. Маккей одразу ж розпочав роботу з поліпшення викладання уроків на заняттях, впроваджуючи методи, відомі йому з професійної діяльності. Один з провідників Недільної школи так описував його роботу:

«Спочатку він скликав щотижневі збори членів ради [Недільної школи] колу. Він учив їх складати плани уроків і вибирати мету для кожного заняття. Він учив їх формулювати й ілюструвати цю мету. Він приділяв багато уваги викладенню уроку та застосуванню ідеї уроку в житті кожної дитини. Кожен місяць завершувався ... зборами, на які запрошувалися всі вчителі та керівники Недільної школи приходу, їх просили заздалегідь прочитати уроки... Завдяки цим ... зборам учителі йшли додому з «повними кишнями» нотаток на всі чотири уроки на місяць вперед... [Ці] збори стали дуже популярними, і кожне їх відвідування сягало 90–100 відсотків»²⁷.

Звістка про великий успіх Недільної школи у Веберському колі швидко поширилася. Президент Джозеф Ф. Сміт, який тоді був головним відповідальним за Недільну школу, був вражений новаторськими ідеями Девіда О. Маккея у сфері навчання і запросив його написати статтю для часопису «*Juvenile Instructor*»—журналу Недільної школи²⁸.

Апостол Господа

Наголос на викладанні й навчанні

9 квітня 1906 року, після шести років служіння у Недільній школі Веберського колу, його було висвячено в апостоли—тоді йому було 32 роки. Невдовзі після цього його підтримали як другого помічника у Генеральному провідництві Недільної школи. Потім у 1909 році він став першим радником, а з 1918 по 1934 рік служив головним керівником. Новітні методи, які він застосовував у Недільній школі Веберського колу, швидко впроваджувалися по всій Церкві. Вбачаючи потребу в уніфікації уроків, він написав книгу «*Ancient Apostles*» («Давні апостоли»), яка була підготовлена як

один з перших посібників для проведення уроків Недільної школи.

За роки його служіння в Кворумі дванадцятьох ім'я старійшини Маккея нерозривно пов'язувалося з Недільною школою, і, навіть ставши Президентом Церкви, він продовжував писати уроки для Недільної школи. Прагнучи вдосконалити навчання евангелії, він часто зосереджувався на дітях. За його словами, діти приходять «від Батька чисті й незаплямовані, без пороків чи слабкостей... Їхні душі білосніжні, мов чистий аркуш, на якому запишуться прагнення або досягнення життя»²⁹. Він вважав, що Недільна школа грає ключову роль у навчанні й розвитку характеру дітей і молоді.

Світова подорож і президент Європейської місії

Девід О. Маккей набув неабиякого досвіду у своєму житті, і це підготувало його до керівництва всесвітньою Церквою. У грудні 1920 року він із старійшиною Х'ю Дж. Кенноном, редактором журналу «*Improvement Era*», був призначений Президентом Гебером Дж. Грантом та його першим радником, президентом Ентоном Х. Лундом, об'їхати всі місії та школи Церкви по світу. За час цієї річної подорожі вони подолали приблизно 100 тисяч кілометрів (відстань, удвічі більшу за довжину окружності землі), навчаючи і благословляючи членів Церкви у різних країнах. Незважаючи на труднощі—морську хворобу, сум за домом та інші випробування подорожі—вони успішно виконали свою місію і повернулися додому у святвечір 1921 року. По приїзді вони відзвітували Президенту Гранту і були почесно відкликані від виконання цього обов'язку³⁰. На першій після їхнього повернення Генеральній конференції Президент Грант проголосив:

«Я дуже радий тому, що сьогодні з нами брат Маккей. Він об'їхав земну кулю за той час, відколи поїхав після конференції, відвідав наші місії практично на кожному континенті і повернувся, як кожний місіонер, який їде проголошувати евангелію і, ознайомившись з людьми світу і всім різноманіттям віросповідань світу, повертається з більшим світлом, знанням і свідченням про божественність роботи, до якої ми залучені»³¹.

Коли на конференції настала черга виступати старійшині Маккею, він підсумував результати своєї подорожі могутнім свідченням: «Коли ми залишили дім, ... то мали неабиякі побоювання і непевність у подорожі, яку повинні були здійснити... Відчуття величезної відповідальності, бажання належно виконати прохання Президента Гранта, його радників та Дванадцятьох, які доручили нам таку честь і покликання, змусило нас шукати Господа так, як ніколи до того за все моє життя, і сьогодні я хочу свідчити, що обіцяння, яке Мойсей дав дітям Ізраїля перед тим, як вони перетнули Йордан і прийшли в землю обіцяну, було виконано для нас. Ми шукали Господа з усією душею, і Він направляв нас і допомагав нам»³².

Невдовзі після повернення з подорожі світом його було покликано стати президентом Європейської місії. У листопаді 1922 року він вирушив до Ліверпуля. Саме служачи в цьому покликанні, він почав навчати концепції «кожен член Церкви—місіонер», на чому він наголошуватиме згодом уже як Президент Церкви. Перебуваючи президентом місії, він реорганізував місіонерів у групи: одні місіонери подорожували і навчали інших місіонерів кращим методам навчання. Однією з найбільших складностей в роботі були негативні відгуки у пресі. Тоді він особисто зв'язувався з редакторами, обговорював проблему і просив надати можливість розповісти правду про Церкву. Деякі редактори відмовляли йому в цьому, але більшість були дуже чуйні до нього³³. Його здібність підтримувати зв'язки з громадськістю була великим благословенням для Церкви, поки він був у президентстві місії і впродовж всього його служіння.

Підтримка у складі Першого Президентства

Восени 1934 року він був підтриманий як другий радник Президента Гебера Дж. Гранта. Президент Дж. Рубен Кларк молодший, який служив другим радником Президента Гранта, став першим радником. Хоча у Перше Президентство президент Маккей увійшов із солідним за плечима досвідом роботи в Церкві, в день підтримки все ж він відчув себе смиренним у новому покликанні. Він сказав: «Зайве казати... я приголомшений. Останні кілька днів мені було важко

тримати під контролем думки і почуття. Легкість на серці, піднесення духа, які мають супроводжувати призначення на таку високу посаду, на яку призначили мене, були урівноважені усвідомленням величезної відповідальності, яка лягає на мене з покликанням до Першого Президентства»³⁴. Навіть після багатьох років служіння Генеральним авторитетом він визнавав, що «так чи інакше, але стояти перед аудиторією для мене було випробуванням», бо він знав, наскільки великою є його відповідальність³⁵.

У перші роки служіння Президента Маккея в Першому Президентстві члени Церкви переживали наслідки Великої депресії. У 1936 році Перше Президентство офіційно оголосило про Церковну програму безпеки, яка згодом стала Церковною програмою благополуччя. Активний поборник принципу благополуччя, Президент Маккей наголошував, що духовність є майже синонімом благополуччя: «Важливо давати одяг тим, кому нема у що одягтися, забезпечити їжею тих, у кого майже нічого поставити на стіл, дати щось робити людині, яка відчайдушно бореться з розпачем, що приходить через безробіття, але, врешті-решт, найвеличнішими благословеннями Церковного плану безпеки є духовні благословення. Більше духовності проявляється тоді, як даєш, а не коли береш. Найбільше духовне благословення приходить від допомоги іншому»³⁶.

Після смерті Президента Гранта в 1945 році Президентом Церкви став Джордж Альберт Сміт, і він покликав Президента Маккея служити його другим радником. При ньому залишилися більшість попередніх обов'язків, додалися нові можливості й випробування, що постійно з'являлися на шляху. Одним з найбільш масштабних проєктів, в яких він брав участь, було святкування 100-річчя штату Юта, тривалою підготовкою до яких він керував, знаходячи для цього час у щільному графіку. Святкування, кульмінація яких припали на липень 1947 року, були визнані надзвичайно успішними. Одна з місцевих газет писала:

«Родні С. Річардсон, координатор заходів святкувань 100-річчя заснування штату Каліфорнія, прибув до Солт-Лейк-Сіті,

щоб слідкувати за заходами в Юті, планування яких, на його думку, «було взірцевим для всієї країни. Відсутність комерціалізації заходів є однією з неповторних рис святкувань 100-річчя Юти. Справді, їх можна назвати історичними». Крім Каліфорнії, надійшли замовлення від кількох інших штатів на плани й матеріали, що використовувалися при підготовці святкувань³⁷.

Коли стан здоров'я Президента Джорджа Альберта Сміта почав погіршуватися, навантаження на його радників збільшилося. Навесні 1951 року Президент Маккей з дружиною Еммою Рей вирішили поїхати з Солт-Лейк-Сіті у Каліфорнію на відпочинок, який був їм вкрай потрібен. У першу ж ніч, коли вони зупинилися у Сент-Джорджі, штат Юта, Президент Маккей прокинувся з ясним відчуттям, що він повинен повернутися до Солт-Лейк-Сіті. Через кілька днів після того у Президента Джорджа Альберта Сміта був приступ і 4 квітня 1951 року він помер.

Пророк всесвітньої Церкви

Місіонерська робота і зростання Церкви

Прослуживши 45 років апостолом, 9 квітня 1951 року Девід О. Маккей став дев'ятим Президентом Церкви; його радниками були Стівен Л Річардс і Дж. Рубен Кларк молодший. У 1952 році Перше Президентство оприлюднило перший офіційний план проповідницької роботи місіонерів повного дня. Програма мала на меті збільшення ефективності зусиль місіонерів повного дня й представляла типовий порядок проведення бесід для навчання зацікавлених Церквою. Порядок складався з п'яти бесід, які називалися: «Книга Мормона», «Історична основа Відновлення», «Відмітні вчення Церкви», «Обов'язки членів Церкви» та «Як стати членом Церкви»³⁸.

Через дев'ять років, у 1961-му, він провів перший семінар для президентів всіх місій, на якому їм радили просити сім'ї членів Церкви тісніше спілкуватися з друзями і сусідами і щоб потім місіонери навчали їх у них удома³⁹. Наголошуючи на принципі що «кожен член Церкви є місіонером», він закликав

усіх членів Церкви зобов'язати себе щороку приводити до Церкви щонайменше одну людину. Того ж року було засновано мовну школу для новопокликаних місіонерів. Завдяки впровадженню таких новацій кількість членів Церкви і місіонерів повного дня стрімко зростала. За його керівництва більш ніж удвоє зросла кількість колів (приблизно до 500); було засновано нові коли в інших країнах світу: Аргентині, Австралії, Англії, Бразилії, Гватемалі, Мексиці, Нідерландах, Німеччині, Самоа, Тонга, Уругваї, Швейцарії та Шотландії. Крім того, у 1961 році, щоб не відставати від небаченого до цього зростання, члени Першого кворуму сімдесятників були висвячені в первосвященики, щоб вони могли головувати на конференціях колів, а в 1967 році було введено новий чин— регіональний представник Кворуму дванадцятьох.

Подорожі в ролі Президента

Президент Маккей, подорожуючи, подолав більше миль, ніж всі його попередники разом узяті. У 1952 році він розпочав першу з дуже важливих поїздок—дев'ятитижневу подорож Європою, в якій відвідав дев'ять країн і декілька місій. Під час першої зупинки в Шотландії він освятив першу в країні каплицю, що була побудована в Глазго. За поїздки він провів приблизно 50 зборів з членами Церкви, давав численні інтерв'ю і зустрічався з відомими людьми з багатьох країн⁴⁰. У 1954 році він поїхав до далекої місії в Південній Африці; він був першим Генеральним авторитетом, який відвідав цю місцевість. Друга частина подорожі привела його до членів Церкви у Південній Америці. У 1955 році він відвідав Тихоокеанський регіон, а літом того ж року повернувся разом з Хором скінні до Європи.

Він казав, що його подорожі допомагають «членам Церкви краще зрозуміти, що вони не відокремлені, а є невід'ємною частиною Церкви»⁴¹. Церква вперше могла назвати себе всесвітньою. Президент Маккей говорив: «Нехай Бог благословить цю Церкву. Вона всесвітня. Її вплив має поширюватися на всі народи. Нехай Його Дух впливає на людей, де б вони не жили, і схиляє їхні серця до доброї волі й миру»⁴².

Побудова нових храмів

Перебуваючи в 1952 році в Європі, він розпорядився стосовно будівництва нових храмів—перших поза межами Сполучених Штатів і Канади. Бернський храм (Швейцарія) був освячений в 1955 році, а Лондонський (Англія)—в 1958-му. За його президентства в Церкві також були освячені: Лос-Анджелеський храм, штат Каліфорнія (1956), Гамільтонський (Нова Зеландія; 1958) та Оуклендський, штат Каліфорнія (1964). Під його керівництвом для храмового ендаменту стали використовувати фільми, що дозволило проводити обряд різними мовами.

Координація і консолідація

У 1960 році Перше Президентство доручило старійшині Гарольду Б. Лі запровадити Програму церковної координації, що мала об'єднати і скоординувати церковні програми, щоб уникнути їхнього дублювання, підвищити ефективність і віддачу. Виступаючи на Генеральній конференції, старійшина Лі сказав про це введення: «Це ідея, яка ... давно була в задумах Президента Маккея, і тепер, коли він став Президентом Церкви, він спонукає нас просуватися вперед, щоб ми об'єдналися й зробили роботу священства, допоміжних організацій та інших підрозділів більш дієвою, більш результативною для того, щоб зберегти час, енергію та зусилля і направити їх на досягнення початкової мети, заради якої Церкву й було організовано»⁴³.

Представник Церкви

Представники інших віросповідань вважали Президента Маккея великим духовним провідником. Він постійно зустрічався із світовими діячами і представниками місцевих влад. Він також спілкувався з Президентами Сполучених Штатів, зокрема, з Гарі Труменом, Джоном Кеннеді і Дуайтом Ейзенхауером. Одного разу Президент США Ліндон Джонсон, який часто телефонував Президенту Маккею, запросив його до Вашингтона, щоб той особисто дав йому пораду стосовно питань, які хвилювали його. Під час розмови Президент Мак-

кей сказав йому: «Прислухайтеся до голосу сумління. Нехай люди знають, що ви щирі, і вони підуть за вами»⁴⁴.

Улюблений промовець і керівник

З самого дитинства і все своє життя Президент Маккей читав твори видатних письменників і часто під час навчання цитував по пам'яті цілі уривки з них. Наприклад, він казав членам Церкви: «Серце Уордсворта закалатало, коли він побачив на небосхилі веселку. Серце Бернса заплакало, коли він плугом зачепив ромашку. Теннісон міг зірвати квітку, що росте на потрісканій стіні, і спробувати прочитати в ній таємницю, «ким є Бог і ким—людина». Усі ці та інші видатні люди показали нам через творіння природи майстерну працю Божу»⁴⁵.

Члени Церкви із захопленням слухали Президента Маккея. Під час виступів він часто розповідав натхненні історії з власного досвіду і ніколи не цурався хорошого гумору. Йому подобалося розповідати історію про хлопчика, який розносив газети і який якийсь привітався з ним за руку перед тим, як він заходив у ліфт. Тоді хлопчик побіг сходами, щоб привітатися з літнім пророком ще раз нагорі. Хлопчик сказав: «Мені просто захотілося ще раз потиснути вам руку, поки ви не померли»⁴⁶.

Його слова на Генеральних конференціях підкреслювали важливість дому й сім'ї як джерела щастя й вірного захисту від випробувань і спокус. Аксиома, що «жоден успіх не компенсує провалу вдома», часто лунала з трибуни, коли він закликав батьків проводити більше часу з дітьми, розвивати їхній характер і вчити цілісності. Він учив: «Чисті серця в чистому домі завжди знаходяться на відстані шепоту від небес»⁴⁷. Він називав домівку «осередком суспільства» і заявляв, що «батьківство стоїть поруч з божественністю»⁴⁸.

Він говорив про святість шлюбу і часто розповідав про свою любов до сім'ї та дружини Емми Рей. Їхній шлюб, в якому вони прожили більше 60 років, став для майбутніх поколінь святих останніх днів взірцем єдності. Він закликав: «Навчаймо молодь, що шлюбні стосунки є сферою найбільш

священних зобов'язань, відомих людині, або тих, що вона взагалі може дати»⁴⁹.

Коли в середині 60-х стан його здоров'я став погіршуватися, він все більше часу знаходився в інвалідному візку, тому покликав до Першого Президентства більше радників. Незважаючи на дедалі гірший фізичний стан, він продовжував вести справи Церкви, навчати, керувати й надихати. Незадовго до смерті він виступав на зборах у Солт-Лейкському храмі, де були присутні Генеральні авторитети Церкви. Старійшина Бойд К. Пекер, що був присутнім на зборах, так пригадує цю подію:

«[Президент Маккей] говорив про храмові обряди і цитував напам'ять цілі церемонії. Він пояснював нам їхній зміст. (Оскільки ми були у храмі, це було абсолютно прийнятно). Якийсь час він говорив, а тоді зупинився і, глибоко замислившись, став дивитися у стелю.

Я пам'ятаю, що він тримав свої великі руки перед собою, переплівши пальці. Він стояв і пильно дивився—так, як це інколи роблять люди, коли замислюються над глибоким питанням. Потім він сказав: «Брати, здається, я нарешті починаю розуміти».

Таким він і був—пророк, вже більше півстоліття як апостол, і навіть тоді він учився, зростав. Його слова: «Здається, я нарешті починаю розуміти», принесли мені велике заспокоєння»⁵⁰. І хоч Президент Маккей дуже добре розумів євангелію і мав величезний досвід у Церкві, усе ж він був достатньо смиренним, щоб розуміти, що йому все ще є чому вчитися й сягати глибшого знання.

Прослуживши пророком Господа майже 20 років, Президент Девід О. Маккей пішов з життя 18 січня 1970 року в Солт-Лейк-Сіті, штат Юта, у присутності його дружини Емми Рей і п'ятьох дітей. Віддаючи йому належне, Президент Гарольд Б. Лі сказав, що він «залишив світ багатшим, а небеса славетнішими, бо він приніс кожному великий скарб»⁵¹. Президент Джозеф Філдінг Сміт, наступник Девіда О. Маккея, сказав про його спадок: «Він був людиною неабиякої духовної

сили, природженим керівником людей, якого любив його народ і якого шанував світ. У всі майбутні віки люди підводитимуться і називатимуть його благословенним»⁵².

Посилання

1. See Jeanette McKay Morrell, *Highlights in the Life of President David O. McKay* (1966), 6–8.
2. See *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 8–10.
3. Llewelyn R. McKay, *Home Memories of President David O. McKay* (1956), 6.
4. See *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 22–23.
5. See *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 24–25.
6. Bryant S. Hinckley, «Greatness in Men: David O. McKay,» *Improvement Era*, May 1932, 391; paragraphing altered.
7. Jay M. Todd and Albert L. Zobell Jr., «David O. McKay, 1873–1970,» *Improvement Era*, Feb. 1970, 12.
8. See Francis M. Gibbons, *David O. McKay: Apostle to the World, Prophet of God* (1986), 12–13.
9. «Peace through the Gospel of Christ,» *Improvement Era*, Mar. 1921, 405–406.
10. See *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, rev. ed. (1976), 8–9.
11. *Gospel Ideals* (1953), 459.
12. «Expressions of Gratitude and the Importance and Necessity for the Conservation and Training of Youth,» *The Instructor*, Nov. 1966, 413.
13. See *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 28.
14. Leland H. Monson, «David O. McKay Was a Deacon, Too,» *Instructor*, Sept. 1962, 299.
15. See *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 26.
16. See *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 28.
17. David Lawrence McKay, *My Father, David O. McKay* (1989), 120.
18. See *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 31.
19. See *Home Memories of President David O. McKay*, 8–9.
20. *Home Memories of President David O. McKay*, 9.
21. See *My Father, David O. McKay*, 1–2.
22. See *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, 4–5; paragraphing altered.
23. See *Home Memories of President David O. McKay*, 171.
24. See *My Father, David O. McKay*, 4–6.
25. *Treasures of Life*, comp. Clare Middlemiss (1962), 472.
26. «Pioneer Women, Heroines of the World,» *Instructor*, July 1961, 217.
27. George R. Hill, «President David O. McKay ... Father of the Modern Sunday School,» *Instructor*, Sept. 1960, 314; paragraphing altered.
28. See *Instructor*, Sept. 1960, 314; see also «The Lesson Aim: How to Select It; How to Develop It; How to Apply It,» *Juvenile Instructor*, Apr. 1905, 242–245.
29. «The Sunday School Looks Forward,» *Improvement Era*, Dec. 1949, 804.
30. See *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 66–72.
31. In Conference Report, Apr. 1922, 16.
32. In Conference Report, Apr. 1922, 63.
33. See Keith Terry, *David O. McKay: Prophet of Love* (1980), 89–93.
34. In Conference Report, Oct. 1934, 89–90.
35. In Conference Report, Oct. 1949, 116.
36. *Pathways to Happiness*, comp. Llewelyn R. McKay (1957), 377; paragraphing altered.
37. See *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 95–96.
38. See *Deseret News*, Church section, 9 Apr. 1952, 9.
39. See «Every Member a Missionary,» *Improvement Era*, Oct. 1961, 709–711, 730–731.

40. See *My Father, David O. McKay*, 217–237.
41. *Gospel Ideals* (1953), 579.
42. In Conference Report, Oct. 1952, 12.
43. In Conference Report, Oct. 1961, 81.
44. See *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 262–266.
45. In Conference Report, Oct. 1908, 108.
46. See *David O. McKay: Apostle to the World, Prophet of God*, 232–233.
47. In Conference Report, Apr. 1964, 5.
48. *Pathways to Happiness*, 117.
49. *Pathways to Happiness*, 113.
50. *The Holy Temple* (1980), 263.
51. *Stand Ye in Holy Places: Selected Sermons and Writings of President Harold B. Lee* (1975), 178.
52. In Conference Report, Apr. 1970, 4.

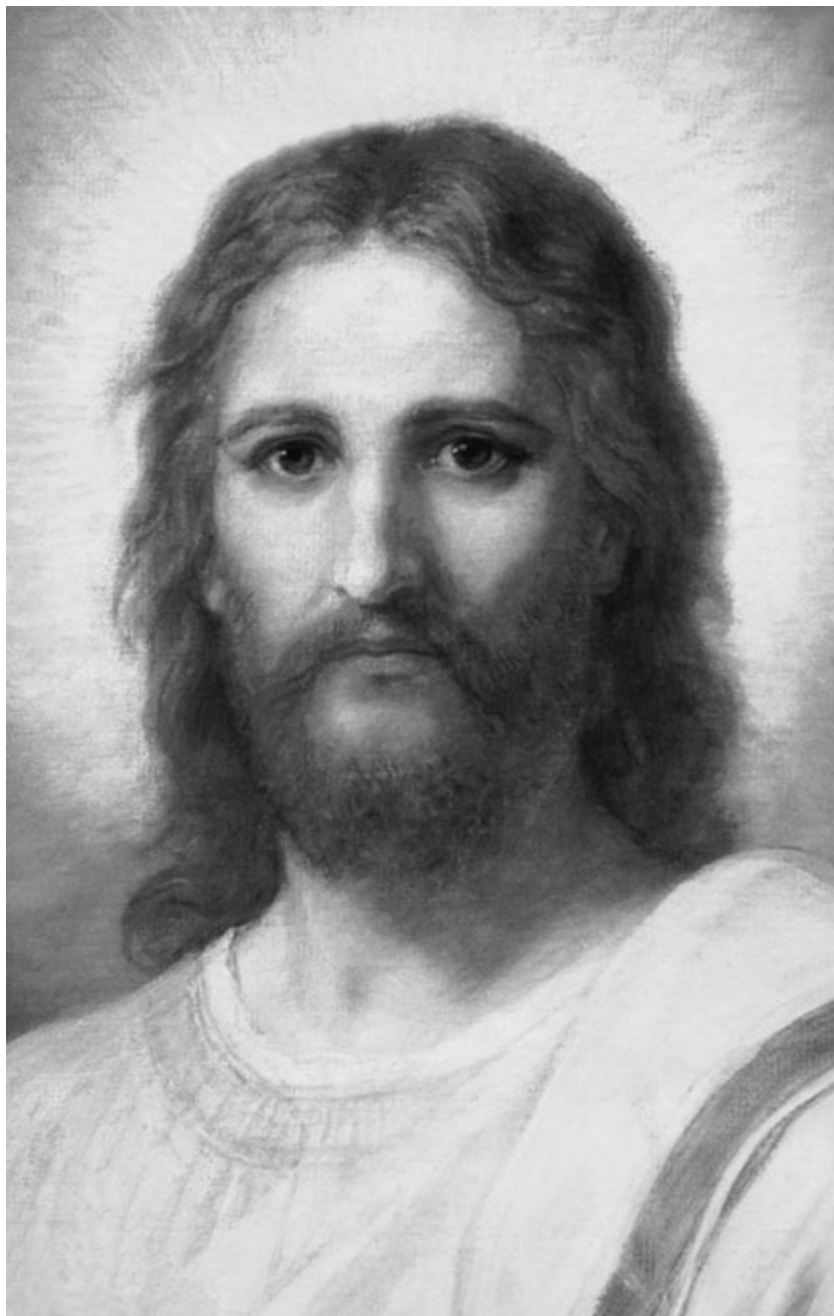
Ісус Христос: «Дорога, і Правда, і Життя»

Якщо людина прагне дізнатися про справжню мету життя, вона мусить жити заради чогось більшого, ніж заради себе. Вона чує голос Спасителя: «Я—дорога, і правда, і життя» (Іван 14:6)¹.

Вступ

4 грудня 1920 року старійшина Девід О. Маккей і його напарник по подорожі Х'ю Дж. Кеннон, президент колу і редактор церковного журналу *«Improvement Era»*, приступили до виконання доручення Першого Президентства—відвідати і зміцнити членів Церкви в усьому світі. Їхня подорож тривала один рік, і за цей час вони подолали майже 100 тисяч кілометрів, більше половини з них по воді. Увечері 10 травня 1921 року, коли вони були на шляху до території, яка зараз відома як Західні Самоа, із старійшиною Маккеєм стався такий випадок.

«Ближче до вечора гладь води відбивала промені сонця, що сідало—картина була дивовижна!.. Усе ще зачарований цією прекрасною картиною, я ліг у [ліжко] о десятій вечора... Потім я наче провалився в сон і побачив у видінні щось невимовно грандіозне. На певній відстані я узрів прекрасне біле місто. І хоч відстань була досить великою, я все ж таки, як мені здалося, зрозумів, що там скрізь ростуть дерева з привабливими плодами, кущі з листям яскравих кольорів і квіти, що розпустилися. Здавалося, що вгорі на ясному небі віддзеркалюються усі ці прекрасні відтінки кольору. Потім я побачив силу-силенну людей, що наближалися до міста. Усі вони були вбрані в білий просторий одяг і білий головний убір. Я відразу звернув увагу на їхнього Провідника, і хоч мені ледь видно

«Нехай всі чоловіки і жінки не зводять очей з Того, Хто є Світлом і дає світло всьому світу, бо Христос є Дорогою, і Правдою, і Життям».

було Його профіль і обриси тіла, я одразу впізнав в Ньому свого Спасителя! Ясність і сяйво Його обличчя були такими, що передати просто неможливо. У Ньому відчувався такий надзвичайний мир—це було божественно!

Як я зрозумів, це було Його місто. Це було Вічне Місто; люди, які йшли за Ним, мали перебувати там в мирі й вічному щасті.

Але хто були вони?

Господь, неначебто прочитав мої думки і відповів, вказуючи на півколо, що з'явилося над ними, а на ньому золотом було виведено слова:

*«Це ті, хто подолали світ,—
ті, хто справді народилися знову!»²*

На першій же Генеральній конференції після призначення його Президентом Церкви Президент Маккей знов підтвердив своє свідчення про Спасителя і благословення, які проливаються на тих, хто йде за Ним:

«Ніхто не може очолювати цю Церкву, не маючи зв'язку з Головою Церкви, нашим Господом і Спасителем, Ісусом Христом. Він—наш Голова. Це—Його Церква. Без Його божественного провідництва і постійного натхнення ми не зможемо впоратися з роботою. З Його провідництвом, з Його натхненням ми непереможні...

Я знаю, що Він дійсно живе, що бажає вести і направляти всіх, хто служить Йому»³.

Учення Девіда О. Маккея

Христос є Світлом для людства.

Христос є Світлом для людства. При такому світлі людина може ясно бачити Його дорогу. Якщо світла зректися, людська душа спотикатиметься у темряві. Жодна людина, жодна спільнота, жоден народ не процвітатиме, якщо не піде за Тим, хто сказав:

«Я Світло для світу. Хто йде вслід за Мною, не буде ходити у темряві той, але матиме світло життя» (Іван 8:12).

Сумно, коли окремі люди і цілі народи прагнуть загасити це світло, коли Христос і Його євангелія витісняються законом джунглів та лезом меча. Найбільшою світовою трагедією наразі є зневіра в милість Бога та брак віри в учення й доктрини євангелії⁴.

Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів вважає, що Своїм життям і вченням Ісус Христос явив норми особистого життя людей і їхніх суспільних стосунків, які, якщо їм знайдено місце в житті окремих людей та громадських інститутів, не тільки позбавлять суспільство від існуючих хвороб, але й принесуть щастя й душевний спокій всьому людству.

Якщо буде сказано, що ... так звані християнські народи не змогли досягти цієї мети, ми відповімо, що причина цього в їхній неспроможності застосовувати на практиці принципи і вчення справжнього християнства...

Людство не раз страждало від неконтрольованих виражень і проявів егоїзму, ненависті, заздрості, жадоби—все це тваринні інстинкти, що призводили до воєн, спустошення, морів та смерті. Якби дотримувалися навіть найпростіших принципів Спасителевого вчення, історія була б іншою⁵.

Коли християни всього світу матимуть віру [в Христа], наче кров у своїх жилах, коли їхні серця сповняться почуттям відданості воскреслому Христу і відповідним принципам життя, людство зробить перший великий крок до стабільного миру, про який ми щодня молимося. Відкиньте Його—і світ сповниться ненавистю, просякне кров'ю від нескінченних воєн⁶.

Євангелія Ісуса Христа є тиглем, в якому переоплавляються ненависть, заздрість і жадібність, а добра воля, доброта і любов залишаються в душах, завдяки чому людина по-справжньому живе і буде.

Нехай всі чоловіки і жінки не зводять очей з Того, Хто є Світлом і дає світло всьому світу, бо Христос є Дорогою, і Правдою, і Життям, єдиним надійним Провідником до небес, і щоб потрапити туди, люди всього світу палко моляться⁷.

Христос учив досконалому життю з ближніми і на власному прикладі показав, як це робиться.

«Як же можемо знати дорогу?»—запитував Хома, коли сидів разом з іншими апостолами і Господом за столом після вечері в пам'ятну ніч зради, і божественна відповідь Спасителя була такою: «Я—дорога, і правда, і життя» (Іван 14:5–6). І це правда! Він є джерелом нашої втіхи, натхненням у житті, творцем нашого спасіння. Якщо ми хочемо дізнатися, як пов'язані з Богом, то звертаємося до Ісуса Христа. Якщо нам треба знати істину про безсмертя душі, ми можемо переконатися в цьому на прикладі воскресіння Спасителя.

Якщо ми хочемо пізнати ідеали життя, щоб жити так з ближніми, то можемо знайти довершений приклад цього в житті Ісуса. Чого б не стосувалися наші благородні бажання, високі прагнення, наші ідеали на будь-якій стадії життя, ми можемо звернутися до Христа й побачити довершеність. Отже, якщо хочемо знайти стандарт поведіння, нам достатньо лише звернутися до Назарянина і в Ньому знайти всі чесноти, якими людина може стати досконалою.

Чеснотами, що разом можуть зробити особистість ідеальною, є істина, справедливість, мудрість, доброта і самоконтроль. Кожна Його думка, кожне слово і кожен вчинок не суперечили небесному закону, а, отже, істині. Канал спілкування між Ним і Батьком був завжди вільний, тож Він завжди знав істину, яка передається через одкровення⁸.

Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів повністю приймає слова Ісуса: «Я прийшов, щоб ви мали життя, і подостатком щоб мали» (Іван 10:10). Однак ми вважаємо, що таким наповненим життям стає не лише завдяки духовному піднесенню, а й завдяки щоденному життю за принципами, яких навчав Ісус.

Цих принципів небагато, вони прості, і при бажанні за ними може жити кожна звичайна людина. Перший з них, який є фундаментом всієї істинно християнської спільноти,— «Люби Господа, Бога свого, усім серцем своїм, і всією душею своєю, і всім своїм розумом, і з цілої сили своєї!» (Марк 12:30).

Віра у Вищу Істоту, яка живе і любить Своїх дітей,—віра, яка дає силу і життя душі. Впевненість, що до Нього можна звернутися по допомогу і що Він явить себе тим, хто прагне Його.

Ще один принцип—це прийняття тієї істини, що життя є даром Божим, а, отже, є божественним. Належне використання цього дару спонукає людину стати господарем ества, а не його рабом. Її бажання мають контролюватися й використовуватися на благо здоров'ю та заради подовження життя. Пристрасті необхідно приборкати і контролювати заради щастя і благословення інших і продовження людського роду.

Третім принципом є особиста цілісність. Під цим я розумію щирість людини, чесність у всьому і завжди, тверезість поглядів і повагу до прав інших—все це завойовує довіру оточуючих. Таке визнання стосується народів так само, як і окремих людей. Одна країна, тільки тому що вона могутня, не може оббирати й пригноблювати іншу, так як і людина не може грабувати і вбивати ближнього.

Четвертий надзвичайно важливий принцип—це усвідомлення себе частиною суспільства, яке пробуджує в кожному розуміння свого обов'язку зробити світ кращим, живучи в ньому⁹.

Життя Спасителя відзначалося головним чином ... *особистою чистотою і служінням*. Він зберіг Себе незаплямованим гріхами світу і присвятив життя людям, спасінню людської сім'ї. Він завжди шукав пригноблених, втішав слабких, зцілював скалічених і немічних, віддав Своє життя заради світу¹⁰.

Існує нагальна потреба в корені змінити ставлення людей одне до одного. В історії світу ще ніколи не було такого часу, коли б зміни на краще були настільки необхідними. І оскільки зречення Христових учень постійно відгукується лихом, чергуючись з короткими періодами передишки, миру та розвитку, чому б, скажіть на милість, людям, замість жадоби влади, не проявити Христову турботу до братів, чесно поводитися, цінувати й вважати людське життя святим, прощати, засуджувати гріх лицемірства і задрощів, проявляти спасительну силу любові?!¹¹

Члени Церкви Христа мають обов'язок рівнятися на безгрішного Сина Людини. Він—єдина Довершена Істота, яка ходила по землі; неперевершений взірець благородності; подібний до Бога; довершений у Своїй любові до людей; наш Викупитель; наш Спаситель; бездоганний Син нашого Вічного Батька; Світло, Життя, Дорога¹².

Я приймаю Ісуса Христа як уособлення людської досконалості¹³.

Учення Христа слід застосовувати щодня.

Я вірю кожному слову, яке промовив Ісус, і це вчення можемо застосовувати в житті і я, і ви. Якщо ми не забуваємо той факт, що є дітьми Небесного Батька, і прагнемо спершу царства Божого, то починаємо по-новому розуміти мету життя... Тільки якщо ми повністю підкоримо своє внутрішнє ество, ми можемо піднятися над егоїстичністю, низьким інстинктом...

Практично дві тисячі років люди вважали [учення Христа] непрактичними—надто ідеальними, як вони казали, та якщо ми будемо щиро вірувати у божественність Христа, що Він є «Дорогою, і Правдою, і Життям» (див. Іван 14:6), в нас не залишиться й тіні сумніву щодо можливості щоденного застосування його вчень.

Дійсно, є серйозні проблеми, що чекають свого розв'язання,—безлад в нетрях [великих міст], постійне протиріччя в питаннях праці й капіталу, алкоголізм, проституція, міжнаціональна ворожнеча та сотні інших нагальних питань. Та Христовий заклик до особистої цілісності, поваги, чесності у стосунках й любові, якщо його прийняти, є основою правильного розв'язання всіх цих соціальних та економічних проблем.

Очевидно, щоб світ хоча б наблизився до цих ідеалів, серця людей повинні змінитися. Заради цього і прийшов Христос у світ. Основна причина проповіді євангелії—це змінити серця і життя людей... Навернені ... можуть свідчити, як це навернення змінило їхнє життя... Завдяки переминам вони несуть у світ мир і добру волю, а не ненависть [і] страждання¹⁴.

Щоб зробити перший крок,... спробуйте по-справжньому ставити себе на місце іншої людини; це найвірніший спосіб позбутися неприємностей, пов'язаних з нерозумінням.

Жодна тверезомисляча людина не стане заперечувати, що застосування цієї простої поради на індивідуальному й національному рівнях зробить світ кращим!

Так само ефективними й застосовними є інші Його вчення щодо цінності й святості людського життя, прощення, важливості чесності в стосунках, засудження Ним гріхів лицемірства і заздрості, Його вчення про рятівну силу любові та безсмертя душі¹⁵.

Життя за вченнями Христа веде до істинної величі і справжнього щастя.

Жодна людина, вирішивши жити щодня за вченнями Ісуса з Назарета, не може не відчувати зміну свого ества. Слова «народитися знову» мають глибше значення, ніж більшість людей надають їм. Таке відчуття переміни можна й не описати словами, але воно реальне.

Щаслива та людина, яка по-справжньому відчула силу, що підносить і перетворює, що приходить від наближення до Спасителя, цього споріднення з живим Христом. Я маю велике почуття вдячності за знання, що Христос є моїм Викупителем¹⁶.

Найвищими з усіх ідеалів є вчення й особливо життя Ісуса з Назарета, і людина тим величніша, чим більш подібна вона до Христа.

Те, що ви відчуваєте до Христа у своєму серці, визначатиме, хто ви, і багато в чому визначатиме, якими будуть ваші вчинки. Жодна людина не може, вивчаючи Його божественну особистість і приймаючи Його вчення, не відчувати в собі очищення й освячення¹⁷.

Поставивши Його за взірць, ми породжуємо в собі бажання бути схожими на Нього, відчувати спорідненість з ним. Ми бачимо життя таким, яким воно має бути і яким може бути¹⁸.

Він не обіцяв матеріальних нагород, але пообіцяв досконалий, божественний характер... «Будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!» [Див. Матвій 5:48.] А за божественним характером неодмінно приходиться щастя—істинне щастя¹⁹.

Євангелія—звістка великої радості—є для людства вірним дороговказом, і найщасливішими є той чоловік чи та жінка, які якнайстаранніше дотримуються її вчень, а ці вчення протиставлені ненависті, переслідуванню, тиранії, пануванню, несправедливості—всьому тому, що призводить до лиха, нищення й смерті по всьому світу. Як сонце на блакитному небі для землі, яка прагне вирватися з пут зими, так і євангелія Ісуса Христа для засмученої людини, яка тягнеться до чогось вищого і кращого, ніж людство вже знайшло на землі.

Яким прекрасним був би цей старий світ, якби Христові, Викупителю людства, чесно можна було б сказати: «Усі шукають Тебе» (Марк 1:37). Тоді б не було більше між народами егоїзму, заздрості, ненависті, нечесності, крадіжки, обману, непослуху, суперечки і боротьби!²⁰

Ми святкуємо народження Того, чия місія на землі (1) прославила Бога; (2) дала землі обіцяння миру; (3) запевнила всіх людей в доброму ставленні Бога до них!

Наскільки кращим і щасливішим було б життя, якби кожна людина, народжена на землі, орієнтувалася в житті на ці три прекрасні ідеали! Маючи таку мету, кожен прагнув би всього чистого, справедливого, добродісного й істинного—всього, що веде до досконалості... Кожен унікав би нечистого, ганебного та мерзенного. Якби кожна людина *бажала* добра ближнім і прагнула проявити це бажання тисячами добрих слів і невеличкими вчинками, що показали б її безкорисливість і готовність жертвувати, який вклад всі ми зробили б у створенні глобального миру та щастя людства!²¹

Наскільки прекраснішим був би цей світ, якби, наприклад, люди щиро намагалися прислухатися до поради Христа: «Якщо маєш щось проти брата свого, примирились із ним». [Див. Матвій 5:23–24]. Або ось Його застереження:

«Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його» [див. Матвій 6:33], що означає, кажучи просто, що ми не повинні захоплюватися нічим суетним настільки, щоб ставити вище за духовні досягнення²².

Я відчуваю і я знаю, що завдяки Йому і тільки Йому і слухняності євангелії Ісуса Христа ми можемо знайти щастя і спасіння в цьому світі та вічне життя у світі прийдешньому²³.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- З якими глобальними проблемами бореться сучасний світ? Які саме принципи, що їх проголошував Ісус Христос, можуть допомогти у розв'язанні цих проблем? Як вони можуть допомогти в цьому?
- Чому віра в Ісуса Христа є необхідною для покращення ситуації, в якій опинився сучасний світ? Що для вас означає фраза, що Ісус Христос є «дорогою, і правдою, і життям»?
- Що в наш час заважає людям жити за ученнями Спасителя? Як ми, кожен окремо і як Церква, можемо нести Його стандарти світові?
- Ісус Христос сказав, що прийшов у світ, щоб ми «мали життя, і подостатком щоб мали» (Іван 10:10; див. с. 4). У чому завдяки Спасителю ваше життя стало більш наповненим?
- Президент Маккей свідчив про Ісуса Христа як про «особлення людської досконалості» (с. 5). Назвіть деякі риси характеру Ісуса Христа, що роблять Його взірцем досконалості. (Див. сс. 4–5.) Наскільки реально нам набути такі риси? Що ми можемо робити, щоб життя кожного з нас було більше схожим на життя Спасителя?
- Президент Маккей учив, що люди, які житимуть за вченнями Спасителя, відчують у собі перемену (див. с. 7). Чи можете ви підтвердити цю думку, виходячи з власного досвіду або досвіду інших? Який зміст Президент Маккей вкладав у слова «народжений знову»? (Див. сс. 7–8.)

Відповідні уривки з Писань: Матвій 11:28–30; Іван 13:15–17; 3 Нефій 27:21–22, 27; УЗ 84:49–54

Посилання

1. In Conference Report, Oct. 1969, 8.
2. *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, rev. ed. (1976), 59–60; paragraphing altered.
3. In Conference Report, Apr. 1951, 157, 159.
4. *Treasures of Life*, comp. Clare Middlemiss (1962), 203–204.
5. «What Doth It Profit?» *Improvement Era*, Jan. 1970, 2.
6. In Conference Report, Apr. 1944, 124–125.
7. «Walk in the Light,» *Improvement Era*, Apr. 1954, 222.
8. In Conference Report, Apr. 1968, 6–7.
9. «What Doth It Profit?» *Improvement Era*, Jan. 1970, 3.
10. In Conference Report, Apr. 1918, 81.
11. «Walk in the Light,» *Improvement Era*, Apr. 1954, 221–222.
12. *Treasures of Life*, 210.
13. In Conference Report, Oct. 1965, 144.
14. In Conference Report, Oct. 1953, 10–11; paragraphing altered.
15. In Conference Report, Oct. 1942, 69–70.
16. In Conference Report, Apr. 1944, 124.
17. In Conference Report, Apr. 1951, 93.
18. In Conference Report, Apr. 1951, 98.
19. In Conference Report, Apr. 1953, 137–138.
20. In Conference Report, Apr. 1968, 9.
21. *Gospel Ideals* (1953), 36–37.
22. In Conference Report, Apr. 1944, 124.
23. In Conference Report, Oct. 1953, 9.

Президент Маккей учив, що «життя ... на землі—це всього-на-всього іспит», який покаже, чи підемо ми за примхами і потуратимемо тілесному єству, чи підемо за духовною природою.

Двоїста природа людини

Тоді виникає запитання: що зробить наше життя більш насиченим—потурання собі плотському чи розвиток себе духовного? Чи не існує такої проблеми?¹

Вступ

На Генеральній конференції 1949 року Президент Маккей розповів таку історію.

«Ходить старий переказ ... про талановитого художника, якого найняли створити фреску для собору в одному з містечок Сицилії. Темою було життя Христа. Художник багато років працював над роботою, і нарешті розпис було завершено, залишилося тільки додати дві найважливіші постаті—Ісуса в дитинстві та Юди Іскаріота. Він довго шукав натурщиків для цих двох персонажів.

Одного дня він йшов через старий район міста і побачив дітей, які гралися на вулиці. Там був дванадцятирічний хлопчик, риси обличчя якого зворушили серце майстра. То було обличчя ангела; і нехай воно було брудне, але саме те, що треба.

Художник забрав дитину до себе додому, і хлопчик день за днем терпляче позував, поки обличчя Христа в дитинстві не було завершено.

Але майстрові не вдавалося знайти натурщика для образу Юди. Цілі роки він вів пошук, боячись, що шедевр так і залишиться незакінченим.

Одного дня він був у таверні й побачив похмурого обшарпанця, який, хитаючись, протиснувся крізь двері і звалився на підлогу, благаючи дати йому вина. Художник підвів його на

ноги і подивився в обличчя; воно вразило його. Здавалося, що на ньому відбитий кожен людський гріх.

«Ходімо зі мною,—сказав художник,—я дам тобі вина, їжі та одягу».

Нарешті він знайшов натурщика для образу Юди! Багато днів, а часто й ночей художник у захваті працював, щоб завершити розпис.

Робота йшла, і той чоловік став змінюватися. Безжиттєвий вираз обличчя змінився дивною напруженістю, а налиті кров'ю очі з жахом дивилися на його образ на фресці. Одного дня, відчувши сум'яття в душі чоловіка, художник відклав роботу і сказав: «Сину мій, я бажаю допомогти тобі. Що бентежить тебе?»

Чоловік заридав і закрив обличчя долонями. Через якийсь час він підвів до літнього митця сповнений мольби погляд.

«Невже ви мене не пам'ятаєте? Колись я позував вам, коли ви малювали малого Христа!»

Розповівши цю історію, Президент Маккей сказав: «Знаєте, історія може бути правдивою або вигаданою, але те, чому вона навчає, актуально в житті. Занепад чоловіка почався з невірних прийнятих у молодості рішень, і в гонитві за вдоволенням власних примх він падав усе нижче і нижче, доки опустився далі нема куди»².

Учення Девіда О. Маккея

У кожному з нас живе два протилежних єства: фізичне й духовне.

Людина є двоїстою істотою, і її життя—то план Бога. Це найперше, що нам завжди слід пам'ятати. У людини є *природне* тіло і *духовне* тіло. Писання дуже ясно заявляють про це:

«І Боги сформували чоловіка з пороку земного, і взяли дух його (тобто, дух чоловіка) і вклали його в нього; і вдихнули в його ніздрі дихання життя, і людина стала живою душею». [Авраам 5:7.]

Отже, людське тіло—це всього лише шкіня, пристановище для духа. Надто багато, надто вже багато людей схильні думати, що людина—це її тіло, а отже, вони всі свої сили спрямовують на те, щоб задовольнити примхи, бажання, пристрасті свого тіла. Надто мало людей усвідомлюють, що справжня людина—це безсмертний дух, який є «розумом, або світлом істини» [див. УЗ 93:29], створеним як особистість ще до народження тіла, і що ця духовна особистість з усіма її неповторними рисами житиме після того, як тіло перестане відповідати земним вимогам. Спаситель сказав:

«Від Отця вийшов Я, і на світ Я прийшов. І знов покидаю Я світ та й іду до Отця». (Іван 16:28).

Як Христовий доземний Дух оживив тіло з плоті й кісток, так і доземний дух кожної людини, народженої на цій землі, оживив її тіло. Не забувайте цю найпершу істину життя!

Тоді виникає запитання: що зробить наше життя більш насиченим—потурання собі плотському чи розвиток себе духовного? Чи не існує такої проблеми?³

Потурання пристрастям і бажанням фізичної частини себе приносить задоволення лише на мить і зрештою може повести до нещастя, страждання і, можливо, занепаду. Духовні досягнення приносять «радість, про яку не пошкодуєш».

У Посланні до галатів Павло конкретно перелічує «учинки тіла», як він їх називає, і «плоди Духа». Зверніть увагу на цю класифікацію. «Учинки тіла» можуть бути такими:

«перелюб, нечистість, розпуста,

ідолослужіння, чари, ворожнечі, сварка, заздрість, гнів, суперечки, незгоди, ересі,

завидки, п'янство, гулянки й подібне до цього. Я про це попереджую вас, як і попереджав був, що хто чинить таке, не впадкують вони Царства Божого!

А плід духа: любов, радість, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра,

лагідність, здержливість: Закону немає на таких!

А ті, що Христові Ісусові, розп'яли вони тіло з пожадливістями та з похотями.

Коли духом живемо, то й духом ходімо!» (Галатам 5:19–25)⁴.

Існує дещо вище, ніж життя за інстинктами, це—духовність, де панує любов, найбожественніша риса людської душі. Є також співчуття, доброта й інші якості⁵.

В [людині] є щось, що спонукає її піднятися над собою, контролювати своє оточення, опанувати власне тіло і все тілесне та жити в кращому і прекраснішому світі⁶.

Доля людини в більшому, ніж у лише тваринному животинні. Це доторк духа! Кожен чоловік, який відчув це, має власне свідчення, і також кожна жінка має власне свідчення, що людина—це двоїста істота. Вона має тіло, як мають його всі тварини. Але в неї є дещо, що дається лише Батьком Небесним—на що вона має право, і це чутливість до нашіптувань, чутливість до натхнення від її Божественного Батька через Святого Духа, посередника між нами та Богом Батьком і Його Сином Ісусом Христом⁷.

Життя—це іспит, який покаже, за яким з двох еств ми підемо і яке будемо розвивати.

Життя людини на землі—це всього-на-всього іспит, який покаже, чи зосередить вона свої зусилля, розум, душу на тому, що принесе втіху й задоволення її тілесному еству, або ж на тому, щоб зробити життя часом набуття духовних якостей.

«Кожне благородне бажання, кожен вияв любові, кожна мить страждання за правду, кожне зусилля, щоб підкорити себе кращому, кожна вірність ідеалу, кожна хвилина відданості принципу, кожен добрий вчинок людству, кожна спроба опанувати себе, кожен прояв душевної відваги, непереможений удаваністю чи поглядами інших, а добре життя і добра праця заради добра—ось, що таке духовність»⁸.

В кожній людині є щось божественне, що постійно рухає її вперед і вгору. Ми віримо, що ця внутрішня сила в людині—це дух, що приходить від Бога. Людина жила до того, як прийти на цю землю, і тут вона для того, щоб удосконалювати той дух, що в ній. У певну мить життя кожна людина

усвідомлює бажання доторкнутися до Нескінченного. Її дух прагне до Бога. Це відчуття всезагальне, і всі люди повинні бути залучені до однієї величної роботи—пошуку і прагнення духовного спокою і свободи⁹.

Нам дано вибирати: жити у фізичному світі як тварини або користуватися тим, що дає нам земне існування, як знаряддям для життя у світі духовності, що приведе нас назад до присутності Бога.

Якщо конкретно, то це означає:

Чи виберемо ми егоїзм, чи будемо поступатися своїм зарадки блага інших;

Чи плекатимемо свої бажання і пристрасті, чи вчитимемося бути стриманими і контролювати себе.

Чи виберемо хтивість, чи цнотливість;

Чи будемо підтримувати злобу, чи зміцнюватимемося в любові;

Чи будемо поводитися жорстоко, чи по-доброму;

Чи будемо песимістами, чи сповненими надії оптимістами;

Чи будемо зраджувати—будемо невідданими близьким, країні, Церкві або Богові, чи будемо вірними;

Чи будемо обманювати, чи поводитися чесно, відповідаючи за кожне слово;

Чи будемо розпускати язика, чи контролювати його¹⁰.

Чи задовольниться людина тим, що ми називаємо тваринним світом, чи задовольниться тим, що цей світ дасть їй, і вона, покірливо підкоривши себе власним пристрастям і бажанням, все більше й більше потуратиме собі, чи ж силою самоконтролю вона сягне інтелектуальних, моральних та духовних благословень,—все це залежить від того, які рішення вона приймає день за днем, ні—кожну мить життя!¹¹

Яка це пародія на людське ество, коли людина або група людей, нехай і обдарованих свідомістю про власну здібність стягнути в людській гідності висот, невідомих нижчим створінням, задовольняється життям за тваринними інстинктами, не докладаючи зусиль, щоб відчути радість, яку приносить доброта, чи-

стога, самоконтроль та віра, дотримання моральних норм! Яка це трагедія, коли чоловік, створений «мало меншим від Бога, і славою й величчю Ти коронуєш його» (Псалми 8:6), ладний плазувати на рівні тварини¹².

Земля в усій своїй величі й красі не є кінцем і метою створіння. *«Моя слава,—каже Сам Господь,—здійснювати безсмертя і вічне життя людини».* (Мойсей 1:39). І людина за допомогою божественного дару свободи волі має відчувати себе зобов'язаною, має усвідомлювати свій обов'язок допомагати Творцеві у досягненні Його божественної цілі.

Справжньою метою життя не є лише існування, задоволення, слава чи багатство. *Справжньою метою життя є вдосконалення людства завдяки особистим зусиллям людей і натхненній підтримці від Бога.*

Справжнє життя—це відгук на найкраще, що є всередині нас. Жити тільки заради пристрасті, задоволення, гордині, заробляння грошей, а не заради доброти й доброзичливості, чистоти й любові, поезії, музики, квітів, зірок, Бога та вічних надій—це обкрадати себе у справжній радості життя¹³.

Духовність вимагає самоконтролю і спілкування з Богом.

Духовність, наша справжня мета, полягає у свідомій перемозі над собою та у спілкуванні з Безмежним¹⁴.

Духовність спонукає людину долати труднощі і здобувати все більше сили. Відчути, як розкриваються здібності і як істина насичує душу,—ось це є дорогоцінним у життєвому досвіді людини. Духовність розвивається завдяки вірності собі та відданості високим ідеалам. Найкращою перевіркою для будь-якої релігії є те, якою вона робить людину. Бути «чесними, вірними, цнотливими, доброзичливими, чеснотними і творити добро всім людям» [див. Уложення віри 1:13] означає мати якості, які приносять надбання душі. Саме це «божественне в людині—найвищий, вінцевий дар,—і дає їй бути царем усього створіння»¹⁵.

Людина, яка ... думає про те, як зробити світ, в якому вона живе, трохи кращим, яка бажає приносити радість своїй сім'ї та близьким і яка робить все на славу Бога, розвине свою духовність настільки, наскільки вона готова зректися себе заради цих ідеалів. Дійсно, саме настільки, наскільки вона робить це, вона зможе піднятися над рівнем тваринного світу¹⁶.

Духовність і моральність у викладенні святих останніх днів міцно закорені на фундаментальних принципах—принципах, яких світ не міг би позбутися, навіть якби дуже хотів, і першим таким фундаментальним принципом є вірування, відповідно до знання святих останніх днів, в існування особистісного Бога. Дітей святих останніх днів навчено визнавати Його і молитися Йому; вони знають, що Він слухає, чує і розуміє їх так само, як слухає, чує і розуміє земний батько, і вони всотали в себе від матерів і батьків справжнє свідчення про те, що цей особистісний Бог промовив у цьому розподілі часів. Так воно і є. Воно так і є¹⁷.

Я свідчу, що канал зв'язку вільний і що Господь готовий вести Свій народ і Він веде його. Чи не варто це того, щоб ми опиралися спокусі, ніж шукали можливості потурати своїм пристрастям або марнославству, як це дехто робить, а, зробивши так, наразитися на відлучення від Церкви, і все лише через те, що хотілося вдовольнити примху або пристрасть? Все залежить від вас—перед вами дві дороги. Одна веде до Духа, свідчення Духа, що перебуває в гармонії з духом сотворіння—Святим Духом. Дух Господа оживлює і дає силу кожному духові, в Церкві чи поза нею. Завдяки Йому ми живемо, рухаємося і існуємо, але свідчення від Святого Духа—це особливий привілей. Це все одно, що увімкнути радіо й почути голос з іншої півкулі. Ті, кого не досягають радіохвилі, не можуть слухати радіо, а ви можете—ви чуєте цей голос, у вас є право чути його і бути веденими ним, і якщо ви робитимете все залежне від вас, то почуєте цей голос. А якщо здастися власним інстинктам, пристрастям і пишатиметеся, думаючи про них, плануючи і задовольняючи їх, вважаючи, що вам це зійде з рук, темрява огорне вас. Ви можете задовольнити свої

пристрасті й бажання, але ви зрікаєтеся Духа; ви перекрили канал спілкування вашого духа зі Святим Духом¹⁸.

Мені на думку не спадає вищого і благословеннішого ідеалу, ніж життя у Дусі, щоб спілкуватися з Вічним¹⁹.

Коли ми ставимо Бога в центр свого існування, то бачимо нову мету життя—духовні досягнення. Матеріальні блага перестають бути головним у житті. Потурати собі, задовольняти потреби і тілесні бажання, як це робить тварина—це вже перестає бути головною метою земного існування. Ми вже дивимося на Бога, думаючи, *не* що можемо від Нього отримати, а що можемо для Нього *зробити*.

Тільки якщо ми повністю підкоримо своє внутрішнє ество, ми можемо піднятися над егоїстичністю, низьким природним потягом. Чим для тіла є дух, тим для духу є Бог. Коли дух залишає тіло, воно стає безжиттєвим, а коли ми зрікаємося Бога в житті, духовність чахне...

Вирішимо ж зараз і назавжди, що будемо чоловіками і жінками з вищою, більш досконалою особистістю, які повністю усвідомлюють свої слабкості, які добрі й милосердні до помилок інших! Вирішимо, що вдома будемо більше тримати себе в руках, що будемо контролювати емоції, почуття і язик, аби не перетнути межу дозволеного і чистого, що будемо старанніше прагнути розвивати своє духовне життя і розуміти, наскільки залежить від Бога наш успіх у цьому житті!²⁰

Реальність Бога Батька, реальність Ісуса Христа, воскреслого Господа,—це істини, що їх має прийняти кожна людська душа. Бог є центром людського розуму, як сонце є центром всесвіту, і як тільки ми відчуємо Його батьківську любов, Його близькість, божественність Спасителя, то відчуємо істини евангелії Ісуса Христа, які приходять з цим знанням так само природно, як день приходять за ніччю, або ніч—за днем²¹.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Чому є потреба в тому, щоб ми були і фізичної, і духовної природи? Як наші бажання і пристрасті можуть піти на добро або на зло?

- Президент Маккей учив, що життя є іспитом, який покаже, за яким своїм еством ми підемо (див. сс. 16–18). У чому проявляється конфлікт між фізичною і духовною природою? Які ми повинні приймати рішення у щоденному житті, щоб мати такі духовні дари, як любов, радість і спокій? (Див. сс. 15–20.)
- Хто така «тілесна людина»? (Мосія 3:19). Чому тілесна людина є ворогом для Бога? Що необхідно зробити, щоб «скинути» оболонку тілесної людини? (Див. сс. 18–20).
- Що змушує багатьох людей зосереджувати життя навколо задоволення жадань фізичного ества? Чому іноді важко зосереджуватися на духовному?
- Чому, здавалося б, незначні промахи можуть підірвати нашу духовність? Як вміння опанувати себе може зміцнити нашу духовність? (Див. сс. 18–20).
- Як ваші стосунки з Богом впливають на вашу духовність? (Див. сс. 18–20). Що ви можете робити, аби поставити в центр життя Бога Батька та Ісуса Христа?

Відповідні уривки з Писань: Йов 32:8; 2 Нефій 2:27–29; Мосія 16:1–5; Авраам 3:24–25

Посилання

1. *Gospel Ideals* (1953), 395.
2. In Conference Report, Apr. 1949, 12–13; paragraphing altered.
3. *Gospel Ideals*, 395.
4. *Gospel Ideals*, 395–396.
5. *Pathways to Happiness*, comp. Llewelyn R. McKay (1957), 288.
6. In Conference Report, Oct. 1928, 37.
7. In Conference Report, Apr. 1960, 122.
8. In Conference Report, Oct. 1963, 89–90.
9. In Conference Report, Oct. 1963, 7.
10. *Gospel Ideals*, 346.
11. In Conference Report, Apr. 1949, 13.
12. In Conference Report, Oct. 1963, 5.
13. In Conference Report, Oct. 1963, 7.
14. In Conference Report, Oct. 1969, 8.
15. In Conference Report, Oct. 1963, 8–9.
16. In Conference Report, Apr. 1958, 7.
17. In Conference Report, Apr. 1934, 22–23.
18. «Talk by President David O. McKay Given to the North British Mission 1 March 1961.» Family and Church History Department Archives, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 6–7.
19. *Gospel Ideals*, 393–394.
20. In Conference Report, Apr. 1967, 134.
21. In Conference Report, Oct. 1925, 106–107.

«Мета організації цієї величної Церкви—такої довершеної, досконалої—благословляти людину».

Мета Церкви

Церква з її досконалою організацією пропонує всім своє служіння й натхнення¹.

Вступ

Президент Девід О. Маккей дуже любив Церкву і мав непохитне свідчення про її місію—востаннє установити царство Бога. Коли служив у Кворумі Дванадцятьох Апостолів, він пригадавав такий випадок:

«Прямо над трибуною в будинку зборів, до якого я хлопчиком приходив на недільну службу, багато років висіла велика фотографія покійного Президента Джона Тейлора, а під нею золотими літерами (так мені здавалося) йшла фраза:

«Царство Боже—або нічого».

Цей вислів вразив мене, тоді ще хлопчика, хоча значення її я зрозумів роками пізніше. Здається, я ще в ті дні зрозумів, що не існує жодної церкви або організації, яка навіть близько така ж досконала, як Церква Ісуса Христа, або настільки ж божественна. В дитинстві я знав це інтуїтивно, в молодості я був у цьому переконаний, а сьогодні я ціную це як незмінне переконання моєї душі...

Божественність Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів проявляється в її організації, а також у її вченнях. Божественність, братерство, служіння—ці три основні принципи ... поширюються на все, що ми робимо в Церкві»².

Тверді переконання Президента Маккея проявлялися в його керівництві. Коли він служив Президентом, Церква стрімко зростала і розвивалася по всьому світу—кількість членів Церкви збільшилася від приблизно одного мільйона до майже трьох. Описуючи роль Президента Маккея в цьому зростанні, двоє істориків зауважили:

«На ранньому етапі свого керівництва Президент Девід О. Маккей, який подорожував більше, ніж будь-хто з його попередників, об'їхав місії в Європі, Латинській Америці, Африці та в Південному Тихоокеанському регіоні, при цьому освятив дві ділянки для храмів у Європі й оголосив побудову храму в Новій Зеландії. У 1955 році він проголосив, що Церква повинна «докласти всіх розумних і доцільних зусиль, щоб зробити для членів Церкви в цих далеких місіях доступними всі ... духовні привілеї Церкви» [in Conference Report, Apr. 1955, 25]. Будівництво храмів, збільшення числа місій, організація колів по світу, спонукання святих будувати Сіон у себе на батьківщині, а не емігрувати до Америки, і, зрештою, передавання керівних посад у Церкві в різних країнах у руки місцевих членів Церкви—все це було важливими кроками до досягнення цієї мети»³.

Віра Президента Маккея в божественну місію та долю Церкви була непохитною до кінця його життя. На генеральній конференції, менш ніж за рік до своєї смерті, він учив: «Бог установив Свою Церкву, яку ніколи не буде повалено і не буде віддано іншим людям. І як вірно, що Бог живе, поки його люди будуть вірними Йому та одне одному, нам нема чого сумніватися в остаточному тріумфі істини»⁴.

Учення Девіда О. Маккея

Місія Церкви—підготувати землю до остаточного встановлення царства Божого.

Місія Церкви—підготувати шлях для остаточного встановлення Царства Божого на землі. Її цілі: по-перше, допомогти людям стати більше схожими на Христа, а, по-друге, змінити суспільство, щоб світ став кращим і більш мирним місцем існування⁵.

На чому [наголошував] Христос, коли ходив серед людей і навчав? Найвеличнішим проголошенням була звістка, що царство Боже вже поруч. «Покайтеся, Боже Царство наблизилось». [Див. Марк 1:15]. Це ж проповідував і посланий перед Ним Іван Христитель. Він проповідував про пришестя

Господа. Він сказав, яким буде місце Господа в цьому царстві, і про це свідчив Спаситель, Він проголошував це. А що це було за царство? Не уявне, а справжнє царство, не просто якість почуття в душі, а й зовнішній прояв праведності. *То було божественне управління серед людей.* Ось, що мав на увазі Спаситель—установлення божественного управління серед людей⁶.

Термін [царство Бога] припускає божественне управління серцями та волею людей і в суспільстві. Людина визнає силу і владу, вищу за власну. «Це не свавільне панування деспотичного Божества; воно ґрунтується на добровільній покорі своєї волі волі Божій». Одного разу Ісус сказав: «Божее Царство всередині вас!» [Лука 17:21]. І це правда, адже саме з серця людини витікає бажання бути частиною зовнішнього царства... Група тільки таких людей, єдиних розумом, що прагнуть небесного провідництва, може зрештою змінити людське суспільство.

Царство Бога також означає всевітнє братерство, всі члени якого визнають Бога як Верховного Правителя і з радістю підкоряються Його божественній волі⁷.

На світі є люди, які кажуть, що заздрість, ворожнеча [та] егоїзм в серцях завжди стоятимуть на перешкоді встановленню ідеального суспільства, що називається Царство Боже. Що б там не казали песимісти і насмішники, місія Церкви Христа в тому, щоб витіснити гріх і нечестивість з людських сердець і, таким чином, змінити суспільство, щоб на землі панував мир і добра воля⁸.

Кворуми священства й допоміжних організацій мають допомагати у звершенні місії Церкви.

Подивіться на священство Церкви. Подивіться на чоловіків і юнаків, організованих у ньому в підрозділи або групи—від 90-річного батька до 12-річного хлопця. У цих групах ви знайдете взірець усього того, що людське суспільство прагне в соціальних групах і товариствах. Ці кворуми створюють можливості для товаришування, братерства та організованого служіння...

Активні організовано працюють над удосконаленням один одного, над особистим благополуччям членів Церкви, людей та на благо суспільства взагалі. Якщо ми вже зупинилися на кворумах, чи не диво, коли чоловіки і юнаки можуть збиратися, спілкуватися, разом служити на благо людству, коли кожен вважається братом? У такому кворумі лікар сидить поруч з теслею, і обидва захоплені найблагороднішим з прагнень—поклонінням Богу та служінням людству!⁹

Обов'язок Товариства допомоги—допомагати священству в установленні царства Бога, полегшувати страждання людей і підтримувати бідних, а також багато в чому робити світ більш прекрасним і щасливим...

Одним з найбільш надихаючих обіцянь, коли-небудь даних людям, що люблять служити, є слова Спасителя: «Що тільки вчинили ви одному з найменших братів Моїх цих,—те Мені ви вчинили» (Матвій 25:40). Тільки дорослим я зрозумів важливість служіння, яке виконують наші сестри в цій Церкві¹⁰.

Церква, визнаючи потенціал інших, крім домівки, сил впливу на життя дитини, поки вона не сягне зрілості, пропонує для неї релігійне оточення—практично з дня її народження. Недільна школа, Початкове товариство, [товариства молодих чоловіків і молодих жінок] організують ефективне навчання, заходи та надають належний провід від самої колиски до віку зрілості¹¹.

Святі останніх днів—це люди, які по-справжньому допомагають одне одному, роблячи життя одне одного прекраснішим,—життя, яке несе спасіння людині. Говорячи про спасіння, я маю на увазі не лише місце в прийдешньому житті, де зникнуть всі наші турботи і проблеми, але й те спасіння, що стосується особи, сім'ї та суспільства тут і зараз. Завдяки євангелії Ісуса Христа і досконалій організації Церкви, явленій в цьому розподілі часів пророку Джозефу Сміту, ми підтримуємо одне одного *духовно*, використовуючи численні можливості для служіння, що нам їх дає Церква. Ми заохочуємо *братерство*, проводячи заходи і спілкуючись у кворумах священства, допоміжних організаціях та на неформальних заходах¹².

Здійснюючи свою місію, Церква благословляє людей і робить їх кращими.

Для членів Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів цінність окремої людини має особливе значення. Кворуми, допоміжні організації, приходи, коли, навіть сама Церква—все організовано для того, щоб забезпечувати благополуччя людини. Все це тільки засоби для досягнення певної мети, а мета ця—щастя і вічне благополуччя кожної Божої дитини. Отже, я закликаю всіх членів Церкви, особливо президентів кворумів та чинів усіх допоміжних організацій, об'єднати зусилля і робити життя людей прекраснішим¹³.

Особистість людини складається не лише з інстинктів, а й того божественного, що постійно підштовхує її йти вперед і підноситися духовно. Це почуття знайоме всім, і в певний момент життя кожен відкриває його в собі.

З цим духовним потягом тісно пов'язані три основні потреби, що є незмінними ось вже століття поспіль: (1) Кожна нормальна людина прагне хоч щось знати про Бога. Який Він? Він цікавиться людьми чи байдужий до них? (2) Як краще жити в цьому світі, щоб досягти максимум успіху і бути найщасливішим? (3) Що це за невідворотна річ, яка називається смертю? Що після неї?

Якщо ви хочете знати відповіді на ці питання, що турбують людську душу, то повинні йти по них до Христа. Тільки істинна релігія може втамувати спрагу душі¹⁴.

Чому ми проводимо конференції і всі інші збори в Церкві? Вони проводяться на користь людині—вашому синові і моєму, вашій дочці і моїй. Господь сказав: «І якщо буде так, що вам доведеться трудитися всі ваші дні, сповіщаючи покаєння цьому народові, і ви приведете тільки одну душу до Мене, якою великою буде ваша радість з нею в царстві Мого Батька!» [УЗ 18:15.]

Мета організації цієї величної Церкви—такої довершеної, досконалої—благословляти людину¹⁵.

Ця Церква була встановлена так, як тільки Церква Христа може бути встановлена,—через пряме повноваження від

Бога. Організована таким чином, вона запрошує весь світ прийти до Церкви, яку визнає Сам Бог і яка надає все необхідне, що тільки людський розум, почуття і бажання можуть очікувати, для здійснення місії кожної людини на цій землі. «Це невинна хвиля особистого впливу, який зрештою торкнеться кожного і змінить всіх людей, щоб вони, як і Ісус, стали подібними до Бога». «Мормонізм [як істинне християнство] підкоряє егоїзм, керує емоціями, контролює бажання, поштовпує розум, підносить доброту. Він заохочує працьовитість, чесність, правдивість, чистоту і доброту. Він усмиряє гордих, піднімає принижених, підтримує закон, вибирає свободу, що є невід'ємною його складовою, і об'єднує людей в одне велике братерство»¹⁶.

Здійснюючи свою місію, Церква сприяє благополуччю людства.

Багато громадян глибоко занепокоєні зростанням рівня злочинності, високими показниками розлучень і позашлюбної вагітності, збільшенням кількості випадків зараження венеричними хворобами, скандалами у правлячих колах та іншими симптомами безчестя в приватному та громадському житті.

Чи це моральний занепад? Чи є причина тривожитися? Світ—навколо нас, і статистика, яку ми читаємо, дійсно страшна і вона є вкрай потрібним попередженням...

Місія Церкви—звести до мінімуму чи навіть, якщо можливо, викоринити це зло у світі із світу. Очевидно, що для цього нам необхідно об'єднати зусилля. Ядром такого об'єднання, цим ідеалом, є євангелія Ісуса Христа, відновлена через пророка Джозефа Сміта. Вона пояснює суть життя людини та його мету і містить в собі життєво важливі, рятівні елементи, благородні ідеали та духовне натхнення, яких прагне людське серце.

Тверезомислячі, достойні чоловіки й жінки, де б вони не жили, бажають вивільнити своє суспільство від того нечестивого, що руйнує його,—це проблеми зі спиртним та пияцтво, пристрасть до наркотиків з відповідними наслідками,

аморальність, бідність тощо. Церква прагне зробити кращими і прекраснішими і домівки, і суспільство в цілому¹⁷.

Виражаймо вдячність за Церкву Ісуса Христа, з її кворумами та допоміжними організаціями, створеними спеціально для того, щоб боротися з цим злом. Вона була встановлена через небесне одкровення від Бога Батька та Його Сина Ісуса Христа. Її славетна місія полягає в проголошенні істини відновленої євангелії, вона має надихнути суспільства, щоб люди по-дружньому ставилися одне до одного, створити в наших громадах таку атмосферу, щоб наші діти мали силу протистояти спокусі, щоб їхнє прагнення до культурних і духовних досягнень заохочувалося¹⁸.

Церква, встановлена через божественне одкровення неосвіченим юнаком, пропонує світові розв'язання всіх соціальних проблем. Вона успішно вистояла перше століття випробувань. Церква серед геніальних концепцій людей двадцятого століття, які сумлінно шукають шляхи соціальних реформ і сліпо вглядаються в майбутнє, прагнучи розгледіти людську долю, сяє, наче сонце на небі, а ті світила обертаються навколо неї як менш значущі супутники. Дійсно, вона є творцем і охоронцем найвищих людських цінностей. Справжнім її завданням є викуплення людського світу. «Це світло істини, що проливається на весь світ, і це світло, рано чи пізно, неодмінно явить людині божественні ідеали, за якими вона має жити»¹⁹.

Церква з її досконалою організацією пропонує всім своє служіння й натхнення... Замість того, щоб відривати людей від світу, вона намагається зробити їх досконалими, подібними до Бога членами суспільства і через них розв'язувати його проблеми²⁰.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Як би ви, згідно з ученнями Президента Маккея, описали мету існування Церкви? (Див. сс. 24–25). Навіщо ми проводимо церковні збори і конференції? (Див. сс. 27–28).

- Як Церква готує землю до остаточного встановлення царства Божого? (Див. сс. 25–29). Чим Церква схожа на царство Боже, яке ще має бути встановлене? (Див. сс. 24–25).
- Що в Церкві допоможе вірним її членам отримати вічне життя? (Див. сс. 25–29). Наведіть приклади з досвіду, коли церковна організація з її кворумами і допоміжними організаціями, допомагала людям вдосконалюватися. (Див. також Ефесянам 4:11–13).
- З якими проблемами бореться сучасне суспільство? (Див. с. 28). Як застосування в житті евангельських принципів сприяє розв'язанню цих проблем? (Див. сс. 28–29).
- Як членство в Церкві благословило ваше життя? Що ви з сім'єю можете робити, щоб повніше користуватися можливостями, які надає Церква?
- Що ми можемо робити, щоб допомагати Церкві у виконанні її обов'язків у ці останні дні?

Відповідні уривки з Писань: Ефесянам 2:19–22; 4:11–15; Мороній 6:4–9; УЗ 10:67–69; 65:1–6

Посилання

1. *Gospel Ideals* (1953), 109.
2. *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, rev. ed. (1976), 15–16.
3. James B. Allen and Richard O. Cowan, «History of the Church: C. 1945–1990, Post–World War II International Era Period,» *Encyclopedia of Mormonism*, 4 vols. (1992), 2:639.
4. In Conference Report, Apr. 1969, 152.
5. In Conference Report, Apr. 1941, 106.
6. In Conference Report, Oct. 1919, 76.
7. In Conference Report, Apr. 1941, 106.
8. In Conference Report, Apr. 1941, 109.
9. In Conference Report, Apr. 1963, 97.
10. *Gospel Ideals*, 255–256.
11. In Conference Report, Apr. 1941, 107.
12. In Conference Report, Apr. 1915, 103.
13. In Conference Report, Oct. 1969, 8.
14. In Conference Report, Apr. 1968, 91–92.
15. In Conference Report, Apr. 1965, 137.
16. In Conference Report, Apr. 1927, 105.
17. In Conference Report, Apr. 1967, 5–6.
18. In Conference Report, Oct. 1948, 122.
19. In Conference Report, Apr. 1930, 83.
20. *Gospel Ideals*, 109–110.

Складові поклоніння

Я молюся, щоб у нас було достатньо сили жити так, щоб ми заслужили божественний провід та натхнення, щоб завдяки поклонінню, розмірковуванню, спілкуванню і благоговінню могли відчутти, наскільки реальні та близькі наші стосунки з Небесним Батьком. Я свідчу вам, що вони реальні, що ми можемо спілкуватися з нашим Небесним Батьком¹.

Вступ

З самого дитинства Девід О. Маккей відчував той спокій, що приходить від спілкування з Богом. «Я пригадую, як одного вечора лежав [у ліжку],—розповідав він,—і тремтів від страху. В дитинстві я, як і всі, або майже всі, боявся темряви, тому часто лежав і уявляв собі бандитів, «бабаїв» та невидимі сили. Тож я тоді лежав, заціпенілий від переляку; але мене вчили, що Бог відповідає на молитви. Зібравши всі сили, я піднявся з ліжка, став у темряві на коліна й помолився Богу, щоб Він позбавив мене почуття страху, і я почув голос так чітко, як ви чуєте зараз мій: «Не бійся, ніхто не заподіє тобі зла». Звісно, дехто може сказати: «Та то причулося». Кажіть, що хочете, але я знаю, що в мою душу завдяки відповіді на дитячу молитву прийшло почуття спокою. Така віра є в душі [дітей] в кожній домівці святих останніх днів по всій землі. Я впевнений, що в тій домівці, де діти виховані у тісному спілкуванні з нашим Вічним Батьком, не може бути багато гріха або багато зла»².

Крім того, що Президент Маккей прагнув «спілкування з Вічним»³ на самоті, він радів можливості вклонятися разом з

іншими святими останніх днів. Він розповідав про незабутній епізод на одному з церковних зборів:

«Одним з найбільш пам'ятних богослужінь, які я коли-небудь відвідував, було зібрання з понад 800 чоловік, яким прислужувалося причастя, і під час обряду не було чути ні звуку, крім хіба що цокання годинника—вісім сотень душ, у кожної з яких принаймні була нагода поспілкуватися з Господом. Ніщо не відволікало, ніякої музики, ніякого співу, жодних розмов. У кожного була можливість зазирнути в себе і поміркувати над своєю гідністю чи негідністю приймати причастя. У кожного був привілей наблизитися до Батька Небесного. Це—ідеал!»⁴

Президент Маккей захоплювався усіх святих останніх днів прагнути цього ідеалу під час богослужінь та в особистому житті. Він сказав: «Спілкування з Богом через Святого Духа є одним з найвеличніших прагнень в житті»⁵.

Учення Девіда О. Маккея

**Благоговіння—це глибоке почуття поваги,
поєднане з любов'ю.**

З прийняттям Бога нерозривно пов'язано благоговійне ставлення, до якого я прагну звернути увагу всієї Церкви. Благоговіння—це найбільший прояв духовності; в дійсності, благоговіння і є самою духовністю. Благоговіння—це глибоке почуття поваги, поєднане з любов'ю. Це «складне почуття, що є поєднанням душевних переживань». [Один автор] каже, що це «найвище з людських почуттів». Я завжди говорив, що якщо благоговіння є найвищим почуттям, то неблагоговіння—найнижчим станом, в якому може жити людина в цьому світі...

Благоговіння включає в себе повагу, шанобливе ставлення, пошану, високе цінування. Без певної міри благоговіння не буде ні люб'язності, ні доброзичливості, ні розуміння почуттів інших та поваги до їхніх прав. Благоговіння в релігії є фундаментальною чеснотою. Це «одна з ознак сили, а відсутність благоговіння—один з явних доказів слабкості.

Жодна людина не досягне висот,—сказав один чоловік,—яка насміхається із святого. Найвищі цінності життя повинні шануватися, або ж люди, які цього не роблять, будуть відкинуті в день суду».

Батьки! *Благоговіння*, як і милосердя, бере свій початок удома. З самого дитинства діти повинні вчитися повазі й шанобливості—повазі одне до одного, до незнайомих та гостей, шанувати літніх і хворих, благоговійно ставитися до святого, до батьків і їхньої любові.

В сім'ї три фактори сприяють виникненню і розвитку благоговіння в дитячій душі. Ось вони: *по-перше*, рішуче і в той же час *лагідне наставляння*, *по-друге*, *прояв ніжності* батьків одне до одного і дітей, і, *по-третє*, *молитва* за участю дітей. У кожній домівці в цій Церкві батьки повинні діяти розумно, щоб залишити в серцях дітей ці основи⁶.

Благоговіння направляє думки до Бога. Без цього релігії бути не може⁷.

Для мене благоговіння є однією з найвищих якостей душі. Неблагоговійна людина—це людина невіруюча...

Благоговіння є ознакою високої культури і справжньої віри в Божество і Його праведність⁸.

Я відчуваю натхнення поставити благоговіння поруч з любов'ю. Ісус у Своїй молитві сказав про благоговіння з самого початку: «Отче наш, що еси на небесах! Нехай святиться Ім'я Твоє...» [Матвій 6:9]. *Святити*—це ставитися благоговійно⁹.

Якби в серцях людей було більше благоговіння, залишилося б менше місця для гріха і смутку, і більше—для радості й щастя. Щоб зробити бажанішим, доступнішим і привабливішим цей самоцвіт, найцінніший серед чеснот, кожний служитель в Церкві, кожний батько і кожний член Церкви повинні бути єдиними в дусі й молитві¹⁰.

Розмірковування робить можливим духовне спілкування з Богом через Святого Духа.

Ми занадто мало уваги приділяємо цінності розмірковування—принципу набожності. У нашому поклонінні є два

елементи: перший—це духовне спілкування, що проявляється в особистому розмірковуванні, а друге—навчання від інших, особливо від тих, хто вповноважений вести нас і наставляти. З цих двох більш корисним для самоаналізу є розмірковування. Розмірковування—мова душі. Його визначають як «форму особистого поклоніння або духовні дії, що полягають у глибокому, тривалому міркуванні на якусь релігійну тему». Розмірковування є формою молитви...

Розмірковування є одними з найбільш потаємних і священних дверей, якими ми проходимо у присутність Господа. Ісус подав нам у цьому приклад. Коли Він охрестився і отримав схвалення Батька: «Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав!» [Матвій 3:17], Він пішов у місце, яке зараз називають горою спокушання. Мені ж більше подобається думати про цю гору, як про гору роздумування, де упродовж 40 днів посту Він спілкувався з Собою і Своїм Батьком і розмірковував над величезною відповідальністю Своєї місії. Одним з результатів цього духовного спілкування була сила, завдяки якій Він зміг наказати спокусникові:

«Відійди, сатано! Бо ж написано: Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому!» (Матвій 4:10).

До Своєї ... прекрасної Проповіді на горі Він перебував на самоті, у розмірковуванні. Так Він зробив і того напруженого Суботнього дня, коли, гостюючи у Петра, встав дуже рано. Петро побачив, що кімната для гостей порожня, і коли вони стали шукати [Ісуса], то знайшли Його на самоті. Саме того ранку Петро сказав:

«Усі шукають Тебе». (Марк 1:37).

І ще потім, коли Ісус нагодував п'ять тисяч, Він сказав двадцятьом розпустити натовп, а Сам піднявся на гору, щоб побути одному. Літописець каже: «Як вечір настав, був там Сам». (Матвій 14:23). Розмірковування! Молитва!¹¹

Зробімо Бога центром нашого життя!.. Спілкування з Богом через Святого Духа є одним з найвеличніших прагнень у житті. Так мир і любов Бога наповнюють душу, служіння Йому стає рушійною силою в житті людини¹².

Ми приходимо в дім Господа, щоб спілкуватися з Ним у душі.

Ми приходимо в приход, щоб поклонятися Господу. Ми бажано відчутти Його Дух, і, відчуваючи Його, ми зміцнюємося духовно¹³.

Церковні будівлі освячені як будинки для поклоніння. Це, зрозуміло, означає, що всі, хто входять в них, роблять це або ж принаймні удають, що роблять це, з наміром наблизитися до присутності Господа, що неможливо зробити у вуличній метушні або суєті буденного життя. Іншими словами, ми приходимо в дім Господа, щоб зустрітися з Ним і спілкуватися з Ним у душі. Тому такі місця зборів повинні у всьому відповідати й підходити для того, щоб запрошеним гостем вважати Бога або вважати гостями тих, хто прийшов Йому поклонятися.

Чи місце для зборів є скромною каплицею, чи «витвором мистецтва», зведеним з білого мармуру та оздобленим цінними породами каменю—це майже, а то й зовсім не має значення для нашого наближення й ставлення до Присутності Безкінечного. Знання, що Бог присутній там, має бути достатньо, щоб спонукати нас поводитися спокійно й благоговійно.

У цьому плані у нас, членів Церкви, які приходять на богослужіння, є багато простору для вдосконалення. Головуючі чини на зборах у колі, приході та кворумі, а особливо вчителі в класах, повинні докласти всіх зусиль, щоб під час богослужіння та занять краще підтримувалися порядок і благоговіння. Якщо між тими, хто сидить поза трибуною, буде менше розмов, це благотворно впливатиме на тих, хто сидить в залі. Прикладом і повчанням діти мають бути навчені, що на богослужіннях недоречно поводити себе галасливо і метушливо. Їх слід навчати в дитинстві й наголошувати на цьому в юності, що розмовляти чи навіть перешіптуватися під час проповіді—це прояв неповаги і що піти з богослужіння до його завершення, за виключенням термінових випадків,—це прояв вищого ступеня нечемності¹⁴.

Кожна крапля будується для двох цілей: по-перше, щоб бути місцем, де всі люди навчатимуться шляхам Бога, а по-друге, щоб у них люди могли славити нашого Батька Небесного, який просить Своїх дітей, щоб вони могли бути чоловіками і жінками такого благородного характеру, аби повернутися до Його присутності¹⁵.

Коли ви переступаєте поріг церковної споруди, то входите в присутність нашого Батька Небесного; і цієї думки має бути достатньо, щоб ви підготували своє серце, розум і навіть одяг, щоб достойно і належно могли перебувати в Його присутності¹⁶.

Нехай неділя не буде для нас просто вихідним днем. Це—святий день, і в цей день ми повинні приходити в дім поклоніння і наближатися до нашого Бога. Якщо ми будемо прагнути Його в Суботній день, входити в цей день в Його присутність, то побачимо, як легше буде перебувати в Його присутності решту днів тижня¹⁷.

Причастя надає можливість спілкування з Господом.

Найбільшу втіху в житті приносить впевненість, що у тебе тісні стосунки з Богом... Час причастя має спонукати до пробудження цього почуття.

«Господь Ісус ночі тієї, як виданий був, узяв хліб, подяку віддав, і переломив, і сказав: «Прийміть, споживайте, це тіло Мое, що за вас ломається. Це робіть на спомин про Мене!»

Так само і чашу взяв Він по Вечері й сказав: «Ця чаша—Новий Заповіт у Моїй крові. Це робіть, коли тільки будете пити, на спомин про Мене!»

Бо кожного разу, як будете їсти цей хліб та чашу цю пити,—смерть Господню звіщаєте, аж доки Він прийде.

Тому-то, хто їстиме хліб цей чи питиме чашу Господню негідно,—буде винний супроти тіла та крові Господньої!

Нехай же людина випробує себе, і так нехай хліб їсть і з чаші хай п'є». [1 Коринтянам 11:23–28].

«Я вважаю, що той короткий проміжок часу, в який прислужується причастя, є однією з найкращих нагод для ... розмірковування».

У Церкві Христа не прислужується більш священного обряду, ніж причастя...

Є три надзвичайно важливих поняття, що стосуються прислужування причастя. Перше—це пізнання себе. Інтроспекція. «Це робить на спомин про Мене», але причащатися ми повинні з *гідністю*, кожен має дослідити свою гідність.

Друге те, що ми укладаємо завіт, а *завіт* набагато більше за обіцяння... В житті немає нічого важливішого за це... Завіт, обіцяння, має триматися в такій же святості, як і життя. Цей принцип працює кожної неділі, коли ми причащаємося.

Третє: є ще інше благословення—відчуття близьких стосунків з Господом. Причастя дає людині можливість поспілкуватися із собою та з Господом. Ми зустрічаємося в будинку, що посвячений Йому, ми віддали його Йому, ми називаємо

Його Його домом. Отже, ви можете бути впевнені, що Він буде поруч, аби надихнути нас, якщо ми прийдемо на зустріч до Нього у відповідному настрої. Ми не готові зустрітися з Ним, якщо приносимо із собою думки про свої справи і, особливо, якщо приносимо в будинок, де поклоняємося, почуття ненависті до ближніх, ворожнечі та заздрості до чинів Церкви. Очевидно, що жодна людина не зможе спілкуватися з Батьком, якщо вона плекає одне з цих почуттів. Вони далекі від духу поклоніння, і особливо далекі від того, щоб причаститися...

Я вважаю, що той короткий проміжок часу, в який прислужується причастя, є однією з найкращих нагод для ... глибокого розмірковування, і в ці священні хвилини ніщо не повинно відвертати нашу увагу від мети цього обряду...

Ми [повинні] наповнити цей священний обряд духом благоговіння, зробити так, щоб під час нього панував ідеальний порядок, щоб кожен, хто приходить у дім Бога, зміг подумати про Його благодать і тихенько, молитвою виразити свою вдячність за Божу милість. Нехай причасна година буде такою подією, щоб під час неї віруюча людина щонайменше спробувала усвідомити, що з її Богом спілкуватися цілком можливо.

Завдяки такому спілкуванню і завдяки готовності душі відгукнутися на натхнення Всемогутнього в цій Церкві відбувалися величні події. Я знаю, що це правда. Президент Уілфорд Вудрафф прекрасно вмів користуватися цим даром. Він завжди відгукувався, він знав «тихий, лагідний голос», що для багатьох є невідомим. Ви відчуєте це в ті надихаючі миті, коли будете наодинці з собою та своїм Богом. Можливо, ви відчуєте це в годину нелегких випробувань, коли поперек життєвої дороги стоїть стіна і коли здається, що ви перед нездоланною перешкодою, або ж коли ваше серце обтяжено якоюсь трагедією в житті. Я повторюю: нашою найбільшою втіхою в цьому житті є те відчуття, коли ти спілкуєшся з Богом. У такі миті зароджується непохитне свідчення...

Якщо ви на хвилинку зупинитеся і замислитеся, то побачите, що немає нічого важливішого під час прислужування

причастя, ніж *згадування* про нашого Господа і Спасителя,— нічого більш вартого уваги, ніж розмірковування над цінністю обіцяння, яке даємо. Що може відволікати нас від цього? Невже є щось важливіше? Ми свідчимо в присутності одне одного, а також перед Ним, нашим Батьком, що бажаємо взяти на себе ім'я Христа, що будемо завжди пам'ятати Його, *завжди*, що будемо дотримуватися заповідей, які Він дав нам. Чи можете ви, чи може будь-яка жива істота, замислившись на мить, вказати на щось більш священне чи більш далекоюсяжне в нашому житті, ніж це? Якщо ми причащаємося лише за звичкою, то вчиняємо нечесно або, скажімо, дозволяємо думкам відволікатися від надзвичайно священного обряду...

Зробімо годину причастя одним з найбільш істотних знарядь для встановлення зв'язку з Божим духом. Нехай Святий Дух, право на присутність якого в нас є, веде нас до Його присутності, і нехай ми відчуємо наближення до Нього і матимемо молитву в своєму серці, яку Він почує¹⁸.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Що означає бути «благоговійним»? (Див. сс. 32–33). Чому поводитися благоговійно це більше, ніж просто сидіти тихо? Як ми можемо розвинути це почуття—«глибоке почуття поваги, поєднане з любов'ю»?
- Як ми можемо навчати принципу благоговіння вдома та в церкві? (Див. сс. 33, 35).
- Чому іноді важко знайти час для розмірковування над божественним? Що ми можемо робити, щоб знаходити для цього час? Які благословення можуть прийти внаслідок розмірковування? (Див. сс. 33–34, 37–38).
- Що ми можемо робити, аби підготуватися ввійти «в дім Господа ... і спілкуватися з Ним у душі»? (Див. сс. 34–38). Як ми можемо підготуватися до прийняття причастя? (Див. сс. 34–38).
- Як ми можемо допомагати дітям, а також іншим людям бути більш благоговійними у храмі, на причасних зборах та на інших церковних зібраннях? (Див. сс. 33, 35). Чому

запізнення на збори або передчасне залишення їх порушує дух благоговіння?

- Яке значення має причастя у вашому житті?

Відповідні уривки з Писань: Псалми 89:5–7; УЗ 20:75–79; 63:64; 76:19–24; 109:21; 138:1–11

Посилання

1. In Conference Report, Apr. 1967, 88.
2. In Conference Report, Apr. 1912, 52.
3. In Conference Report, Oct. 1936, 103.
4. In Conference Report, Apr. 1946, 114.
5. In Conference Report, Apr. 1967, 133.
6. In Conference Report, Oct. 1956, 6–7.
7. In Conference Report, Apr. 1929, 102.
8. In Conference Report, Oct. 1951, 179–180.
9. In Conference Report, Oct. 1950, 163.
10. In Conference Report, Oct. 1955, 5–6.
11. In Conference Report, Apr. 1946, 113.
12. In Conference Report, Apr. 1967, 133.
13. «Reverence,» *Improvement Era*, July 1962, 508.
14. In Conference Report, Oct. 1956, 7.
15. «Our Places of Worship,» *Improvement Era*, Sept. 1969, 2.
16. «Reverence,» *Improvement Era*, July 1962, 509.
17. In Conference Report, Apr. 1929, 102.
18. In Conference Report, Apr. 1946, 111–112, 114–116; paragraphing altered.

Благословення єдності

Єдність та її синоніми—гармонія, доброзичливість, мир, згуртованість, взаєморозуміння—описують стан душі, до якого завжди прагнуло людське серце¹.

Вступ

З жовтня 1934 року по квітень 1951 президенти Дж. Рубен Кларк молодший та Девід О. Маккей разом служили радниками в Першому Президентстві—спочатку радниками Президента Гебера Дж. Гранта, а потім—Президента Джорджа Альберта Сміта. Весь цей час президент Кларк служив першим радником, а президент Маккей—другим.

9 квітня 1951 року, через п'ять днів після смерті Президента Сміта, святі останніх днів зібралися на Генеральній конференції і підтримали Девіда О. Маккея як Президента Церкви. На ній же вони дізналися, що президент Кларк, який вже 17 років віддано служив першим радником, був покликаний другим радником. Першим радником покликали президента Стівена Л Річардса.

Відчуваючи, що така зміна може викликати у членів Церкви здивування, Президент Маккей кілька хвилин виступу на конференції присвятив темі покликання двох своїх радників. Він сказав, що президент Річардс був покликаний першим радником, тому що в чині апостола він служив довше, ніж президент Кларк. Наголошуючи на тому, що такі дії не є «встановленим правилом», Президент Маккей просто сказав, що покликати президентів Річардса та Кларка таким чином «здалося доцільним».

Продовжуючи свій виступ, Президент Маккей розповів про єдність, що існує між ним та його радниками: «Ми не хочемо, щоб будь-який член цієї Церкви, щоб жодний чоловік

Президент Маккей зі своїми радниками, президентом Стівеном Л Річардсом (зліва) та президентом Дж. Рубеном Кларком молодшим (справа). Президент Маккей говорив, що хотів би, щоб члени Церкви «побачили єдність Першого Президентства».

або жодна жінка, які чують мене, навіть подумали, що між двома радниками, які підтримували Президента Сміта в Кворумі Першого Президентства і Президента Гранта в ті роки, які ми провели разом з цим натхненним керівником, були якісь розбіжності. Вам також не слід дивитися на це як на якесь пониження. Президент Кларк є прекрасним слугою...

Ви повинні зрозуміти і те, що робота цих двох чоловіків у Кворумі Першого Президентства базується на засадах повноваження, любові та довіри, свободи подавати пропозиції та рекомендації, а також їхньої відповідальності не тільки перед Кворумом, а й перед Господом Ісусом Христом і всіма людьми.

Обидва вони—великі мужі. Я обох їх дуже люблю і кажу: нехай благословить їх Бог і нехай Він дасть вам розуміння, що в Кворумі Першого Президентства, який ви сьогодні підтримали, буде гармонія, любов і довіра»².

Невдовзі після того, як Президент Маккей промовив ці слова, президент Кларк, звертаючись до святих, висловив бажання працювати в гармонії з братами-служителями: «У служінні Господу важливо не те, де ти служиш, а як ти це робиш. У Церкві Ісуса Христа Святих Останніх Днів людина приймає посаду, на яку її належним чином покликають, а не якої вона прагне або якої уникає. Я обіцяю Президенту Маккею та президенту Річардсу, що буду віддано служити для виконання всіх завдань, що можуть бути доручені мені, і робитиму це з усією силою і всіма здібностями, що знадобляться для цього, хоч я можу й відчувати, що нездатний виконувати їх»³.

Через три роки Президент Маккей знову виступав на Генеральній конференції і говорив про єдність у стосунках з іншими церковними провідниками: «Я бажаю, щоб усі, хто чують мене в цю хвилину, у кого в серці затаїлася упередженість, могли б побачити Генеральних авторитетів у домі Господньому в ранок минулого четверга, коли вони зібралися в пості й молитві, щоб духовно підготуватися до виконання своїх обов'язків на цій Генеральній конференції. Тоді ви б побачили єдність Першого Президентства, і тоді б серце передало серцю, а душа передала б душі те почуття любові, яке

я маю до своїх радників за їхнє ясне бачення, мудре судження і терпіння, яке їм час від часу доводиться проявляти до свого керівника. Ви б побачили єдність та любов цих дванадцятьох чоловіків [Кворум Дванадцятьох Апостолів],... сімдесятників,... та Верховного єпископату. Ми молимося, щоб любов і єдність, які панували на тих зборах, могли поширитися на кожне президентство колу, місії, кожен єпископат, кворум і на кожну допоміжну організацію по всій Церкві. Якщо буде така єдність і така любов, жодна сила на землі не зупинить розгортання Божої роботи»⁴.

Учення Девіда О. Маккея

Господь бажає, щоб Його послідовники були єдиними.

Святий Отче,—заховай в Ім'я Своє їх, яких дав Ти Мені, щоб як Ми, єдине були!

Та не тільки за них Я благаю, а й за тих, що ради їхнього слова вірують у Мене,

щоб були всі одно: як Ти, Отче, в Мені, а Я—у Тобі, щоб одно були в Нас і вони,— щоб увірував світ, що Мене Ти послав» (Іван 17:11, 20–21).

Так в одній з найвеличніших молитов, що були піднесені з цієї землі, Ісус говорить про єдність серед Своїх послідовників як про найважливіше.

Єдність та її синоніми—гармонія, доброзичливість, мир, згуртованість, взаєморозуміння—описують стан душі, до якого завжди прагнуло людське серце. Антонімами є розбрат, суперечки, змагання, непорозуміння...

Нехай благання нашого Господа під час заступницької молитви про єдність знайде собі відповідь в наших домах, у приходах і колах, а також у нашій підтримці основних принципів свободи!⁵

Для звершення Божої роботи єдність у меті, коли всі працюють в гармонії, є просто необхідною. В одкровенні про року Джозефу Сміту приблизно через рік після організації

Церкви Господь у широкому розумінні описує, чому ця велична робота була відновлена на благо людству і для підготовки землі для Його Другого пришествя. Він сказав:

«І саме так Я послав Мій вічний завіт у світ, щоб бути світлом світові, і бути прапором Моему народові, і щоб Іновірці прагнули його, і щоб бути посланцем перед Моїм лицем, щоб приготувати шлях переді Мною» (УЗ 45:9).

Звідси ми бачимо, які серйозні обов'язки покладено на цей народ—допомагати Господу здійснити все це серед людей. Для цього потрібна єдність і відданість цілям цієї роботи. Стосовно цього Господь застерігав:

«Кожне царство, поділене супроти себе, запустіє. І кожне місто чи дім, поділені супроти себе, не втримаються». (Матвій 12:25)⁶.

**Ми повинні уникати поведінки і вчинків,
що руйнують єдність.**

Перша причина, яка поселяє розбрат, є егоїзм; друга—здрість. «Брат такий-то пройшов повз мене і нічого мені не сказав». «Єпископат обрав таку-то сестру органісткою, хоча вона грає набагато гірше за мене». «Я більше ніколи не приходитиму на збори священства, бо єпископат призначив того-то бути порадиником у кворумі священників». «Того-то вибрали вчителем в Недільній школі». «Президентство колу ніколи не помічало мене, і це мене ображає». «Генеральні авторитети не завжди погоджуються зі мною». О! Таких дрібниць можуть бути сотні—дрібниць, які насправді неважливі, якщо порівняти їх з величнішими і більш змістовними речами в житті. Все ж таки, мені з досвіду відомо, що ворог може настільки роздути ці дрібниці, що вони стають у нашому житті горами, і ми спокушаємося, і, давши волю цим почуттям, ми тим самим моримо голодом свою духовність.

Є ще одна річ, що стосується духу заздрості—вишукування недоліків. Ми шукаємо недоліки в ближніх. Ми погано говоримо одне про одного. Коли з'являється таке почуття, корисно просто заспівати коротенький [церковний] гімн «Nay, Speak No Ill» (Не говори погане).

*«Не говори погане; добре слово
 Ніколи не заподіє рани;
 І розпускання злих пліток
 Не варто людської пошани.
 Насіння плід крацим є тоді,
 Коли добрішим обираєш бути ти,
 І, як хорошого нема сказати тобі,
 Все ж про найкраще подумай собі.*

*Не говори погане, будь терплячим
 До слабостей інших, як до своїх,
 Побачити помилку можеш ти першим,
 Але не спіши сурмити її всім.
 Життя бо—якийсь лише день,
 Не скаже ніхто чи тривале воно,
 Тож цей день, що залишивсь лишень,
 Словами своїми несімо добро!
 [Hutts, no. 233.]⁷*

Нехай у нас буде більше бажання допомагати одне одному бути праведними, оберігати Церкву, не говорити погано ні про ближніх, ні про чинів Церкви—місцевих, у колі чи генеральних. Не говоримо лихого, уникаймо наклепів та пліток! Вони отрута для душі тих, хто дозволяє собі їх поширювати. Злослів'я шкодить кривдникові більше, ніж тому, кого скривдили⁸.

У сім'ях, як і в будинках, живуть терміти, що знищують їх, і деякі з цих термітів зветься наклепом, злослів'ям, вишукуванням недоликів, і це проявляється з боку і батьків, і дітей. Наклеп є отрутою для душі. «Наклепники подібні до мух, які пролітають над здоровими частинами тіла людини і сідають тільки на рани». В ідеальній сім'ї немає місця критиканству стосовно ... вчителів, громадських діячів або церковних чинів. Тепер, коли пройшли роки, я все більше і більше вдячний своєму батькові, який вчив: «Ні слова критики на вчителя чи будь-кого іншого!»⁹.

Єдність у сім'ї робить домівку місцем притулку і захисту.

Дитина має право на те, щоб відчувати свій дім притулком, місцем захисту від небезпеки та зла зовнішнього світу. Щоб було саме так, необхідні єдність та цілісність у сім'ї¹⁰.

Я можу згадати лише кілька речей, якщо взагалі такі є, що настільки ж небажані в домівці, як відсутність єдності й гармонії. З іншого боку, я знаю, що домівка, де панує єдність, взаємодопомога і любов, є справжньою частинкою небес на землі. Я припускаю, що майже кожен з вас може свідчити про те, яким радісним є життя в домівці, де ці чесноти посідають чільне місце. Я з безмежною вдячністю і смиренням плекаю спогади про своє юнацтво в батьківському домі, де жодного разу не бачив сварки між татом і мамою, і ці доброзичливість і взаєморозуміння були узами, що тримали разом щасливу сім'ю братів і сестер. Єдність, гармонія, доброзичливість—це чесноти, що повинні підтримуватися і плекатися в кожній домівці¹¹.

Суперечки вдома часто виникають через те, що чоловіки бажають зберегти почуття власної гідності і наполягають на своєму рішенні, вважаючи, що слід робити так, як вважають вони. Дружини бажають того ж. Дехто використовує своє право останнього слова. Чоловіки, як правило, більше схильні до цього, ніж дружини. Кожен намагається зберегти своє обличчя, і замість гармонії і миру в домівці розростається розбрат. Замість того, щоб зберігати гармонійне життя вдома, ви втрачаєте цю гармонію лише тому, що боїтеся зрадити своєму егоїзму, або зійти зі шляху егоїстичного життя. Краще позбутися цього бажання. Промовчіть, і, позбувшись бажання зробити наперекір та почуття ворожості, зверхності, власної значущості, промовчавши, ви повернете в сім'ю повноцінне життя¹².

Нехай Бог благословить усіх вас, нехай веде і допомагає вам, щоб праведність, гармонія і любов одне до одного панували в кожній домівці¹³.

Єдність у Церкві веде до розвитку і духовності.

Місія Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів—установити мир. Живий Христос є її Главою. Під Його керівництвом десятки тисяч чоловіків у Церкві божественним чином уповноважені представляти Його на різних посадах. Обов'язком таких представників є проявляти братерську любов спочатку одне до одного, а тоді й до всього людства, прагнути єдності, гармонії і миру в організаціях всередині Церкви, а також поширювати словом і прикладом ці чесноти по всьому світу¹⁴.

Не існує чесноти, яка б сприяла більшому прогресу й духовності у філіях і приходах Церкви, ніж цей принцип. Коли заздрість, наклепи і злослів'я витісняють взаємодовіру, єдність і гармонію, розвиток в організації припиняється.

Слабкість усередині організації небезпечніша і фатальніша за зовнішній опір їй. Церква немало постраждала від переслідувань і наклепів [або фальшивих звинувачень] нетямущих, обдурених чи злісних її ворогів; більшість перешкод на шляху її розвитку ставлять ті, хто вишукують людські слабкості, ухиляються від обов'язків, порушують заповіді, а також відступницькі групи¹⁵.

Саме принцип *єдності* дозволив приходам, колам, філіям та місіям Церкви розвиватися й досягати цілей, заради яких Церкву було встановлено. Із суперечками та ненавистю ми б такого не досягли. Були труднощі. У кожного члена Церкви є власні погляди. Інколи вони не співпадають з поглядами єпископатів, не співпадають з поглядами президентств колів чи Президентством Церкви, але кожен має підкорити свої погляди заради загального блага, і, маючи цю мету, що єднає всіх, ми досягли чудових результатів.

Коли я думаю про майбутнє цієї Церкви та благополуччя юнаків і дівчат, а також їхніх матерів і батьків, то відчуваю, що немає важливішого заклику, ніж заклик бути єдиними й уникати всього того, що може спричинити розкол серед членів Церкви. Я знаю, що у ворога праведності немає потужнішої

зброї проти груп чоловіків або жінок цієї Церкви, ніж клин розбрату, сумнівів та ворожості...

Перед нами стоїть завдання, і ми не можемо не виконати божественні накази, дані цьому народу. Єдність у меті в гармонії із спільною роботою в цій Церкві, як було явлено Господом,— ось до чого ми прагнемо. Нехай кожен член Церкви, вчитель і керівник відчує важливість роботи, яку він виконує. Усі важливі для успішного виконання Божої роботи, яка є і нашою роботою¹⁶.

Найкраща гарантія єдності і сили в Церкві криється у священстві—у повазі й шануванні його. О, брати мої, президенти колів, єпископи приходів і всі, хто має священство! Нехай Бог благословляє вас у вашому керівництві, в обов'язку направляти, благословляти, втішати людей, над якими вам призначено головувати і з якими спілкуєтеся. Кажіть їм приходити до Господа і прагнути жити відповідно, щоб вони могли піднятися над усім низьким та злим і жити духом.

Визнавайте тих, хто головує над вами, і, якщо необхідно, запитуйте в них поради¹⁷.

Нехай церковні [організації] будуть благословенні духом єдності й гармонією. Нехай дух ворожнечі, наклепу та злослів'я облишить їхні серця, і нехай вони зберігають в серці істину, яку проголосив Ісус: «Якщо ви не єдині, ви не Мої». (УЗ 38:27)¹⁸.

Нехай цей дух єдності та згуртованості, про який наш Господь і Спаситель молився в ніч, коли Його зрадили, буде визначальною рисою цієї Церкви: Батьку, зроби їх єдиними, як єдині Ти і Я [див. Іван 17:11]¹⁹.

Відданість євангельським ідеалам є вірним шляхом до єдності.

Один видатний письменник ... [сказав]: «У сучасному світі живе дуже багато хороших людей, і тих, які готові повірити, більше, ніж будь-коли; але у цих людей немає спільних ідеалів, узгоджених принципів, гармонії у поглядах на життя, єдиної програми дій. Суспільство потрошку усвідомлює своє

становище і починає помічати свої труднощі й потреби, але не має чіткого бачення напрямку дій, організаційного руху, загальних ідеалів, достатнього поштовху... Чи є щось таке, завдяки чому ми можемо об'єднатися, завдяки чому людство усвідомить свою належність до однієї сім'ї, що дасть змогу людям привести до ладу всі свої справи?»

Ми відповідаємо: «Так!», і еднаючою силою такого об'єднання, цим ідеалом, є євангелія Ісуса Христа, відновлена через пророка Джозефа Сміта. Вона пояснює суть життя людини та його мету і містить в собі життєво важливі рятівні елементи, благородні ідеали та духовне натхнення, яких сьогодні прагне людське серце²⁰.

«Благовіщення радості великої» [див. Лука 2:10]—євангелія Ісуса Христа є цим благовіщенням. «Євангелія» буквально означає «добра новина», і саме такою є новина, що проливається з неба... Завжди, в кожному розподілі часів у людей була можливість отримати цю хорошу новину, і пророки, які були у спілкуванні з Вічним і які першими й безпосередньо від Нього отримали цю добру новину, взяли на себе відповідальність передати її іншим людям, щоб вони, зосереджені на скарбах цього світу могли отримати радісне послання і знову відчути мир, гармонію та добру волю²¹.

Чи на морських островах, чи в Японії, чи в Сирії, чи в скандинавських країнах, чи в Англії, Німеччині, Франції, Голландії—де б людина не знайшла групу святих останніх днів, чия віра в євангелію Ісуса Христа непохитна, там вона знайде дух єдності, дух любові, дух бажання жертвувати заради блага людства. Нехай Бог благословить святих останніх днів у всьому світі, щоб вони завжди перебували в такому дусі²².

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Що означає, що Бог Батько й Ісус Христос єдині? У чому конкретно ми можемо бути єдиними в Церкві, вдома, як громада? (Див. сс. 46–48). Що може принести нам єдність?

- Які почуття та дії приносять в наші домівки та приходи дисгармонію? (Див. сс. 44–48). Що ми можемо робити, аби сприяти встановленню гармонії та єдності? Як ми, прагнучи зміцнити єдність у домівках і приходах, можемо застосувати слова президента Кларка («У служінні Господу важливо не те, де ти служиш, а як ти це робиш»)?
- Як впливають на дітей неприємні розмови батьків про керівників і вчителів? Чому злослів'я шкодить «кривднику» більше, ніж тому, кого скривдили? (Див. с. 45).
- Як євангелія справджує прагнення людей до єдності і гармонії? (Див. сс. 48–49). Чому для здійснення вічних цілей Господа на землі необхідна єдність?

Відповідні уривки з Писань: 1 Коринтянам 1:9–10; Мосія 18:21; 3 Нефій 11:29–30; 4 Нефій 1:2, 15–17; УЗ 38:23–27; 105:3–5; Мойсей 7:18

Посилання

1. In Conference Report, Oct. 1967, 7.
2. See Conference Report, Apr. 1951, 150–151.
3. In Conference Report, Apr. 1951, 154.
4. In Conference Report, Oct. 1954, 132–133.
5. «Unity in the Home—the Church—the Nation,» *Improvement Era*, Feb. 1954, 77–78.
6. In Conference Report, Oct. 1967, 6.
7. In Conference Report, Oct. 1967, 7.
8. In Conference Report, Apr. 1969, 95–96.
9. In Conference Report, Apr. 1953, 16.
10. In Conference Report, Apr. 1945, 144.
11. In Conference Report, Oct. 1967, 7.
12. In Conference Report, Apr. 1954, 142.
13. In Conference Report, Oct. 1969, 137.
14. In Conference Report, Oct. 1964, 5.
15. «Unity in the Home—the Church—the Nation,» *Improvement Era*, Feb. 1954, 77.
16. In Conference Report, Oct. 1967, 5–6.
17. In Conference Report, Oct. 1967, 6.
18. In Conference Report, Apr. 1967, 87–88.
19. In Conference Report, Oct. 1934, 91.
20. In Conference Report, Apr. 1941, 108; paragraphing altered.
21. In Conference Report, Apr. 1910, 106.
22. In Conference Report, Apr. 1925, 11.

Відповідальність за поширення євангелії лежить на кожному членові Церкви.

«Кожен член Церкви—місіонер»

*Світ прагне почути істину... Вона є у нас.
Чи готові ми виконати цю роботу—цей обов'язок,
покладений на нас Богом?¹*

Вступ

Батьки Президента Девіда О. Маккея були наверненими до Церкви завдяки проповідницькій роботі місіонерів, покликаних служити у Великобританії. Сім'я його батька Девіда Маккея приєдналася до Церкви в Шотландії в 1850 році однією з найперших в тій місцевості. Сім'я матері Дженетт Еванс приєдналася до Церкви в Уельсі приблизно в той самий час, незважаючи на протести близьких родичів.

Завдяки тому спадку праведності, що його батьки передали йому, Президент Маккей мав непохитне свідчення про важливість та далекосяжні наслідки місіонерської роботи. У 1953 році, подорожуючи Європою, Президент Маккей побував у скромному будинку в Шотландії, де провів своє дитинство його батько. Син Президента Маккея Левелін, який був з ним під час подорожі, так писав про цей випадок:

«[Коли ми підійшли до будинку], крізь хмари пробилися промені сонця і воно наче посміхнулося нам, відображаючи радість і почуття щастя, що було в серці батька. Коли всі ми стали перед будинком, і коли батько дивився на двері, на його очі нахлинули сльози. «Якби не двоє місіонерів, які постукали в ці двері в 1850 році, я б не стояв тут сьогодні!»²

Учення Девіда О. Маккея

Члени Церкви уповноважені виконувати місіонерську роботу.

«Тож ідіть, і навчіть всі народи, християчи їх в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа,

навчаючи їх зберігати все те, що Я вам заповів. І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку!» (Матвій 28:19–20).

Таку настанову було дано першим дванадцятьом. Так само було закликано людей у цю добу—бути світлом для світу, про що говориться в Ученні і Завітах: «І саме так Я послав Мій вічний завіт у світ, щоб бути світлом світові, і бути прапором Моему народові, щоб Іновірці прагнули його, і щоб бути посланцем перед Моїм лицем, щоб приготувати шлях переді Мною» [див. УЗ 45:9].

Церкві Ісуса Христа Святих Останніх Днів ще не було й року, коли пророку Джозефу Сміту було дано це проголошення через одкровення. Йому самому було тільки 26. Яке це дивовижне проголошення, величне за потенціалом, всеохоплююче за масштабами...

Так званий мормонізм підняв прапор народам, як про це цілком зрозуміло сказано словами прочитаного мною одкровення, і запрошує світ прийти до миру, спокою і впевненості³.

Звернення ... «ідіть до всього світу» насправді є місіонерським наказом воскреслого Христа Своїм апостолам. Насправді він каже:

«Вважайте цю роботу незавершеною, аж доки всі народи не приймуть євангелію і їхні імена не будуть серед імен моїх учнів...»

За таким же чітким дорученням з вуст воскреслого Господа, який явив Себе разом з Батьком у тілі на початку дев'ятнадцятого сторіччя, Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів проголошує євангелію «кожному народу, коліну і язичку» так швидко, як тільки дозволяють кошти і можливості членів Церкви⁴.

Кожен святий останніх днів має бути залученим до місіонерської роботи.

Якби мені треба було висловити два найбільш сильні почуття у серці святих останніх днів, то назвав би: По-перше, *абсолютну впевненість у тому, що євангелію, якої навчав Викупитель, коли жив серед людей, і яку згодом змінили, переробили і спотворили люди, було відновлено Ним же в чистоті й повноті*; а, по-друге, що є наслідком першого, щире переконання кожного члена цієї Церкви в тому, що на ньому лежить обов'язок проповідувати відновлену євангелію кожному народові, коліну, язичку і роду⁵.

Пригадаймо, як Христос, перебуваючи на землі, сказав декому з чоловіків, які також знали про Його божественність, що на кожному, хто має знання про існування Бога та про істини євангелії Христа, лежить обов'язок. «Хто ж не знав, а вчинив каригідне, буде мало він битий. Тож від кожного, кому дано багато, багато від нього й жадатимуть». [Лука 12:48]. Тож, на святих останніх днів, які мають це важливе знання, лягає величезна відповідальність. Про народ Божий в давніх і сучасних Писаннях говориться як про вибраний рід, царське священтство, народ святий, як про світло, що на вершині гори. «Ви світло для світу. Не може сховатися місто, що стоїть на верховині гори. І не запалюють світильника, щоб поставити його під посудину, але на свічник,—і світить воно всім у домі. Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі». [Див. Матвій 5:14–16]⁶.

Яка це відповідальність ... вести хороших чоловіків і жінок цього світу до пізнання Бога і до розуміння їхньої місії на землі! Батьки і матері, товариші мої, чи повністю ви усвідомлюєте, що означає взяти на себе відповідальність нести послання миру й доброї волі всім людям?⁷

Світ прагне почути істину, прагне так, як ніколи раніше. Вона є у нас. Чи готові ми виконати цю роботу—цей обов'язок, покладений на нас Богом?⁸

Кожен член Церкви має стати наверненим і мати розуміння євангелії, що включає в себе знання Священних Писань. Як чудово було б, якби кожен член Церкви, як і Петро в давні часи, міг «Господа Христа свят[ити] у ваших серцях, і завжди готовими бу[ти] на відповідь кожному, хто в вас запитає рахунку про надію, що в вас». (1 Петра 3:15).

Обов'язок Церкви—проголошувати євангелію Ісуса Христа, відновлену через пророка Джозефа Сміта, і робити це не тільки словом, роздаючи літературу, а й, що набагато важливіше, живучи за євангелією вдома, дотримуючись її у ділових стосунках, маючи віру і свідчення в серці і випромінюючи їх скрізь, куди йдемо... Ніщо не зможе зупинити поширення істини, крім нашої слабкості або нездатності виконати свій обов'язок⁹.

Кожен член Церкви—місіонер. На ньому лежить обов'язок привести когось ще: матір, батька, сусіда, співпрацівника, друга—будь-кого до посланців євангелії. Якщо кожен член Церкви виконуватиме цей обов'язок і якщо зробить так, аби ця мати, батько чи хтось іще зустрівся з офіційними представниками Церкви, жодна сила на землі не зупинить зростання цієї Церкви. І саме особистий контакт вплине на зацікавлених. Цей особистий контакт, його суть, його ефект залежать від вас. І саме на цьому я хотів би наголосити. Є обов'язок, якого жодна людина не може уникнути, і цей обов'язок—впливати особисто на людей. Саме те, які ви насправді є, а не ким себе удаєте, заохотить людей досліджувати євангелію¹⁰.

Кожен член Церкви повинен бути місіонером. Можливо, його й не уповноважено ходити від будинку до будинку, але його вповноважено завдяки членству в цій Церкві бути хорошим прикладом для сусідів. Сусіди спостерігають за ним. Сусіди спостерігатимуть за його дітьми. Він є світлом і не повинен ставити світильник під посудину, але підняти на верхівку гори, щоб усі люди бачили його і знаходили собі дорогу...

Якщо ви будете жити у злагоді з тими простими принципами, з яких складаються завіти, що їх ви уклали, ввійшовши

у води [хрищення], і відтоді—на причасних зборах, а для багатьох з вас—у Домі Бога, то здійсніте величну місію, і Бог нагородить вас.

Нехай кожен член Церкви переживе перемену в житті й живе так, щоб інші, дивлячись на його праведні діла, славили нашого Батька Небесного¹¹.

Євангелія—наш якір. Ми знаємо, що за цим стоїть. Якщо ми живемо за нею, відчуваємо її і славимо євангелію, священство, його чини, добре говоримо навіть про наших ворогів, то будемо щасливішими і будемо проголошувати євангелію Ісуса Христа. Це всім під силу. Це можливо. Бог не став би нас про це просити, не давши для цього сили, потрібної для виконання цієї роботи¹².

Місіонери повного дня повинні бути гідними служити.

У розділі 4 книги Учення і Завіти описується одкровення, яке отримав Джозеф Сміт, що «ось, дивовижна робота має скоро розпочатися серед дітей людських.

Отже, о ви, хто починає служіння Богу, дивіться, щоб ви служили Йому всім своїм серцем, могутністю, розумом і силою, щоб могли ви стояти безвинними перед Богом в останній день». (УЗ 4:1–2).

Характерною рисою цього одкровення, як і інших, отриманих приблизно в цей самий період, є перелік необхідних якостей для тих, хто мав брати участь у виконанні цієї дивовижної роботи. Серед цих якостей *не було міри заможності, соціального статусу, політичних уподобань, досягнень на військовій царині, знатності роду; але бажання служити Богу з усім «серцем, могутністю, розумом і силою»*—це духовні якості, які *облагороджують душу*. Я повторюю: ні популярність, ні заможність, ні ступінь в богослов'ї—але «дивовижна робота [мала] скоро розпочатися серед дітей людських»¹³.

Існують певні стандарти, якими [єпископи і президенти колів] повинні керуватися при покликанні наших місіонерів.

По-перше, не покликайте [місіонера] заради того, щоб врятувати його чи її. Юнак може сходити з вірного шляху, і ви думаєте, що місія допоможе йому. Може й так. Але не тому ви посилаєте його. Вибирайте [місіонерів], які гідні представляти Церкву; дивіться, щоб вони були достатньо зрілими і, найважливіше, щоб мали волю¹⁴.

Нам корисно не стільки думати про благополуччя тих представників, скільки про їхню підготовку і відповідність для виконання обов'язків, покладених на них місіонерським покликанням. Вибираючи місіонера, добре подумати про такі питання:

Чи гідний він представляти Церкву?

Чи достатньо у нього сили волі, щоб опиратися спокусам?

Чи зберігав він себе чистим ще вдома і цим довів, щоб зможе протистояти можливій спокусі на місії?

Чи брав він активну участь у житті Церкви вдома?

Чи має він хоч якусь уяву про те, що Церква пропонує світові?

Чи розуміє він, що Церква—це найвеличніша річ на світі, єдина організація, вповноважена представляти Господа Ісуса Христа у спасінні людства?

Чи відчував він через молитву або життєві події, що Бог поруч, щоб він міг приходити до Господа, як приходив би до свого земного батька?¹⁵

Тому кожен старійшина, який їде в інші країни проповідувати євангелію, спочатку сам повинен щосили намагатися жити за євангелією і мати в серці переконання, що він проголошує істину. Справді, це свідчення на початку може бути дещо невизначеним, але у всіх наших дітей воно є в тій чи іншій мірі... Завдяки навчанню, служінню, смиренню і молитві це свідчення зміцниться.

Є ще одна вимога: кожен старійшина повинен завжди бути джентльменом і християнином. Хто такий джентльмен? «Той, хто відкритий»—кому нема чого приховувати, хто не опускає із соромом винуватий погляд; «той, хто відданий»—

Президент Маккей радив єпископам і президентам колів «вибирати [місіонерів], які гідні представляти Церкву».

відданий істині, доброчесності, Слову мудрості—«вірний, поводитьсь по-людськи, люб'язно, викликає до себе повагу і з повагою ставиться до інших, дотримується свого слова, як закону, а також вірний Богу і людям—отака людина є справжнім джентльменом», і таким має бути старійшина цієї Церкви, який іде у світ, щоб повернути його до християнства¹⁶.

Кожен диякон, учитель і священник, кожен старійшина Церкви розуміє, що він має бути стриманим у поведінці та чистим морально, аби бути гідним служити представником Церкви Христа. Їх навчено, що не існує подвійного стандарту

цнотливості, що кожний молодий чоловік, а також кожна молода жінка, повинні утримати себе незаплямованими ставевою нечистотою...

Цих юнаків навчено, що на місії вони представляють Церкву і що представник будь-якої організації, підприємницька вона чи релігійна, повинен мати щонайменше одну важливу якість— бути гідним довіри. Правий був той, хто сказав: «Якщо тобі довіряють, то це більша похвала, ніж якби тебе любили». А кого представляють ці місіонери? По-перше, своїх батьків, маючи обов'язок не заплямувати їхнє добре ім'я. По-друге, Церкву, а точніше рідний приход. І, по-третє, вони представляють Господа Ісуса Христа, уповноваженими слугами якого є.

Ці посланці, адже вони є такими, представляють ці три групи і тим самим виконують один з найважливіших обов'язків у своєму житті¹⁷.

Місіонерське служіння приносить багато благословень.

Якщо ви хочете зміцнити своє свідчення, хочете, щоб вам особисто було явлено, що Христос допомагає вам у вашій роботі, веде Свою Церкву, то найкращий спосіб зробити це—виконувати свій обов'язок,... приділяючи час місіонерській роботі¹⁸.

Служити ... на місії для кожного є благословенням. Це визнають тисячі батьків у всій Церкві, які визнають цінність такої роботи своїх синів і доньок, в яких місія пробуджує вдячність за дім і за євангелію. Батьки також знають, що місіонерська діяльність дає пізнання істинності євангелії, яку молодь, можливо, відчувала, але не виражала¹⁹.

Багато хто з нас не розуміє цінності й потенціалу цієї величній гілці роботи Церкви[—місіонерської роботи].

1—Вона є неперевершеним прикладом добровільного служіння в роботі Господаря.

2—Вона спонукає молодь вести чисте життя, розвиває характер, і в цьому її неоціненний вплив.

3—Вона є рушійною силою до навчання, вона духовно підносить наших людей, ефект від чого видно неозброєним оком.

4—Вона сприяє кращому порозумінню різних народів, заважає дружні стосунки між країнами.

5—Вона, за задумом Всемогутнього, спасає людей,... адже місіонерське служіння найбільш гармонійно сприяє здійсненню цього вічного плану!

«Пам'ятайте, що цінність душ є великою в очах Бога...

І якщо буде так, що вам доведеться трудитися всі ваші дні, сповіщаючи покаяння цьому народові, і ви приведете тільки одну душу до Мене, якою великою буде ваша радість з нею в царстві Мого Батька!

І ось, якщо ваша радість буде великою з однією душею, яку ви привели до Мене в царство Мого Батька, якою великою буде ваша радість, якщо ви приведете багато душ до Мене!» (УЗ 18:10, 15–16)²⁰.

Серця людей повинні змінитися. Заради цього і прийшов Христос у світ. Основна мета проповідування євангелії—змінити серця і життя людей, і ви, брати, хто подорожує від колу до колу і хто чує розповіді і свідчення людей, які нещодавно були навернені,... можете свідчити, наскільки навернення змінило їхнє життя, про що вони самі говорили. Завдяки перемінам вони несуть у світ мир і добру волю, а не ненависть [і] страждання²¹.

Наші місіонери ... проголошують стурбованому світові, що послання, яке було передано при народженні Ісуса—«на землі мир, у людях добра воля» [див. Лука 2:14],—може стати реальністю прямо зараз за умови дотримання принципів євангелії²².

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Президент Маккей часто виражав вдячність за роботу місіонерів, які вчили його батьків. Чи були ви або ваші знайомі благословенні місіонерською роботою?

- На кому в наш час лежить відповідальність за місіонерську роботу? (Див. сс. 53–58). Як ми можемо виконувати слова Президента Маккея про те, що кожен член Церкви має бути місіонером? Як ми можемо підготуватися до виконання цього обов'язку?
- Як Церква може допомогти нам ділитися євангелією? Чим ми повинні допомагати місіонерам повного дня і місіонерам у нашому приході?
- Які існують вимоги для служіння на місії повного дня? (Див. сс. 58–60). Чому гідність і здатність завойовувати довіру людей є важливими для місіонера?
- Що може робити молодь, щоб підготуватися до служіння на місії? Що можуть робити дорослі люди, щоб підготуватися до служіння на місії?
- Як людина, яка має фізичні чи розумові обмеження, може сприяти просуванню місіонерської роботи? Які альтернативні способи служіння надає їм Церква?
- Чому подружні місіонерські пари можуть принести багато користі в місіях?

Відповідні уривки з Писань: 3 Нефій 12:14–16; УЗ 4:1–7; 18:15–18; 75:2–5; 88:81; 90:11

Посилання

1. In Conference Report, Oct. 1945, 113–114.
2. Llewelyn R. McKay, *Home Memories of President David O. McKay* (1956), 15; paragraphing altered.
3. «Every Member a Missionary,» *Improvement Era*, Oct. 1961, 710–711.
4. In Conference Report, Oct. 1949, 118.
5. In Conference Report, Apr. 1927, 102.
6. In Conference Report, Oct. 1910, 47.
7. In Conference Report, Apr. 1927, 106.
8. In Conference Report, Oct. 1945, 113–114.
9. In Conference Report, Oct. 1969, 88–89; paragraphing altered.
10. «Talk by President David O. McKay Given to the North British Mission 1 March 1961,» *Family and Church History Department Archives, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 2–3.
11. In Conference Report, Oct. 1958, 93–94.
12. In Conference Report, Apr. 1910, 110.
13. In Conference Report, Oct. 1966, 86.
14. In Conference Report, Apr. 1950, 176.
15. In Conference Report, Apr. 1961, 96.
16. In Conference Report, Apr. 1927, 106.
17. In Conference Report, Oct. 1949, 119–120.
18. In Conference Report, Oct. 1959, 89.
19. In Conference Report, Apr. 1961, 96.
20. In Conference Report, Oct. 1949, 117.
21. In Conference Report, Oct. 1953, 11.
22. In Conference Report, Oct. 1966, 87.

Значення воскресіння

Як Христос ожив після смерті, так буде з усіма людьми, кожен з яких посяде те місце у прийдешньому світі, якому найкраще відповідає¹.

Вступ

У 1912 році старійшина Девід О. Маккей, тоді член Кворуму дванадцятьох, і його дружина Емма Рей пережили свою першу батьківську трагедію, коли з життя пішов їхній 2,5-річний син Ройл. Розповідь старійшини Маккея про цей випадок ілюструє весь біль, який йому довелося пережити, але, крім цього, показує його віру в майбутнє воскресіння.

«Понеділок, 8 квітня 1912 р. Яка сьогодні була ніч для нашого любого хлопчика! Здавалося, що кожний подих викликав у нього страшний біль. Вранці лікарі оглянули його і дійшли висновку, що цей біль був спричинений двостороннім плевритом. Після цих слів ми майже втратили надію, але потім, коли [лікар] сказав нам, що завдяки обстеженню визначив мікроб, який викликав інфекцію, і що він має анти-токсин, ми знову набралися мужності.

Але Ройл був занадто слабким, і надто багато було ускладнень. Він весь день мужньо боровся, приймаючи час від часу ліки з такою готовністю, як це робив би дорослий. О 9:30 вечора тато, Томас Е. [Маккей] і я знову благословили його. Рей сподівалася на краще і прилягла на ліжко поруч із ним, щоб трохи відпочити. Невдовзі пульс у маленькому тілі став угасати, і ми зрозуміли, що скоро наша дитинка залишить нас. «Мамо»,—востаннє злетіло з його милих вуст. За мить до того, як настав кінець, він простягнув свої маленькі ручки, і коли я схилився, щоб приголубити його, він обійняв мене за шию і востаннє ніжно поцілував—так ніжно, як тільки ніжно

«Немає сумніву, що для учнів, які особисто знали Христа, Його воскресіння з могили було беззаперечним... Вони були свідками цієї події».

може улюблена дитина поцілувати батька. Здавалося, що він розумів, що йде від нас, і хотів було сказати: «Прощай, тату», але ніжний голос стримали слабкість і біль. Я впевнений, що миттю пізніше він упізнав свою мати. Вона проспала лише кілька хвилин і, побачивши схвильованість медсестер, вона вмить схилилася над любою дитинкою і не могла відійти, поки ми лагідно не вивели її з кімнати, в якій смерть забрала нашого хлопчика.

Він помер о 1:50 ночі. Жоден м'яз на його тілі не поворухнувся. Слова «він не мертвий, але він спить» нікого так не стосувалися в ту мить, як його, бо він дійсно заснув. Він не помер»².

Учення Девіда О. Маккея

Апостоли Ісуса стали свідками реальності Його воскресіння.

Приблизно дві тисячі років тому ... апостоли сиділи доволі пригніченими. У Петра розривалося серце, сумував Іван, сумувала Марія, мати Христа. Інші апостоли втекли. Юда усвідомив, який вчинив проступок. Який похмурий був вечір!

Наступного ранку Христос воскрес... Ця подія, яка насправді відбулася, проголошує безсмертя душі, реальність існування близьких нам людей по той бік завіси, їхню особисту присутність там. Вони настільки реальні у духовному світі, як і дух Христа, коли Він проповідував духам у в'язниці³.

Близькість до цієї події [Ісусового воскресіння] збільшує цінність свідчення апостолів. А ще більша цінність їхнього свідчення в тому, що після смерті Ісуса апостоли були перейняті відчаєм і смутком. Два з половиною роки вони мали підтримку і натхнення від присутності Христа. А тепер Його немає. Вони залишилися самі, розгублені й безпорадні...

Що так раптово змінило цих апостолів, що вони стали впевненими, безстрашними, героїчними проповідниками євангелії Ісуса Христа? То було одкровення, що Христос встав з могили. Він дотримався Свого обіцяння, месіанська місія була звершена!

Сам Марк не згадує про явлення воскреслого Господа, але свідчить, що воскресіння проголосив ангел біля гробниці й обіцяв, що Господь явиться Своїм учням. В його Євангелії ми читаємо славетне проголошення про першу у світі порожню гробницю. Вперше в історії людства слова «тут покоїться...» витіснило божественне послання: «Він воскрес!» Ніхто не може сумніватися, що Марк в душі був переконаним, що могила дійсно була порожньою. Для нього воскресіння не було питанням, воно було справжнім, і явлення його Господа і Вчителя людям було подією, щодо якої в нього не було й тіні сумніву. Проголошенню цієї істини він присвятив усе своє життя і, якщо довіряти легенді, запечатав своє свідчення кров'ю.

Іншим, хто записав свідчення очевидця, був Лука, іновірець, або, як дехто вважає, новонавернений з Антиоху сирійського, де він займався лікарською справою. (Солунянам 4:14). Навіть деякі з найбільш прискіпливих сучасних критиків поставили його на одну сходинку з видатними істориками, а його особисте знайомство з першими апостолами додає його словам величезної цінності.

Його записи були плодом особистого пошуку й дослідження, проведених серед всіх доступних йому джерел. Він особливо ретельно розпитував тих, «хто спочатку були самовидцями й слугами Слова», і записував їхні слова. Він стверджує, що «все від першої хвили докладно розвідав», щоб «описати за порядком». [Див. Лука 1:1–4]. Це означає, що Лука чув свідчення цих «самовидців» від них самих, а не з оповідей, що тоді ходили.

Згідно з гідним довіри свідченням, Євангелія від Луки у нас така, яка вийшла з його рук. У главі 24 Лука свідчить про божественне послання: «Чого ви шукаєте Живого між мертвими? Нема Його тут, бо воскрес!» [Лука 24:5–6].

З такою ж упевненістю в їхній правдивості ми можемо прийняти його слова щодо свідчення Петра, Павла та інших апостолів про воскресіння. «А по муці Своїй Він ставав перед ними живий із засвідченнями багатьма, і сорок день їм з'являвся та про Божее Царство казав». [Див. Дії 1:3]. Хто може

піддати сумніву абсолютну впевненість Луки в правдивості воскресіння?

Дійсно, ані Марк, ані Лука не свідчать, що особисто бачили воскреслого Господа, а отже, дехто вважає, що їхні записи не можуть вважатися першоджерелом. Те, що вони цього не засвідчили і при цьому все ж були переконані, що Його бачили інші, доводить, наскільки безперечним серед апостолів та інших учнів був факт його воскресіння.

Однак, на щастя, існує документ, який подає особисте свідчення очевидця про те, що Ісус явився йому після Своєї смерті і поховання. Цей свідок підтверджує свідчення не тільки тих двох, про кого я вже говорив, але й інших. Я кажу про Савла, юдея з Тарса, навченого у ніг Гамаліїла—послідовного фарисея. Цей Савл до свого навернення люто переслідував усіх, хто вірував в Ісуса з Назарета, воскреслого з мертвих. І в найдавнішому автентичному документі, що стосується або свідчить про воскресіння Христа, ми читаємо, що каже Павло коринтянам:

«Бо я передав вам найперш, що й прийняв,—що Христос був умер ради наших гріхів за Писанням, і що Він був похований, і що третього дня Він воскрес за Писанням, і що з'явився Він Кифі, потім Дванадцятьом. А потім з'явився нараз більше як п'ятистам браттям, що більшість із них живе й досі, а дехто й спочили. Потому з'явився Він Якову, опісля— усім апостолам. А по всіх Він з'явився й мені, мов якому недородкові». [1 Коринтянам 15:3–8]⁴.

**Скептицизм світу не може спростувати
свідчення очевидців.**

Сьогодні є надто багато людей, які, як і ті, що були на ареопазі дві тисячі років тому, складають олтар «Незаному Богові», нічого або майже нічого не знаючи про нього. Ми читаємо, що по дорозі до ареопагу Павло побачив величезні статуї, поставлені на честь різних богів... Тут часто збиралися філософи і судді, найвидатніші мислителі, найкращі мудреці давнього світу, обмірковували й обговорювали таємниці життя й майбутню долю людства.

У цій концентрації умів світу самотньо стояв невисокий кароокий чоловік, який назвав практично всю їхню філософію хибною, а служіння образом—великою помилкою. І це була єдина людина у цілому великому місті інтелектуалів, яка з власного досвіду знала, що людина може пройти крізь портали смерті й жити... Поки Павло красномовно розповідав філософам про особистість Бога, вони зацікавлено й уважно слухали його, аж ось він засвідчив, що Бог підняв Ісуса з мертвих.

Коли вони почули про воскресіння, дехто став глузувати, і всі, крім кількох, відвернулися від того, хто проголосив істину, і він залишився ще більш самотнім, ніж був. [Див. Дії 17:22–33]. У наш час, як і на ареопагу, коли ми говоримо про воскресіння мертвих, деякі люди сміються з нас, а інші не вірять і відвертаються. У наш час, як і тоді, надто багато чоловіків і жінок вклоняються своїм богам, яким приділяють більше уваги, ніж воскреслому Господу...

Прийміть як факт, що Христос дійсно прийняв Своє тіло і явився прославленою, воскреслою Істотою, і ви зможете відповісти на запитання, що мучило багатьох протягом століть: «Як помре чоловік, то чи він оживе?» [Див. Йов 14:14].

Немає сумніву, що для учнів, які особисто знали Христа, Його воскресіння з могили було беззаперечним. Вони не мали ніяких вагань щодо цього. Вони були свідками цієї події. Вони знали, бо бачили на власні очі, чули на власні вуха, їхні руки торкалися тіла воскреслого Викупителя⁵.

Одним із славетних проголошень Христа, нашого Викупителя, було те, що дух людини тепер може переможно проходити крізь портали смерті до вічного життя. Для духа земне існування—це лише день, а його завершення—це лише захід сонця життя. За смертю, мов за сном, приходять славетне пробудження в ранок доби вічності. Коли Марія та Марта дивилися на свого брата тільки як на неживе тіло в темряві й тиші могили, Христос бачив у ньому життя. Про це він сказав у двох словах: «Лазар заснув» (Іван 11:11). Якби всі ... знали, що розіп'ятий Христос насправді воскрес на третій день, що після того, як він привітався і спілкувався з іншими

в духовному світі, Його дух знову оживив Його поранене тіло, і що, пробувши серед людей сорок днів, Він, прославлена душа, піднісся до Свого Батька, то який би незрівнянний спокій огорнув душі людей, змучених сумнівами й невизначеністю!

Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів одностайна з Петром, Павлом, Яковом та іншими першими апостолами, які прийняли воскресіння не тільки як факт, а і як завершення божественної місії Христа на землі⁶.

Найостаннішим і найвеличнішим підтвердженням того, що Ісус воскрес із могили, є явлення Батька і Сина пророку Джозефу Сміту через 19 століть після самої події... Це диво життя є важливим не тільки само по собі, а й є підтекстом всіх основних принципів справжнього християнства⁷.

Воскресіння Христа підтверджує всемогутність Бога і безсмертя людини.

Більше чотирьох тисяч років людина дивилася на могилу і бачила тільки кінець життя. З мільйонів тих, хто увійшов до неї, жоден не повернувся воскреслою, безсмертною істотою. «На всій землі не було жодної порожньої могили. В жодному людському серці не було віри, жодні уста не проголосили, що є така могила—могила, спустошена силою Переможця, яка більша за силу великого ворога людства, за Смерть».

Тому слова ангела до жінки, яка, побоюючись, але з любов'ю підійшла до гробниці, в якій було поховано Ісуса, були нечуваним до цього і славетним проголошенням: «Ви шукаєте Розп'ятого, Ісуса Назарянина. Він воскрес,—немає Його тут! Ось місце, де Його поховали були» (Марк 16:6).

Якщо диво—це надприродне явище, механізм якого перебуває поза розумінням обмеженої людської мудрості, то воскресіння Ісуса Христа є найбільшим дивом за всі часи. Ним проявляється всемогутність Бога і безсмертя людини.

Воскресіння є дивом, однак, тільки тому, що воно є незбагненним для розуміння та сприйняття людини. Для всіх, хто приймає цю подію як факт, це лише прояв вічного закону

життя. Оскільки людина не розуміє цього закону, вона називає це дивом⁸.

Є щось спільне між воскресінням та весною. Не то, щоб все в суті весни було аналогом воскресіння, але є багато чого, що наштовхує на думку про ПРОБУДЖЕННЯ. Мов у оковах смерті Тітка Зима тримала в крижаних обіймах все рослинне життя, та коли наближається весна, лагідна життєва сила тепла і світла змушує її ослабити хватку, і те, що здавалося померлим, оживає у нове життя, освіжене, натхненне, зміцнене після міцного сну.

Так само і з людиною. Те, що ми називаємо смертю, Ісус називав сном. «Лазар заснув»,—сказав Він Своїм учням [див. Іван 11:11]. «Дівча ... спить»,—сказав він заспокійливо засмученим втратою маленької дівчини батькам [див. Марк 5:39]. Справді, для Спасителя світу немає поняття смерті—тільки життя, життя вічне. Дійсно, Він міг сказати: «Я воскресення й життя. Хто вірує в Мене,—хоч і вмере, буде жити». [Іван 11:25].

З таким запевненням виконання вічного закону має бути в радість, а не тягарем, бо життя—це радість, життя—це любов... Слухняність Христові та Його законам приносить життя. Нехай Великдень щовесни нагадає нам про цю істину і наповнює наші душі божественною впевненістю, що Христос дійсно воскрес і що завдяки Йому людям забезпечене безсмертя⁹.

Праведні отримують свідчення про воскресіння, що приносить спокій.

Немає причини боятися смерті, це всього-на-всього момент життя. Вона настільки ж природна, як і народження. Навіщо ж її боятися? Дехто боїться смерті, бо думає, що з нею прийде кінець життю, і часто життя для нас є найдорогоціннішим. Найбільшим благословенням для людини є вічне життя.

Якби тільки люди хотіли «волю чинити Його» [див. Іван 7:17], замість того, щоб безнадійно дивитися в темряву й сум могили, вони б підносили очі до неба, знаючи, що Христос воскрес!

Жодна людина не може приймати воскресіння і бути послідовною у віруванні, якщо при цьому не приймає існування особистісного Бога. Воскресінням Христос подолав смерть і став безсмертною душею. «Господь мій і Бог мій» (Іван 20:28)—це не просто вигук Хоми, коли той побачив свого воскреслого Господа. Приймаючи Христа як члена Божества, неважко уявити, що Його Батько настільки особистісний, як і Він, бо Ісус сказав: «Хто бачив Мене, той бачив Отця» (Іван 14:9)¹⁰.

Як Христос ожив після смерті, так буде з усіма людьми, кожен з яких посяде те місце у прийдешньому світі, якому він найкраще відповідає. Тому звістка про воскресіння приносить найбільше втішання, вона є найславетнішою для людини, бо коли смерть забирає від нас близьку людину, засмучене серце огортає надія на божественне обіцяння, виражене словами:

«Нема Його тут, Він воскрес». [Див. Матвій 28:6]. Наш Викупитель живе, тому житимемо й ми. Я свідчу вам, що Він дійсно живе. Я знаю цю божественну істину і сподіваюся, що ви теж¹¹.

Ісус прожив те ж смертне життя з усіма його перипетіями, в якому живемо і ми з вами. Він відчував радість, він страждав від болю. Він радів і сумував з іншими людьми. Він дружив. Він також пережив те жахливе відчуття, коли тебе зраджують і ні за що засуджують. Він помер, як помирає смертна людина—як помremo ми з вами. Завдяки тому, що Христос ожив після смерті, оживете й ви, оживу і я...

Ісус був єдиною за всю історію досконалою людиною. Воскреснувши з померлих, він поборов смерть і став Господом землі. Наскільки слабим, наскільки нерозумним є той, хто свідомо не приймає спосіб життя, який пропонує Христос, у світлі розуміння, що таке нехтування веде лише до нещастя, смутку і навіть смерті!

Коли християни всього світу матимуть віру [в Христа], наче кров у своїх жилах, коли їхні серця сповняться почуттям відданості воскреслому Христу і відповідним принципам життя, людство зробить перший великий крок до стабільного миру, про який ми щодня молимося¹².

Існує багато так званих християн, які не вірять у воскресіння, і на ваші плечі і плечі ... інших у цій Церкві лягає обов'язок розповісти світові про Його божественне Синівство і місію, Його воскресіння з могили та явлення у присутності Батька Джозефу Сміту¹³.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Які існують докази воскресіння Ісуса Христа? (Див. сс. 64–66, 68). Як зміцнилося ваше свідчення про воскресіння Ісуса завдяки твердженням Його давніх і сучасних апостолів?
- Як «мудрість світу» намагається заперечувати реальність воскресіння Ісуса? (Див. сс. 66–67).
- Чому вчення про воскресіння є фундаментальною частиною плану спасіння?
- Президент Маккей учив, що воскресіння це «прояв вічного закону життя» і що «є щось спільне між воскресінням та весною». Чим воскресіння схоже на весну? (Див. сс. 68–69). Як за допомогою цієї аналогії ви можете розповісти дітям про воскресіння?
- Як ми можемо здобути свідчення про воскресіння або зміцнити його? (Див. сс. 69–70). Як ваше свідчення про воскресіння впливає на рішення, які ви приймаєте в житті? Які інші євангельські принципи стає легше зрозуміти, якщо маєш свідчення про воскресіння?
- Як знання про воскресіння приносить полегшення засмученій душі і втішає в журбі, коли помирає людина? (Див. сс. 69–70). Чи бачили ви людей, які міцно стояли під час випробування завдяки своєму свідченню про воскресіння?
- Чому існування воскреслого Бога має для людства таке значення?

Відповідні уривки з Писань: Йов 19:25–27; Марк 16:1–6; Дії 2:22–32; 4:33; 1 Коринтянам 15:3–8; 3 Нефій 11:15; УЗ 76:22–24

Посилання

1. In Conference Report, Apr. 1966, 59.
2. Quoted in David Lawrence McKay, *My Father, David O. McKay* (1989), 84–85.
3. In Conference Report, Apr. 1950, 178.
4. In Conference Report, Apr. 1939, 112–114; paragraphing altered.
5. In Conference Report, Apr. 1944, 120–122; paragraphing altered.
6. In Conference Report, Apr. 1966, 57; paragraphing altered.
7. In Conference Report, Apr. 1944, 120; paragraphing altered.
8. In Conference Report, Apr. 1966, 56.
9. In Conference Report, Apr. 1939, 115.
10. In Conference Report, Apr. 1966, 58–59.
11. In Conference Report, Apr. 1944, 125.
12. In Conference Report, Apr. 1966, 59.
13. In Conference Report, Apr. 1950, 179.

*«Я дорожу знанням, що Бог чує молитви віри,
як одним з найдорожчих у житті».*

Сила МОЛИТВИ

*Бог буде завжди вести і направляти ту людину,
яка «прагнетьме до Нього у вірі з усією своєю
силою і всією своєю душею»¹.*

Вступ

Навесні 1921 року старійшина Девід О. Маккей та брат Х'ю Дж. Кеннон під час усесвітньої подорожі місіями Церкви відвідали Нову Зеландію. Було заплановано, що в неділю після обіду старійшина Маккей виступить на конференції святих. Та коли він прокинувся ранком того дня, то відчув, що захворів і настільки охрип, що ледве міг щось прошепотіти. Однак він прийшов на конференцію, віруючи в те, що зможе таки виступити. Згодом він писав:

«Тисяча чоловік ... зібралися на післяобідній службі. Вони прийшли з бажанням послухати і багато чого очікували від неї. Я був зобов'язаний виступити, але я не тільки хрипів так, що не міг говорити і ніхто б мене не почув, а й почував себе дуже погано.

Та з щирою молитвою в серці, благаючи про божественну допомогу і провід, я підвівся, щоб зробити те, що мав зробити. Говорити було важко, голос зривався...

І тоді сталося щось, чого ніколи не було раніше зі мною. Я почав свій виступ з усією старанністю і палкістю, на які був здатний, і став говорити якомога голосніше. Відчуваючи, що голос стає більш чистим і звучним, я невдовзі забув про нього і думав лише про істину, яку хотів донести до розуміння слухачів, щоб вони прийняли її. Моя промова тривала сорок хвилин, і коли я завершив її, голос був звучним і чистим, як завжди...

Коли я розповів брату Кеннону та іншим братам, як палко я молився про благословення, яке таки отримав, він сказав: «Я також молився, і за своє життя я ніколи так палко не молився за промовця»².

Учення Девіда О. Маккея

Бог є Богом особистісним, до якого ми можемо звернутися в молитві.

Із самого дитинства я плекав думку, що Бог є істотою особистісною для кожного і що Він справді є нашим Батьком, до якого ми можемо звернутися в молитві й отримати на неї відповідь. Я дорожу знанням, що Бог чує молитви віри, як одним з найдорожчих у житті. Дійсно, відповіді на молитви можуть бути не такими прямими, не в той час і не в той спосіб, на який ми розраховуємо, але вони таки приходять, і це відбувається в той час і спосіб, який є якнайкращим для людини, що молиться.

Однак були випадки, коли я отримував пряму і негайну відповідь, що мені буде дано за моїм бажанням. Одного разу відповідь була настільки чіткою, що здавалося, ніби мій Небесний Батько стояв поруч і Сам промовив ці слова. Спогади про такі випадки стали частинкою мого ества, і вони житимуть стільки, скільки житиме моя пам'ять і розум. Так само реальним і близьким є для мене Спаситель світу.

Як ніколи раніше я відчуваю, що Бог є моїм Батьком. Він не просто якась невидима сила, джерело моралі світу, а особистий для кожного Бог, який має силу творити, який управляє світом, який направляє наші душі. Я б хотів, щоб усі люди, а особливо молодь Церкви, відчували себе настільки близькими до нашого Батька Небесного, щоб могли щодня звертатися до Нього—не тільки на зборах, а й на самоті. Якщо у наших людей буде віра в це, вони пізнають величні благословення. Їхні душі наповняться вдячністю за те, що для них зробив Бог, і вони побачать, в якій вони милості у Нього. Це не видумка, що ми можемо звернутися до Бога, й

Він дасть нам світло й провід, щоб наш розум було просвітлено й душі збуджено Його Духом³.

Коли ви ввечері стаєте навколiшки, чи відчуваєте близькість до Нього, відчуваєте, що Він чує вас, відчуваєте силу, яка діє, подiбно до радіохвиль, або сили потужнішої, і так ви відчуваєте, що спілкуєтеся з Ним?⁴

Я б хотів, щоб молоді чоловіки Ізраїля були настільки близькими до [Бога], що зверталися б до Нього щодня, не тільки в загальних молитвах, а й на самоті. Я б хотів, щоб вони довіряли Йому так, як сліпа дівчинка довіряє своєму батькові. Ми їхали поїздом, і вона сиділа у нього на колінах, а мій друг сказав: «Іди до мене»,—і він простяг руки і посадив дитину собі на коліна. Батько сказав їй: «Ти знаєш, хто тебе взяв?» «Ні,—відповіла вона,—але ти знаєш». О, яка довіра дитини до свого батька!.. Такою ж справжньою має бути довіра хлопчиків і дівчаток святих останніх днів до свого Батька Небесного⁵.

Це так добре, коли хлопчики і дівчатка знають, що вони можуть наблизитися до Бога в молитві. Ви, студенти університету, як і студенти будь-якого навчального закладу, побачите, що коли вам важко, ви можете отримати допомогу і натхнення, якщо щиро прагнете цього. Можливо так станеться, що ви, як і дехто з нас у молодості, відчуєте, що на молитви не приходять відповіді, але одного дня ви збагнете, що Бог таки відповідав на ваші молитви у спосiб, яким це зробив би мудрий батько. Одним із найбільших досягнень молодості є знання, що ви можете звернутися до Батька і вилити йому своє серце⁶.

Молитва—це не тільки слова; для молитви потрібна віра, старанність і належне ставлення.

Молитва—це відгук биття серця, що прагне, що любить, що на одній хвилі з Вічним. Це послання душі, передане прямо до люблячого Батька. Мова—це не лише слова...

Найпершою і найбільш важливою ознакою справжньої молитви є віра. Віра в Бога наповнює душу спокоєм. Упевненість,

що Бог є нашим Батьком, до Якого ми можемо йти за втішанням і наставленням є надійним джерелом заспокоєння.

Іншою важливою ознакою молитви є благоговіння. Ця риса була продемонстрована в зразковій молитві, яку проголосив Спаситель: «Нехай святиться Ім'я Твоє». [Матвій 6:9]. Цей принцип повинен також знайти місце там, де ми навчаємо, особливо в будинках поклоніння.

Третім важливим елементом є щирість. Молитва є виявом бажання душі. Широ молитися означає, що коли ми просимо про якийсь дар чи благословення, ми повинні прагнути здобути це благословення і розвивати дар.

Іншою важливою ознакою є відданість. Навіщо молитися про пришествя царства Божого, якщо в серці немає бажання й готовності працювати для його встановлення? Якщо ви молитесь, аби дізнатися про Його волю, а тоді навіть не намагаєтеся жити за нею, то відповіді не отримаєте. Ви нічого б не дали дитині, яка б проявляла подібну манеру поведінки до вас, попросивши чогось. Якщо ми молимося про успіх в якійсь справі чи заході, то повинні відповідно проявляти своє ставлення до них. Молити Бога, щоб звершилася Його воля, а тоді не підкорити себе цій волі—це найвищий ступінь зради.

Останньою невід'ємною ознакою є смирення... Принципи смирення і молитви приводять людину до розуміння необхідності в божественному провідництві. Бути самостійним—це добре, але при цьому треба усвідомлювати потребу у допомозі згори, усвідомлювати, що на шляху виконання своїх обов'язків завжди можна зробити крок у невірному напрямку; а з усвідомленням цього з'являється молитва, благання до Бога, щоб Він надихнув вас уникнути хибних кроків⁷.

Молитва в сім'ї вчить дітей вірі в Бога.

Якби ви запитали мене, де почала зміцнюватися моя віра в існування Бога, то я відповів би: у домі мого дитинства, коли батько й мати справно вранці і ввечері збирали дітей навколо себе і благали про благословення Божі для своєї сім'ї та для

людства. В голосі нашого гідного патріарха була щирість, яка залишила незгладимий слід в душах його дітей, і молитви мами були так само сильними. Сьогодні я прошу кожного батька в Церкві прослідкувати, щоб він своєю щирістю закарбував у душах дітей знання про реальність існування Бога й істинність того, що Бог вестиме і захищатиме їх. Ця відповідальність лежить на вас. Домівка є одиницею—основною одиницею—суспільства. Ще до того, як батько свідчив, що чув божественний голос, я знав, що він жив близько до свого Творця⁸.

Дітей святих останніх днів навчено визнавати [Бога] і молитися Йому; вони знають, що Він слухає, чує і розуміє так само, як слухає, чує і розуміє земний батько, і вони всотали в себе від матерів і батьків справжнє свідчення про те, що цей особистісний Бог промовив у цьому розподілі часів. Ось, як воно насправді є⁹.

Я впевнений, що в тій домівці, де діти виховані у тісному спілкуванні з нашим Вічним Батьком, не може бути багато гріха або багато зла. Якщо крихітна дитина, страждаючи від лихоманки, подивиться батькові у вічі й тихенько скаже: «Тато, благослови мене», то я кажу вам, що така сім'я є силою і славою будь-якої нації. Такими є сім'ї святих останніх днів¹⁰.

«Господи, навчи нас молитися»,—благали учні свого Вчителя [див. Лука 11:1]. Смиренні, мов діти, вони прагнули настанов, і їхнє благання не залишилося без уваги.

Як учні це запитали, так інколи наші діти можуть відчуті потребу в божественному керівництві та заспокоєнні, хоча не висловлюють її. Тому Господь поклав на батьків обов'язок «навчати своїх дітей молитися». [УЗ 68:28].

Турботи, розгубленість і смуток присутні в житті дитини так само, як і в світі дорослих, і діти мають таке ж право на втішання, заспокоєння й керівництво від Бога через молитву.

І не тільки тому, але й через віру, щирість і повну довіру, на молитву невинної дитини точно прийде негайна відповідь від люблячого Батька¹¹.

Натхненою Богом є вимога до святих останніх днів, щоб вони зберігали свої сім'ї і навчали дітей принципів євангелії Ісуса Христа. Я не маю на увазі, що таке навчання має носити формальний характер або бути хоч трохи неприємним. Я говорю, що євангелія Ісуса Христа має сяяти в кожній домівці, що вечірня й ранкова молитви мають бути щирими, що діти щодня повинні бачити, як ми бажаємо відчувати вдома присутність Бога. Якщо ми можемо запросити туди Спасителя, то ангели точно не тільки матимуть змогу захищати наших хлопчиків і дівчаток, а й з радістю робитимуть це. Я думаю, що в більшості домівок хлопчики і дівчатка навчені молитися перед сном. Однак я припускаю, що надто часто ми нехтуємо ранковими молитвами. Та якщо замислитися, саме в години, коли наші діти не сплять, їм потрібен божественний захист і провідництво Святого Духа—потрібен більше, ніж коли вони сплять¹².

Чи прийняли ви заклик Христа молитися Батькові і навчати дітей робити це, щоб набожність, благоговіння до Бога та Його роботи завжди мали місце в серцях ваших дітей? Так має бути в кожній домівці. Моліться не тільки за себе, а й за ваших ворогів¹³.

Батьки, ставайте вранці навколішки зі своїми дітьми, якщо ви цього ще не робите. Я знаю, що часто вранці ви заклопотані,... але знайдіть час, щоб стати на коліна й запросити Бога до свого дому. Молитва має велику силу¹⁴.

Нехай батьки і діти приходять через молитву до присутності Бога¹⁵.

Молитва приносить багато благословень.

Вчора я ще раз переконався у силі,... яку приносять молитви всієї Церкви. Я одержав листа від колишнього сусіда з мого рідного містечка. Він якраз доїв корів, коли почув по радіо, що помер Президент [Джордж Альберт] Сміт. Він відчув, що це означає для його колишнього односельця, і тому вийшов з корівника, пішов додому і розповів дружині. Вони негайно зібрали дітей, і в тому домі, де панувало смирення, покинувши кожен свою роботу, стали на коліна й помолилися.

*«Чи прийняли ви заклик Христа молитися
Батькові і навчити дітей робити це?»*

Подумайте самі про важливість цих дій. Помножьте тепер цей ефект на сотню тисяч, дві сотні тисяч, на півмільйона домівок і ви побачите силу єдності й молитов, могутню підтримку всієї Церкви¹⁶.

Якщо ми зможемо навчити молодь ... вірити і з вірою на самоті молитися їхньому Богові, то негайно ж прийде принаймні чотири величні благословення. Перше з них—це вдячність за благословення, яких не помічали раніше. Їхні душі будуть сповнені вдячністю до Бога за те, що Він зробив для них. Вони побачать, як щедро Він обдарував кожного. Юнак, який зачиняє за собою двері, який зачиняє фіранки і в тиші готується благати Бога про допомогу, повинен спочатку вилити свою душу у вдячності за здоров'я, за друзів, за близьких, за євангелію, за докази існування Бога, чим є скелі, дерева, каміння, квіти і все, що є навколо. Він повинен спочатку згадати всі благословення, і тоді його відразу вразить

велич Божих справ [див. «Всі небесні пригадай дари», *Гімни і дитячі пісні*, с. 8].

Друге благословення від молитви—це провід. Я не уявляю собі, що юнак, який вранці стає навколішки біля ліжка і молить Бога допомогти йому триматися незаплямованим гріхами світу, може відійти від істини. Я не думаю, що дівчина, яка стає вранці навколішки і молиться, щоб зберегати себе чистою і незаплямованою протягом дня, розгубиться в житті. Я не думаю, що будь-який святий останніх днів триматиме в серці злобу, якщо він щиро на самоті просить Бога забрати з його серця почуття злості й ненависті до ближнього. Провід? Так, Бог буде завжди вести і направляти ту людину, яка «прагнути до Нього у вірі з усією своєю силою і всією своєю душею».

Третім благословенням є впевненість. По всьому краю живуть тисячі і десятки тисяч студентів, яким важко вчитися і здобувати освіту. Навчаймо цих студентів, що якщо вони хочуть добре вчитися, то повинні прагнути до Бога, що найвеличніший учитель на світі завжди поруч, щоб направляти їх. Як тільки студент відчує, що може наблизитися до Господа в молитві, він здобуде впевненість і зможе добре вчитися, зможе написати доповідь, зможе підвестися і на очах інших студентів виступити без страху провалитися. Впевненість приходить із щирою молитвою.

Крім усього цього, він буде натхненим. Це не вигадка, що ми можемо звернутися до Бога, й Він дасть нам світло й провід, щоб наш розум було просвітлено й душі збуджено Його Духом... Джозеф Сміт знав це, і свідчення, доказ, що пророк Джозеф мав натхнення, явлено всім, хто лише відкриє очі, щоб побачити, і серця, щоб зрозуміти¹⁷.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Як молитва зміцнила ваші стосунки з Богом? Чому так важливо розуміти, що ви молитесь своєму Небесному Батькові, за образом і подобою якого були створені? (Див. сс. 76–78).

- Як Бог може відповідати на молитви? (Див. сс. 76–79). Чому інколи буває, що на молитви не приходить негайна відповідь? Які благословення ви отримували як відповідь на свою молитву?
- Якими ми маємо бути або яким має бути наш настрій, щоб молитви були більш щирими і змістовними? (Див. сс. 77–78). Як ми можемо підготуватися духовно перед тим, як молитися?
- Як батьки можуть навчати своїх дітей молитви? (Див. сс. 78–80). Як особиста і сімейна молитви можуть вплинути на життя дітей? (Див. сс. 78–80). Чому щоденна молитва є необхідною для зміцнення і згуртування сімей?
- Які благословення можуть прийти внаслідок щоденної молитви? (Див. сс. 81–82). Що ми можемо робити, щоб наші молитви стали більш змістовними і менш зазубреними і механічними?
- Як щира і палка молитва може очистити нашу душу від поганих почуттів чи злості до інших?

Відповідні уривки з Писань: Матвій 21:22; Яків 5:16; 2 Нефій 32:8–9; Алма 17:3; 34:17–28; 3 Нефій 18:18–21; УЗ 19:38

Посилання

1. In Conference Report, Apr. 1922, 65.
2. *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, rev. ed. (1976), 58–59.
3. In Conference Report, Apr. 1969, 152–153; paragraphing altered.
4. In Conference Report, Oct. 1954, 84.
5. In Conference Report, Apr. 1922, 64; paragraphing altered.
6. *Stepping Stones to an Abundant Life*, comp. Llewelyn R. McKay (1971), 42.
7. *Pathways to Happiness*, comp. Llewelyn R. McKay (1957), 225–226.
8. In Conference Report, Apr. 1966, 107.
9. In Conference Report, Apr. 1934, 23.
10. In Conference Report, Apr. 1912, 52–53.
11. *True to the Faith: From the Sermons and Discourses of David O. McKay*, comp. Llewelyn R. McKay (1966), 210–211.
12. In Conference Report, Oct. 1917, 57–58.
13. In Conference Report, Oct. 1919, 78.
14. *Man May Know for Himself: Teachings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss (1967), 300.
15. *Stepping Stones to an Abundant Life*, 281.
16. In Conference Report, Apr. 1951, 158.
17. In Conference Report, Apr. 1922, 64–65.

«Ви можете опинитися серед спокус, але, як і Христос на Горі спокушання, ви можете піднятися над ними».

Подолання спокуси

*Опирайтеся дияволу, і він тікатиме від вас.
Будьте з ним лагідними, і незабаром
ви опинитеся в кайданах—не тих, що на руках,
а тих, що сковують душу¹.*

Вступ

Коли Девід О. Маккей ще юнаком служив на місії в Шотландії, він побував на зборах, які проводив Джеймс Л. Макмюррін, радник в президентстві Європейської місії. Під час зборів присутні стали свідками декількох проявів дарів Духа. Через 70 років на зборах священства Президент Маккей згадував: «Я пам'ятаю, наче це було лише вчора, яким сильним було натхнення в ту мить. Усі відчували рясний вплив Духа Господа. Всі присутні зробилися по-справжньому одного серця й одного розуму. Я ще ніколи в житті такого не відчував...

Саме за таких обставин Джеймс Л. Макмюррін сказав слова, які, як виявилось, були пророцтвом. Під час особистої розмови я побачив, що Джеймс Макмюррін був неймовірною людиною. Його віра в євангелію була безумовною. Я не бачив більш відданої людини на всій землі, більш вірної тому, що він вважав правильним. Тож коли він повернувся до мене і сказав слова скоріше попередження, ніж обіцяння, як мені тоді здалося, ці слова справили на мене незабутнє враження. Перефразовуючи слова Спасителя Петрові, брат Макмюррін сказав: «Дозволь, брате Девід, сказати, що Сатана жадав тебе, щоб тебе пересіяти, мов ту пшеницю, але Бог турбується про тебе». [Див. Лука 22:31].

У ту мить перед очима пронеслися спокуси, з якими я стикався на шляху, і я зрозумів навіть краще, ніж президент Макмюррін чи будь-хто інший, наскільки він був правий,

кажучи, що Сатана жадав мене. Я тоді прийняв рішення не втрачати віри і відчув велике бажання служити своїм ближнім, а з цим прийшло розуміння, принаймні усвідомлення того, наскільки я в боргу перед старійшиною, який приніс послання відновленої євангелії моїм дідуся і бабусі, які прийняли його роки тому на півночі Шотландії та в Південному Уельсі».

Президент Маккей завершив свою історію, з якою звертався до юнаків Церкви, порадою, що актуальна для всіх: «Я молю Бога, щоб Він постійно благословляв вас... Не давайте спокусі відвести вас від правди»².

Учення Девіда О. Маккея

**Ми повинні оберегати себе й свою сім'ю,
щоб не дозволити лукавому впливати на нас.**

Дерева, що можуть вистояти під час урагану, часто знищуються організмами, які ледве можна побачити під мікроскопом. Подібно до цього найбільшими ворогами людства в сучасному світі є приховані, а інколи невидимі сили, які працюють у суспільстві, підриваючи поняття того, якими мають бути справжні чоловіки та жінки. Але тест на вірність та гідність люди Божі проходять кожен окремо. Що робить людина?

Кожна спокуса, з якою зустрічаємося ми з вами, підпадає під один з трьох видів:

- (1) Спокуса, пов'язана з бажанням або пристрастю;
- (2) Гордовитість, гонитва за модою або суєтність;
- (3) Прагнення мирських багатств або влади, управління землями чи майном людей.

Такі спокуси з'являються під час зустрічі з нашими друзями, вони приходять до нас під час політичної боротьби, вони приходять до нас у ділових стосунках, під час роботи на фермі, в комерції—ця підступна сила працює у всіх життєвих справах. Коли вони проявляють себе і людина впізнає їх, то захист істини повинен виходити на перший план.

Церква вчить, що це життя є часом випробування. Завданням людини є стати *господарем*, а не *рабом* свого ества. Її бажання повинні контролюватися і направлятися для блага її здоров'я та подовження життя, пристрасті мають бути опановані й контрольовані заради щастя і благословення інших людей...

Якщо ви приймали підказки Святого Духа і продовжуєте жити за ними, вашу душу сповнить почуття радості. Якщо ви не дотримувалися їх і розуміли, що не зробили того, що мали зробити і що є правильним, то прийде смуток, навіть [якщо] ви маєте скарби світу...

Прагнучи легкого життя, молодь часто дозволяє собі те, що є нижчими проявами людської природи, серед цього найпоширенішими є: *по-перше*, вульгарність і непристойність, *по-друге*, розпивання спиртного і непристойні пестоші, *по-третє*, розпуста, *по-четверте*, зрадництво, і, *по-п'яте*, нахабство.

Вульгарність часто є першим кроком по дорозі до потурання собі. Бути вульгарним означає нехтувати хорошим смаком або чистими почуттями.

Від вульгарності до непристойності один крок. Щоб наша молодь була щасливою, їй треба, навіть необхідно, збиратися на свої вечірки, але якщо заради розваг вони мають вдаватися до фізичної стимуляції і заниження вимог до себе, це свідчить про низький моральний рівень. Вечірки, де вживають алкоголь і мають місце пестоші, створюють умови, де моральність притупляється і переважає непристойна пристрасть. І тоді дуже легко зробити останній крок до морального занепаду.

Коли замість високих моральних принципів вибирається життя без моральних обмежень і коли чоловік або жінка падають так низько, зрадництво неминуче стає частиною їхнього ества. Повага до батьків холоне, полишається відданість їхнім ученням та ідеалам, вірність дружині й дітям послаблюється бажанням задовольнити хтивість, немає відданості Церкві, а часто її місце посідає глузування з церковних учень³.

Спокуса часто підбирається непомітно. Може бути, що ніхто не побачить, що людина піддалася їй, окрім самої людини та Бога, але така людина стає слабкою і заплямованою злом світу⁴.

Сатана був скинутий тому, що хотів посісти місце Творця. Але його сила ще проявляється. Він активно заперечує і зараз існування Бога, існування Його Улюбленого Сина й силу евангелії Ісуса Христа⁵.

Ворог не спить. Він підступний і хитрий, він шукає будь-якої можливості похитнути підвалини Церкви і атакує завжди, коли є нагода послабити чи знищити... Бог дав нам свободу вибору. Наш моральний і духовний прогрес залежить від того, як ми користуємося цією свободою⁶.

Сатана все ще повний рішучості здійснити свій план, і його прибічникам дано певну владу в наш час, якої в них не було цілі століття. Будьте готові постати перед суворими умовами, ідеологією, яка може здаватися логічною, але є нечестивою. Щоб подолати ці сили, ми повинні покладатися на підказки Святого Духа, на отримання яких ви маєте повне право. Вони реальні.

Бог веде цю церкву. Будьте віддані їй, будьте вірні їй. Будьте віддані своїм сім'ям, вірними їм. Захищайте своїх дітей. Ведіть їх—не як наглядяч, але лагідним батьківським прикладом, і цим ви зміцните Церкву, застосовуючи священство вдома і у власному житті⁷.

Членство в Церкві Ісуса Христа Святих Останніх Днів несе із собою обов'язок долати спокуси, боротися проти гріха, очищувати розум і розвивати силу духа, поки він не досягне міри зросту Христової повноти⁸.

Лукавий прагне вразити нас у слабкі місця, але, опираючись йому, ми набираємося сили.

Ми не можемо заgravати з лукавим. Опирайтеся спокусі, опирайтеся дияволіві, і він тікатиме від вас. [Див. Яків 4:7].

Спаситель, стоячи на горі, подав найкращий на світі приклад цього... Одразу після хрищення Спаситель був поведений

на гору, відому як Гору спокушання. Я не знаю, було це там, де Він постився сорок днів, чи ні. Але це було на якійсь горі, і через ... сорок днів підступив до Нього спокусник—так нам сказано, і, як спокусник робить завжди, він цілив у Його найслабше місце, як йому здавалося.

[Ісус] постився сорок днів, і спокусник думав, що він зголоднів, тому перша спокуса, якщо згадаєте, звучала так: «Коли (говорив він це с сарказмом) Ти Син Божий (це він говорив про свідчення Батька, коли Той сказав: «Це Мій Улюблений Син»), скажи, щоб каміння це стало хлібами!» А каміння в тій місцевості за формою мало відрізняється від єврейських хлібів, тож це ще більше підсилювало спокусу. Христос відповів: «Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих» (Матвій 4:3–4).

У наступній спокусі також цитувалося Писання. Це було спокушання суетним, пропозиція піднятися вище за інших: «Коли Ти Син Божий, то кинься додолу (з наріжника храму), бо ж написано (і заради такої справи диявол залюбки процитує Писання): «Він накаже про Тебе Своїм Анголам, і вони на руках понесуть Тебе, щоб об камінь коли не спіткнув Ти Своєї ноги». І прозвучала відповідь: «Не спокушуй Господа Бога свого!» (Матвій 4:6–7).

Третя спокуса зваблювала до багатства і сили. Спокусник підняв Ісуса на високу гору і показав Йому скарби світу і владу. Тут уже не було нічого саркастичного. Він благав, бо сила протистояння Спасителя послаблювала сили спокусника. Він показав Йому скарби світу. «Це все Тобі дам, якщо впадеш і мені Ти поклонишся!» Піднімаючись у величі Своєї божественності, Ісус сказав: «Відійди, сатано! Бо ж написано: Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому!» І спокусник відійшов геть. [Див. Матвій 4:8–11].

Таке ж може статися і з вами... Диявол намагається спокусити вас саме через те, що є вашим найслабкішим місцем; він намагатиметься здолати вас, і якщо ви самі ослабили це в собі ще до того, як взяли на себе обов'язок служити Господу, він поглиблюватиме цю слабкість. Чиніть йому опір і ви здобудете силу. Він спокушатиме вас у чомусь іншому. Чиніть

Йому опір, і він слабшатиме, а ви—ставатимете сильнішими, доки не зможете сказати в будь-якій ситуації: «Облиш мене, Сатано, бо написано: «Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому!» (Лука 4:8)⁹.

Перебуваючи з учнями перед подіями в Гефсиманії,... [Ісус] сказав: «І не на світі вже Я, а вони ще на світі...

Не благаю, щоб Ти їх зі світу забрав, але щоб зберіг їх від злого» (Іван 17:11, 15).

Це урок для вас... Ви можете опинитися серед спокус, але, як і Христос на Горі спокушання, ви можете піднятися над ними¹⁰.

**Якщо ми живемо за євангелією та опановуємо себе,
то відчуваємо радість і спокій.**

Поки ворог істини може вільно панувати над цим світом, нам доведеться терпіти його нападки, а єдиний спосіб встояти проти них—жити за євангелією¹¹.

Євангелія дає нам можливість жити на рівні вищому, ніж цей старий світ з його спокусами, і завдяки контролю та пануванню над собою жити в Дусі, а таке життя є справжнім життям як тут, так і потім¹².

Зрозуміймо нарешті, що контроль людиною своїх особистих схильностей є серцевиною християнської та й усіх інших релігій! Людина за натурою є егоїстичною і схильною потурати швидкоминучим бажанням. Щоб подолати егоїстичні імпульси людини тілесної необхідна релігія, щось вище за саму особу або навіть ціле суспільство. Людина навчиться контролювати себе, якщо буде відмовляти собі в дрібницях. Христос прекрасно сказав про це: «Хто хоче спасти свою душу, той погубить її, хто ж за Мене свою душу погубить, той знайде її» (Матвій 16:25).

Якщо ви забуваєте про себе і прагнете кращого для інших, прагнете чогось вищого, то піднімаєтеся на духовний рівень. Якщо ми в момент суперечки, в момент спокуси знайшли в людині недолік, то давайте забудемо про своє «Я» заради блага Церкви, членами якої є, заради блага суспільства й заради

прогресу євангелії Ісуса Христа і будемо благословенні духовно, і нашою нагородою буде щастя.

*«Яка з того користь, що ворогів переміг я
і зібрав багатства земні і скарби?!
Нікчемний я завойовник,
якщо не підкорив себе!»*
[Автор невідомий]¹³.

Людина, яка потурає своїм бажанням, потайки вона це робить чи ні, розвиває риси, що не допоможуть їй не піддатися власній пристрасті, коли прийде спокуса¹⁴.

Думки людини визначають її майбутні дії, у певний час і за відповідних обставин. Те, як людина реагує на свої бажання й імпульси, виявляє її характер. Саме з цієї реакції видно силу волі людини або її раболіпство¹⁵.

Дії, що узгоджуються з божественним законом та законами природи, зрештою принесуть щастя, а ті, що суперечать небесній істині,—сум. Людина несе відповідальність не тільки безпосередньо за вчинок, а й за кожне пусте слово й пусту думку. Спаситель сказав:

«За кожне слово пусте, яке скажуть люди, дадуть вони відповідь судного дня!» (Матвій 12:36)¹⁶.

Все хороше вимагає зусиль. Те, що варто мати, коштуватиме частки фізичного ества, розумових здібностей та сили душі; «Просіть—і буде вам дано, шукайте—і знайдете, стукайте—і відчинять вам» (Матвій 7:7). Але таки треба шукати, треба стукати. З іншого боку, гріх сам кидається на вас. Він іде поруч із вами, спокушає і зваблює вас, він заманює. Вам навіть не треба докладати якихось зусиль... Це як рекламний щит, що пропонує вам випити чи випалити цигарку. Це як рекламне послання, що пробирається в домівки через телебачення й радіо... Зло шукає вас, і, щоб захиститися від нього і боротися з ним, необхідно докласти зусиль. Але правда й мудрість досягаються тільки прагненням, молитвою та старанням¹⁷.

Не забуваймо, що життя здебільшого є таким, яким ми його робимо, і що Спаситель людей чітко й однозначно показав, як можна здобути радість і спокій. Вони—у євангелії Ісуса Христа й у дотриманні її¹⁸.

Нехай Бог дарує, щоб ми, прагнучи подальшого встановлення царства Бога, могли вчити нашу молодь і всіх членів Церкви протистояти спокусам, які послаблюють тіло, знищують душу, щоб ми перебували в душі істинного покаяння, як тоді, коли увійшли у води хрищення, щоб ми відновили себе в повному розумінні слова, щоб народилися знову, щоб наші душі насолоджувалися світлом Святого Духа, щоб ми жили як справжні члени Церкви Ісуса Христа, доки не буде завершено нашу місію на землі¹⁹.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Президент Маккей вжив аналогію з могутніми деревами, які можуть вистояти у грозу, але які знищуються мікроскопичними організмами зсередини (див. с. 86). У чому полягає актуальність цього порівняння до нашої боротьби зі спокусами? (Див. сс. 88–89). Що ми можемо робити, щоб не допускати спокуси у своє життя? Як ми можемо зміцнити дітей і молодь, щоб вони не піддавалися спокусам світу, яких стає дедалі більше?
- У чому можуть відрізнятися спокуси в залежності від конкретних обставин, в яких ми опиняємося? Що ми можемо зробити, щоб допомогти одне одному протистояти спокусам?
- Чого ми можемо навчитися з розповіді про те, як Спаситель протистояв спокусам Сатани? (Див. Матвій 4:1–11 і Лука 4:1–13, а також Путівник по Писаннях, Вибране з перекладу Біблії, зробленого Джозефом Смітом, ПДС, Матвій 4:1, 5–6, 8–9; див. також УЗ 20:22).
- Чим відрізняється задоволення, що отримує людина від поступу спокусі, від радості, яку відчуває людина, наслідуючи Спасителя?

- Як Сатана намагається скористатися нашими слабкостями? (Див. сс. 88–89). Як ми можемо подолати свої слабкості завдяки Ісусу Христу? (Див. також Етер 12:27).
- Що ви можете зробити, щоб опиратися спокусі, яка досаждає вам, і подолати її? Чому важливо установити для себе стандарти ще до того, як ми постанемо перед спокусою?
- Якщо ми хочемо служити Спасителю і протистояти спокусі, як нам у цьому допоможе думка, що «ніхто двом панам служити не може»? (Матвій 6:24).
- Як праведні й гідні думки допомагають нам долати спокуси? Що ми можемо робити, щоб розвивати самоконтроль, про який часто говорив Президент Маккей? (Див. сс. 90–92).

Відповідні уривки з Писань: 1 Коринтянам 10:13; Яків 1:12–17; 2 Петра 2:9; 1 Нефій 12:17; 15:23–24; Геламан 5:12; 3 Нефій 18:18–19; УЗ 10:5

Посилання

1. *Gospel Ideals* (1953), 352.
2. In Conference Report, Oct. 1968, 86.
3. In Conference Report, Oct. 1963, 7–8.
4. In Conference Report, Oct. 1911, 59.
5. In Conference Report, Oct. 1965, 9.
6. In Conference Report, Apr. 1967, 6.
7. In Conference Report, Apr. 1969, 97.
8. *Gospel Ideals*, 503.
9. In Conference Report, Oct. 1959, 88.
10. In Conference Report, Oct. 1953, 11.
11. In Conference Report, Oct. 1955, 90.
12. In Conference Report, Apr. 1969, 153.
13. In Conference Report, Apr. 1967, 133; paragraphing altered.
14. In Conference Report, Apr. 1968, 8.
15. In Conference Report, Apr. 1967, 8.
16. In Conference Report, Apr. 1950, 33.
17. In Conference Report, Oct. 1965, 144–145.
18. In Conference Report, Oct. 1963, 9.
19. In Conference Report, Apr. 1960, 29.

«Явлення Батька і Сина Джозефу Сміту є фундаментом цієї Церкви. В цьому секрет її сили й життєвості».

Божественне покликання пророка Джозефа Сміта

*У мене є непохитне свідчення, що Батько і Син
явилися пророку Джозефу Сміту і відкрили через
нього євангелію Ісуса Христа, яка справді—
«сила Бога на спасіння» [Римлянам 1:16]¹.*

Вступ

Президент Девід О. Маккей говорив: «Мені з самого дитинства було дуже легко вірити в дійсність видіння пророка Джозефа Сміта»². Він говорив, що його свідчення про пророка Джозефа надзвичайно зміцнилося, коли він почув розповідь свого батька про випадок під час його служіння у Шотландії:

«Коли [мій батько] став проповідувати у рідній землі і свідчити про відновлення євангелії Ісуса Христа, він помітив, що люди відверталися від нього. Вони негативно ставилися до всього, що [стосувалося Церкви], а ім'я Джозефа Сміта, здавалося, викликало в їхніх серцях обурення. Одного дня він прийшов до висновку, що найкращий спосіб проповідувати—це навчати простих принципів, спокуті Господа Ісуса Христа, першим принципам євангелії, а не свідчити про відновлення. Приблизно через місяць його огорнули похмурі, сумні почуття, і він ніяк не міг налаштуватися на дух роботи. Він не знав, у чому причина, але з'явилися внутрішні перешкоди, духовне пригнічення, він був подавленим і скутим, і ця депресія тривала стільки і стала такою нестерпною, що він звернувся до Господа і сказав: «Якщо я не позбавлюся цього почуття, то поїду додому. Я не можу продовжувати працю в такому дусі».

Після цього почуття розчарування ще якийсь час тривало, а тоді одного ранку, ще до сходу сонця, переживши безсонну ніч, він вирішив усамітнитися у печері поблизу узбережжя, щоб повністю відділитися від світу, і там вилити душу Богові й запитати, чому він настільки пригноблений цими почуттями, що він зробив не так і що йому робити, аби позбутися страждань і продовжувати роботу. Ще затемна він вирушив до печери. Настільки йому хотілося вже дістатися її, що він став бігти. Коли він вибігав з міста, його окликнув полісмен і спитав у чому справа. Батько відповів щось невиразно, але це задовольнило офіцера і він дозволив батькові піти. Здавалося, що щось штовхало його вперед, і він мав знайти спокій. Він зайшов у печеру чи щось схоже на неї і сказав: «О, Батьку, що мені зробити, аби позбавитися цього почуття? Я мушу або спекатися його, або не зможу вести цю роботу». І він почув голос, настільки ж чіткий, як мій зараз, і цей голос сказав: «Свідчи, що Джозеф Сміт є пророком Бога». Згадавши вмить своє рішення, яке він прийняв більше шести тижнів тому, і приголомшений цією думкою, він усвідомив що опинився тут заради виконання особливої місії, якій не приділяв належної уваги. Тоді він вигукнув у серці: «Господи, цього достатньо!», і пішов з печери».

Президент Маккей пригадував: «Ще в юності я часто чув свідчення від людини, якою дорожив і яку шанував так, як жодну іншу в цілому світі, і його переконання запали в мою душу»³.

Учення Девіда О. Маккея

Перше видіння Джозефа Сміта явило славетні істини про Бога Батька та Ісуса Христа.

Нас приголомшували геніальні й ґрунтовні відкриття й винаходи другої половини [дев'ятнадцятого] століття... Але жодне з них не задовольнило найбільшої людської потреби та не відповіло найбільшому бажанню. Ніхто не відкрив того, чого людина прагнула століттями. Ця потреба—це одвічне прагнення людського серця—пізнати Бога і стосунки між

людиною і Ним... Лише одна подія дев'ятнадцятого століття має потенціал дати людській душі відповіді на ці запитання. Якщо людина в цій події знаходить те, чого завжди прагнуло людство, тоді ця подія дійсно заслуговує почесного визнання як найвидатніша подія дев'ятнадцятого століття!

Подія ця—явлення двох небесних Істот хлопчику-пророку Джозефу Сміту, які представилися, відповідно, як Бог, Вічний Батько, та Його Син, Ісус Христос⁴.

Через 18 століть після смерті Ісуса на хресті пророк Джозеф Сміт проголосив, що воскреслий Господь явився йому. [Він говорив]: «Я побачив двох осіб, що стояли переді мною у повітрі, блиск і славу яких неможливо описати. Один із Них звернувся до мене, називаючи моє ім'я, і сказав, указуючи на іншого: *«Це Мій улюблений Син, Слухай Його!»* [Джозеф Сміт—Історія 1:17]⁵.

Його розповідь була простою, але переконливою, і він був здивований, коли люди не вірили в її істинність. Для Джозефа його свідчення було ствердженням факту, для християнського світу ж воно виявилось блискавицею, яка послабила його релігійні устої від шпилів до основи.

В його перших заявах були два важливі елементи: по-перше, Бог є Особистістю, яка передає Свою волю людині, а, по-друге, жодне християнське віровчення не мало істинного плану спасіння⁶.

Явлення Батька і Сина Джозефу Сміту є фундаментом цієї Церкви. В цьому секрет її сили й життєвості. Це правда, і я складаю свідчення про це. Те одне одкровення дає відповіді на всі питання науки щодо Бога та Його божественної особистості. Чи розумієте ви, що це означає? Знайшлася відповідь на запитання, хто такий Бог! Стало явним, які у Нього стосунки з Його дітьми. Він передав Свою владу людям, що доводить Його зацікавленість в них. Майбутнє цієї роботи визначено. Ці та інші прекрасні істини стали відомими завдяки славетному першому видінню⁷.

Світ і донині не розуміє значення цієї події, але явлення Батька і Сина Джозефу Сміту, подальше відновлення

священства і встановлення Церкви Ісуса Христа в її повноті буде визнано не тільки як найвеличніша подія дев'ятнадцятого століття, а як найвеличніша подія за всі віки з огляду на те, яке знання вона дала щодо стосунків між Божеством і людиною та місцем людини у всесвіті; як сприяє налагодженню добрих стосунків між окремими людьми та цілими народами; з огляду на те, що вона вказала шлях до щастя і миру на землі, а також у прийдешніх вічностях⁸.

Через пророка Джозефа Сміта Господь відновив євангелію.

Я хочу говорити про Джозефа Сміта не тільки як про видатну людину, а як про натхненного слугу Господа... Справді, велич Джозефа Сміта полягає в його небесному натхненні...

Жодна людина не може заглиблено і вдумливо вивчати відновлену євангелію Ісуса Христа і не помітити, наскільки вона гармонійна з ученням Самого Господа і Спасителя, коли Він був на землі разом з учнями. Зверніть увагу, наприклад, на одкровення пророка стосовно Творця—Бога, розумну Істоту, яка є, як учив Ісус, «Батьком нашим, що на небесах» [Див. Матвій 6:9].

Учення Джозефа Сміта, що Ісус Христос є Єдинородженим від Батька, Спасителем світу, абсолютно ідентичне з ученнями Самого Ісуса та Його апостолів.

Подивіться також на вчення про життя людини після смерті...

Таке ж повне узгодження простежується між вченнями про інші принципи євангелії, зокрема, віру, покаяння, хрищення, покладання рук для надання дару Святого Духа, висвячення у священство, Його вчення про «пізнання, терпеливість, благочестя, братерство, любов» тощо [Див. 2 Петра 1:5–7; УЗ 4:6]...

Прибічники практики хрищення немовлят учили: «Діти, які народжуються в цьому світі, не тільки позбавлені знання, праведності та святості, а й мають природну схильність до зла, тільки до зла і ні до чого, крім зла».

Сміливо й безстрашно пророк Джозеф Сміт, упевнений у своїй правоті, проголошував: «Маленькі діти святі й освячені через спокуту Ісуса Христа» [Див. УЗ 74:7]⁹.

У славетному проголошенні [Джозефа Сміта] про вічну суть завітів і церемоній, а також про можливість спастися кожній людині проявлялося божественне натхнення. Церква не робить винятків, а пропонує прийняти її принципи кожній людині... Усі люди будуть спасенні завдяки дотриманню законів та обрядів евангелії. Навіть померлі, які не знали закону, будуть суджені без закону. Для цього були явлені обряди для спасіння померлих.

Вічність шлюбного завіту є славетним одкровенням, яке дає серцям, скріпленим золотими узами любові й запечатаним владою святого священства, впевненість, що їхній союз триватиме вічно.

Інші завіти також залишаються дійсними у нескінченному розвитку у віках вічності.

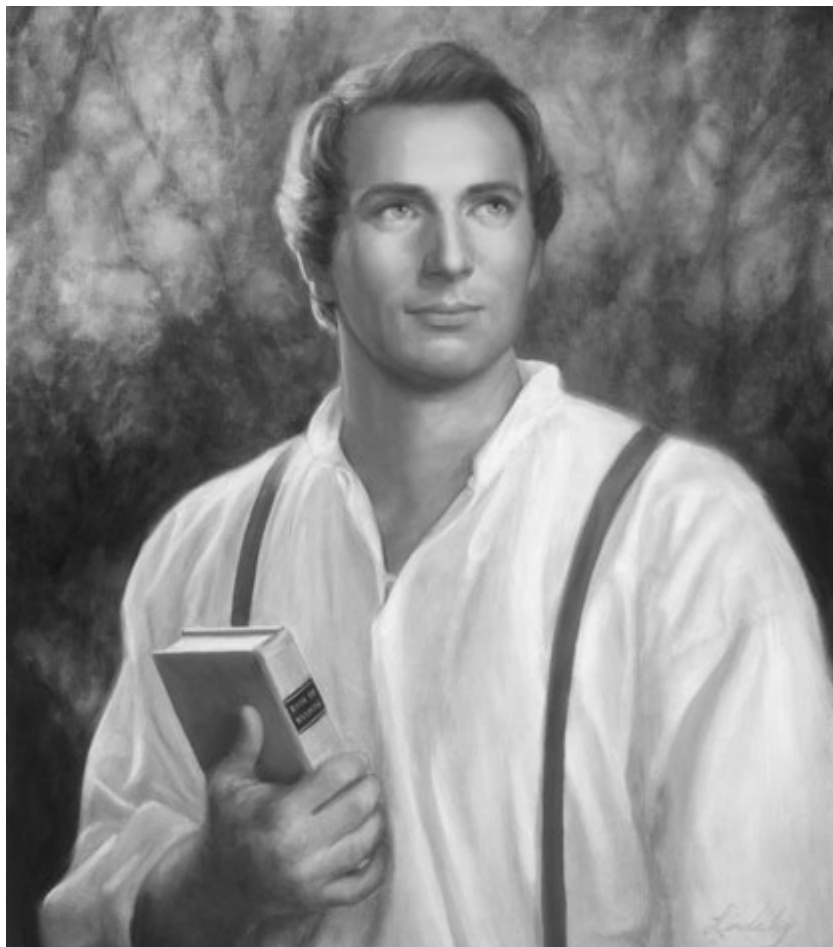
Джозеф Сміт не зміг би тільки власною мудрістю, інтелектом та силою звершити цього. Він не зміг би зробити це¹⁰.

Господь у наш час відкрив план спасіння, який є нічим іншим, як шляхом до духовного життя, способом створити особистість, гідну увійти в Його царство. Цей план—евангелія Ісуса Христа, відновлена пророком Джозефом Смітом,—доконалий і всеосяжний¹¹.

**Відновлена Церква Ісуса Христа є доказом того,
що Джозеф був натхненним пророком.**

Приблизно в 1820 році релігійне пожвавлення змусило Джозефа Сміта шукати справжню церкву, правильний порядок поклоніння Богу, правильний шлях у житті. Ця жага до знання спонукала юнака палко молитися Господу. Однією з відповідей на його молитву було те, що ... 6 квітня 1830 року в будинку Пітера Уйтмера була організована Церква. В цій організації можна знайти всю повноту плану спасіння людей.

Хочу звернути вашу увагу на те, що ця організація є одним з доказів його натхненності... [Вона] пережила фінансові

«[Джозеф Сміт] отримував настанови з небес, і результатом цього була впевненість в правильності того, чого він навчав, а також безстрашність, з якою він це робив».

катаклізми, соціальні потрясіння та релігійні безпорядки і сьогодні стоїть як засіб задоволення найвищих потреб людства...

«Церква Ісуса Христа була організована відповідно до порядку Церкви, що описаний у Новому Завіті»,—сказав Джозеф Сміт [див. *History of the Church*, 1:79]. Практична й благотворна діяльність цієї організації доводить її божественну автентичність¹².

Багато років тому Джозеф Сміт, всього-на-всього хлопчик 14–15 років, проголосив, що у відповідь на молитву отримав одкровення від Бога... Релігійний світ негайно відреагував на це проголошення остракізмом. У дуже короткий час він опинився зовсім самотнім.

Самотнім і незнайомим з вченням й філософією свого часу!

Самотнім і неосвіченим в мистецтві й науці!

Самотній, без допомоги вченої людини, без напучування наставника! У своїй простоті й доброті він поспішив до них зі своєю славетною новиною; з презирством і глузуванням вони відвернулися від нього, кажучи, що все це від диявола, що в ці дні не існує ніяких видінь чи одкровень, що все це припинилося з апостолами і що апостолів більше ніколи не буде [див. Джозеф Сміт—Історія 1:21].

Так він був залишений на самоті посеред хвиль релігійної думки, відмовившись від всіх відомих йому човнів, він ніколи не будував їх сам і навіть не бачив, як це робиться. Якби він був самозванцем, його барка [або човен] були б надзвичайно неоковирної роботи.

З іншого боку, якщо те, що він змайстрував, має прекрасний вигляд і переваги над тим, що дали світу за попередні сотні років навчені професори й філософи, то людям нічого не залишається, як, щонайменше, у здивуванні вигукнути: «Звідки ж у цього чоловіка стільки мудрості?!»

Тоді стає зрозуміло, що хоч він виглядав самотнім, він був настільки ж самотнім, як Мойсей на горі Синай або як Ісус на Оливній горі. Як було із Господарем, так і з пророком—настанови приходили до нього не через людські канали, а прямо від Бога—джерела всього розуму. Він каже: «Я був невідшліфованим каменем. Наді мною ніколи не лунали звуки молота й долота, доки у Свою руку мене не взяв Господь. Я бажаю самого тільки навчання й мудрості небес». [*History of the Church*, 5:423].

Його заяви про одкровення від Бога, якщо прислухатися до них, не залишають тіні сумніву щодо його вповноваження організувати Церкву Ісуса Христа на землі з владою

прислужувати її принципи та обряди. Отже, в самому зачатку величної роботи останніх днів було покладено нерухоми́й камінь Христової Церкви цього розподілу часів, [а саме] повноваження служити в ім'я Ісуса Христа в тому, що стосується Його Церкви¹³.

Розмірковуючи над досягненнями [Джозефа Сміта] в короткий 14-річний період між заснуванням Церкви та його вбивством, замислюючись над повною гармонією між відновленою евангелією та евангелією первинної Церкви, встановленої Ісусом та Його апостолами, звертаючи увагу на його глибоке розуміння принципів та обрядів і зважуючи на незрівнянний план й силу Церкви, організованої під натхненням Христа, чиє ім'я вона носить, відповідь на запитання: «Звідки у цього чоловіка стільки мудрості?» ми можемо знайти у зворушливій поезії:

*Слава людині, що чула Єгову!
Бог нам Провидця й Пророка послав.
Він розпочав найостанню віднову
Царства, що стане сильніш всіх держав.
[Див. Гімни і дитячі пісні, с. 50]¹⁴.*

Пророк Джозеф жив і помер, захищаючи відкриті йому істини.

Великі мужі мають хист дивитися глибокого в суть речей. Вони розпізнають істину. Вони незалежні в поглядах. Вони чинять благородно. Вони надихають сильних мужів іти за ними. Слабаки глузують з них, знущаються над ними, переслідують їх, однак, критикани помруть, і ніхто про них не згадає, а великі люди живуть у віках.

Деякі сучасники Джозефа Сміта глузували над ним, інші— захоплювалися, а його послідовники схилилися перед ним...

Жодна людина, неупереджено досліджуючи життя цього релігійного провідника, не може не бути враженою тим, що він мав багато якостей істинної величі, джерелом яких є бажання пізнати волю Бога і рішучість, раз дізнавшись, прийняти її¹⁵.

У всі віки істина спочатку пізнавалася лише декількома героїчними провідниками, які часто жертвували власним життям, захищаючи її. Завдяки чистому сприйняттю та мужності цих безстрашних провідників людей ми спостерігаємо прогрес людства. Рано чи пізно, їм доводилося вирішувати: або зректися істини, або змінити її, або ж захищати—вибір між легким шляхом і високим становищем або остракізмом, покаранням чи навіть смертю. Перед таким вибором поставали ув'язнені Петро та Іван, приведені до Анни-первосвященника. Вони проявили справжню мужність, складаючи свідчення в присутності тих, хто засудив їх до смерті. [Див. Дії 4].

Павлу—скутому в'язневі, що стояв перед царем Агриппою та його придворними,—потрібна була відвага, щоб свідчити, що Христос насправді страждав і що Він перший воскрес із мертвих, що Він явить світло людям, навіть іновірцям. [Див. Дії 26].

Джозефу Сміту потрібна була відвага, щоб свідчити невірному і злому світові про істину, що Бог і Його Улюблений Син дійсно явилися йому у видінні¹⁶.

Усі, хто рухав світ, були людьми, вірними голосу своєї совісті, і серед таких Петро, Яків та Павло, їхні брати—давні апостоли, а також інші. Коли духовні провідники в Пальмірі, штат Нью-Йорк, ополчилися супроти юного Джозефа Сміта за те, що він бачив і чув у священному гаї, він сказав, маючи в серці свідчення про Господа Ісуса: «Я бачив видіння, я знаю це і знаю, що Бог це знає, і я не можу та й не смію зрікатися цього...» [Джозеф Сміт—Історія 1:25].

Джозеф Сміт був вірний своєму свідченню до самого кінця¹⁷.

Джозеф Сміт отримував настанови з небес, і результатом цього була впевненість в правильності того, чого він навчав, а також безстрашність, з якою він це робив. Коли Джозеф Сміт викладав якусь доктрину, він учив із владою. Його не цікавило, узгоджується це з уявленнями людей чи ні, в гармонії це з ученнями традиційних церков чи повністю суперечить їм. Що було дано йому, те він віддав світові, незважаючи на те, приймав світ це чи ні, відповідає це чи ні ученням церков і найбільш поширеним серед людей стандартам. І сьогодні, поглядаючи у минуле на більше ніж сто

років назад, у нас є прекрасна нагода оцінити вагомість його вчень та подумати, що ж було джерелом його настанов...

Він не тільки отримував вказівки й настанови від небесного Глави, а й, отримавши, захищав їх з незламною рішучістю¹⁸.

Попри перепони, глузування, знущання, арешти, ув'язнення, переслідування, що зрештою призвели до його загибелі, Джозеф Сміт, як і Петро та Павло до нього, завжди щосили прагнув іти за світлом, яке зробило його «учасник[ом] Божої Істоти». [Див. 2 Петра 1:4]¹⁹.

Найкраща кров цієї країни пролилася невинною. [Пророк Джозеф] знав, що був невинним. Він знав свої права. Знав це і його брат Гайрум, Джон Тейлор і Уїллард Річардс, які були з ним. Але через брехню, чорну і підлу, пророк Джозеф і його брат Гайрум були вбиті.

І яким був настрій пророка при всьому цьому? Він був спокійний, як Христос. Коли того зловісного вечора він вирушав до Картеджа, то сказав:

«Я йду, як ягня на заклання; але я спокійний, наче літній ранок. Моя совість чиста від провин перед Богом і перед усіма людьми. Якщо вони заберуть у мене життя, я помру безвинним, і про мене ще скажуть—його було вбито холоднокрівно». [Див. УЗ 135:4]²⁰.

Життя пророка та його брата, патріарха Гайрума, а також сотень тисяч інших, хто прийняв істину [першого видіння], доводять, що план спасіння, який, як відомо, відкрив Ісус Христос, найвірогідніше зробить людину більш схожою на Христа. Одкровення пророку та його брату Гайруму були настільки реальними, що вони, безстрашно запечатали своє свідчення власною кров'ю²¹.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Президент Маккей розповідає про випадок, що стався з його батьком на місії, який говорить про необхідність свідчити про Джозефа Сміта (див. сс. 95–96). Чому відповідь, яку отримав його батько, є актуальною для нас в наш час?

- Чому Господеві необхідно було покликати в останні дні пророка? (Див. сс. 96–98). Чому свідчення про пророка Джозефа Сміта є невід’ємною частиною свідчення про євангелію? Чому явлення Бога та Сина Джозефу Сміту є «фундаментом цієї Церкви»?
- Які істини були відкриті завдяки першому видінню? (Див. сс. 96–98). Як знання про перше видіння вплинуло на ваше свідчення про Небесного Батька та Ісуса Христа?
- Які ще вчення відкрив Господь через Джозефа Сміта? (Див. сс. 98–99). Які благословення ви отримали, вивчаючи ці вчення і живучи за ними?
- Чому Церкву та її вчення можна назвати доказом того, що Джозеф Сміт був пророком Бога? (Див. сс. 99–102).
- Які притаманні Христу якості продемонстрував пророк Джозеф Сміт? (Див. сс. 102–104). Що ви можете робити, щоб наслідувати його приклад?
- Які на нас лягають обов’язки, коли ми здобуваємо свідчення про Джозефа Сміта й відновлення євангелії?

Відповідні уривки з Писань: Амос 3:7; 2 Нефій 3:6–15; УЗ 135; Джозеф Сміт—Історія 1:1–75

Посилання

1. *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, rev. ed. (1976), 16.
2. *Gospel Ideals* (1953), 524.
3. *Cherished Experiences*, 11–12.
4. *Gospel Ideals*, 79–80; paragraphing altered.
5. In Conference Report, Apr. 1966, 58.
6. *Gospel Ideals*, 80.
7. *Gospel Ideals*, 85.
8. *Treasures of Life*, comp. Clare Middlemiss (1962), 227.
9. «The Prophet Joseph Smith—On Doctrine and Organization,» *Improvement Era*, Jan. 1945, 14–15; paragraphing altered.
10. «Joseph Smith—Prophet, Seer, and Revelator,» *Improvement Era*, Jan. 1942, 55.
11. *Treasures of Life*, 420.
12. *Improvement Era*, Jan. 1942, 13, 54.
13. *Gospel Ideals*, 80–82; paragraphing altered.
14. *Improvement Era*, Jan. 1945, 47.
15. *Pathways to Happiness*, comp. Llewelyn R. McKay (1957), 284–285.
16. *Treasures of Life*, 376–77.
17. In Conference Report, Apr. 1969, 151.
18. *Gospel Ideals*, 81–82.
19. In Conference Report, Apr. 1951, 95.
20. In Conference Report, Oct. 1931, 12–13.
21. *Treasures of Life*, 226–227.

Президент Маккей навчав про благословення життя за Словом мудрості словом і своїм прикладом.

Життя за Словом мудрості

*Слово мудрості є надзвичайно важливою складовою євангелії, що є «сила Бога на спасіння»—
спасіння фізичне, а також духовне¹.*

Вступ

Президент Маккей учив і свідчив, що Слово мудрості є заповіддю, даною Господом, щоб благословити нас і фізично, і духовно. Він навчав і пропагував своїм прикладом суворе дотримання цієї заповіді. Під час зустрічі Президента Маккея та його дружини з королевою Нідерландів у 1952 році стався цікавий випадок. Королева на зустріч з ними виділила півгодини. Президент Маккей пильнував за часом, і коли півгодини минуло, він ввічливо подякував королеві й було вже збирався йти. «Пане Маккей,—сказала королева,—сядьте! Ці тридцять хвилин спілкування принесли мені більше задоволення, ніж будь-які інші тридцять хвилин упродовж минулих років. Я б хотіла, щоб ми могли ще трохи продовжити нашу зустріч». Він знову сів. Потім принесли чайний стіл, королева наповнила три чашки чаєм і подала одну Президенту Маккею, іншу—сестрі Маккей і одну взяла собі. Коли королева помітила, що її гості не п'ють, вона запитала: «Чи не вип'єте ви чаю з королевою?» Президент Маккей відповів: «Мушу пояснити вам, що ми проти вживання стимуляторів, а, на наш погляд, чай є стимулятором». Вона сказала: «Я—королева Нідерландів! Ви хочете сказати, що не вип'єте чаю навіть з королевою Нідерландів?!» Президент Маккей відповів: «Чи попросить королева Нідерландів керівника мільйона і трьохсот тисяч людей зробити те, чого він навчає їх не робити?» «Ви—надзвичайна людина, Президенте Маккей!—сказала вона.—Я не проситиму вас робити цього»².

Учення Девіда О. Маккея

**Слово мудрості—це, безсумнівно, заповідь,
дана Господом через одкровення.**

27 лютого 1833 року пророк Джозеф Сміт отримав одкровення, що записане у 89 розділі книги Учення і Завіти... Я хочу прочитати декілька [віршів] з цього розділу:

«Ось, істинно так каже вам Господь: Внаслідок зла та злих намірів, які існують і будуть існувати в серцях змовників у останні дні, Я попередив вас і застеріг вас, давши вам це слово мудрості через одкровення.

Якщо серед вас якась людина п'є вино або міцний напій, знайте, що це не добре, і так не личить в очах вашого Батька, якщо тільки ви не зібралися разом, щоб піднести свої причастя перед ним.

І ось, це має бути вино, так, чисте вино виноградної лози вашого власного виготовлення» [УЗ 89:4–6].

Я хочу звернути особливу увагу на ці слова: «Якщо серед вас якась людина п'є вино або міцний напій, знайте, що *це не добре*, і так не личить в очах вашого Батька». Це слово Бога до людей цього покоління. У ньому стільки ж сили, скільки у словах Спасителя: «Коли хто хоче волю чинити Його, той довідається про науку, чи від Бога вона, чи від Себе Самого кажу Я» [Іван 7:17]. Святи останніх днів, ви знаєте, що ці сказані Спасителем слова є істинними. Ми свідчимо, що якщо будь-яка людина буде виконувати волю Бога, вона отримає свідчення в серці й у житті, що євангелія Ісуса Христа є істинною. Ми приймаємо слова Спасителя: «Коли не покаєтеся, то загинете всі так!» [Лука 13:3]. Ми приймаємо ці вічні істини, виражені так стисло. Можливо, ми не живемо за ними повністю, але як народ приймаємо їх, бо вони є словом Бога. Такою ж непохитною, такою ж вічною є й істина, що ... «міцні напої не для черева». [Див. УЗ 89:7]. Однак пройшло вже [багато років], і за цей час це вчення проповідувалося в деяких громадах Ізраїля кожного тижня, якщо не щодня, і все ж

таки серед нас є такі, хто своїми вчинками намагається довести, що це добре для людини.

Я з радістю помічаю, коли читаю цей уривок, що Господь не сказав: «*Надмірне* вживання міцних напоїв це не добре» або «*пияцтво* це не добре». Уявіть, якби Він послабив вимогу, сказавши: «*Надмірне* вживання міцних напоїв або вживання великої кількості спиртного—це не добре», як швидко б ми виправдали себе, випиваючи потрошку. Але, як і інші вічні істини, ця є безумовною; *вживання міцних напоїв—це не добре*³.

На мій погляд, тютюн—це те зло, якого слід остерігатися, як укусу гримучої змії... Господь сказав, що тютюн некорисний для людини. Для святих останніх днів цього має бути досить⁴.

Члени Церкви, які пристрастилися до вживання тютюну, чаю або кави, прагнуть виправдатися у потуранні своїм слабкостям до того, про що Господь ясно сказав, що вони некорисні для людини. Коли вони намагаються зробити це, то тільки демонструють слабкість своєї віри у слова Господа, дані як одкровення; «слово мудрості» і слухняність йому безумовно й певно принесуть благословення, так якби Він сказав: «Не роби»⁵.

Порушення Слова мудрості потягне за собою наслідки фізичного і духовного характеру.

У чаї та каві є речовини, які в людському організмі прискорюють серцебиття, що, у свою чергу, прискорює кровообіг та дихання. Через це тілу стає тепліше і людина жвавішає. Однак через якийсь час це збудження організму проходить, і тілу необхідно вже більше відпочинку і відновлення сил, ніж це було до вживання цих напоїв. Стимулятори для тіла—це все одно, що батіг для втомленого коня,—змушує мчати вперед, але не дає постійної сили чи справжнього живлення. Часто підганяння батогом тільки робить коня лінивим; а звичне вживання міцних напоїв, тютюну, чаю та кави лише послаблює тіло і робить його більш залежним від стимуляторів, до яких пристрастилося.

Господь сказав прямим текстом, що вживати ці речовини є не добре для людини. Про це ж твердить наука. Для кожного вірного святого останніх днів має бути достатньо одного Божого слова⁶.

Те, як людина реагує на бажання й імпульси, проявляє її характер. Саме в таких діях видно силу волі людини або її раболіпство. Тому та частина Слова мудрості, яка говорить про речовини, що одурманюють, наркотики і стимулятори, має розумітися глибше—не тільки як застереження проти їхніх шкідливих наслідків для тіла, а й указує на те, що вони вражають сам корінь процесу розвитку характеру...

За останню сотню років дивовижний прогрес науки дозволив людині на основі експериментів довести шкідливий вплив алкогольних напоїв та наркотиків на нервові клітини і тканини людського тіла. Дослідження й експерименти показали їхній вплив на особистість. Усі вони довели істинність ... твердження: «Міцні напої та тютюн не добре для людини»⁷.

Якщо подумати про те, що справило на мене враження в молодості, то одним з найбільших вражень були слова: «Мій дух не перебуватиме в нечистій skinі».

Були ще й ... інші, і вони були сформульовані як застереження. Перше з них було ще в дитинстві, коли я сидів на козлах біля батька по дорозі до Огдену. Коли ми майже вже з'їжджали з мосту через Огден-Рівер, із шинка, що був якраз на північному боці ріки, вийшов чоловік. Я впізнав його. Мені він подобався, бо я бачив його на сцені місцевого театру. Але тоді він був п'яним і, я думаю, в такому стані перебував уже декілька днів.

Я не знав, ... що він пиячить, та коли він підійшов, гукаючи і просячи у батька 50 центів, щоб повернутися до бару, я побачив, що він хитався з одного боку в другий. Коли ми переїхали через міст, батько сказав: «Девіде, колись ми з ним ходили разом на [домашнє] вчителювання».

Більше він нічого не сказав, але ці слова були для мене попередженням щодо наслідків безпутності [або надмірного вживання спиртного], про яке я ніколи не забував.

Трохи пізніше один учитель [загадав] нам прочитати історію про групу юнаків, які пливли по річці Сент-Лоуренс... Не можу назвати вам ім'я автора, я не можу згадати назви, але я можу переказати вам історію про тих юнаків, які пливли на човні по згаданій річці, пиячили, бенкетували і безтурботно проводили час. А на березі стояв чоловік, який знав, яка небезпека очікує їх попереду, і кричав: «Гей, там далі пороги!»

Але вони проігнорували його попередження, не звернули уваги. «Та все гаразд!»—і продовжували веселитися і пити. Він знов закричав: «Далі за течією пороги!», і знову вони не прислухалися до його попередження.

Раптом вони потрапили на пороги. Вони негайно стали гребти до берега, але було надто пізно. Я пам'ятаю лише декілька слів з останнього абзацу, але вони, з лайками й криками зникли за порогами, за водоспадом.

Погано? Так! Але я скажу вам, що в річці життя є багато таких, хто гребе в тому ж напрямку. Я ніколи не забуду цієї історії⁸.

Ми повинні стерегтися «зла та злих намірів ... змовників».

Одне з найбільш серйозних тверджень у книзі Учення і Завіти, що також несе доказ божественного покликання пророка Джозефа Сміта, міститься в розділі 89:

«Внаслідок зла та злих намірів, які існують і будуть існувати в серцях змовників у останні дні, Я попередив вас і застеріг вас, давши вам це слово мудрості через одкровення» (УЗ 89:4).

«Зла та злих намірів, які існують і будуть існувати в серцях змовників». Зміст цих слів вражав мене і в двадцятих, і в тридцятих роках [20-го] століття. Достатньо ... пригадати методи, які застосовували деякі тютюнові корпорації, аби звабити жінок до паління цигарок.

Ви пам'ятаєте, як підступно вони запустили свій план. Спочатку вони сказали, що це допоможе їм скинути вагу. У всіх на устах було гасло: «Цигарка замість цукерки».

Потім ті з нас, хто любить ходити в театр, помітили, що вони порозставляли молодих жінок, які запалювали джентльменам цигарки. Потім на рекламних щитах було зображено жіночу руку, яка запалювала або тримала цигарку. Пройшов рік чи два, і вони знахабніли до того, що показували по телевізору або на рекламних плакатах жінку, яка палить...

Можливо, я помиляюся, але мені здалося, що *змовники* тепер мають злі наміри щодо нашої молоді. Дивіться обома!⁹

Члени Церкви мають перед собою і Церквою обов'язок жити за Словом мудрості й навчати йому.

Кожен чоловік, кожна жінка повинні нести частину обов'язків цієї Церкви... В якому б куточку світу ми не жили, ... куди б нас не покликали обставини чи справи, чи то каньйон чи десь іще, якщо ми в холодний ранок відчуваємо спокусу порушити Слово мудрості, випивши дві чи три чашки гарячого чаю чи кави, то згадаймо негайно ж про свій обов'язок!

Нехай кожен скаже собі: «На мене покладено відповідальність бути членом Церкви, я не піддамся спокусі. Ну й що, що мене ніхто не бачить?! Я знатиму і Бог знатиме, якщо я спокушуся, і щоразу, коли я піддаюся слабкості, то сам стаю слабшим і втрачаю повагу до себе». Якщо у вас свій бізнес і ваші партнери кажуть: «Давай вип'ємо за успіх переговорів або угоди», нехай ваша відповідь буде такою: «Ні, ні і ще раз ні!» Хоч вам і дуже хочеться цього, будьте чоловіком, будьте святим останніх днів і скажіть: «Ні, на мене покладено відповідальність бути членом Церкви»¹⁰.

Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів недвозначно тримається вчення, що чай, кава, тютюн та речовини, що викликають інтоксикацію, не добрі для людини. Справжній святий останніх днів сторониться вживання тютюну та спиртного, стимуляторів та речовин, що одурманюють, і прикладом і словом вчить інших робити те ж саме¹¹.

Життя за Словом мудрості зміцнює характер і приносить радість.

Церква закликає людей вчитися самовладанню, щоб контролювати бажання, емоції та свій язик. Людина багато втрачає, якщо є рабом якоїсь звички. Людина багато втрачає, якщо живе тільки для того, щоб задовольнити свої бажання. Це одна з причин, з яких Господь дав Церкві одкровення про Слово мудрості, щоб навіть з дитинства хлопчики і дівчатка, юнаки і дівчата вчилися панувати над собою. Це не завжди легко. Сучасна молодь бореться з ворогами—хибними ідеологіями та аморальною поведінкою... Щоб постати перед цими ворогами і здолати їх, потрібна серйозна підготовка¹².

Кожен юнак у Сіоні, який піднімається з вод хрищення, повинен знати, тепер він зобов'язаний протистояти бажанню випалити цигарку, де б він не був. Кожного юнака або дівчину в Церкві слід навчити, що коли вони піднімаються з вод хрищення, вони повинні протистояти бажанню прийняти напої, що дурманять, які розповсюджуються на вечірках. Кожен юний член Церкви повинен знати, що не можна вживати тютюну у будь-якій формі. Він повинен відмовитися від всіх цих звичок не тільки заради обіцяного Батьком благословення, а й заради сили, яка потрібна, щоб боротися проти більших спокус¹³.

Одним з найбільш практичних вчень Церкви щодо [самоконтролю] є Слово мудрості. Це правда. Воно головним чином стосується «нестримних бажань». Покажіть мені чоловіка, який повністю контролює свої пристрасті, який може подолати всі спокуси, що зваблюють побавитися із стимуляторами, спиртним, тютюном, марихуаною та іншими наркотиками, і я покажу вам юнака або чоловіка, який також розвинув силу контролювати свої пристрасті й бажання¹⁴.

Ні для Церкви, ні для світу взагалі не буде забагато чути про Слово мудрості. Це вчення дане людині для її щастя й користі. Це частина філософії життя... Людина, яка не живе за ним, позбавляє себе сили фізичної та сили духовної, яку могла б мати. Праведність—це відданість істині, яку ми знаємо, це

Президент Маккей заохочував святих останніх днів навчати своїх дітей та інших людей Слово мудрості «словом і ділом».

сповнене відваги життя в гармонії з нашими ідеалами; це завжди сила¹⁵.

Рекомендації для вивчення і обговорення

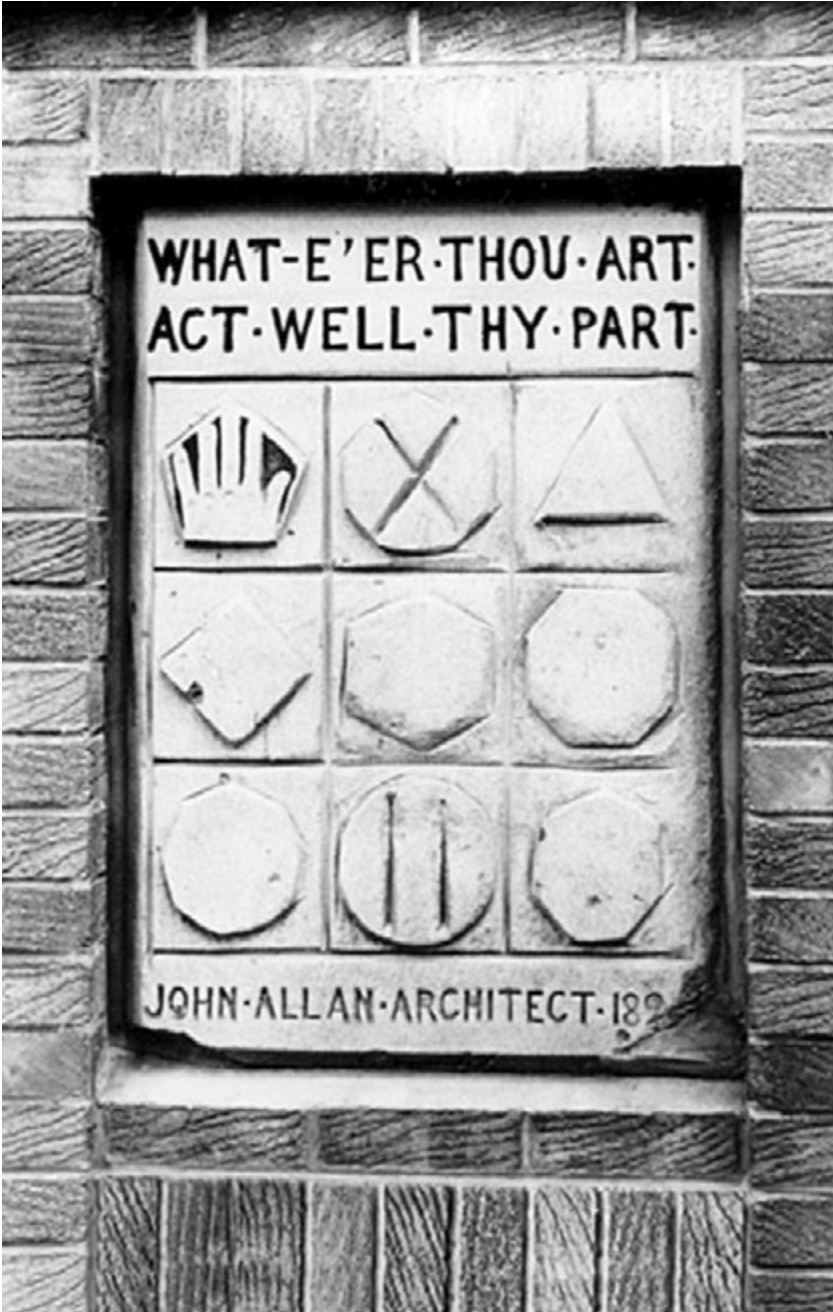
- Чому Слово мудрості випередило час?
- Чому люди інколи виправдовують те, що вживають речовини, заборонені Словом мудрості? Чому такий підхід є небезпечним? (Див. сс. 109–111).
- Чому важливо піклуватися про своє тіло? Яку шкоду завдає тілу порушення Слова мудрості? (Див. сс. 109–111). Як порушення цієї заповіді впливає на нашу духовність? (Див. сс. 109–111).

- Президент Маккей розповідав про тютюнову рекламну кампанію в 1930-х роках (див. сс. 111–112). Які існують сучасні приклади «зла та змовників», що пропагують вживання шкідливих речовин? Як ми можемо допомогти молоді бачити користь від дотримання Слова мудрості?
- Чому Слово мудрості є одночасно і тілесною, і духовною заповіддю? (Див. сс. 109–111, 113–114). Які обіцяно благословення для тих, хто дотримується цієї заповіді? (Див.УЗ 89:18–21). Які найбільші благословення за виконання Слова мудрості отримали ви та ваша сім'я?
- Що ми можемо робити, щоб зміцнитися у протистоянні спокусі порушити Слово мудрості? Як виконання Слова мудрості захищає нашу особистість і зміцнює характер? (Див. сс. 113–114).
- Які шкідливі речовини, а також такі, що викликають звичку, є в сучасному світі і які не згадані в УЗ 89? Як учення в УЗ 89 та слова пророків святих останніх днів веде нас і зміцнює проти вживання цих речовин?

Відповідні уривки з Писань: Даниїл 1:3–20; 1 Коринтянам 3:16–17; УЗ 89:1–21

Посилання

1. *Gospel Ideals* (1953), 379.
2. See Carl W. Buehner, *People of Faith*, Brigham Young University Speeches of the Year (14 Jan. 1953), 2.
3. In Conference Report, Apr. 1911, 61–62; paragraphing altered.
4. In Conference Report, Oct. 1949, 188.
5. *Gospel Ideals*, 375–376.
6. *Gospel Ideals*, 376–377.
7. In Conference Report, Apr. 1964, 4.
8. In Conference Report, Apr. 1949, 180.
9. In Conference Report, Oct. 1949, 185–186.
10. In Conference Report, Oct. 1906, 115; paragraphing altered.
11. *Gospel Ideals*, 379.
12. In Conference Report, Oct. 1969, 7–8.
13. In Conference Report, Apr. 1960, 28.
14. In Conference Report, Apr. 1968, 8.
15. *Gospel Ideals*, 377.

Президент Маккей часто запрошував носіїв священства жити за гаслом, яке побачив на кам'яній арці біля будинку в Шотландії: «Ким би ти не був і що б ти не робив, роби якнайкраще».

Священство—обов'язок представляти Бога

Священство—це вічний принцип, що існував у Бога з початку й існуватиме всю вічність. Ключі, які було дано у користування священству, ідуть з небес, і ця влада священства діє в цій Церкві в наш час, поширюючись по землі¹.

Вступ

Виступаючи на сесії священства на Генеральній конференції, Президент Маккей розповів про випадок, який стався з ним у 1898 році під час служіння на місії в Шотландії. Він зі своїм напарником, старійшиною Пітером Джонстоном, проходив повз будинок, який привернув їхню увагу кам'яною аркою на вході та написом на ній. Президент Маккей згадував:

«Я сказав напарникові: «Цікаво... Схожу подивлюся, що там написано». Коли я підійшов ближче, то зрозумів ці слова—не просто прочитав з каменя, а наче розуміння прийшло від Того, до служіння кому я був залучений:

«Ким би ти не був і що б ти не робив, роби якнайкраще».

Боже, допоможи нам керуватися цим гаслом! Воно є перефразуванням слів Христа: «Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку, чи від Бога вона, чи від Себе Самого кажу Я» [див. Іван 7:17], і це свідчення приносить всім нам в житті керівництво Святого Духа. Я смиренно молюся, щоб носії священства, які зібралися разом цього вечора, ... взяли на себе обов'язки, дані Богом, і виконували свій обов'язок, яким би він не був»².

Праведне застосування сили священства кількох носіїв священства благословило життя Президента Маккея. У березні

1916 року річка Огден вийшла з берегів, і її потоки похитнули опори мосту біля входу в каньйон. Він згадував: «Ми [він і його брат Томас] сіли в наш маленький «Форд» і вирушили в дощ, пробираючись крізь багнюку... Я побачив на мосту купу каміння, вона була, здавалося, такою ж, як і за день до цього. Тож я [це був жарт] сказав: «Я поїду через міст! Ти плавати вмієш?» З цим я втиснув у підлогу педаль газу і ми рвонули на міст, як раптом я почув Томаса: «А-а! Обережно! Там канат!» Сторож, який пішов у сьомій додому, натягнув через дорогу канат, а його змінник, денний сторож, не прийшов. Я потягнув за «ручник», але було надто пізно. Канатом розбило лобове скло, зірвало дах машини, від удару ним у підборіддя мені розбило губу, вибило нижні зуби і розстроцило верхню щелепу. Томас пригнув голову й уникнув травм, а я залишився частково непритомним.

Близько 9-ої того ж ранку я лежав на операційному столі... Лікарі зібрали мою верхню щелепу, наклали чотирнадцять швів на нижню губу та розідрану щоку. Один з лікарів пророчив: «Біда, обличчя так і залишиться спотвореним». І справді, мене було важко впізнати. Коли мене привезли назад в лікарняну палату, одна з медсестер, намагаючись сказати щось втішливе, зауважила: «Брате Маккей, ви можете носити бороду», натякаючи, що нею я міг би сховати від очей шрами... Мені подзвонили троє дуже близьких друзів ... і дали мені благословення. Запечатуючи помазання, [один з них] сказав: «Ми благословляємо тебе, щоб твоє обличчя не було спотвореним і щоб ти не відчував болю».

У суботу ввечері мене покликав до себе лікар Уільям Х. Петті, щоб подивитися, чи можна ще врятувати верхні зуби, які залишилися. Він сказав: «Я припускаю, що вам дуже боляче». Я відповів: «Ні, мені *зовсім* не боляче». В неділю вранці мене відвідав Президент Гебер Дж. Грант, який прибув із Солт-Лейк-Сіті... Він увійшов і сказав: «Девіде, не розмовляй. Я дам тобі благословення».

Наступного жовтня ... я сидів за столом поруч з Президентом Грантом. Я помітив, що він впритул дивиться на мене, а тоді він сказав: «Девіде, з цього місця я не бачу шраму

на твоєму обличчі!» Я відповів: «Так, Президенте Грант, там його і нема»³.

Учення Девіда О. Маккея

Священство—це сила і влада представляти Бога.

Коли священство делегується людині, то воно дарується не як відзнака для людини (хоча стає нею, якщо його шанувати), а як повноваження представляти Божество й обов'язок допомагати Господу у здійсненні безсмертя і вічного життя людини [див. Мойсей 1:39]⁴.

Ви—чоловіки, які мають священство Бога, які несуть божественне повноваження представляти Божество у будь-якому чині чи покликанні. Коли чоловіка, звичайного чоловіка, призначають шерифом у своєму містечку, його чимось наділяють. Коли полісмен на перехресті піднімає руку, ви зупиняєтесь. Він чимось відрізняється від звичайних людей, у нього є певна влада. І так скрізь, в кожному аспекті життя. Жодна людина не може працювати на посаді, якщо не наділена повноваженням. Так воно є. Так само і з силою священства⁵.

Священство належить Божеству. Це влада і сила, джерелом яких є Вічний Батько та Його Син, Ісус Христос...

У пошуках цього джерела священства ... ми не можемо уявити ним нікого іншого, крім Самого Бога. Воно—в Ньому. Від Нього воно має йти. Священство належить Батькові, тож і може бути передано іншим тільки Ним. Отже, священство, яке тримає людина, має завжди делегуватися через повноваження. На світі не жило жодної людини, яка б мала право [взяти] на себе силу і владу священства. Були такі, хто [брали] на себе це право, але Господь ніколи не визнавав його. Як посол будь-якого уряду застосовує тільки ту владу, яку надав йому уряд його країни, так і чоловік, уповноважений представляти Божество, робить це тільки силою і правами, делегованими йому. Однак, коли дається таке повноваження, то воно, в певних межах, дає і всі привілеї законного доручення, за яким людина отримує право від іншої людини діяти замість неї. Будь-яка дія, виконана за цим законним

дорученням, є такою ж зобов'язуючою, якби її виконала та людина, яка дала це доручення...

Усвідомлюючи, що Творець є вічним і нескінченним джерелом цієї влади, що Він і тільки Він може розпоряджатися нею і що володіти нею означає мати право як уповноваженому представнику спілкуватися напряду з Богом, то якими обґрунтованими і навіть грандіозними є привілеї та благословення, які отримуються завдяки і через отримання влади і повноваження Мелхиседекового священства,—вони найславетніші з тих, які може уявити людський розум.

Людина, яка в таких стосунках зі своїм Богом, побачить, що її життя стало радіснішим, проникливість розуму—гострішою, щоб швидко розрізнити між правильним і неправильним, її почуття—ніжнішими і лагіднішими, а дух—міцнішим і відважнішим на захист істини. Вона побачить, що священство—це нескінченне джерело щастя, криниця живої води, що тече у вічне життя⁶.

Сила священства проявляється через роботу кворумів, а також окремих людей.

Якщо бути точним, священство як делегована влада дається індивідуально. Але за божественним наказом чоловіки, призначені служити в певному чині священства, об'єднуються у кворуми. Таким чином, сила священства проявляється через роботу кворумів, а також окремих людей. Кворум дає носіям священства, які мають схожі цілі, можливість краще познайомитися один з одним, з любов'ю ставитися один до одного, допомагати один одному⁷.

Якби священство передбачало тільки особисту честь, особисте благословення чи індивідуальне піднесення, не було б потреби у групах або кворумах. Саме існування таких груп, установлених за божественним уповноваженням, говорить про нашу залежність один від одного, про велику потребу у спільній допомозі й підтримці. Ми, за божественним правом, не можемо жити без спілкування⁸.

*«Чоловіки, призначені служити в певному чині священства,
об'єднуються у кворуми».*

[Господь] розумів, що цим [носіям священства] потрібне напарництво, дружба, сила групи, і тому Він організував кворуми і призначив кількість членів у кожному, починаючи від дияконів і до сімдесятників.

Ці групи збираються разом, щоб, по-перше, навчатися і збагачуватися духовно, взагалі вдосконалюватися у знанні, а особливо набувати духовного і релігійного знання, віри, святості, а також зміцнюватися спільно, щоб діяти в праведності. У цих групах задовольняється потреба, що відчувається в усьому людстві... Кворуми священства ... допоможуть зміцнитися у дружбі, братерстві та служінні за умови, що члени кворумів виконуватимуть свої обов'язки?

Члени Церкви з Аароновим священством і члени кворумів Мелхиседекового священства, ми маємо обов'язок зміцнювати свої кворуми. Не вповільнюватимемо роботи своєю відсутністю на зборах [священства], своєю неготовністю чи нехтуванням обов'язку! Відчуймо, кожен з нас,... що наш

обов'язок—робити щось для будівництва Церкви, так само як обов'язком Церкви є будувати на істині й викупити людство з гріха. Мужі у священстві, будьмо єдиними в цій роботі будівництва! Робімо добро! І нехай жоден чоловік від первосвященика до диякона у цьому величному русі священства ... не чинить зла і не ремствує¹⁰.

Носій священства повинен слідкувати за своїми ділами і словами за будь-яких обставин.

Священство—це повноваження представляти Бога. Чоловік, якому дано священство, вповноважений представляти Господа у певній сфері діяльності, куди його було призначено. Він як представник будь-якої конкретної групи чи організації має обов'язок робити це з честю. Найкращий спосіб бути гідними представниками—це жити так, щоб бути чутливими до підказок Господа, якого представляєте. Подумайте, яким добродієм має бути це життя.

«Мій Дух не завжди буде боротися з людиною» (УЗ 1:33),— каже Господь. Отже, кожен, хто має це священство, повинен жити так, щоб його праведність дала йому право на натхнення від Господа. І дозвольте щодо цього зауважити, що спілкування зі Святим Духом є настільки ж реальним, як ваш радіозв'язок, який передає голоси і музику, що наповнюють простір. Існують такі хвилі.

Так само і з Духом Божим. Він завжди готовий вести і наставляти тих, хто настроений на Його «хвилю» завдяки праведному життю і хто щиро прагне Його. Я повторюю, обов'язок кожного чоловіка, вповноваженого представляти Його,—жити так, щоб бути чутливим до Цього Духа¹¹.

Мати священство Бога, передане з божественного дозволу,—один з найвеличніших дарів, які може отримати людина, тому гідність тут на першому плані. Сама суть священства має вічний характер. Чоловік, який відчуває відповідальність, представляючи Божество, буде рясно благословений. Він повинен достатньо добре це відчувати, щоб контролювати свої діла і слова за будь-яких обставин. Жоден носій Святого Священства не повинен з неповагою ставитися до своєї

дружини. Жоден носій цього священства не повинен забувати про благословення їжі чи про те, щоб стати з дружиною і дітьми на коліна і просити у Бога керівництва. Коли чоловік має священство і шанує його, його домівка змінюється. Ми не повинні застосовувати його диктаторським способом, адже Господь сказав, що «якщо ми починаємо приховувати свої гріхи, чи потурати своїй гордовитості, своєму суєтному честолюбству, чи контролювати душі дітей людських, чи панувати над ними, чи примушувати їх у будь-якій мірі несправедності, ось, небеса віддаляються; Дух Господа засмучується, а коли він віддалився,—амінь священству чи повноваженню того чоловіка» (Див. УЗ 121:37).

Це одкровення, дане Господом пророку Джозефу Сміту, є одним з найпрекрасніших уроків з педагогіки, психології та управління, викладених будь-коли, і ми повинні знов і знов перечитувати 121-й розділ книги Учення і Завіти¹².

Жоден член цієї Церкви, жоден чоловік або батько, не має права богохульствувати у своєму домі або сказати грубе слово дружині чи дітям. Згідно з вашим висвяченням та обов'язками ви, носій священства, не можете робити цього й при цьому бути вірним духові, що в вас. Своєю поведінкою ви робите внесок в розбудову ідеальної домівки, контролюючи свої пристрасті, свої емоції, слідкуючи за мовою, адже все це визначатиме атмосферу у вашій сім'ї, і це бачитимуть сусіди. Робіть все, що можете, щоб нести мир і гармонію, чого б вам це не коштувало¹³.

Я молюся, щоб ми ... відчували цінність священства і щоб кожен диякон у цій Церкві усвідомив, що коли йому дарували Ааронове священство, він виділився з-поміж однолітків, він став відрізнятися від інших. Він не може лягтися, як це можуть робити інші хлопці, він не може пустувати у кварталі з іншими хлопчиками, він не такий. Ось, що це означає для дванадцятирічного хлопчика, і, єпископи, саме це ви повинні пояснити їм, коли вирішуєте висвятити у диякони. Не просто покличте і висвятіть, а поговоріть з ними, і нехай вони зрозуміють, що означає отримати Ааронове священство. Ще

в дитинстві ці хлопчики, так обрані і навчені, мусять стати силою, яка впливає на добро...

Коли ми отримуємо священство, то зобов'язані подавати приклад, гідний наслідування нашими ближніми. Не наші слова звершать в них якусь зміну. А наші діла. Те, ким ми є¹⁴.

Доки носії священства заслуговуватимуть на Христове провідництво своєю чесністю та сумлінністю у стосунках із ближніми, опираючись злу в будь-якій його формі, віддано виконуючи свій обов'язок, доти жодна супротивна сила в цьому світі не зможе зупинити прогрес Церкви Ісуса Христа¹⁵.

Сила священства діє тільки тоді, коли її застосовують для служіння людям.

Ми можемо представити собі силу священства як таку собі запруду. Вся її сила проявляється і приносить добро тільки тоді, коли вода із запруды розливається по долинах, полях, городах і поступає у щасливі домівки. Так само і зі священством, яке стосовно людства є силою тільки тоді, коли активується в житті людей, повертаючи їхні серця й бажання до Бога і надихаючи служити ближнім¹⁶.

Наше життя оточене життям інших людей. Найбільше радості ми отримуємо від покращення життя інших. Я говорю про це тому, що священство, яке ви маєте, зобов'язує вас до служіння іншим. Ви представляєте Бога в тому, до чого вас призначили. «Хто ж за Мене свою душу погубить, той знайде її» (Матвій 16:25)¹⁷.

Хтось із вас, старійшини, можливо захворів, а комусь треба збирати врожай. Домовтеся і разом зберіть його. У когось із вашого кворуму син служить на місії і йому не вистачає коштів. Просто запитайте, чим можете йому допомогти. Він ніколи не забуде вашого піклування. Саме про такі вчинки говорив Спаситель: «Що тільки вчинили ви одному з найменших братів Моїх оцих,—те Мені ви вчинили» (див. Матвій 25:40). По-іншому ви ніяк не зможете служити Христу. Ви можете стати на коліна й молитися Йому, і це добре. Ви можете благодати Його направляти вас Святим Духом—так, ми

робимо це і повинні робити. Ми зобов'язані робити це. Але саме справжнє, щоденне спілкування, саме контроль за тим, щоб не говорити погано, а добре про свого брата, саме це Спаситель визнає як істинне служіння¹⁸.

«Ким би ти не був і що б ти не робив, роби якнайкраще». Якщо ви диякон, добре виконуйте обов'язки диякона. Якщо ви учитель, добре виконуйте свою роботу. Священик наглядає за Церквою, відвідує її членів. Молоді чоловіки цієї Церкви, якби тільки ми могли виконувати обов'язки учителя і священика, навчаючи людей їхнім обов'язкам, то якою б це було силою на добро для наших 18- та 19-річних юнаків. Вони не були б безнадійними, не були б малодушними, але були б керівниками. Брати, на світі немає нічого більш дійового у спрямуванні молоді, ніж виконання ними їхнього обов'язку у священстві¹⁹.

Носії священства мають обов'язок представляти Бога в ролі домашніх учителів.

У посланні до Ефесян, розділ четвертий, сказано, що Христос поставив одних апостолами, одних за пророків, одних благовісниками, а одних пасторами та вчителями, «щоб приготувати святих на діло служби для збудування тіла Христового». [Ефесянам 4:12]. [Домашні] вчителі Церкви, маючи святе священство, несуть на своїх плечах великий обов'язок *підготувати святих і збудувати тіло Христове*; отже, я не помилуюся, якщо скажу, що їхній обов'язок—принести в кожному домівку такий самий божественний дух, який ми відчували на сесіях цієї конференції. Жодна людина не може мати більшої відповідальності, ніж бути вчителем Божих дітей.

Деякі [домашні вчителі] думають, що їхнє покликання незначне, що його виконання не приносить особливої честі, хоча насправді, у Церкві немає важливішої роботи. Ми не можемо сказати про жодне покликання в Церкві, що воно важливіше за інше, адже всі вони направлені на розвиток, на навчання, на спасіння Божих дітей. Те ж саме і з покликанням учителя. Якщо вже комусь і надавати перевагу, так це перш за все носіям священства Бога, які безпосередньо спілкуються з

конкретними членами Церкви, бо здебільшого вони ведуть цих людей до спасіння...

Найперше, брати, що ми повинні зробити, так це зазирнути в себе й подивитися, чи готові ви навчати. Жодна людина не може вчити того, чого не знає сама. Ваш обов'язок навчати, що Ісус Христос є викупителем світу, що Джозеф Сміт був пророком Бога і що в останній розподіл часів йому особисто явилися Бог Батько та Його Син. Ви самі вірите в це? Ви знаєте, що це правда? Чи свідчення про це променить від вас, коли ви входите в дім? Якщо так, ці проміні дадуть життя людям, яких ви навчаєте. Якщо ні, прийде голод, посуха, брак тієї духовної атмосфери, в якій зростають святі...

Брати, уроки, а особливо манера викладання уроку, для людини, яка все своє життя провела у відданому служінні в Церкві, і для людини, яка була щойно навернена, мають відрізнятись. Наскільки одна сім'я відрізняється від іншої, ... настільки ж різними мають бути наші уроки і методи, особливо методи викладання. Я говорю про це лише для того, щоб ми запам'ятали цю думку, що ми зобов'язані знати тих, кого йдемо навчати²⁰.

[Домашній] учитель не виконує свого обов'язку, лише якщо раз на місяць відвідує кожну сім'ю. Я пригадую, коли один єпископ зобов'язав [домашнього] учителя сходити додому до людини, яка втратила когось із близьких, щоб принести заспокоєння засмученим і допомогти підготуватися до похорону. [Домашній] учитель має обов'язок пильнувати, щоб сім'я не була в нужді; якщо там є хворі, піти і дати благословення; завжди пильнувати за цими сім'ями²¹.

Я вважаю, що [домашнє] вчителювання надає одну з найкращих можливостей на світі пробудити бажання знов стати активними в Церкві Ісуса Христа в тих, кому нецікаво, хто розгубився, хто в розпачі й смутку. Завдяки йому вони можуть повернутися до життя в атмосфері духовності, що піднесе їхні душі і дасть силу подолати слабкості, які нині сковують їх.

Допомагати, підбадьорювати і надихати кожного є величним обов'язком і привілеєм [домашніх] учителів²².

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Що таке влада священства? (Див. сс. 119–120). Заради якої мети Господь делегував людині повноваження священства? (Див. сс. 120–121, 124–125). Яка різниця між просто отриманням повноваження священства та силою священства?
- Пригадайте випадок, коли до вас було застосовано силу священства. Як це вплинуло на вас або членів вашої сім'ї? Як такі випадки можуть стати «повчальними» для наших дітей та внуків?
- Чому носій священства має жити гідно, щоб бути веденим Духом Господа? (Див. сс. 122–123). Які благословення обіцяно тим, хто вірний завітам та обов'язкам священства? (Див. також УЗ 84:33–34).
- Чому домашнє вчителювання є дуже важливим для Церкви? (Див. сс. 125–126). Як ми можемо стати кращими домашніми вчителями? Як поради Президента Маккея домашнім учителям можна застосувати до візитних учителів? Що ми можемо зробити, щоб допомогти нашим домашнім і візитним учителям почувати себе бажаними в наших домівках та бути успішними у виконанні свого покликання?
- Як молитва, дослідження Писань і прагнення стати подібним до Христа допомагають нам шанувати священство? Як батьки і матері можуть готувати своїх синів до отримання священства?
- Як благословення, які приходять від сили священства, поширюються на жінок?
- У чому мета кворумів священства? (Див. сс. 120–121). Які обов'язки може мати член кворуму? (Див. сс. 120–121).

Відповідні уривки з Писань: 1 Петра 2:9; УЗ 84:33–48; 121:34–46

Посилання

1. In Conference Report, Oct. 1967, 94.
2. In Conference Report, Oct. 1956, 91.
3. See *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, rev. ed. (1976), 138–140; paragraphing altered.
4. *Gospel Ideals* (1953), 168.
5. In Conference Report, Oct. 1954, 83.
6. In Conference Report, Oct. 1965, 103–104.
7. In Conference Report, Oct. 1965, 104.
8. *Gospel Ideals*, 168.
9. *Gospel Ideals*, 180–181.
10. In Conference Report, Apr. 1909, 68.
11. *Gospel Ideals*, 180.
12. In Conference Report, Oct. 1967, 97.
13. In Conference Report, Apr. 1969, 150–151.
14. In Conference Report, Oct. 1948, 174.
15. *Gospel Ideals*, 167–168.
16. In Conference Report, Oct. 1965, 103–104.
17. In Conference Report, Oct. 1950, 112.
18. In Conference Report, Oct. 1955, 129.
19. In Conference Report, Oct. 1954, 84.
20. In Conference Report, Oct. 1916, 57–60; paragraphing altered.
21. In Conference Report, Apr. 1956, 86–87.
22. *Gospel Ideals*, 196.

Важливість святих храмів

Я молюся від усієї душі, щоб усі члени Церкви та їхні діти, і діти їхніх дітей розуміли величні істини, явлені в домі Господньому¹.

Вступ

Коли Девід О. Маккей у 1951 році став Президентом Церкви, в її розпорядженні було вісім діючих храмів. Чотири з них у Юті, а інші, відповідно, в Арізоні, на Гавайях, в Айдахо та в Альберті. Літом 1952 року Президент Маккей здійснював подорож дев'ятьма європейськими країнами. Під час неї він вибрав ділянки для будівництва храмів у Швейцарії та Англії, відкриваючи добу, коли храмові благословення стали доступними поза межами Сполучених Штатів і Канади².

У процесі вибору й придбання ділянок для храму, Президент Маккей керувався божественним натхненням. Коли він вибирав ділянку для Лондонського храму, інженери були проти, наполягаючи на тому, що ґрунт на тій ділянці надто болотистий. Однак після ретельніших дослідницьких робіт на відповідній глибині було знайдено шар кам'яних порід, які мали підтримувати фундамент храму. У Швейцарії, коли Президент Маккей та інші церковні провідники не могли придбати першу обрану ділянку, вони молилися Господу про допомогу. Незабаром вони знайшли іншу ділянку, навіть більшу та вдвічі дешевшу. Приблизно в той самий час через першу ділянку несподівано було прокладено шосейну дорогу, що довело вдалість придбання нової ділянки³.

Президент Маккей освятив Бернський храм (Швейцарія) в 1955 році, а Лондонський (Англія)—в 1958-му. Він також освятив Лос-Анджелеський храм, штат Каліфорнія (1956), Гамільтонський (Нова Зеландія; 1958) та Оуклендський, штат

За свого служіння Президент Маккей освятив п'ять храмів по світу, зокрема зображений тут Лондонський храм у Англії.

Каліфорнія (1964). Ініціатива Президента Маккея щодо поширення храмів по всьому світу благословила життя незліченної кількості членів Церкви, їхніх предків та нащадків. Фраза з його щоденника віддзеркалює його свідчення про важливість храмової роботи. В день освячення ділянки для Бернського храму він написав: «Я хочу принести храм до людей»⁴.

Учення Девіда О. Маккея

Храмовий ендаумент веде нас до царства Божого.

Існує храмовий «ендаумент», який ... є обрядом, що стосується вічної подорожі людини її безмежними можливостями та прогресом, спланованими справедливим і люблячим Батьком для дітей, яких створив за власною подобою,—для всієї людської сім'ї. Тому будуються храми⁵.

Боже, допоможи нам оцінити всеохоплюючу відновлену євангелію Ісуса Христа! В ній міститься філософія життя, і в наших храмах проводитиметься ендаумент, слухняність якому піднесе людину (і я свідчу про це, бо знаю про це) з найбільш егоїстичних, заздрісних, ворожнечих, ненависницьких характеристик тваринного рівня до найвищого духовного рівня та до царства Божого⁶.

У храмах подружні пари та сім'ї можуть запечататися на вічність.

Одним з основних запитань, що їх ставлять репортери, газетярі та люди взагалі, є таке: «Чим відрізняються ваші храми від інших споруд вашої Церкви?» Як усі члени Церкви знають, відповідь у тому, що храми побудовані для виконання священних обрядів—це не таємниця, а таїнство. Храм не є звичайним місцем проведення богослужінь. Він побудований для спеціальних потреб. Це правда, що коли храм освячено, то тільки гідні члени Церкви можуть увійти в нього.

Однією з характерних рис відновленої Церкви Ісуса Христа є вічна суть її обрядів та церемоній. Наприклад, як правило, в цивільних і в релігійних церемоніях подружні пари одружуються «на час» або «доки смерть не розлучить

вас». Але любов настільки ж вічна, як і душа людини, і якщо людина живе після смерті, в чому немає сумніву, то житиме й любов.

Це є предметом зацікавлення майже кожного розумного шукача й дослідника істини, особливо, якщо він розуміє істину, що любов—найбільш божественна риса людської душі—є настільки ж вічною, як дух людини. Тож, коли людина помирає, любов і надалі існуватиме, і якщо шукач істини вірить у безсмертя душі, або в життя після смерті, він має визнати, що любов також продовжуватиме існувати...

Спаситель дав заповідь любити своїх ближніх, як самих себе. Та, якщо земне є прообразом небесного, у духовному світі ми впізнаємо своїх близьких і любитимемо так, як любили тут. Я люблю свою дружину більше, ніж будь-яку іншу людину. Я люблю своїх дітей. Я можу мати співчуття, можу мати бажання допомогти всьому людству, але я люблю ту, на краю ліжка якої сидів і дивився на неї хвору, на те, як вона помирала. Такі переживання зближують серця, і як приємно думати, що смерть не розлучить такі близькі серця; бо кожен з вас, чоловіки, впізнає свою дружину в наступному світі, і ви її любитимете там, як любите тут, і разом у воскресінні підніметеся у нове, вічне життя. Чому смерть повинна розділяти вас, якщо любов долає її перешкоди?

Такого не може бути, і не має бути, бо коли Ісус жив на землі, Він сказав Своім апостолам: «І ключі тобі дам від Царства Небесного, і що на землі ти зв'яжеш, те зв'язане буде на небі, а що на землі ти розв'яжеш, те розв'язане буде на небі!» (Матвій 16:19). І Церква стверджує, що з відновленням на землі Святого Священства ця сила знову була передана обраним чоловікам, що в домі Господа, де шлюбна церемонія виконується тими, хто має відповідне повноваження представляти нашого Господа і Спасителя, Ісуса Христа, шлюб між чоловіком і дружиною і єдність батьків з дітьми запечатуються на час і всю вічність і що для одружених таким чином сім'я існуватиме цілі вічності⁷.

Джозеф [Сміт], провидець,... відкрив вічну суть шлюбного завіту—учення настільки прекрасного, послідовного,

далекосяжного за своєю значимістю, що якби воно було прийнято в повноті, багато лихого пішло б з нашого суспільства⁸.

**Храмова робота пропонує спасіння тим,
хто помер без знання євангелії.**

Один студент з Китаю, повертаючись додому після завершення навчання в одному з наших провідних коледжів, завів розмову з християнським священиком, який також направився до Китаю. Коли цей священик розповів йому про істину, що людина може спастися тільки завдяки прийняттю ученя Христа, [студент] сказав: «А як тоді щодо моїх предків, які ніколи не мали можливості навіть почути ім'я Ісуса?» Священик відповів: «Вони пропащі». Студент сказав: «Я не хотів би мати нічого спільного з релігією, яка так несправедливо засуджує до вічного покарання чоловіків і жінок настільки ж благородних, як ми, а, може, й кращих, які просто не мали можливості почути про Ісуса».

Людина, яка розуміє істину, відкрити пророку Джозефу Сміту, стосовно цього вчення, відповіла б: «У них буде можливість почути євангелію і дотримуватися всіх її принципів і обрядів, виконаних через повірника. Кожна людина в цьому чи прийдешньому житті буде суджена й нагороджена відповідно до її вчинків»⁹.

Оскільки покаяння та хрищення водою і Духом є необхідними умовами спасіння, як тоді увійдуть в царство Боже мільйони тих, хто ніколи не чув євангелії, хто не мав можливості покаятися чи христитися? Звісно, що Бог любові не може бути задоволеним, коли більшість Його дітей перебувають поза межами Його царства, живучи вічно в незнанні, нещасті або пеклі. Така думка огидна для розумної людини. З іншого боку, якщо ці мільйони померлих без знання про євангелію можуть увійти в царство Бога, не дотримуючись принципів та обрядів євангелії, тоді слова Христа Никодиму [див. Іван 3:2–5] не були ствердженням всеосяжної та вічної істини, і слова Петра в день П'ятидесятниці [див. Дії 2:38] не мали б загального застосування, хоч він ясно сказав: «Бо для вас ця

обітниця, і для ваших дітей, і для всіх, що «далеко знаходяться, кого б тільки покликав Господь, Бог наш». [Див. Дії 2:39].

Євангелія Ісуса Христа учить нас, що *все* людство може бути спасеним через дотримання її законів та обрядів. [Див. Уложення віри 1:3]. Слово «все» означає, що сюди включено не тільки кількох обраних, тобто йдеться про кожну дитину люблячого і божественного Батька. Однак сотні мільйонів померли, навіть не почувши, що існує така річ як євангельський план.

Усі народи і раси мають рівне право на Божу милість. Оскільки існує лише один план спасіння, відповідно має бути все підготовлено так, щоб «сонми померлих» почули про нього і мали можливість або прийняти його, або відкинути. Такий план дано через принцип спасіння померлих...

Павло згадував про хрищення [за померлих] як про довід реальності воскресіння. Він сказав: «Коли мертві не воскресають зовсім, то нащо вони ради мертвих і христяться?» (1 Коринтянам 15:29)... Немало авторів намагалося розтлумачити справжнє значення [цього уривку]; але контекст прямо доводить існування в дні апостолів практики хрищення за померлих, тобто, живі люди занурювалися у воду заради тих, хто вже помер,—не тих, хто «поховали себе під гріхами», а хто «перейшов по той бік».

3 квітня 1836 року пророк Ілля явився Джозефу Сміту та Оліверу Каудері в Кертлендському храмі і вручив їм «сили священства», що вповноважують живих виконувати роботу за померлих. Ці «ключі» були відновлені у справдженні слів пророка Малахії:

«Ось Я пошлю вам пророка Іллю, перше ніж день Господній настане, великий й страшний! І поверне він серце батьків до синів, і серце синівське до їхніх батьків, щоб Я не прийшов і не вразив цей Край прокляттям!» (Малахія 4:5–6). Серця батьків та синів будуть повернені одне до одного, коли батьки, почувши в духовному світі євангелію та усвідомивши, що повинні дотримуватися її обрядів, дізнаються, що їхні діти на землі виконують за них ці обряди.

Уся ця «робота за померлих» виконується у храмах, освячених і призначених для таких цілей, де ретельно ведуться записи і де все вважається святим.

Святі останніх днів, маючи обов'язок виконувати цю важливу частину євангельського служіння, стали народом, який буде храми¹⁰.

Ви можете збирати імена своїх предків, які хрищенням через повірника можуть стати членами царства Божого в іншому світі, як ми є членами його в цьому світі.

З моменту відновлення цього принципу і цієї практики члени Церкви із завзяттям розшукують існуючі в цьому світі записи, що містять історію їхніх предків, щоб їхні прабатьки могли отримати благословення євангелії Христа через посередництво. У зв'язку з веденням такої роботи Церква утримує велику генеалогічну організацію¹¹.

У цьому принципі спасіння померлих проявлено всеосяжність спасительної сили євангелії та можливості застосувати вчення Спасителя до всього людства. Дійсно, «під небом нема іншого Імення, даного людям, що ним би спастися ми мали». [Дії 4:12]. Усі обряди, виконані священством Всевишнього, є такими ж вічними, як любов, такими ж всеосяжними і нескінченними, як життя, і завдяки слухняності їм все людство, живі й померлі, можуть увійти до царства Бога і вічно перебувати в ньому¹².

**Ми повинні приходити до храму гідними
й вірними завітам, які уклали в ньому.**

Ті, хто йдуть до храму, йдуть з перепустками, які свідчать, що вони є справжніми християнами, що вони є відданими членами Церкви Христа, що вони чесні у стосунках з ближніми, що вони живуть у злагоді з ідеалами євангелії Ісуса Христа¹³.

Щоб укласти [храмовий] шлюб, юнак і дівчина повинні спочатку отримати перепустку від єпископа... Там, в присутності священства, перед тим, як взяти на себе обов'язки шлюбу, молоді отримують настанови стосовно святості цього обов'язку, і, більше того, визначають, чи готові вони підійти у святості й

чистоті до олтаря Божого і запечатати біля нього свої обітницю й любов¹⁴.

Шлюб у храмі є однією з найпрекрасніших речей на всьому світі. Подружно пару приводить туди любов—найбожественніша риса людської душі... У домі Господа вони стають разом, щоб свідчити і вступити в завіт перед Ним, що вони будуть віддані завітам, які укладають цього дня, кожен присвятивши себе супутнику і нікому іншому. Це є найвищим ідеалом шлюбу, будь-коли даним людині. Якщо дотримуватися цих завітів зі святістю, з якою вони повинні дотримуватися, буде все менше розбитих сердець жінок і чоловіків. Завіт—це священна річ... Дотримуйтеся його, будьте вірні йому¹⁵.

Ті, хто укладають завіти із коханими і стають співучасниками найвищого ідеалу шлюбу, будь-коли даного людині, ходитимуть у дусі і не піддаватимуться плоті. Ви будете віддані завітам, укладеним у Домі Бога¹⁶.

«Мій Дух не завжди буде боротися з людиною» (УЗ 1:33),— каже Господь. «Мій дух не перебуватиме в нечистій шкіні». Той, хто намагається жити подвійним життям, хто живе подвійним життям всупереч укладеним завітам, як казав один автор, «або шахрай, або дурень». Часто він є і тим, і іншим, бо він сам, користуючись свободою волі задовольняє свої примхи, марнує засоби на буйне життя, порушуючи завіти, укладені в домі Бога¹⁷.

На нас лежить обов'язок зробити храмові благословення доступними для інших.

Наші храми, зведені заради спасіння й піднесення людської сім'ї, беруть участь у здійсненні вічного плану спасіння. Ті ж закони вічного прогресу стосуються всіх дітей нашого Батька, живуть вони на землі чи в духовному світі. Однакові для всіх вимоги говорять про божественну справедливість...

Відновлена Церква Ісуса Христа є планом, даним нашим Небесним Батьком, завдяки якому кожна свідомо людина може працювати разом з Богом заради щастя і спасіння своєї душі. *Розум і справедливість* вимагають *повсюдного*

застосування вічних принципів та обрядів до людей, які живуть на землі, і тих, хто живе у духовному світі.

Тільки так робота і слава Бога можуть звершитися—через безсмертя і життя вічне людини.

Вічний план спасіння, даний через одкровення безпосередньо від Батька і Його Сина пророку Джозефу Сміту, і божественне повноваження виконувати його принципи та прислужувати обряди лежить на чоловіках, які зараз направляють долю відновленої Церкви¹⁸.

Одним з наших обов'язків є принести відповідні доми Господа вірним членам Церкви у далеких країнах. Десятки тисяч таких не можуть дістатися існуючих храмів, де вони можуть отримати благословення ендаументу, де можуть запечататися з дружинами і дітьми на час і на всю вічність. Ми зобов'язані принести їм храм¹⁹.

Якою прекрасною є євангелія! Яким великим є наш обов'язок—показати світові її велич, її повноту, її божественність! Я молюся від усієї душі, щоб наші храми викликали в серцях тисяч і десятків тисяч благородних людей, які прагнуть пізнати істину, ще більше інтересу й бажання прийти до Бога. Нехай Бог допоможе всім нам мати можливість поширювати істину й допомогти людству дізнатися про неї²⁰.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Чому нам необхідно пройти обряди храму, укласти відповідні їм завіти і дотримуватися їх? (Див. сс. 130–132, 134–135).
- Як храмовий ендаумент може вести нас до вічного життя? (Див. с. 130). Чому важливо часто відвідувати храм? Які ви отримали благословення за участь у храмових обрядах і завітах? Чому, на ваш погляд, важливо пройти ці обряди й вступити у відповідні завіти перед тим, як служити на місії або заснувати вічну сім'ю?
- Що необхідно для того, щоб шлюбні та сімейні стосунки тривали всю вічність? (Див. сс. 130–132). Як учення про віч-

ний шлюб та сім'ї впливає на наші стосунки з подружжям та дітьми? Як ретельніше дотримання цього вчення допомогло б очистити суспільство від зла?

- Які ми маємо обов'язки стосовно спасіння померлих? (Див. сс. 132–134). Як ви можете брати участь у роботі за померлих?
- Чому храми можна назвати проявом Божої любові до всіх Його дітей? (Див. сс. 132–134). Чому храмова робота виявляє універсальний характер плану спасіння? (Див. сс. 132–134).
- Для чого потрібна храмова перепустка? (Див. с. 134). Чому для відвідання храму вкрай важлива особиста гідність? Які ми отримуємо благословення, якщо залишаємося вірними храмовим завітам? Чому так важливо мати при собі дійсну храмову перепустку, навіть якщо обставини не дозволяють нам часто чи взагалі відвідувати храм?
- Що ми можемо зробити, щоб храмові благословення були доступними для інших? (Див. сс. 135–136).

Відповідні уривки з Писань: 1 Коринтянам 15:29; УЗ 124:37–41; 128:1, 15–24; 131:1–4; 132:19; 138:28–37, 57–60

Посилання

1. *Treasures of Life*, comp. Clare Middlemiss (1962), 282.
2. See James B. Allen, «McKay, David O.,» in Daniel H. Ludlow, ed., *Encyclopedia of Mormonism* (1992), 4 vols., 2:872–873.
3. See Richard O. Cowan, «Temples: History of Latter-day Saint Temples from 1831 to 1990,» in *Encyclopedia of Mormonism*, 4:1453.
4. Francis M. Gibbons, *David O. McKay: Apostle to the World, Prophet of God* (1986), 323.
5. *The Purpose of the Temple* (1976), Church History Library of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (closed stacks, pamphlet), 11; paragraphing altered.
6. *Treasures of Life*, 282.
7. *The Purpose of the Temple*, 5–7.
8. «The Prophet Joseph Smith—On Doctrine and Organization,» *Improvement Era*, Jan. 1945, 45.
9. *Improvement Era*, Jan. 1945, 15, 45.
10. «Salvation for the Dead,» *Millennial Star*, 25 Oct. 1923, 680–682.
11. *The Purpose of the Temple*, 10.
12. *Millennial Star*, 25 Oct. 1923, 682.
13. *Treasures of Life*, 282.
14. In Conference Report, Apr. 1969, 9.
15. In Conference Report, Apr. 1969, 94; paragraphing altered.
16. In Conference Report, Apr. 1959, 49–50.
17. In Conference Report, Apr. 1945, 123.
18. *Treasures of Life*, 340–342.
19. In Conference Report, Apr. 1954, 26.
20. *Treasures of Life*, 342.

Підготовка до вічного шлюбу та сім'ї

Дійсно, жоден ідеал стосовно шлюбу не повинен так приваблювати молодь, як розуміння, що він є божественним інститутом¹.

Вступ

Девід О. Маккей освідчився своїй майбутній дружині Еммі Рей Рігс на початку грудня 1900 року, і вона запитала: «Ви впевнені, що я—саме та?» Він відповів, що переконаний в цьому. У наступному листі до д-ра Обадаї Х. Рігса, батька Емми Рей, Девід О. Маккей описував ті якості, які цінував у ній:

«Її прекрасний характер, її доброчесність, розум, любов до інших, коротше кажучи, її *досконала* натура завоювали моє серце. Коли вона повідомила мені, що ці почуття взаємні, моя радість не знала меж... Я запропонував вашій доньці вийти за мене, і тепер, д-ре Рігс, я прошу вас, її батька, дати свій дозвіл. Вона погодилася... В обмін на це я не можу нічого дати, окрім, щирої любові та відданого серця і розуму, єдине бажання яких зробити її щасливою».

Листи Девіда О. Маккея до Емми Рей в період їхнього заручення відображають благородство їхніх стосунків та якості, які вона надихнула в ньому. У листі від 11 грудня 1900 року він писав: «Знаєш, відколи я відчув, що мене *по-справжньому люблять*, я зрозумів, чому благородні рицарі давніх днів завжди мали боротися за коханих дам. Сама думка про те, щоб зробити обраницю щасливою, вселяла в них мужність, гартувала їхній меч і робила їх безстрашними. Кожен прагнув стати якнайміцнішим і робити все, щоб бути гідним пройти всі випробування і отримати схвалення своєї дами.

«Для молодих чоловіків і молодих жінок, які хочуть мати найщасливіше життя, буде правильним підготувати себе, щоб бути гідними шлюбу, який встановив Бог».

Найкращі з них також цінували благородство характеру, щоб заслужити собі супутницю, яка, на їхній погляд, була щирою та чистою душою»².

В іншому листі до Емми Рей від 22 грудня 1900 року Девід О. Маккей написав про союз, який вони удвох уявляли собі: «Ти кажеш, що наш союз буде вічним. Тільки вічність може дати ту любов, якої я прагну, і дозволити мені проявити мою любов... Мені самотньо без тебе, Рей, і я з нетерпінням чекаю часу, коли ти назавжди будеш поруч»³. Завдяки праведному життю і добродію і мудрому залицянню брат і сестра Маккеї змогли досягти своєї мети. За свого служіння Президент Маккей часто учив підготовці до вічного шлюбу та сім'ї.

Хоча вчення, вміщені в цьому розділі, адресуються молоді, що готується вступити до шлюбу, ці принципи також корисні для одружених людей, особливо тоді, коли вони навчають і дають поради своїм дітям та іншим молодим людям щодо побачень та залицяння.

Учення Девіда О. Маккея

Молодь необхідно навчити святості шлюбу та батьківства.

Навчайте молодь, що шлюб—це не просто створений людьми інститут, але він призначений Богом; це священна церемонія, і молоді, перед тим, як укласти завіт, що визначатиме їхнє щастя або нещастя до кінця життя, повинні добре все обміркувати. До вступу до шлюбу не можна ставитися легковажно ... або розривати його при виникненні перших же можливих труднощів. Молодь щонайменше повинна підходити до цього з чесними намірами—створити домівку, яка стане оплотом благородного суспільства⁴.

Молоді люди обох статей повинні бути навчені обов'язкам та ідеалам, щоб вони розуміли, що шлюб означає виконання певних обов'язків і що він не є якоюсь угодою, що можна розривати за першим же бажанням. Їх треба навчати, що чиста любов між представниками різних статей є найблагороднішою

річчю на землі і що народження і виховання дітей є найвищим обов'язком з-поміж всіх людських обов'язків. Відповідно, батьки зобов'язані самі вдома подавати приклад, щоб діти бачили його і проймалися святістю сімейного життя та супутніми йому обов'язками⁵.

[Мета шлюбу]—приводити на землю дітей і виховувати сім'ю. Не забуваймо про це. Сотні кажуть і ще сотні говорять: «Як же я можу одружитися і забезпечувати кохану так, як вона до цього звикла? Як я зможу одночасно навчатися і забезпечувати сім'ю? У мене ж навіть немає де жити!»

Це дуже практичні запитання... Я готовий визнати, що такі та інші труднощі дійсно існують, і треба долати їх, пам'ятаючи, що Господь сказав: «Шлюб призначено від Бога для людини». [Див. УЗ 49:15]. І я повторюю, що справжньою метою шлюбу є виховання сім'ї, а не просто утіха чоловіка або жінки⁶.

Говорять, що найкращими і найблагороднішими є ті люди, чий життя направлені до найвищих ідеалів. Дійсно, жоден ідеал стосовно шлюбу не повинен так приваблювати молодь, як розуміння, що він є божественним інститутом. Якщо молодь розуміє цей стандарт, він буде захистом для них в період залицяння, він завжди нагадуватиме їм, що слід утримуватися від усього, що може не дозволити їм стати гідними храму і зробити своє кохання довершеним у міцному і вічному союзі. Він спонукатиме їх прагнути божественного натхнення при виборі супутника чи супутниці, від вибору якого або якої багато в чому залежить їхнє щастя в цьому житті та житті прийдешньому. Він очищує і облагороджує їхні серця, підносить духовно до Батька Небесного. Таке щастя доступне більшості чоловіків і жінок, якщо вони живлять і плекають високі ідеали шлюбу й домівки⁷.

**Молодь повинна готуватися до шлюбу
і батьківства, ведучи чистий спосіб життя.**

Часто здоров'я дітей, якими може бути обдарована подружня пара, залежить від того, як батьки жили до шлюбу. У пресі,

з трибун та, особливо, вдома повинно більше наголошуватися на тому, що хлопчики і дівчата закладають основу щастя чи нещастя в майбутньому ще у своїй молодості. Кожен юнак особливим чином має готуватися до прийняття обов'язків батька, для чого повинен бути фізично чистим, щоб прийняти ці обов'язки не як боягуз чи обманщик, а з гідністю й готовністю заснувати сім'ю. Неготовий юнак, який бере на себе відповідальність бути батьком, гірший за обманщика. Щастя його майбутньої дружини та дітей залежить від того, як він жив у молодості.

Навчаймо також дівчат, що материнство є божественним за суттю, бо коли ми творимо життя, то піднімаємося на рівень божественності. Тому так важливо, щоб молоді жінки усвідомлювали, чому необхідно тримати своє тіло в чистоті... Жодна майбутня матір не має права прирікати дитину на страждання через неправильну поведінку у молодості, коли їй здається, що бавитись наркотиками або ще чимось іншим, робити те, що приносить їй задоволення, це її право⁸.

Щастя не починається біля олтаря, воно починається в період залицяння. Ці зародки щастя насаджуються вашою здатністю опанувати пристрасть. Цнотливість повинна бути домінуючою рисою молоді—це ідеал, який не прийняв світ і який, на думку багатьох з цього світу, не існує взагалі і не підтримується молоддю⁹.

Поширеним злом сьогоденного світу є розпуста... Розпусний в молодості чоловік не виправдовує довіри батьків своєї дівчини, і розпусна в молодості дівчина не проявляє вірності майбутньому чоловікові і закладає основи нещастя, підозр та розбрату вдома... Просто не забувайте вічну істину, що цнотливість слід цінувати як одне з найбагородніших досягнень... Збереження її є ключовим фактором у створенні щасливої сім'ї. Ви не втратите престижу, гідно дотримуючись норм Церкви. Ви можете бути «в» цьому світі, але «не від світу». Нехай цнотливість буде для вас вище за все! Нам Бог заповідав бути цнотливими¹⁰.

У Церкві Ісуса Христа Святих Останніх Днів існує лише один стандарт моралі. У юнака не більше прав бути розпусним, ніж у дівчини. Юнак, який просить дати йому перепустку, щоб привести чисту дівчину до олтаря, сам має бути настільки чистим, наскільки вимагає від неї¹¹.

Цнотливість на противагу потуранню своїм бажанням в дошлюбний період—це джерело гармонії і щастя в домі і визначальний фактор збереження здоров'я і вічного продовження роду. Усі чесноти, які роблять характер прекрасним,—відданість, надійність, впевненість, довір'я, любов до Бога і вірність людині,—ось ті діаманти в короні цнотливих жінок і [справжніх] чоловіків. Господь сказав Церкві: «Себе берегти чистим від світу» (Яків 1:27; УЗ 59:9)¹².

Нехай благословить вас Бог, щоб ви тримали своє життя незабрудненим, щоб ви могли у молитві наближатися до Бога і просити Його вести вас у виборі свого подружжя, а, коли виберете, щоб ви обоє жили так, щоб могли ввійти в дім Бога і щоб могли чесно відповісти Йому, якби Він був там і запитав вас: «Так, ми чисті». Шлюб, започаткований на такій основі, принесе вам щастя, найпрекраснішу радість в цьому житті та в усій вічності¹³.

**Юнаки і дівчата повинні належним
чином проводити час на побаченнях
і ретельно зважувати свої почуття.**

Молодь, дівчата-старшокласниці щодня ходять на побачення з хлопцями свого віку, цебто, ще вчора дітьми, не залишаючи собі можливості познайомитися з іншими, і під час таких щоденних побачень у їхньому юному віці вони стають близькими і дозволяють пристрасті неконтрольовано зростати, приносячи швидкоплинне задоволення і нещастя на решту свого життя. І це не вимисел! Ви, брати в президентствах колів та єпископатах приходів, і ви, батьки і матері декого з них, знаєте, що це не вимисел¹⁴.

Юначе, завжди пам'ятай, що коли ти ведеш дівчину на вечірку, її батько і мати довіряють її тобі. Для них вона є без-

цінним скарбом. Якби вони довірили тобі тисячу доларів, ти б навіть не подумав витратити їх не так або розбазарити. Вони довіряють тобі щось, що не можна виміряти в грошовому виразі, і ти будеш по-справжньому підлим, якщо не виправдаєш такої довіри... Я пам'ятаю, як батько застерігав мене, коли в підлітковому віці я став зустрічатися з дівчиною: «Девіде, стався до цієї дівчини так, як би ти хотів, щоб юнак ставився до твоєї сестри». Юнаки, прийміть цю пораду, і все життя ваша совість залишатиметься чистою, і в майбутньому ви зможете відверто сказати, що попри інші помилки ви ніколи не ображали жінки¹⁵.

Обираючи собі пару, необхідно вивчити ... людину, яку збираєтесь зробити супутником життя. Ви знаєте, наскільки важливо придивлятися до таких якостей, як чесність, відданість, цнотливість та шанобливість. Але знайшовши їх, ви запитуєте: «А як тепер визначити, чи ми підходимо одне одному—чи є щось, що дасть можливість відчувати себе як мінімум приємно удвох? Чи є,—спитаєте ви,— для цього якесь мірило?» Хоча кохання не завжди є вірним мірилом, особливо якщо таке кохання невзаємне чи виникає до грубої або жорстокої людини, все ж правда те, що без кохання немає щастя. «Добре,—запитаєте ви,—а як дізнатися, чи я закоханий?» Це—дуже важливе запитання...

У присутності дівчини, яку дійсно кохаєте, ви не будете принижуватися; в її присутності ви не будете перейматися собою; в її присутності ви відчуваєте, що хочете стати зразковим чоловіком, бо вона надихатиме вас бути ідеальним. І я прошу дівчат використовувати те саме мірило. На що юнак надихає вас? Коли він проводить вас після зборів або танців і проявляє схильність до того, щоб скористатися вами заради власного вдоволення, то знайте, це не кохання до вас надихає його.

У такому випадку, дівчино, якою б ти не була зачарованою ним, як би не любила його, нехай гору візьме розум, і будь господинею своїх почуттів! Твої кроки всупереч велінню серця можуть принести біль, але краще нехай поболить

трохи в юності, ніж потім прийдеться терпіти невимовні страждання¹⁶.

Тих, хто належним чином готується до вічного шлюбу, чекають величні благословення.

Для молодих чоловіків і молодих жінок, які хочуть мати найщасливіше життя, буде правильним підготувати себе, щоб бути гідними шлюбу, який встановив Бог—союзу чоловіка і жінки, гідних того, щоб їхній шлюб відбувся в храмі Всевишнього. Там, коли вони стануть на коліна, щиро кохаючи одне одного, ... кожен може плекати впевненість, що:

По-перше, їхній шлюб розпочинається з чистоти. Дітям, якими благословляється цей союз, гарантовано царське народження, оскільки народжуються з чистого тіла.

По-друге, що їхні релігійні уподобання однакові. Коли батько й мати мають різні погляди на вчення і належать до різних церков, виникає багато труднощів у вихованні дітей...

По-третє, що вони з'єднуються узами вічного союзу, який не може бути розірваний через дрібні непорозуміння чи труднощі.

По-четверте, що завіт укладається в присутності Бога і запечатується Святим Священством, що зобов'язує більше, ніж будь-які інші узи.

По-п'яте, що започаткована так сім'я є вічною, як любов—найпрекрасніша риса людської душі.

По-шосте, що сім'я залишатиметься єдиною всю вічність¹⁷.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Як ми можемо допомогти молоді усвідомити, яка священна відповідальність приходить із шлюбом? (Див. сс. 140–141). Що ми можемо зробити, щоб молодь підготувалася до випробувань, з якими вони неодмінно зустрінуться у шлюбному житті?

- Чому умовою підготовки до вічного шлюбу та сім'ї є цнотливість? (Див. сс. 141–143). Як розпусність впливає на здатність людини мудро вибрати вічного супутника? Які кроки має здійснити людина, щоб повністю покаятися в порушенні закону цнотливості? Які благословення даються за цнотливість?
- Президент Маккей учив, що на дітей часто впливає спосіб життя батьків, який вони вели до шлюбу (див. сс. 141–143). Про що, крім моральної чистоти, слід подумати молоді і батькам, щоб зберегти життя чистим і захистити майбутніх дітей?
- Як засоби масової інформації намагаються вплинути на наше розуміння про залицяння і шлюб? Чому, на вашу думку, Президент Маккей застерігав від серйозних стосунків у ранньому віці? Про що ще слід пам'ятати під час побачень? (Див. сс. 143–144).
- Що б ви порадили юнакові й дівчині, які не можуть визначити для себе, закохані вони чи ні? (Див. с. 144). Які особисті якості мають значення у стосунках?
- У чому мета шлюбу? (Див. сс. 140–141). У чому небезпека швидкого одруження? Чому небезпечно відкладати одруження? Як пара може дізнатися, чи настав час одружитися?
- Президент Маккей учив, що люди, які дивляться на шлюб як на «божественний інститут», будуть зміцнені й ведені в період залицяння. Чому, на вашу думку, це так? Які благословення отримують люди, які дотримувалися євангельських норм під час побачень?
- Що схожого між настановами Президента Маккея молоді та нормами, що містяться в брошурі *Заради зміцнення молоді*? Як пояснити дітям, що норми, яких були навчені ви, залишаються актуальними і для них?

Відповідні уривки з Писань: Яків 2:28; Алма 37:37; 39:3–5; УЗ 132:15–19

Посилання

1. In Conference Report, Apr. 1969, 7.
2. Quoted in David Lawrence McKay, *My Father, David O. McKay* (1989), 7–8; paragraphing altered.
3. Quoted in *My Father, David O. McKay*, 8–9; paragraphing altered.
4. In Conference Report, Oct. 1943, 32.
5. In Conference Report, Apr. 1964, 6.
6. *Gospel Ideals* (1953), 466–467.
7. In Conference Report, Apr. 1969, 7.
8. In Conference Report, Apr. 1969, 6.
9. «As Youth Contemplates an Eternal Partnership,» *Improvement Era*, Mar. 1938, 139.
10. In Conference Report, Apr. 1969, 6.
11. In Conference Report, Apr. 1969, 9.
12. In Conference Report, Apr. 1964, 6.
13. *Gospel Ideals*, 465–466; paragraphing altered.
14. In Conference Report, Apr. 1958, 90.
15. *Improvement Era*, Mar. 1938, 191.
16. *Gospel Ideals*, 459–460; paragraphing altered.
17. *Gospel Ideals*, 465.

Щастя у подружньому житті

Піднесене ставлення Церкви до шлюбу добре виражається словами, записаними у 49-му розділі книги Учення і Завіти: «Шлюб призначено від Бога» (УЗ 49:15)¹.

Вступ

Девід О. Маккей та Емма Рей Рігс одружилися в Солт-Лейкському храмі 2 січня 1901 року, вони були першою парою, запечатаною в той рік. 69 років їхнього подружнього життя є взірцем безкінечної відданості чоловіка й дружини одне одному. Силу їхнього шлюбу відзначали і друзі, і сторонні люди. Сестра Маккей одного разу розповіла таку історію.

«Я супроводжувала чоловіка на освячення будинку зборів у Лос-Анджелесі. Ми зупинилися на бульварі Уілшир, щоб помити машину. Я сиділа на лавці, а Президент стояв біля машини. Раптом десь коло ліктя я почула тоненький голосочок: «Цей чоловік, здається, любить вас». Я здивовано повернулася і побачила симпатичного хлопчика років семи з темним кучерявим волоссям та великими карими очима.— Що ти сказав?

—Я сказав, що, здається, цей чоловік любить вас.

—О, так, він любить мене. Він мій чоловік. А чому ти так подумав?

—Через те, як він посміхається вам. Знаєте, я б усе на світі віддав, щоб мій тато так посміхався мамі»².

До того як Президент Маккей змушений був пересуватися в інвалідній колясці, він завжди підводився, коли дружина заходила в кімнату, підставляв їй стілець і відчиняв для неї дверцята машини. Він також завжди вітався і прощався ніжним

Президент Маккей і його дружина мали «прекрасне подружнє життя, і з випробуваннями вони ставали все ближчими і ближчими».

поцілунком. Ця традиція не змінилася і коли обоє вони опинилися в інвалідному візку. Одного разу, коли Президента Маккея везли коляскою на збори, він вигукнув: «Ми мусимо повернутися. Я не поцілував на прощання Рей». Його відвезли назад, щоб він виконав цей ніжний ритуал, який став невід'ємною частиною їхніх стосунків³.

Данину шлюбу Маккеїв віддала молода пара, яка готувалася до одруження. Один із синів Президента Маккея Лоуренс Маккей розповідав про такий випадок.

«Коли батько і мати жили за адресою 1037 Іст-Саут-Темпл [у Солт-Лейк-Сіті], до їхнього будинку під'їхала молода папара, вийшла з машини і сіла на газоні біля входу. Молодий чоловік освідчився молодій дівчині. Як він потім розповідав це комусь із сім'ї, він хотів, щоб їхнє подружнє життя було таким же ідеальним, як подружнє життя Президента Маккея і його дружини»⁴.

Учення Девіда О. Маккея

Завіт вічного шлюбу приносить радість і зміцнює любов.

В ученнях Церкви Ісуса Христа сім'я має провідну роль для розвитку особистості й суспільства. «Щасливі й тричі щасливі ті люди, які насолоджуються постійною єдністю і чия любов, незіпсована різними чварами, не зникне до останнього дня». Вона не зникне, якщо запечатана повноваженням Святого Священства на всю вічність. Шлюб, запечатаний у такий спосіб, приносить щастя і радість, які не дасть ніщо інше у світі. Тож, що Бог спарував,—людина нехай не розлучує!» (Марк 10:9)⁵.

Вічність шлюбного завіту є славетним одкровенням, яке дає серцям, скріпленим золотими узами любові й запечатаним владою Святого Священства, впевненість, що їхній союз триватиме вічно⁶.

Кілька слів про вічність шлюбного завіту... Давайте розберемося в цьому принципі. Згадайте, будь ласка, божественні якості людської душі. Найпрекраснішою з них є любов, і якщо

ви приймаєте принцип безсмертя душі, тобто, якщо ви вірите, що людина продовжує жити після смерті, тоді ви повинні вірити, що любов також живе. Хіба це не логічно? І я запитую вас: кого ми любитимемо в наступному світі, коли впізнаємо цих людей?

Це правда, нам заповідано любити всіх. Так, ми повинні любити всіх, але нам з вами добре відомо, що ми любимо тих, кого найкраще знаємо... Коли ми зустрінемося з цими людьми у вічному царстві, то впізнаємо їх, бо пам'ятатимемо їх із земного життя. І єдність сердець закоханих буде нерозривною і після життя. Тому ми одружуємося—запечатуємося—на час і на вічність. Це не проста догма Церкви, це істина, на якій ґрунтується життя і щастя всього людства. Мудрим рішенням є прийти в Дім Господа, щоб у ньому принести завірення у своєму коханні та освятити ваші обітничі⁷.

Члени Церкви, знаючи про високий ідеал шлюбу, яким він був відкритий пророку Джозефу Сміту, повинні мати одну мету—пам'ятати, що шлюб, оплот суспільства, «призначено від Бога» [УЗ 49:15], щоб створювати сім'ї, де діти будуть правильно виховані й навчені принципам евангелії⁸.

Замінімо існуючу тенденцію до приниження шлюбу вшануванням його, як його вшановує Бог. Учора я стояв біля олтаря у храмі, як робив це вже багато разів, і дивився, як два серця, дві душі з'єднуються в одну, мов дві росинки на стеблі троянди на світанку, що з'єднуються разом і стають одним. Той піднесений погляд нареченого на шлюб та розуміння святості шлюбу нареченою, на мою думку, є ледве не найпрекраснішим відчуттям у світі. Вони високо цінували значимість шлюбу, а не принижували його значення, вважаючи способом задовольнити свої пристрасті. Дивімося на шлюб як на священний обов'язок і завіт, який може стати вічним⁹.

Шлюбні узи мають бути вічними, як і любов, яка є божественною рисою людської душі. Тоді не виникає сумнівів, що ці узи триватимуть стільки, скільки любов буде рисою духа¹⁰.

Ми повинні оберігати шлюб від небезпеки.

Ознаки часів прямо вказують на те, що святість шлюбного завіту перебуває під серйозною загрозою. Існують такі установи, де шлюбна церемонія проводиться в будь-яку годину дня чи ночі без будь-якої попередньої домовленості. Свідоцтво виписується і церемонія проводиться у цей таки час. Шлюб багатьох подружніх пар, які спокусилися на таке, закінчився розчаруванням і крахом. Інколи такі установи є нічим іншим як шляхом легалізувати аморальність. О, як далеко вони від справжнього ідеалу! Ми повинні, наскільки це в наших силах, застерігати молоді подружні пари від таких потаємних і поспішних шлюбів.

Також важливо протидіяти несамовитому впливу, який справляють друковані видання, говорячи про «неспроможність шлюбу» і пропагуючи пробний шлюб, ставлячи позашлюбні стосунки на рівень з дружбою поза шлюбом¹¹.

Шлюб—це священні стосунки, в які вступають з добре відомими цілями, головною з яких є створення сім'ї. Деякі дбайливі спостерігачі заявляють, що ці цілі не відповідають тенденціям сучасного життя.

Інколи чоловіки і жінки за відсутністю ідеалів та сили волі, наче розгнuzдані коні, дозволяють своїм бажанням затмарювати розсуд і самоконтроль і змушувати чинити гріх, який обпалює їхнє сумління і залишає в серці невгасимий жаль.

У наш час, коли скромність відходить на другий план, а цнотливість вважається старомодною, я благаю вас тримати душі незаплямованими і чистими від цього гріха, наслідки якого будуть мучити і переслідувати вас, поки сумління не виснажиться, а особистість не понівечиться... Також пам'ятайте про важливість слів Спасителя, що якщо якась людина вчинить перелюб навіть у своєму серці, вона не матиме Духа, але зречеться віри і житиме в страху [див. УЗ 63:16]¹³.

24 роки тому, коли пароплав «Марама» кинув якір за межами області коралових рифів, що оточують острів Раротонга, один з пасажирів, який дуже хотів зійти на берег,

запитав капітана, чому той не підплив ближче до причалу. У відповідь досвідчений моряк розповів про підступну течію та показав на двигун одного корабля, «Маїтаї», і на ніс іншого корабля, який все ще стирчав із води; обидва були мовчазними доказами того, як небезпечно ставати на якір близько до берега острова, що в кораловому кільці. «Ми зупинилися тут,—сказав капітан,—бо так ми уникаємо катастрофи, а не попадемося, як ці два судна, уламки яких покояться на загрозливих рифах».

Легковажність у ставленні до шлюбу, безглузда ідея про «життя разом», мерзенна, диявольська теорія про «вільне ставтеве життя» і суди, які дають розлучення за лічені хвилини,—все це загрозливі рифи, на які налітають багато сімей¹⁴.

Чим більше ви будете разом зі своєю дружиною, тим щасливішими будете. Справи витягають вас із дому. Вона залишається сама. Не дозволяйте спілкуванню з іншими жінками вичерпати вашу ніжність до дружини, і цей принцип стосується як чоловіків, так і жінок. Колись я думав, що це не так, що тільки чоловік винний в неспокої, незгодах і стражданнях, які так часто можемо спостерігати, але мені довелося змінити свою думку. Дружне спілкування дає можливість продовжуватися тій любові, яка привела вас до вашого союзу¹⁵.

Іншою загрозою для суспільства є все більша кількість розлучень і тенденція дивитися на шлюб як на звичайну угоду, що її можна розірвати при перших же можливих складнощах чи непорозумінні.

Найцінніше, що в нас є, це сім'ї. Стосунки з домашніми мають бути на першому місці і в цьому житті вони більш цінні, ніж будь-які інші соціальні зв'язки. Вони наповнюють серце почуттями і виявляють глибинні джерела його любові. Домівка є найкращою школою виховання людської доброчесності. Обов'язки, радості, страждання, посмішки, сльози, надії та переживання, що є в сім'ї, роблять людське існування життям...

Коли людина ставить бізнес чи розваги вище за сім'ю, з тієї миті вона тоне в слабкостях душі. Коли клуб для когось стає

більш привабливим місцем, ніж дім, тоді для нього настав час у гіркому соромі визнати, що він не оцінив найважливішу можливість у своєму житті й провалив останній іспит на справжню зрілість... Найбідніша халупа,... де над сім'єю, яка живе в душі єдності, панує любов, є набагато ціннішою в очах Бога і майбутніх поколінь людства, ніж будь-які інші багатства. У такому домі Бог може творити дива, і Він творитиме їх¹⁶.

Залицання, старанність і відданість зроблять шлюб щасливим.

Я хочу заохотити вас *продовжувати залицатися* і застосувати цей принцип до дорослих. Надто багато подружніх пар приходять до шлюбного олтаря і дивляться на шлюбну церемонію як на крапку в їхньому залицанні, хоча це є відправною крапкою вічного залицання. Не забуваймо, що в рутинному буденному житті, яке неодмінно настає, ніжні слова вдячності, люб'язності мають навіть більшу цінність, ніж під час веселих днів та місяців залицання. Саме після весілля, у випробуваннях, що виникають щодня в сім'ї, коли чоловік або дружина каже «дякую», «вибач» або «будь ласка», зміцнюється любов, яка привела вас до олтаря. Добре пам'ятати, що любов можна заморити голодом до смерті, як і тіло, якщо його не підживлювати. Любов живиться добротою і люб'язністю. Неспроста перше речення в тексті, який всьому християнському світу відомий як псалом любові, звучить так: «Любов довготерпить, любов милосердствує». [Див. 1 Коринтянам 13:4]. Весільна обручка не дає жодному чоловіку право бути жорстоким чи бездушним, а жінці—неохайною, дратівливою чи впертою.

Ще одним фактором, який сприяє щасливому сімейному життю, я б сказав, є *самоконтроль*. Є дрібниці, які дратують вас, і ваша мова стає швидкою, гострою, гучною і може поранити серце супутника. Я не знаю іншої чесноти, яка так сприяє атмосфері щастя і спокою вдома, як уміння контролювати свої слова. Не кажіть гострого слова, яке вмить спливає в голові, якщо вас образили або ви бачите в супутникові щось, що ображає вас. Кажуть, що на побаченнях ми

повинні ходити з широко розплющеними очима, але після шлюбу—наполовину заплющити їх...

«Шлюб—це такі стосунки, які не терплять егоїзму, нетерпіння, зверхності, приниження та неповаги. Шлюб—це такі стосунки, які розквітають з розумінням, повагою, бажанням ділитися, давати, з допомогою, підтримкою, спільним навчанням, гумором»¹⁷.

Не наголошуйте на помилках, підносьте чесноти. Після того як пройшов трепет медового місяця, подружжя часто починає бачити недоліки одне в одному і риси, які не помічали раніше. До жінки приходить обов'язок бути матір'ю. Виникають проблеми у сплаті боргів. І, ось, ми вже готові шукати помилки. Вчімося контролювати себе в цьому!..

Я вважаю безперечною істину, що в жодному шлюбному житті не знайти справжнього миру, любові, чистоти, цнотливості і щастя, якщо там не присутні дух Христа, щоденне, постійне прагнення дотримуватися Його небесних заповідей і, особливо, вечірні молитви, в яких виражається вдячність за отримані благословення.

Нехай Бог допомагає нам будувати домівки, де можна було б відчутти дух небес на землі. Ви і я знаємо, що це можливо; це не нездійсненна мрія; не теорія. У чоловіка з дружиною може бути прекрасне подружнє життя, і з випробуваннями вони стають все ближчими і ближчими. У нас можуть бути сім'ї, де діти ніколи не почують суперечки чи сварки між батьками. Допоможи нам, Боже,... створити такі сім'ї і навчати наших підлітків, на яких чекає своє подружнє життя, плакати цей ідеал¹⁸.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Що вражає вас у стосунках між Президентом Маккеєм та сестрою Маккей? Чому такі стосунки дають йому право давати поради стосовно шлюбу?
- Президент Маккей учив, що любов є «божественною рисою людської душі» (с. 145). Чому, на вашу думку, це так?

- Що, на ваш погляд, означає фраза: «шлюб призначений від Бога»? (Див. сс. 151–152). Як знання про це має вплинути на наше ставлення до шлюбу? Чого нас навчає «Сім'я: проголошення світові» стосовно шлюбу?
- Що загрожує шлюбним стосункам у наш час? (Див. сс. 153–155). Чим відрізняються погляди на шлюб як на завіт і просто як на «звичайну угоду»? Як ми можемо розв'язувати проблеми і долати труднощі, що виникають у шлюбному житті? (Див. сс. 155–156).
- Чому деякі люди відкладають одруження чи уникають шлюбу? Як ми можемо допомогти іншим ставитися до шлюбу як до «високого ідеалу», про який говорив Президент Маккей?
- Чому залицяння залишається актуальним протягом всього шлюбного життя? (Див. сс. 155–161). Які ви винайшли способи зміцнення стосунків з подружжям? Чи бачили ви приклади інших подружніх пар, які продовжують зміцнювати свої шлюбні стосунки?
- Чому суворі слова руйнують сімейні стосунки? Як ми можемо більше контролювати себе в цьому? (Див. сс. 155–156).
- Президент Маккей учив, що жоден шлюб не процвітатиме без «духа Христа» (с. 156). Як ми можемо принести дух Христа у сімейне життя?

Відповідні уривки з Писань: Матвій 19:3–8; Ефесянам 5:25; УЗ 25:14; 42:22; 49:15–17; 131:1–4

Посилання

1. In Conference Report, Apr. 1969, 6–7.
2. Emma Ray Riggs McKay, *The Art of Rearing Children Peacefully* (1952), 10.
3. Quoted in David Lawrence McKay, *My Father*, David O. McKay (1989), 264.
4. *My Father*, David O. McKay, 1.
5. In Conference Report, Apr. 1956, 9; paragraphing altered.
6. *Gospel Ideals* (1953), 463.
7. «As Youth Contemplates an Eternal Partnership,» *Improvement Era*, Mar. 1938, 191.
8. In Conference Report, Apr. 1953, 16.
9. *Gospel Ideals*, 478.
10. In Conference Report, Apr. 1947, 119.
11. In Conference Report, Apr. 1969, 7.
12. In Conference Report, Apr. 1945, 141.
13. In Conference Report, Oct. 1951, 8–9; paragraphing altered.
14. *Gospel Ideals*, 508–509.
15. In Conference Report, Apr. 1956, 9.
16. In Conference Report, Apr. 1964, 5.
17. In Conference Report, Apr. 1956, 8–9.
18. In Conference Report, Apr. 1952, 87.

*«Маймо рішучість створювати [праведні] домівки,... маймо рішучість
зробити домівку частинкою небес на землі!»*

Величне покликання батьків

*Захищайте своїх дітей. Скервуйте їхнє життя ...
прикладом доброго батька і люблячої матері¹.*

Вступ

Президент Девід О. Маккей часто говорив про те, як йому пощастило з батьками і як вони вплинули на його життя: «Від [батька] я навчився працювати і служити—як щодо моральності і духовної роботи і служіння, так і щодо звичайних, мирських понять. Який би ми не прийняли обов'язок чи завдання, ми повинні виконати його, докладаючи всіх зусиль.

Прекрасний приклад моєї матері також залишався зі мною—її ніжність, терпіння і щирість»².

Президент Маккей у свою чергу був прекрасним, люблячим батьком. У дитинстві один з його синів, Девід Лоуренс, подорожував разом з батьком запряженими кінями возом. «Ми переходили вброд бурхливу річку під час грози,—згадував пізніше Девід Лоуренс,—і потрапили в пастку між потоками річки та гірськими потоками. Мені здавалося, що настав кінець світу, і я став плакати. Батько посадив мене на коліна й обійняв, і так і тримав мене всю ніч, аж поки нас не витягли вранці. Важко не слухатися людину, яка любить тебе й обіймає тебе»³.

Девід Лоуренс пригадував, що Девід О. Маккей та Емма Рей пояснювали дітям, чого очікували від них, і що вони «самі були настільки дисципліновані, що нам ніколи не доводилося бачити, щоб вони поводитися не так, як очікували від нас... Те, чого очікували від нас батьки, вказувало нам шлях, яким ми просто не могли не йти, адже надзвичайно любили їх. Ми любили їх, тому що вони ніжно любили одне одного і кожного з нас»⁴.

Приклад Президента Маккея і його порада батькам, святим останніх днів, проявили розуміння ним важливості впливу батьків та відобразили його переконання, що «жоден успіх не може компенсувати провал вдома»⁵.

Учення Девіда О. Маккея

Батьки мають божественний обов'язок—піклуватися про дітей і скеровувати їх.

Новонароджена дитина є найбільш безпорадним створінням на світі. Без батьківської турботи і захисту вона не виживе і не виросте... Наші діти є найдорогоціннішим, що в нас є, скарбом вічності. Вони заслуговують нашої постійної турботи й скерування і мають право на це...

Приведення дітей у цей світ несе із собою велику відповідальність і являє розумінню найвищу мету життя, а саме, спільну працю з божеством, щоб «здійснити безсмертя і вічне життя людини» (Мойсей 1:39)⁶.

Батько всього людства розраховує на те, що батьки як Його представники допомагатимуть Йому формувати і скеровувати людські життя й безсмертні душі. Це і є найвищим завданням, яке Господь може доручити людині⁷.

Батьківство ... слід сприймати як священний обов'язок. Щось є в глибині душі людини, що противиться недбалому батьківству. Бог вселив глибоко в душі батьків істину, що вони не можуть безкарно ігнорувати обов'язок захищати свою дитину.

Спостерігається така тенденція, що батьки намагаються перекласти цю відповідальність на інших, наприклад, на школу чи на Церкву. Який би вплив не мали ці зовнішні сили, їм не під силу зайняти місце батька чи матері. Щоб зберегти свої домівки, необхідні постійне навчання, пильність, близькі стосунки, спостереження за дітьми⁸.

Натхненою Богом є вимога до святих останніх днів, щоб вони зберігали свої домівки і навчали дітей принципів евангелії Ісуса Христа. «І вони також мають навчати своїх дітей молитися і ходити чесно перед Господом». Ця заповідь Господа,

дана нам у розділі 68 книги Учення і Завіти, вірш 28, не залишає запитань щодо обов'язку батьків з навчання їхніх дітей, який надто часто перекладається на плечі Церкви, шкіл та служителів закону⁹.

Відповідальність за навчання дітей несуть три групи: по-перше, сім'я; по-друге, Церква; по-третє, держава. Найважливішою серед них є сім'я. Божественним наказом Господь поклав на батьків відповідальність, по-перше, учити дітей вченню про покаяння; по-друге, віри в Христа, Сина живого Бога; по-третє, хрищенню та конфірмації; по-четверте, вчити дітей молитися; по-п'яте, вчити дітей ходити в праведності перед Господом» [див. УЗ 68:25–28]. Батьки, які зрікаються цього обов'язку, будуть змушені відповідати за цей гріх¹⁰.

Найбільш красномовний прояв довіри до чоловіка й жінки—це доручення їм життя маленької дитини. Якщо людина, якій довіряють кошти інших людей, працює в банку, муніципалітеті або державній установі та не виконує своїх зобов'язань, її затримують і, скоріш за все, саджають у в'язницю. Якщо людина, якій довіряють державну таємницю, відкриває її, вона зраджує свою країну і її називають зрадником. Що тоді має думати Господь про батьків, які через свою недбалість або свідоме бажання потурати егоїзму не виховують належним чином своїх дітей і цим доводять, що не виправдали найвеличнішу довіру, яку тільки може бути надано людині? У відповідь Господь каже: «Гріх буде на головах батьків» (УЗ 68:25)¹¹.

У сім'ї святих останніх днів не існує нічого тимчасового. У сімейних стосунках немає нічого швидкоплинного. Для святих останніх днів домівка є справжньою основною складовою суспільства, а батьківство знаходиться поруч з божественністю. Секрет хорошого суспільства полягає в хороших сім'ях. Секрет прищеплення віри в Бога, віри в Його Сина, Викупителя світу, віри в церковні організації полягає в хороших домівках. Все зосереджено в них. Бог поклав на батьків обов'язок прищеплювати ці принципи дитячому розуму. Наші школи, церковні організації і деякі гідні громадські заклади

допомагають у вихованні та скеровуванні молоді, але жоден з цих закладів, яку б важливу роль в житті молоді він не грав, не може замінити стабільність та вплив батьків удома¹².

Матері можуть справити сильний і добрий вплив на своїх дітей.

Одна з найбільших потреб сучасного світу це розумні, сумлінні матері...

Матері мають величезний потенціальний вплив на людське життя—або на добро, або на зло. Образ матері перший відбивається на чистому аркуші розуму крихтливої дитини. Саме її ніжність першою вселяє почуття безпеки, її поцілунок проявляє її любов, її співчуття й ніжність першими говорять, що на світі є любов¹³.

Материнство—це найблагородніше покликання на світі. Справжнє материнство є найпрекраснішим з усіх мистецтв, найповажнішою з усіх професій. Жінка, яка може написати картину або яка може написати книгу, яка вразить мільйони, заслуговує на вигуки захоплення і аплодування людства, але жінка, яка виховує сім'ю, в якій виростають здорові, прекрасні сини і дочки, чиї безсмертні душі житимуть ще віки після того, як картини вицвітуть, книги і статуті зазнають тління чи їх знищать, заслуговує на найвищу нагороду, яку тільки людство може дати, і на обрані благословення Бога¹⁴.

Матері насіння в дітях те сіяють яке багато в чому визначатиме, що ця дитина постане, ставши дорослою. Матір, яка прищеплює душам дітей повагу одне до одного і любов до матері й батька, провадить величне служіння Церкві та всьому людству. Діти з таких домівок виростають порядними громадянами, які робитимуть те ж саме, що робили їхні батьки, які боротимуться за те, за що боролися їхні батьки...

Материнство є єдиною на землі річчю, що якнайкраще втілює божественні чесноти створення і жертвування. Хоча воно приводить жінку близько до обриву смерті, материнство також веде її до самих основ життя, і робить партнером Творця у роботі приведення в земне життя вічних духів.

Усі роки дитинства, юності і, так, навіть після того як її дівчатка самі стають матерями і її сини стають батьками, мати ніжно й з любов'ю продовжує жертвувати заради них своїм часом, затишком, задоволенням, необхідним відпочинком і, якщо необхідно, здоров'ям і навіть життям. Жодними словами не виразити силу, красу та героїзм материнської любові...

Серед найближчих серцю спогадів є пам'ять про те, як мати молилася біля мого ліжка, як ніжно поправляла ковдру мені й братові і як ніжно цілувала кожного на ніч. Тоді ми були надто юними і пустотливими, щоб повністю оцінити її відданість, але достатньо дорослими, щоб зрозуміти, що мама любить нас.

Саме знання про материнську любов та слухняність наставомам взірцевого батька не раз і не два в мою палку молодість відвертали мою ходу з дороги, що вела до прірви спокуси¹⁵.

Жодна мати не може мати кращої роботи в цьому світі, ніж виховувати і любити дітей, якими Бог благословив її. Це її обов'язок¹⁶.

Батьки повинні брати активну участь у вихованні дітей.

Одного вечора близько п'ятої години четверо братів їхали в автомобілі по Мейн-стріт [вулиця в Солт-Лейк-Сіті]. Коли вони проїжджали перехрестя з Ферст-Саут-стріт, почули ледве чутний крик: «Тату! Тату! Тату! Зачекай!» Батько був за кермом; він умить впізнав голос сина. Він одразу ж зупинив автомобіль. Виглянувши, чоловіки побачили 9-річного хлопчика, який продирався крізь метушливий натовп пішоходів; він задихався, плакав, намагаючись наздогнати автомобіль...

Батько сказав:

—Що сталося, синку, де ти був?

—Я намагався розшукати тебе.

—Ти пішов з того місця, де ми домовилися зустрітися?

—Так, я побіг шукати тебе.

Хлопчик зрозумів, що вони мають зустрітися перед Скинією. А батько, очевидно, домовлявся з дитиною зустрі-

тися в кінці вулиці. Через це непорозуміння хлопчик був далеко від свого батька, дитина опинилася у натовпі одна, незахищена.

Я вважаю, що цей випадок ілюструє те, від чого нас часто застерігають. Батьки, чи буває, що ви не можете порозумітися із синами? Чи блукає хтось із них натовпами в житті, оточений різними спокусами, а ви сподіваєтеся зустрітися з ним у домовленому місці, якого він не знає? Може так статися, що він не вибіжить з натовпу і не гукатиме вас: «Батьку! Батьку!», а навіть якщо й вибіжить, то ви можете не почути його окрику, бо є надто зосередженими на життєвих справах. Тож ви можете проїхати поруч із ним і залишити посеред зла одного шукати дорогу додому. Візьміть синів із собою, подорожуючи цим шляхом життя, щоб вони були з вами у вічному домі, де панує нескінченний мир і спокій¹⁷.

Батько, який через ділові, політичні чи суспільні обов'язки не розділяє з дружиною обов'язків у вихованні синів і дочок, зраджує шлюбним зобов'язанням, негативно впливає на щасливу домашню атмосферу, якою вона може і має бути, і, можливо, є навіть джерелом розбрату і провини¹⁸

Батьки повинні навчати з любов'ю слухняності й благоговінню.

Благоговіння перед законом і слухняність йому повинні починатися вдома. Справді, важко переоцінити відповідальність батьків щодо навчання дітей благоговінню перед Богом і всім священним, шануванню й підтримці закону¹⁹.

Слухняність є найпершим законом небес, і це також закон сім'ї. Без слухняності у домі не може бути справжнього щастя—слухняності, яка досягається не силою, а завдяки божественній чесноті—любві. Без любові дому немає. Ви можете жити в палаці, але при цьому не мати дому; ви можете жити в халупі з дірявим дахом і землею замість підлоги і при цьому мати найпрекрасніший дім на світі, якщо в цих чотирьох стінах панує божественний принцип любові, що приносить ту слухняність і гармонію, що робить життя прекрасним²⁰.

Нещодавно мали популярність деякі безглузді теорії про самовизначення дітей та збереження їхньої індивідуальності. Деякі такі теоретики вважають, що дітям слід дати можливість самим розв'язувати свої проблеми без допомоги батьків. У цьому є крупиця розуму, але більше омани...

Дитина повинна засвоїти, що її дії обмежені, що є певні межі, які вона не може перейти безкарно. Слухняності таким сімейним правилам можна легко досягти з добротою, але твердістю. «Привчай юнака до дороги його, і він, як по-старіється, не уступиться з неї» [див. Приповісті 22:6]²¹.

Молоді потрібне скерування, допомога і доречне обмеження. «Нехай першим уроком для вашої дитини буде урок слухняності, а другим—який вам заманеться»,—сказав Бенджамін Франклін... Дитина повинна змалку засвоїти, що світ не обертається навколо неї, що вона має обов'язки перед іншими людьми...

Батьки також повинні навчати дітей цьому так, щоб не викликати в них почуття гніву [див. Ефесянам 6:4]. Вони мають бути обережні і не дратувати дітей свавільними наказами чи безрозсудно звинувачувати. Коли є нагода, вони повинні заохочувати, а не докоряти і карати²².

Батьківський приклад має сильний вплив на життя дітей.

На всіх, а особливо на всіх батьках і матерях, лежить обов'язок подавати дітям і молоді приклад, який був би гідний наслідування. Батьки повинні щиро дотримуватися закону і підтримувати священство у себе вдома, щоб діти бачили хороший приклад²³.

Обов'язком батьків і Церкви є не тільки навчати молодь, а й показати на прикладі, що життя в істині й моральній чистоті приносить радість і щастя, в той час як порушення моральних і громадських законів веде виключно до невдоволення, смутку та, в граничних випадках, до деградації²⁴.

Наш обов'язок, обов'язок дорослих і батьків, подавати дітям хороший приклад вдома і в суспільстві. Це наш обов'язок

справити на них враження своєю щирістю у віруванні в євангелію Ісуса Христа. Батьки ніколи не повинні навчати одному, а робити інше, що стосується євангелії. Діти прекрасно бачать нещирість²⁵.

Сім'я дає дитині ім'я і становище в суспільстві. Дитина бажає, щоб її сім'я була такою ж хорошою, як сім'ї її друзів. Вона хоче з гордістю розповідати про свого батька і завжди відчувати натхнення, згадуючи свою матір²⁶.

Нехай Бог допомагає нам захищати істину і, крім того, жити за нею, щоб бути прикладом у власних домівках... Нехай Бог дасть вам силу, щоб справляти такий вплив, щоб ваші діти були вірними істині євангелії Ісуса Христа до кінця, до самої смерті²⁷.

Маймо рішучість створювати [праведні] домівки, бути добрішими чоловіками, дбайливішими дружинами, зразковими для своїх дітей, маймо рішучість зробити домівку частинкою небес на землі!²⁸

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Яку роль відіграють батьки в плані Бога, щоб «здійснити безсмертя і вічне життя» Його дітей? (Див. сс. 160–162). Як батьки і матері поділяють відповідальність за виховання дітей у праведності? (Див. сс. 162–164).
- Чому батьки повинні поставити дітей та сім'ю на перше місце? Які сили або справи можуть завадити проводити час із сім'єю? Як батьки можуть проводити заходи поза домівкою з відповідним духом? Чому так важливо залучати до прийняття таких рішень всіх членів сім'ї?
- Які особливі стосунки мають бути між матір'ю і дитиною? (Див. сс. 162–163). У чому добрий вплив матерів на дітей є неповторним?
- Що можуть робити батьки, щоб брати активну участь у вихованні дітей? (Див. сс. 163–164). Які благословення можуть отримати батько і діти, проводячи час разом?
- Які ефективні способи можуть застосувати батьки, щоб навчати дітей слухняності і благоговінню? (Див. сс. 164–165).

Чому для цього необхідно проявляти любов? Що можуть робити батьки, коли діти не слухаються і відходять від істини?

- Як це впливає на дітей, коли батьки «навчають одному, а роблять інше, що стосується євангелії»? Чи були ви свідками того, як батьківський приклад мав хороший вплив на дітей? (Див. сс. 165–166).
- Як ми можемо допомогти батькам-одинакам, яким важко виховувати дітей у праведності?
- Чому, на ваш погляд, Господь вважає відповідальність батьків більшою за будь-яку іншу відповідальність? Чому так важливо розуміти, що сім'я є основною одиницею Церкви? Що ви знайшли схожого в ученнях Президента Маккея про сім'ю та в «Сім'я: проголошення світові»?

Відповідні уривки з Писань: Колоссянам 3:20–21; 1 Нефій 1:1; 8:35–38; Енош 1:1–3; Алма 56:41–48

Посилання

1. In Conference Report, Oct. 1967, 97.
2. *Secrets of a Happy Life*, comp. Llewelyn R. McKay (1960), xii.
3. Quoted in John J Stewart, *Remembering the McKays* (1970), 30.
4. David Lawrence McKay, *My Father, David O. McKay* (1989), 99; paragraph altered.
5. Quoted from J. E. McCulloch, *Home: The Savior of Civilization* (1924), 42; in Conference Report, Apr. 1935, 116.
6. In Conference Report, Oct. 1954, 8–9.
7. In Conference Report, Apr. 1955, 27.
8. In Conference Report, Apr. 1969, 7.
9. In Conference Report, Apr. 1966, 107.
10. In Conference Report, Oct. 1954, 8.
11. In Conference Report, Apr. 1955, 25–26.
12. *Stepping Stones to an Abundant Life*, comp. Llewelyn R. McKay (1971), 358.
13. *True to the Faith: From the Sermons and Discourses of David O. McKay*, comp. Llewelyn R. McKay (1966), 167–168.
14. *Pathways to Happiness*, comp. Llewelyn R. McKay (1957), 116.
15. *Man May Know for Himself: Teachings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss (1967), 262–265.
16. In Conference Report, Apr. 1951, 81.
17. *Gospel Ideals* (1953), 489–490.
18. In Conference Report, Apr. 1965, 7.
19. In Conference Report, Apr. 1937, 30.
20. In Conference Report, June 1919, 78.
21. In Conference Report, Apr. 1955, 27.
22. In Conference Report, Apr. 1959, 73.
23. In Conference Report, Oct. 1927, 12.
24. In Conference Report, Apr. 1967, 6.
25. In Conference Report, Apr. 1960, 120.
26. In Conference Report, Apr. 1945, 143.
27. In Conference Report, Apr. 1969, 97.
28. In Conference Report, Apr. 1952, 128.

«Найдорогоцінніша річ на світі—це свідчення про істину».

Свідчення про істину

Свідчення про євангелію Ісуса Христа є найсвятішим, найдорогоціннішим даром у нашому житті, що здобувається лише дотриманням євангельських принципів і ніяк не дорогами світу¹.

Вступ

Президент Девід О. Маккей часто учив важливості здобуття особистого свідчення про євангелію, обіцяючи, що «Господь ніколи не залишить без уваги того, хто шукає Його». У дитинстві Девід О. Маккей сам прагнув отримати власне свідчення про істину. Згадуючи про цей період свого життя, він писав:

«У дитинстві я чомусь думав, що ми не можемо мати свідчення, якщо не мали якогось [божественного] прояву. Я читав про перше видіння пророка Джозефа Сміта і дізнався, що він знав, що це було від Бога. Я чув свідчення мого батька про голос, який звернувся до нього, і чомусь у мене склалося враження, що тільки так може здобуватися будь-яке свідчення. Ще в дитинстві я розумів, що найдорогоцініше, що може мати в житті людина, це свідчення про божественність цієї роботи. Я прагнув його, я відчував, що якщо зможу отримати свідчення, все інше стане просто незначним.

Я ніколи не нехтував молитвами. Я завжди вважав, що потаємна молитва в кімнаті, у гаю чи на схилі буде саме тим засобом, через який прийде свідчення. Тому, коли я ще був хлопчиком, то не раз ставав на коліна й молився біля куща з істівними червоними ягодами, залишаючи коня біля дороги.

Я пам'ятаю, як одного дня пообідньої пори їхав схилами Хантсвілля, розмірковуючи про це, і вирішив, що тут, у тиші між гірськими схилами, настав час отримати це свідчення.

Я зупинив коня, розгнуздав його, відійшов на кілька кроків і став на коліна під деревом. Повітря було чистим і свіжим, гріло сонце, трави і квіти наповнювали атмосферу прекрасними ароматами...

Я став на коліна і з усією палкістю серця вилив душу перед Богом, благаючи дати свідчення про цю євангелію. Я думав, що буде якийсь видіння, що я побачу якийсь прояв, що не залишить в мене ніяких сумнівів.

Я підвівся, сів на коня і, коли вирушив далі, став зважувати всі свої відчуття, потім невільно покачав головою і сказав собі: «Ні, пане, ніяких змін. Я такий самий хлопчик, яким був до молитви». Сподіваного божественного прояву не було»².

І хоча він не мав якогось божественного прояву, як того очікував, Президент Маккей продовжував пошуки особистого свідчення. Потім він казав, що «духовний прояв, про який я молився у підліткові роки, став природним наслідком виконання обов'язку»³.

Президент Маккей учив зі свого власного досвіду, що слухняність євангельським принципам була ключем до отримання свідчення. Він свідчив: «Якщо ви захочете прийняти принципи вічного життя, то побачите, як у вашу душу проливається благословення Святого Духа, який дасть вам однозначне свідчення, що Бог живе, що Він дійсно є нашим Батьком і що це Його робота, запроваджена через пророка Джозефа Сміта. Таке моє свідчення—найцінніша річ у житті!»⁴

Учення Девіда О. Маккея

Свідчення про істину—це найдорогоцінніший скарб на світі.

Не існує нічого такого у світі, що людина могла б мати і що приносило б їй більше спокою, більше надії і віри, ніж свідчення про існування Небесного Батька, який любить нас, або про реальність Ісуса Христа, Його Єдинонародженого Сина, про те, що ці дві небесні особи явилися пророку Джозефу і встановили Церкву Ісуса Христа і що чоловіки вповноважені представляти Божество⁵.

Найдорогоцінніша річ на світі—це свідчення про істину... Істина ніколи не старіє, а істина в тому, що Бог є джерелом священства;... що Він живе, що Ісус Христос, великий Первосвященик, стоїть на чолі цієї Церкви⁶.

У нас було свідчення Духа про те, що ми є дітьми нашого Батька Небесного. У нас було свідчення, що Бог є живою істотою. У нас було свідчення, що Христос, якого розп'яли і який піднявся на третій день як воскресла істота, є главою цієї Церкви. У нас було свідчення Духа, що Він явив у цей розподіл часів євангелію Ісуса Христа, яка знов на землі у своїй повноті. Євангелія Ісуса Христа, відкрита пророку Джозефу Сміту, насправді є силою Божою на спасіння [див. Римлянам 1:16]. Вона приносить кожній людині довершене життя в цьому світі й, за умови дотримання євангельських принципів, життя вічне⁷.

Плекайте у серці свідчення про істину, робіть його настільки ж міцним, твердим і непохитним, як зірки на небі. Нехай до серця кожного і до кожної домівки прийде істинний Дух Христа, нашого Викупителя, існування якого і натхненний вплив якого є реальні—я знаю про це⁸.

Якщо ми слухняні, то можемо отримати свідчення Духа.

Чистота думки та щире серце, яке щодня прагне керівництва Спасителя, приведе до свідчення про істинність Христової євангелії, такого ж твердого і непохитного, яким було свідчення Петра після того як він побачив переображення Христа і почув голос Бога, який свідчив про Його божественність [див. Матвій 17:1–5]⁹.

Мені було цікаво, чи багато хто з нас показує ... [молоді], як вони можуть [отримати свідчення]. Чи достатньо ми наголошуємо на тому, що вони ніколи не матимуть його, якщо заринуться у гріхах, вони ніколи не відчують його, якщо житимуть, щоб задовольняти пристрасті й бажання. «Не буде Мій Дух перемагатися в людині навіки» (Буття 6:3; УЗ 1:33; Мойсей 8:17). Його дух не перебуватиме в нечистій skinії. («Дух Господа не живе в несвятих храмах» Геламан 4:24). І ви не зможете отримати свідчення, не маючи Духа Божого...

Постає запитання: звідки мені знати? На нього дав відповідь Ісус, як показував у всьому, що ми повинні робити. Одного дня, коли Він свідчив про Своє божественне походження, про те, що Його вчення від Бога, фарисеї та інші люди навколо сказали: «Як Він знає Писання, не вчившись?» «Звідки нам знати,—запитували вони,—що Ти від Бога?» А Він просто відповів: «Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку, чи від Бога вона, чи від Себе Самого кажу Я» (Іван 7:15, 17). То була вичерпна відповідь, чітка і ясна... «Якщо виконуватимете волю, то пізнаєте». А «пізнати Бога та Ісуса Христа, що послав Він Його,—це вічне життя». [Див. Іван 17:3]¹⁰.

«Декому дано,—каже Господь в книзі Учення і Завіти,—Святим Духом знати, що Ісус є Сином Бога і що Його було розп'ято за гріхи світу» [див. УЗ 46:13]. Саме про таких я кажу, що вони міцно стоять на камені одкровення завдяки свідченню, яке несуть світові. Але далі Господь каже, що є такі, кому дано повірити свідченню слів інших людей, щоб вони могли також отримати спасіння, якщо залишаться вірними до кінця [див. УЗ 46:14]. Однак для всіх них свідчення здобувається також і в буденному житті.

Святі останніх днів по всьому світу, виконуючи свій обов'язок, знаходять підтвердження свого свідчення. Вони знають, що євангелія навчає їх бути кращими людьми, що слухняність їм принципам зробить з них сильніших чоловіків та вірніших жінок. Це знання відкривається їм щодня, і вони не можуть заперечувати цього. Вони знають, що слухняність євангелії Ісуса Христа робить їх кращими і більш відданими чоловіками, вірними і шановними жінками, слухняними дітьми. Вони знають, що слухняність принципам євангелії робить їх ідеальними сім'янами. В цьому ідеал, вони відчують його, вони не можуть заперечувати це, бо знають це, і знають, що порушення цих принципів матиме негативний ефект на їхнє особисте життя і життя їхніх сімей. Вони знають, що слухняність євангелії створює справжнє братерство і дружбу, вони знають, що, дотримуючись законів та обрядів, вони стають більш порядними громадянами. Отже, у

буденному житті, дотримуючись принципів релігії на роботі, вони стають уособленням євангельської істини в житті¹¹.

Ви, безсумнівно, бачили людей, які ... дивуються, як Церкві вдається бути такою живою і так швидко зростати. Секрет полягає в тому, що справжні святі останніх днів особисто переконані, що це робота Бога, та ж влада, яка дала Петру й Івану силу стояти перед обвинувачами і відверто й сміливо проголошувати Синедріону, кажучи, що Ісус, якого вони розп'яли, є силою, якою цей чоловік уздоровився, що Його ім'я—це єдине ім'я під небом, яким люди можуть спастися [див. Дії 4:10, 12].

Секрет полягає у свідченні, яким володіє кожна вірна своєму членству в Церкві Христа людина, що євангелія складається з вірних принципів... Це свідчення було дано кожному щирому чоловікові і кожній щирій жінці, які прийняли принципи євангелії Ісуса Христа, прийняли обряди і отримали право на дар Духа Божого, Святого Духа, щоб вести їх. Кожна людина незалежна у своєму свідченні, як тисячі яскравих ліхтарів, що роблять Солт-Лейк-Сіті ... таким прекрасним вечері, кожен перебуває і світить у своїй сфері, однак, його світло породжено тією ж силою, тією ж енергією, що і світло інших ліхтарів¹².

Якщо ми приймаємо свідчення людини, так свідчення ж Бога є більшим, бо саме свідченням Бога було проголошено про Його Сина: «Хто вірує в Божого Сина, той свідчення має в собі» [1 Івана 5:10]. Існує свідчення Духа. Бог продовжує являти людським душам реальність воскресіння Господа, божественність цієї величної роботи, істину, божественну й вічну істину, що Бог існує—не як якась сила, як щось, як твердь, як електрика, а Він є нашим Батьком Небесним... Бог являє кожній душі Своє існування. Він являє божественність Господа Ісуса Христа, який прийшов на землю, щоб довести людям існування Бога і Сина¹³.

Маючи істину своїм дороговказом, супутником, союзником, натхненням, зрозуміймо своє споріднення з Вічним, і всі незначні випробування, смуток і страждання цього життя розтануть як короткий сон. Це можливо завдяки Божим

благословенням і керівництву, якщо ми у буденному житті будемо користуватися благословеннями і привілеями євангелії Ісуса Христа¹⁴.

Свідчення про євангелію є якорем для душі.

Свідчення про євангелію є якорем для душі в бурхливому і неспокійному житті... Знання про Бога та Його закони приносять стабільність, заспокоєння, мир і з цим наповнене любов'ю серце лине до ближніх, пропонуючи ті ж благословення, ті ж привілеї¹⁵.

Ми не можемо по-справжньому вірити, що є дітьми Бога і що Бог існує, не вірячи в остаточний і безумовний тріумф істини євангелії Ісуса Христа. Якщо ми віримо в це, то будемо менше переживати через нищення у світі та занепад цивілізації, адже Бог установив Свою Церкву, яку ніколи не буде повалено і не буде віддано іншому народу. І як Бог живе, поки його люди будуть вірними Йому та одне одному, нам нема чого сумніватися в остаточному тріумфі істини.

Якщо з вами є свідчення [про істину], ви можете безстрашно йти темною долиною злослів'я, перекручування правди і наклепу, наче ви зодягнені у магічні лати, які не проб'є жодна куля і не простромить жодна стріла. Ви можете безстрашно і високо тримати голову, спокійно і не моргаючи дивитися прямо в очі кожній людині... Ви знатимете, що все врешті-решт стане на свої місця, що так і буде, що всі тікатимуть від величного яскравого світла істини, як тане темрява при появі сонячного світла¹⁶.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Що означає мати свідчення про Ісуса Христа та Його євангелію? Чому свідчення є найдорогоціннішим скарбом на землі? (Див. сс. 170–171). Чому кожному з нас необхідно мати особисте свідчення?
- Що ми повинні робити, щоб отримати свідчення про істину? (Див. сс. 171–174). Чому для отримання міцного

свідчення необхідна слухняність? Яку роль відіграє Святий Дух в отриманні нами свідчення?

- Чому необхідно все життя зміцнювати свідчення? Якими способами ви підживлюєте своє свідчення?
- Що ми можемо робити, щоб допомогти дітям отримати свідчення про Ісуса Христа і Його євангелію?
- Президент Маккей учив, що «свідчення про євангелію є якорем для душі» (с. 174). Чому свідчення стає якорем для наших душ? (Див. с. 174). Як ваше свідчення захищає і зміцнює вас під час життєвих випробувань?
- Чому важливо ділитися свідченням з іншими? Які благословення ви отримали завдяки тому, що свідчили?

Відповідні уривки з Писань: Матвій 16:13–17; Лука 22:32; Іван 7:17; 14:26; Етер 12:4; Мороній 10:3–5; УЗ 1:39; 93:24–28

Посилання

1. *Treasures of Life*, comp. Clare Middlemiss (1962), 228.
2. *Treasures of Life*, 228–230.
3. *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, rev. ed. (1976), 7.
4. *Treasures of Life*, 232.
5. In Conference Report, Oct. 1953, 88.
6. In Conference Report, Apr. 1948, 172.
7. In Conference Report, Oct. 1966, 136.
8. In Conference Report, Oct. 1965, 145–146.
9. *Ancient Apostles* (1918), 49.
10. In Conference Report, Oct. 1953, 88–89.
11. In Conference Report, Oct. 1912, 121; paragraphing altered.
12. In Conference Report, Oct. 1912, 120–121.
13. In Conference Report, Oct. 1925, 111.
14. In Conference Report, Apr. 1958, 130.
15. In Conference Report, Oct. 1912, 122.
16. In Conference Report, Apr. 1969, 152.

«Крізь гіркі сльози [Петро] бачив усі якості справжнього чоловіка, уособленням яких був Ісус—Благоговіння, Братерство, Терпіння, Щирість, Мужність».

Мужність жити праведно

Сьогодні світ найбільше потребує віри в Бога та мужності, щоб виконувати Його волю!

Вступ

У виступі на Генеральній конференції Президент Девід О. Маккей розповів історію, яку йому переказав чоловік на ім'я Джеймс Л. Гордон.

«Один юнак ... вирішив стати учнем в місцевій теслярській майстерні. Він був розумним юнаком, і всі чоловіки з радістю прийняли його до себе. Вони сказали: «Вип'ємо за нашого нового учня!» Вони розлили пиво і дали йому келих.

—Ні, дякую,—відповів він,—я не п'ю.

—Що ж,—сказав грубий старий тесля,—непитущим у нас не місце!

—Один буде, якщо ви мене берете,—сказав юнак.

Інший схопив його за комір і сказав:

—Юначе, ти посмакуєш пива або в собі, або на собі!

—Прекрасно, я прийшов сюди в чистій куртці і з чистим сумлінням. Ви можете заплямувати куртку, якщо так бажаєте, але ви не заплямуєте моєї душі».

Президент Маккей так сказав про юнака з історії:

«Він був вишколений—саме це слово я хочу сказати—не просто навчений, а вишколений не вживати тютюну й міцних напоїв, що одурманюють. Саме це я маю на увазі під моральною мужністю. Сьогодні світ найбільше потребує віри в Бога та мужності, щоб виконувати Його волю»².

Учення Девіда О. Маккея

Спаситель є довершеним прикладом мужності.

Той, хто є або має бути взірцем у нашому житті, був наймужнішим з усіх людей. «В Ісусі ми бачимо приклад найвищої відваги, найбільшої мужності, верху героїзму». Справжній герой захищає правду і не шулячись стає на шляху лиха. В цьому плані Спаситель був уособленням справжньої мужності й героїзму. Щоб проілюструвати це, достатньо згадати очищення храму [див. Матвій 21:12–13], сміливу промову істини перед земляками, коли ті вигнали Його з Назарета [див. Лука 4:16–32, 43–44] або коли з 5 тисяч чоловік у Капернаумі ... [залишилося зовсім небагато] і Він звернувся [до дванадцятьох] і сказав: «Чи не хочете й ви відійти?» [Див. Іван 6:66–67]. Але Господар ніколи не впадав у відчай і не уникав своєї долі. Саме така мужність потрібна світові в наш час³.

Коли солдати прийшли схопити Ісуса, Петро ... вискочив уперед, намагаючись врятувати свого Вчителя, «меча ... вихопив, і рубонув раба первосвященника,—і відтяв праве вухо йому». [Див. Іван 18:10]. «Всунь у піхви меча!—наказав йому Спаситель.—Чи ж не мав би Я пити ту чашу, що Отець дав Мені?» [Іван 18:11]. Який урок Петрові! І хоч обов'язок вів до страждання і смерті, Господь був непохитним у Своїй силі...

Похитнулася сила та відданість Петра, але він не міг змусити себе втекти разом з іншими. І він не знав, чи варто йому йти разом з Ісусом. Тому він не зробив ні того, ні іншого, але «здалека йшов услід за Ним до середини двору первосвященника». [Марк 14:54]. Спочатку він залишався ззовні, а потім наважився приєднатися до слуг у дворі...

[Після того, як Петро тричі заперечив, що знає Господа], Спаситель ... «обернувся й подививсь на Петра». Потім, згадавши слова Господа: «Перше, ніж заспіває півень,—відречешся ти тричі від Мене», Петро вийшов звідти і гірко заплакав. [Див. Лука 22:54–62].

Говорять, що коли Петро «безмовно пішов від усіх ... і коли його ридання наповнили тишу», він так сильно журився, що

усаїтнвився в п'ятницю і суботу, що йшли за розп'яттям Спасителя. Якщо це так, страждання через те, що він зробив, мабуть, було ще гострішим, коли він пригадував всі ті добрі слова Спасителя до нього і ті численні щасливі моменти, коли він був поруч з Господом. Кожне слово, кожен вчинок і погляд—все те, що він пригадував про свого Вчителя, все спливало в розумі в новому світлі... Крізь гіркі сльози він бачив усі якості справжнього чоловіка, уособленням яких був Ісус—Благоговіння, Братерство, Терпіння, Щирість, Мужність⁴.

Надія та доля світу зосереджені в Галілеянині, Господі і Спасителі, Ісусі Христі. У вашому житті, борючись з його негараздами, чи зазирнете ви глибоко в себе, щоб побачити, чи вірите ви в це? [Один письменник] поставив таке запитання: «Чи є Ісус лише легендарною в історії постаттю, святим, якого зображують на вітражах церков,... до якого не наблизитися і чиє ім'я не можна вимовляти вголос, чи Він залишається таким, яким був у плоті,—реальним, з такими ж, як у нас, пристрастями, нашим старшим братом, провідником, радником, утішителем, прекрасним голосом, що з минулого закликає нас жити благородно, відважно поводитися і до кінця бути мужніми?» Хто Він для тебе, товаришу мій?⁵

Мужність породжується вірою та надією.

На нас лежить більший обов'язок, ніж будь-коли,—учитися євангелії Ісуса Христа і жити за нею. Перед нами складніше завдання. Останню роботу ще не виконано повністю... Нам необхідна мужність, щоб вийти на новий рівень, нам потрібна мужність, щоб устояти в існуючій ситуації, при існуючих умовах, і саме тому я вибрав слова: «Будьте сильні, і хай буде міцне ваше серце, усі, хто надію покладає на Господа!» [Псалми 30:25].

У цьому обіцянні закладено два принципи, якими буде дорожити кожна справді набожна людина—віра й мужність. Про що ці слова? Ми точно знаємо, що Господь залишається вірним Своему народу, тому нехай ніхто не впадає у відчай, а набереться мужності, і його віра не буде даремною. Віра в Бога, довіра до Нього, впевненість у ближніх, мужність у

боротьбі за свої переконання дозволять нам зрештою досягти будь-якої праведної мети⁶.

З вірою в безмежну силу, в особистий захист, який надає нам наш Батько,—а ми вважаємо Його саме таким люблячим Батьком—зустрічаймо з мужністю свої труднощі!»⁷

Щоб зберігати духовні цінності, молодь повинна розвивати мужність.

[Збереження] своїх ідеалів—це інший аспект життя, в якому ми можемо проявити мужність і заслужити схвалення Бога, якому віримо. Настали часи, коли люди повинні мислити тверезо і не дати відірвати себе від пристані безпеки ілюзорними теоріями, що пропонуються як панацея від наших теперішніх хвороб. Наш час змушує молодь, якій вистаचाє мужності, високо тримати прапор моралі. В цьому ми можемо побачити справжню силу духу. Говорять, що героїзм—це концентрована мужність. Що ж, наші найславетніші герої бувають не тільки на полях битв. Я думаю, що вони також живуть серед нашої молоді. Молоді чоловіки і молоді жінки, потрапивши на вечірки, безстрашно відмовляються від всього того, що, як ми знаємо, виснажує особистість і ослабляє саму життєву енергію молоді, і засуджуйте це.

«В історії цього світу ще ніколи не було періоду,—каже [один письменник],—коли б так конче були потрібні герої моралі. Світ чекає на таких. Провидіння Боже наказало науці трудитися і підготувати таким дорогу. Для них вона кладе залізні рейки, протягує дроти і долає океани. Але де ж вони самі? Хто вдихне в наші громадські й політичні стосунки вище життя?» «Найважливішими у світі,—каже видатний вчений,—є не відкриття Галілея, Фарадея та інших, а віра в існування моральних і духовних цінностей». Я благаю молодь бути мужньою і зберігати моральні та духовні цінності евангелії Ісуса Христа. Врешті-решт, «яка ж користь людині, що здобуде весь світ, але душу свою занепасть? Або що дасть людина взамін за душу свою?» [Матвій 16:26]⁸.

Мета освіти полягає в тому, щоб розвинути можливості дитини, що забезпечить їй добробут упродовж життя; розвинути

Як і юні воїни Геламана, ми повинні бути «надзвичайно хоробрими,... ма[ти] мужність, а також силу і спритність» і бути «вірними завжди» (Алма 53:20).

силу самоконтролю, щоб вона ніколи не стала рабом своїх забаганок чи інших слабкостей; зробити з неї справжнього чоловіка або прекрасну жінку, щоб кожна дитина та кожен підліток хоча б подавали надії на те, що будуть другом, супутником, а згодом і зрілим чоловіком або дружиною, зразковим батьком чи люблячою, розумною матір'ю, маючи силу мужньо встояти перед бурями життя, стійко витримати лихо і без страху постати перед смертю⁹.

Я читав 53 розділ книги Алми, в якому йдеться про юнаків, що славилися своєю мужністю, силою і здібністю—чоловіків, які були завжди вірними в усьому, що б їм не довірили. Хто ці юнаки? То були сини батьків, які були так само гідні довіри. Їхніми батьками були навернені ламанійці, які, отримавши

Дух Божий, присвятили своє життя служінню ближнім і в своєму служінні в церкві уклали завіт, що ніколи не візьмуть у руки зброю проти своїх братів, що більше ніколи не підуть на війну. Такою була їхня клятва, таким був завіт, і вони були віддані йому до своєї смерті¹⁰.

Я благаю молодь бути мужньою і зберігати моральні та духовні цінності евангелії Ісуса Христа. Світу потрібні духовні герої!¹¹

Як казав [один письменник]: «Перед вами дві дороги: одна веде все нижче і нижче—туди, звідки чути плач відчаю, а інша веде до ранкових висот, звідки доносяться вигуки радості людської і де чесний труд винагороджується безсмертям».

Нехай Бог дасть вам чисте бачення, ясний погляд, непохитну волю, мужнє серце,... щоб ви зробили правильний вибір. Вибравши правильно, ходіть з піднятою головою, не ховаючи обличчя, що доведе, що ви нікого не образили. І хоча життя стає важчим і обтяжують страждання, нехай вас веде світло Христового життя, щоб не падали ви духом¹².

З духовною мужністю ми можемо подолати всі життєві випробування.

Мужність—це риса характеру, яка дозволяє поставати перед небезпекою або протидією із спокоєм і твердістю і допомагає людині переживати труднощі, що лежать на її шляху до праведних досягнень... Мужність означає силу не тікати від труднощів і долати їх¹³.

Неважко чинити правильно, якщо тебе оточують добрі люди, але важко захищати правду, коли більшість у натовпі борються проти неї, однак, це слушний час проявити справжню мужність. Пророк Джозеф Сміт, наприклад, був гнаний і переслідуваний за ствердження, що він мав видіння, але він завжди залишався вірний своєму свідченню. Хоча його ненавиділи і переслідували, він, як сам казав, все ж таки був вірний тому Богові, який промовляв до нього, і *весь світ не міг змусити його думати або вірити інакше*. [Див. Джозеф Сміт—Історія 1:24–25; курсив додано].

Такою повинна бути мужність і твердість кожного. Коли людина знає, де правда, вона повинна завжди мати мужність, щоб захищати її, навіть піддавши себе висміюванню чи покаранню¹⁴.

Будьмо мужніми, захищаючи правду! Не боїмося висловлюватися на її користь! Будьмо вірними!¹⁵

Нехай Бог благословить нас мужністю, щоб ми вибирали правду, здатністю цінувати все хороше в житті і силою віддано служити Йому та нашим ближнім¹⁶.

Праведність—це відданість істині, яку ми знаємо, це сповнене відваги життя в гармонії з нашими ідеалами; це завжди сила¹⁷.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Що таке мужність? (Див. с. 182). Чому духовна мужність важливіша за бравість? Як ми можемо посилити мужність або зміцнитися в ній? Як ми можемо жити за євангелію, смиренно проявляючи щодня мужність?
- Наведіть приклади того, як Спаситель та інші персонажі із Священних Писань проявляли довершену духовну мужність. (Див. сс. 178–179). Як їхній приклад вплинув на вас?
- Який зв'язок між вірою і мужністю? (Див. с. 179). Як Господь допомагає нам витримувати здавалося б нестримну протидію? Що ми повинні робити, аби Він допомагав нам?
- Розпач—це коли людина втрачає мужність. Чому розпач вважається небезпечним знаряддям в руках лукавого? Що ми можемо робити, щоб не впасти в розпач?
- В яких ситуаціях часто необхідна екстраординарна мужність? Як святі останніх днів проявляють в таких ситуаціях свою мужність? Як ми можемо допомогти дітям і молоді Церкви бути мужніми у збереженні євангельських норм і заохочувати їх до цього? (Див. сс. 180–182). Як у цьому може допомогти брошура *Заради зміцнення молоді?*

Відповідні уривки з Писань: Повторення 31:6; 2 Царів 6:16; Римлянам 15:13; 1 Нефій 3:7; УЗ 121:7–9

Посилання

1. In Conference Report, Apr. 1963, 95.
2. In Conference Report, Apr. 1963, 95; story taken from James L. Gordon, *The Young Man and His Problems*.
3. In Conference Report, Apr. 1936, 58.
4. *Ancient Apostles* (1918), 63–66; paragraphing altered.
5. In Conference Report, Oct. 1954, 84; paragraphing altered.
6. In Conference Report, Apr. 1936, 57–58; paragraphing altered.
7. In Conference Report, Apr. 1936, 61.
8. In Conference Report, Apr. 1936, 60–61; paragraphing altered.
9. *Gospel Ideals* (1953), 436.
10. In Conference Report, Oct. 1927, 11–12.
11. In Conference Report, Apr. 1969, 152.
12. *Whither Shall We Go?* Brigham Young University Speeches of the Year, 10 May 1961, 7.
13. In Conference Report, Apr. 1936, 58.
14. *Ancient Apostles*, 185; paragraphing altered.
15. In Conference Report, Oct. 1968, 145.
16. In Conference Report, Apr. 1940, 118.
17. In Conference Report, Apr. 1959, 73.

Небесна суть служіння

*Найбільш благородна мета в цьому житті—
це прагнути жити так, щоб покращити життя
інших людей і зробити їх щасливішими¹.*

Вступ

Президент Девід О. Маккей часто вчив, що служіння людям приносить справжнє щастя і що Господь веде і благословляє тих, хто служить. У 1921 році стався один з випадків, який підтвердив, що Господь веде Своїх слуг. Тоді старійшина Девід О. Маккей та брат Х'ю Дж. Кеннон виконували доручення Першого Президентства—відвідати членів Церкви по всьому світу. В це доручення входило відвідування членів Церкви у Вірменії. Через наслідки Першої світової війни та складне становище в регіоні про членів Церкви в цій країні нічого не було відомо. Старійшина Маккей писав:

«У березні 1921 року ми дізналися, що в особливий день посту були зібрані пожертвування на суму в кілька тисяч доларів, щоб допомогти нужденним у Європі та стражденним вірменам в Азії. Ми також дізналися, що Перше Президентство зважає на ідею послати до Сирії представника, щоб особисто допомогти вірменським святим».

Оскільки старійшина Маккей та брат Кеннон не планували так скоро відвідувати членів Церкви у Вірменії, вони продовжували свою подорож такими територіями, як Австралія, Нова Зеландія та безліч островів. Декілька місяців вони нічого не чули про стан справ у Вірменії і про те, чи відрядили когось із допомогою для них. Нарешті 2 листопада 1921, перебуваючи в Єрусалимі, вони почули, що Головне управлін-

«Справжнє християнство є любов'ю на ділі. Якщо ви маєте віру й доброту, нехай ваше серце буде сповнене бажанням служити всьому людству. Служіння на благо іншим приносить дух євангелії».

ня Церкви направило Дж. Уїлфорда Бута їм назустріч. Однак ніхто не знав його розкладу і місцезнаходження. Того дня старійшина Маккей записав у щоденнику: «Ми зовсім не знаємо де він, але завтра ми виїжджаємо з Єрусалима до Хайфи, а звідти до Алеппо [Сирія]. Ми вирішили їхати Самарією на авто, щоб відвідати біблійні місця». Перед від'їздом старійшина Маккей та брат Кеннон піднялися на Оливну гору, вибрали затишне місце і помолилися, щоб Господь скеровував їх під час подорожі.

Старійшина Маккей згадував, що після молитви й «по поверненні в готель я дуже ясно відчув, що до Хайфи ми повинні вирушити поїздом, а не автомобілем». Брат Кеннон погодився, і вони вирушили до Хайфи, сподіваючись зустріти там старійшину Бута. Старійшина Маккей писав: «Наближаючись до цієї місії, найбільше за все ми бажали зустріти старійшину Бута. Справді, здавалося, що якщо ми не побачимо його, подорож до Сирії виявиться марною. Ми були чужинцями. Ми нікого не знали... У нас були якісь імена та адреси, але ми навіть не могли прочитати їх, оскільки написані вони були турецькою».

Коли старійшина Маккей та брат Кеннон прибули на вокзал, вони затрималися на ньому, шукаючи інформацію про підходящий готель. Потім старійшина Маккей підійшов до вхідних дверей, і поруч з ним опинився інший мандрівник. Цей чоловік узяв його за плече і сказав: «Хіба це не брат Маккей?!»

Старійшина Маккей так писав про ту зустріч: «Приголомшений таким зверненням до себе у незнайомому місті, я повернувся і побачив старійшину Уїлфорда Бута— людину, яку я найбільше тоді бажав побачити. Крім того, ми зустрілися в найбільш доречний час і найбільш доречному місці... Кращого й бути не могло, навіть якби ми тижні це планували! Розповідаючи одне одному про нашу подорож, ми розвіяли всі сумніви щодо того, що наша зустріч була наслідком божественного втручання... Справді, якби ми не зу-

стрілися в Хайфі, подорож до Вірменської місії була б, принаймні, на розсуд звичайної людини, повним провалом. А так, крім виконання й інших обов'язків, ми організували Вірменську місію»².

Учення Девіда О. Маккея

Господь бажає, щоб ми служили одне одному.

Це воля Господа, [щоб ви] служили ближнім, приносили їм користь, своїм життям робили цей світ крацим. Христос повністю присвятив Себе навчанню цього принципу. Він стверджував: «Що тільки вчинили ви одному з найменших братів Моїх цих,—те Мені ви вчинили» (Матвій 25:40). Таким є послання Бога до нас. Ця Церква є Божою Церквою, організованою настільки досконало, що кожен чоловік і кожна жінка, кожна дитина можуть мати можливість зробити когось щось приємне. Це є обов'язком наших носіїв священства, обов'язком допоміжних організації та кожного члена Церкви—служити і виконувати волю Бога. Якщо ми робимо це, і чим більше ми робимо це, тим більшим буде наше переконання в тому, що це є робота Бога, бо ми випробували її. Тоді, *виконуючи волю Бога, ми пізнаємо Його, наближаємося до Нього і відчуваємо, що вічне життя—наше.* Ми повсюди відчуватимемо любов до людей і можемо вигукнути в унісон з давніми апостолами: «Ми знаємо, що ми перейшли від смерті в життя, бо любимо братів» (1 Івана 3:14)³.

Хтось сказав, що «людська раса вимре, якщо люди перестануть допомагати одне одному». Той, кого я цитую, каже, що «з часу, коли мати вперше бачить свою дитину, і до миті, коли з обличчя людини, яка помирає, якась добра душа витирає холодний піт, ми не можемо існувати без взаємодопомоги». Церква з усіма її кворумами й організаціями є планом Бога для забезпечення взаємодопомоги⁴.

Є люди,... яким я бажаю щиро подякувати... Це чоловіки і жінки в усій Церкві, які жертвують часом та засобами для

просування істини, не тільки навчанням, а й сердечним служінням. Декому з них важко самим себе забезпечувати. Дехто з них є заможними чоловіками і жінками, які вже не працюють і майно яких обчислюється в мільйонах... Нехай Бог благословить тих, хто служить, і всіх вас, бо я думаю, що ми можемо сказати від імені Церкви: «Батьку, ми прагнемо бути єдиними, як єдині Ти і Твій Син»⁵.

Чи готові ви служити? Відчуваєте ви те, що відчував цар Веніамин, коли сказав: «Коли ви служите вашим ближнім, то ви тільки служите вашому Богові»? (Мосія 2:17). Справжнє християнство є любов'ю на ділі. Немає кращого способу проявити любов до Бога, ніж проявити безкорисливу любов до своїх ближніх...

Якщо ви маєте віру й доброту, нехай ваше серце буде сповнене бажанням служити всьому людству. Служіння на благо іншим приносить дух евангелії⁶.

**Служіння приносить щастя і тому,
хто служить, і тому, кому служити.**

Щастя, насправді, є метою нашого існування. Найкращий спосіб бути щасливим—служити своїм ближнім⁷.

Всі люди хочуть бути щасливими. Багато людей прагнуть бути якнайкращими. Однак зовсім небагато усвідомлюють, що справжній шлях до цього в дотриманні проголошення Ісуса з Назарета: «Хто душу свою зберігає, той погубить її, хто ж за Мене свою душу погубить, той знайде її» [Матвій 16:25]. Ці важливі слова криють у собі таємницю, варту більше, ніж слава і влада, ціннішу за всі скарби світу.

Це *принцип*, дотримання якого обіцяє витіснити *розчарування* і *смуток надією* та *радістю*, наповнити життя тривалою *душевною радістю* і *спокоєм*. Якщо так, прийняття цього принципу було б для розгубленого світу, де панує пригнічення, великим благом. Чому ж тоді люди і цілі народи не звертають уваги на таку дорогоцінну річ?

Невже істина у цьому парадоксальному ствердженні (втратити життя, щоб знайти його) настільки важкодоступна, що людство не може прийняти її? Чи вона настільки суперечить жазі до існування, що люди вважають її непрактичною?

Хоч і так, Той, хто є «Дорога, і Правда, і Життя» [див. Іван 14:6], проголосив незмінний закон...

Закон цей звучить так: «Наше життя стає найповнішим тоді, коли ми прагнемо зробити світ крацим і щасливим». Закон природи, що виживає сильніший, говорить про збереження себе ціною принесення в жертву всіх інших; але істинний духовний закон, всупереч тілесному, є зречення себе заради блага інших...

Маючи собі таку мету, [тисячі] чоловіків і жінок з готовністю і безкорисливо служать, щотижня навчають і наставляють [десятки тисяч] дітей і підлітків, зміцнюючи їх в характері й духовному зростанні. Крім цієї армії служителів і вчителів,... чоловіки, яким даровано священство, прийняли на себе обов'язок віддавати час і таланти, наскільки це можливо, несенню світла, радості та миру своїм ближнім⁸.

Більше духовності проявляється тоді, як даєш, а не коли береш. Найбільші духовні благословення приносить допомога іншим. Якщо ви хочете жити в нещасті, то достатньо плекати злобу до брата, а якщо ви хочете злитися, просто заподійте йому якусь шкоду. Та якщо ви хочете бути щасливими, послужіть, зробіть когось щасливим⁹.

Нехай щирі чоловіки і жінки по всьому світу об'єднаються і докладуть сил, щоб витіснити почуття егоїзму, ненависті, ворожнечі, жадібності законом служіння іншим, і цим вони заохочуватимуть мир та щастя всього людства¹⁰.

У служінні нам потрібно наслідувати приклад Спасителя.

Коли Спаситель вже збирався залишити апостолів, Він подав їм прекрасний приклад служіння. Ви пам'ятаєте, як Він підперезався рушником і омив ноги учнів. Петро, бачачи, що

Він виконує роботу слуги, сказав: «Ти ... митимеш ноги мені? Ти повік мені ніг не обмиєш!».

Спаситель відповів: «Коли Я не вмю тебе,—ти не матимеш частки зо Мною».

«Господи,—сказав старший апостол,—не самі мої ноги, а й руки та голову!»

«Хто обмитий, тільки ноги обмити потребує, бо він чистий увесь».

Що Я роблю, ти не знаєш тепер, але опісля зрозумієш». [Див. Іван 13:6–10].

А тоді Він омив його ноги, а також ноги всіх інших. Поставивши таз біля дверей, розперезавшись і одягнувши верхній одяг, Він повернувся до дванадцятьох і сказав:

«Ви Мене називаєте: Учитель і Господь,—і добре ви кажете, бо Я є».

А коли обмив ноги вам Я, Господь і Вчитель, то повинні й ви один одному ноги вмивати» [Іван 13:13–14].

Який приклад служіння подав Христос тим слугам, Своїм послідовникам! Той, хто хоче бути найбільшим серед вас, нехай буде найменшим. Тож ми відчуваємо обов'язок віддано служити членам Церкви, присвятити своє життя просуванню царства Божого на землі¹¹.

Тільки задумайтеся! Світ знає щось про них [апостолів Ісуса] лише тому, що вони були знайомі зі Спасителем, вони направили за Ним своє життя. Якби не так, ніхто б не знав, що жили такі люди. Вони б жили й померли, і їх би забули, як це сталося с тисячами їхніх сучасників—вони жили і померли, і ніхто їх не знає і ніхто про них не думає; як це відбувається з тисячами і тисячами тих, що живуть нині, марнуючи час та силу в пустому животінні, вибираючи не ті ідеали, крокуючи до дороги задоволення і потурання собі, замість дороги служіння. Незабаром вони дійдуть до завершення подорожі життям, і ніхто не скаже, що завдяки їм світ став трохи кращим. Під кінець кожного дня кожен з них за-

лишає свою дорогу настільки ж порожньою, як і коли ступили на неї—вони не саджають ані дерев, що дають іншим затінок, ані кущів троянд, які роблять світ прекраснішим для наступних поколінь, ніяких добрих справ, ніякого благородного служіння—тільки порожній, безплідний, спустошений шлях, каменистий, можливо, з чортополохом і колючками.

У послідовників, для яких Ісус є Провідником, все по-іншому. Їхнє життя схоже на розарій, де світ завжди може зривати прекрасні троянди¹².

Найкраще покликання в житті ... це те покликання, в якому людина може якнайкраще служити своїм ближнім... Найбільш благородна мета в цьому житті—це прагнути жити так, щоб покращити життя інших людей і зробити їх щасливішими¹³.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Чому Господь заповідав нам служити одне одному? (Див. сс. 186–188). Які можливості для служіння дає нам Церква? Як ми можемо служити поза межами свого церковного покликання?
- Спаситель учив: «Хто хоче душу свою зберегти, той погубить її, хто ж за Мене погубить душу свою,—той знайде її» (Матвій 16:25). Яким чином цей уривок стосується служіння? Які вічні благословення приносить безкорисливе служіння людям? У чому різниця між служінням під примусом заповіді та служінням з власного бажання? (Див. також УЗ 58:26).
- Що ви відчували, віддаючи себе служінню іншим? Як пов'язані щастя і служіння? Як служіння допомагає подолати егоїзм, нещастя та пригнічення? (Див. сс. 188–189). Як служіння людям допомагає нам подолати погані почуття до них?
- Що вражає вас у тих прикладах служіння, які подав Ісус? (Див. сс. 189–190). Чого ми можемо навчитися в Нього, якщо бажаємо служити іншим? Чому так важливо прагнути божественного керівництва у служінні?

- Чому інколи важко дозволити іншим послужити нам? Чому важливо з подякою приймати служіння? Які благословення ви або члени вашої сім'ї отримали від служіння вам інших людей?

Відповідні уривки з Писань: Матвій 25:40; Марк 8:35; Галатам 5:13; Мосія 4:15; УЗ 18:10, 15–16.

Посилання

1. *Two Contending Forces*, Brigham Young University Speeches of the Year (18 May 1960), 7.
2. See *Cberished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, rev. ed. (1976), 101–104; paragraphing altered.
3. In Conference Report, Oct. 1966, 137.
4. In Conference Report, Oct. 1962, 119.
5. In Conference Report, Oct. 1968, 143.
6. In Conference Report, Oct. 1969, 88–89.
7. In Conference Report, Oct. 1953, 132.
8. In Conference Report, Apr. 1936, 45–46; paragraphing altered.
9. In Conference Report, Oct. 1936, 104–105.
10. In Conference Report, Apr. 1936, 46.
11. In Conference Report, Apr. 1951, 158–159.
12. *Ancient Apostles* (1918), 5–6.
13. *Two Contending Forces*, 7.

*Президенту Маккею подобалося навчати євангелії. Він казав учителям:
«Продовжуйте свій благородний труд! Немає роботи величнішої,
роботи праведнішої! Вашою буде радість, обіцяна Спасителем».*

Навчати—благородна праця

Боже, допоможи нашим учителям усвідомлювати свою відповідальність і пам'ятати, що вона полягає не тільки в тому, що вони кажуть, а і в тому, що вони роблять!.. Якою великою є відповідальність учителя!'

Вступ

Президент Девід О. Маккей більшість свого життя був учителем. Учив він тоді, коли був місіонером, шкільним учителем, управлінцем, апостолом, Президентом Церкви та батьком.

У зверненні до носіїв священства він поділився випадком, який стосується всіх, хто так чи інакше вчить:

«Одного дня у мене була нагода проїхатися полями навколо міста, в якому я виріс. Я проїхав повз дві ферми, що поблизу гірського каналу. На одній дозрівав надзвичайно хороший врожай вівса. Незважаючи на посуху, пізню весну та інші несприятливі фактори, фермерові вдалося [виростити] прекрасний врожай. Через огорожу було сусіднє поле вівса, але, образно кажучи, це була суцільна невдача. Я сказав господареві: «Чому так сталося? Ви, мабуть, засіяли поганим насінням».

«Ні, таким же, як і у сусіда».

«Тоді, мабуть засіяли надто пізно, і в землі було замало вологи, щоб зійшли паростки».

«Я сіяв у той же день, що і він».

Після подальших розпитувань я дізнався, що перший чоловік восени зорав поле. Навесні він пройшовся культиватором, розкидав по ньому перегній, і тим самим зберіг в землі

вологу. З іншого боку, його сусід обробив поле пізньої весни, не заборонував його, і волога випарувалася. Після засіву чотири чи шість тижнів панувала [посуха], і для проростання насіння не вистачило вологи. Перший чоловік підготувався, підготувався як слід, і природа винагородила його—зерно зішло добре. Другий теж багато працював, але підготувався погано. Так, він недостатньо підготувався».

Цією історією Президент Маккей хотів проілюструвати вплив учителів. Він говорив: «У прекрасному Божому саду поставлено наглядачів, що зветься вчителями, і їх попросили підживлювати і надихати Божих дітей. Я наважуюся припустити, що Великий Садівник, дивлячись на Свої землі, бачить одних, які розквітають завдяки праведному догляду, та інших, які засихають від посухи невиконаного обов'язку, холоду марнославства або хвороб нестриманості. Чому? Можливо, тому що садівники, наглядачі, не підготувалися належним чином або недобросовісно виконували свій обов'язок»².

Звертаючись до батьків, учителів класів або домашніх і візитних учителів, Президент Маккей велику увагу упродовж свого служіння приділяв тому, щоб допомогти членам Церкви усвідомити важливість та вплив ефективного навчання.

Учення Девіда О. Маккея

У Церкві є багато можливостей для навчання інших та особистого зміцнення.

Ми—Церква вчителів. У домівці святих останніх днів батько і мати повинні бути вчителями слова, що вимагається від них, згідно з одкровенням Господа. Кожна допоміжна організація, кожен кворум складається з чоловіків і жінок, ... які є вчителям у найвищому розумінні цього слова³.

Я вдячний членам Церкви, чия релігія готує людей до битви із силами світу і яка дає їм силу вижити в цій боротьбі. Однією з таких сил є відповідальність учити, а в цій Церкві така можливість доступна багатьом...

Ми даємо стільком людям можливість розвиватися в ролі справжнього вчителя, і подумайте, що робить Церква, щоб

особисто допомогти цій армії вчителів стати непереможними в битві проти сил світу!

По-перше, вона покладає на них обов'язок навчати своїх ближніх прикладом, і не існує ніякого надійнішого захисту для чесного чоловіка або щирої жінки.

По-друге, вона розвиває небесну якість—любов до інших. Ісус сказав одному із Своїх апостолів: «Симоне, сину Йонин,—чи ти любиш Мене більше цих?» Так, Тебе, Господь, люблю... «Паси ягнята Мої!» (Іван 21:15). Обов'язку годувати цих ягнят передує любов. І ці десятки тисяч учителів повинні мати в серці любов до навчання, любов до ближніх і бажання прийняти цей обов'язок, виходячи з божественної якості—любові.

І є ще третя вимога, а саме чистота життя. Я не можу уявити, щоб людина, яка заплямувала себе, успішно вчила хлопчиків чистоті. Я не можу уявити собі, щоб людина, яка сумнівається в існуванні Бога, вчила з натхненням юнаків і дівчат про існування Божества. Вона не здатна на це. Якщо вона лицемірить і при цьому хоче чомусь навчити, яскравішим за її слова буде її приклад, і в цьому небезпека навчання дітей тим, хто сам сумнівається. Отрута потрапляє глибоко всередину, і діти, не підозрюючи, хворіють духовно, хворіють через те, що людина, якій вони довіряли, підступно отруїла їхні душі. Ідея, що вчитель може прищепити молоді віру в Бога, при цьому не маючи її, є абсолютно непослідовною, якщо не безглуздою. Тож, по-третє, вчителі мають вести чисте життя і вірити в євангелію Ісуса Христа.

Нарешті, вона дає їм можливість служити своїм ближнім і в цьому звеличувати покликання, надане їм, й довести, що вони є справжніми учнями Христа⁴.

У формуванні характеру дитини та її вихованні найбільший ефект має вплив батьків, а тоді—вчителів... «Істинно благородною є душа того чоловіка або тієї жінки, які щиро бажать і прагнуть вивести дітей із забрудненої атмосфери до оточення вищих ідеалів та високих прагнень»⁵.

Справжні вчителі готуються через навчання, віру та молитву.

На вчителеві лежить великий обов'язок—бути готовим до викладання. Жоден учитель не може вчити того, чого не знає сам. Він не може змусити учнів відчувати те, чого не відчуває сам. Він не може направляти молодого чоловіка або молоду жінку до здобуття свідчення про євангелію Бога, якщо сам не має цього свідчення.

Є три принципи, якими повинні керуватися всі вчителі: по-перше, увійти в тему; по-друге, передати цю тему вам; по-третє, допомогти учням самим увійти в цю тему —не нашпиговувати їх інформацією, а привести, щоб вони побачили те, що бачите ви, знали те, що знаєте ви, і відчували те, що відчуваєте ви.

Кожен учитель повинен бути готовим до свого уроку, коли стає перед тими хлопчиками і дівчатками в класній кімнаті, бо, пам'ятайте, спосіб викладення уроку, ставлення до істини, що вивчається на цьому уроці, суттєво визначатиме ставлення до неї хлопчиків і дівчаток і їхнє ставлення до діяльності Церкви взагалі. Якщо після уроку ви відпустите їх з відчуттям у їхніх молодих серцях, що вони, прийшовши, нічого не отримали, вам важко буде запросити їх прийти наступного тижня. Але, з іншого боку, якщо ви викликали в них захоплення або, не змігши зробити цього, представили їм думку, яка привабила їх, ви побачите, що їхнє бажання і намір повернутися проявиться в їхній присутності за тиждень...

Недостатньо просто прочитати до заняття урок з посібника. Це ще не зробить урок моїм, і поки він не буде моїм, поки я не відчую, що маю дещо передати своїм учням, я не готовий настільки, наскільки бути готовим просив Господь, коли покликав мене проголошувати Його слово. Він мусить бути моїм. Я хочу дати хлопчикам і дівчаткам те, що залишиться з ними. Цей урок з посібника я можу зробити своїм через вивчення, віру й молитву⁶.

Викладення добре підготовленого уроку схоже на милостиню—це благословляє і того, хто дає, і того, хто бере.

В навчанні так само, як у житті—«віддавай світові найкраще, і найкраще повернеться до тебе»...

Учителі, починайте підготовку до уроку з молитвою. Викладайте уроки з молитвою в серці. Потім моліться, щоб Бог збагатив ваше послання в душах дітей через вплив Святого Духа⁷.

Порядок та благоговіння в церковних класних кімнатах допомагають молоді вчитися повазі та самоконтролю.

Я вважаю, що дисципліна в класі, яка означає *самовладання й увагу до інших*, є найважливішою частиною навчання...

Найкращий урок, який може засвоїти дитина, це урок самоконтролю, і вона може відчутти, що у ставленні до інших вона повинна поважати їхні почуття...

Безлад у класі, одним з проявів якого є неповага до вчителя та інших учнів, подавляє розвиток найважливіших рис характеру⁸.

Інколи наші класи нагадують базар. Саме тут нам потрібні хороші вчителі. У класі вчителя, який може цікаво викласти урок, пануватиме порядок, і коли вчитель помічає, що учні погано поводяться, кидають одне в одного паперовими кульками, не звертають уваги на урок, смикають одне одного або б'ються, це означає, що він погано викладає свій урок. Можливо, він навіть не старанно готувався до нього...

У класі дітей треба навчати, давати можливість вільно ділитися думками, вільно висловлюватися, вільно брати участь у занятті, але жоден член класу не має права відволікати іншого учня штовханами або легкодумними і фривольними зауваженнями. І я думаю, що в цій Церкві, у її кворумах священства, класах та допоміжних організаціях, учителі та [провідники] не повинні допускати цього. Безлад шкодить дитині, яка вчиняє його. Вона повинна зрозуміти, що в товаристві інших вона не може робити певні речі, що пройдуть безкарно. Вона не може порушувати права своїх друзів.

Нехай діти зрозуміють це ще в дитинстві, бо коли вони вийдуть у життя і якщо стануть порушувати закон, то відчують на собі його обмеження і, можливо, отримають покарання.

Порядок у класі необхідний для того, щоб прищепити молодим чоловікам та молодим жінкам принципи самоконтролю. Їм хочеться побалакати і пошепотітися, але цього робити не можна, адже це може комусь заважати. Навчіть сили та важливості самоконтролю⁹.

Недільна школа з нетерпінням чекає часу, коли в кожному її класі запанує атмосфера пунктуальності, люб'язності, самоконтролю, поваги до старшого, старанності в навчанні, чуйності, а особливо, благоговіння та духу поклоніння¹⁰.

Ісус Христос є величним Взірцем в навчанні істині.

У плані особистості, в царстві людського характеру Христос був неперевершеним. Під особистістю я маю на увазі все те, що включає в себе індивідуальність. Особистість—це дар від Бога. Це справді є дорогоцінною перлиною, вічним благословенням.

Мої друзі вчителі, ми з вами не можемо сподіватися навіть найменшою мірою мати таку ж особистість, як наш величний Учитель, Ісус Христос. Особистість кожного з нас, якщо порівняти з Його, є малесеньким променем на фоні могутнього сонця, і все ж таки, незважаючи на таку малість, особистість кожного вчителя має нагадувати Його особистість. У плані характеру кожен учитель може бути неперевершеним, бути магнітом, який надзвичайним чином притягуватиме до нього тих, кого він навчає.

Але, якою би привабливою для членів класу не була особистість, учитель, який притягує любов дитини тільки до своєї особистості, не матиме успіху у своїй роботі. Обов'язок вчителя навчати дитину любити—не тільки вчителя, а й істину. Завжди і скрізь ми бачимо, що Христос підкоряв Себе волі Батька, так і вчитель, як би він себе не цінував, має підкорити себе істині, якій він хоче навчати¹¹.

Учителька повинна знати, кого навчає, розрізняти хоча б трохи рівень інтелекту і здібності членів свого класу. Вона повинна вміти прочитати, що сказано на обличчі людини, і бути чуйною до душевного і духовного стану тих, кого навчає. Величний Учитель досконало вмів робити це. Він міг побачити приховані думки і тлумачити кожне почуття людей, яких Він навчав. Щирий учитель може набути тільки якусь частку такої здібності. Надто небагато вчителів розвивають цей дар хоча б до необхідного мінімуму, незважаючи на те, що кожний учитель зобов'язаний знайти найкращий підхід до кожного члену класу, щоб справляти тривалий вплив на них¹².

Використовуйте те, що оточує вас. Візьміть приклад з Великого Вчителя, який сидів разом з учнями і дивився, як люди повесні вийшли сіяти. Він сказав: «Одне упало на добру землю, друге ж упало на ґрунт кам'янистий». [Див. Марк 4:3–8]. В цьому крився урок життя. Самарянка, яка прийшла до криниці втамувати спрагу, ось інший приклад. Ісус сказав їй, що вода, яку Він дасть їй, буде джерелом, що тече у вічне життя [див. Іван 4:14]. Збирайте історії і завдяки ним ілюструйте повчання. На мій погляд, це урок для кожного вчителя—вам, кому треба підготувати урок,—що урок не є промовою, але зверненням¹³.

Ви—гідні слуги Христа! Вчителі! Послідовники справжнього Вчителя, величного Взірця для всіх! Продовжуйте свій благородний труд! Немає роботи величнішої, роботи праведнішої! Вашою буде радість, обіцяна Спасителем¹⁴.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Які обов'язки є в учителя? (Див. сс. 196–199). Чому важливо, щоб учителі євангелії мали особисте свідчення?
- Які благословення ви отримували, навчаючи євангелії? Як змінилося чи покращилося ваше життя завдяки відданим, хорошим учителям?

- Як добре підготовлений урок може вплинути і на вчителя, і на учня? (Див. сс. 198–199). Як конкретно можуть вчителі готуватися до уроку? (Див. сс. 198–199). Які в Церкві є матеріали, що можуть покращити навчання?
- Що ми можемо зробити, щоб заохочувати порядок і повагу в класних кімнатах у Церкві? (Див. сс. 199–200). Яку користь приносить молоді атмосфера порядку в класі? Що можуть робити батьки, щоб допомагати вчителям підтримувати порядок на заняттях?
- У чому різниця між «викладанням уроку» та навчанням людей? Чим саме навчання Спасителя є прикладом в цьому плані? Що ще ми можемо навчитися з прикладу Ісуса Христа, нашого Вчителя вчителів? (Див. сс. 200–201).
- Що може зробити вчитель, щоб його учні любили «не тільки самого вчителя, а й істину»?
- Як можна застосувати пораду Президента Маккея до покращення навчання вдома? Які ви знайшли способи ефективного навчання дітей?

Відповідні уривки з Писань: Іван 21:15–17; 3 Нефій 27:21; УЗ 11:21; 42:14; 88:77–80, 118; 132:8

Посилання

1. «The Teacher,» *Improvement Era*, Sept. 1951, 622.
2. In Conference Report, Oct. 1916, 58–59; paragraphing altered.
3. «‘That You May Instruct More Perfectly,» *Improvement Era*, Aug. 1956, 557.
4. «The Teacher,» 621–622.
5. *Gospel Ideals* (1953), 214.
6. «‘That You May Instruct More Perfectly,» 557.
7. *Gospel Ideals*, 222–223.
8. *Man May Know for Himself: Teachings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss (1967), 337–338.
9. In Conference Report, Oct. 1950, 164–166.
10. *Gospel Ideals*, 221.
11. «To the Teacher,» *Improvement Era*, Aug. 1955, 557.
12. *True to the Faith: From the Sermons and Discourses of David O. McKay*, comp. Llewelyn R. McKay (1966), 251.
13. «We Believe in Being True...», *Improvement Era*, Sept. 1959, 647.
14. *Gospel Ideals*, 135.

Перші принципи та обряди євангелії

*Я знаю, що євангелія божественна
і що світ потребує її!*

Вступ

Президент Девід О. Маккей завжди по-доброму і з повагою ставився до представників інших вірувань, хвалив добрі справи інших церков. Однак він був непохитним у свідченні, що повнота євангелії є лише в Церкві Ісуса Христа Святих Останніх Днів. Навчаючи важливості дотримання принципів та обрядів відновленої євангелії, він говорив про членство в Церкві як про громадянство у великому царстві:

«Усі церкви і віровчення мають у собі щось добре, що веде до царства нашого Батька, але щоб стати громадянином того царства, кожен повинен відповідати вимогам, висунутим Царем. Справді, існує лише *один шлях*, яким можна ввійти в Церкву Ісуса Христа, і це шлях, вказаний Ісусом Христом, Господом. «Я—дорога, і правда, і життя. До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене» (Іван 14:6).

Недвозначно вказано, як саме можна набути громадянства в Церкві Ісуса Христа; справді, настільки ясно, що просто дивуєшся, тому так багато здавалося б розумних і начитаних людей ... [припускають], що можуть знайти вхід якимось інакше.

Право окреслити спосіб спасіння людей має тільки одна особа. Звісно ж Його слова щодо того, що необхідно для здобуття громадянства в Його царстві, не були порожніми.

Зверніть увагу, як недвозначно Він сказав: «Коли хто не народиться згори, то не може *побачити Божого Царства*».

[Іван 3:3; курсив додано]. Пояснюючи ці дещо загадкові слова Никодимові, Господар продовжував:

«Коли хто не родиться з води й Духа, той *не може* увійти в Царство Боже». [Іван 3:5; курсив додано].

Очевидно, Петро, старший апостол, вважав цю вимогу єдиним способом не тільки здобуття громадянства у Церкві, а й спасіння в царстві Бога, бо коли юрба розжалобилася серцем і вигукнула: «Що ж ми маємо робити, мужі-браття?» [Дії 2:37], він відповів:

«Покайтеся, і нехай же охреститься кожен із вас у Ім'я Ісуса Христа на відпущення ваших гріхів, і—дара Духа Святого ви приймете!» (Дії 2:38). Так були дані чотири вимоги, чотири важливі принципи й обряди, дотримання яких є умовою членства в Христовій Церкві: віра, покаяння, хрещення та отримання Святого Духа...

Є багато доріг, які ведуть до царства Божого, але є лише одні ворота, якими можна увійти й стати його громадянином. Христос ясно про це говорив, коли жив серед людей, і Він знову явив це знання через пророка Джозефа Сміта. Цей шлях неважко знайти, і він настільки безкінечно високий, наскільки вічний.

Багато доріг ... ведуть щирих людей до церкви і царства Бога, але тільки ті, хто матимуть привілеї та благословення громадянства, повинні дотримуватися принципів та обрядів евангелії Ісуса Христа»².

Учення Девіда О. Маккея

Віра в Ісуса Христа є найбільш фундаментальним принципом Церкви.

Сучасний світ найбільше потребує непохитної віри в Христа³.

Що означає зберігати віру? Це означає, що ми приймаємо Ісуса Христа не просто як прекрасного вчителя, видатного провідника, а як Спасителя, Викупителя світу... Той, хто зберігає віру, приймає Ісуса Христа як Сина Бога, Викупителя

світу. Я хотів би, щоб у кожного була така віра. Я думаю, що вона є фундаментом людського щастя, фундаментом її душевного спокою. Я думаю, що це ключовий принцип Церкви Ісуса Христа⁴.

Така віра, мабуть, підтримувала одинадцять апостолів і щонайменше сімдесят учнів, які бачили Христа після воскресіння. Вони не мали ніяких сумнівів, що то був Він. Вони були свідками цієї події. Вони знали, бо бачили на власні очі, чули на власні вуха, торкалися тіла воскреслого Викупителя.

Це та непохитна віра, яка привела до славетного видіння пророка Джозефа Сміта:

«І тепер, після багатьох свідчень, які було дано про Нього, ось свідчення, останнє з усіх, яке ми даємо про Нього: Що Він живе!

Бо ми бачили Його, саме праворуч від Бога; і ми чули голос, що засвідчив, що Він є Єдинонародженим від Батька—

Що Ним, і через Нього, і від Нього світи є та було створено, і жителі їхні є синами й дочками, народженими Богові» (УЗ 76:22–24).

Ті, хто в серці мають таку впевненість, приймають Його як «Дорогу, і Правду, і Життя», як єдиного вірного путівника в збентеженому всесвіті⁵.

Віра в євангелію є першим кроком до істинного знання, вона через жертвування веде до мудрості й щастя⁶.

Віра в Бога, звичайно, не може не бути особистою. Вона має бути вашою, вона має бути моєю, і щоб мати силу, вона повинна линути з розуму і серця⁷.

Чого ми потребуємо сьогодні, так це віри в живого Христа, і не просто почуття, але сили, яка штовхає нас до дій—віри, яка відкриває мету життя і дає мужність серцю. Нам потрібно зробити євангелію способом свого життя⁸.

Церква не визнає такого вчення, що просто заяви про віру в Ісуса Христа достатньо для спасіння. Людина може казати, що вірить, але якщо вона нічого не робить, щоб її вірування або віра були рушійною силою, щоб досягати

мети, щоб збагачувати душу, її заяви нічого їй не дадуть. «Виконувати своє спасіння»—це заклик проявити на ділі, смиренною осмисленою працею, реальність віри⁹.

Покаяння означає зміну життя, переміну в думках та вчинках.

Неможливо припустити, що хтось може навіть сумніватися в необхідності покаяння. Якщо ретельно вивчати кожен принцип євангелії, можна побачити, як він гармонійно поєднується з прекрасною істиною. Кожен здається всеохоплюючим, він або веде до інших принципів, або включає їх у себе. Отже, віра, що надихає людину жити праведно, у своїй повноті ніби включає в себе покаяння¹⁰.

[Церква] закликає людей усвідомити їхні слабкості й допомагає їм подолати ці гріхи і слабкості. У нас немає зараз часу обговорювати, що таке гріх, але мати Джона Уізлі [Джон Уізлі був відомим теологом], начебто сказала так:

«Чи будете ви судити про законність або незаконність отримання задоволення? Ось вам правило: запам'ятайте, все, що послаблює вашу здатність мислити, порушує спокій совісті, віддаляє від Бога, заважає насолоджуватися духовним, збільшує владу тіла над розумом є для вас гріхом, яким би невинним воно не здавалося само по собі».

Послання місіонерів, які вирушають у всі частини світу, послання Церкви всьому світу є таким: покайтеся в усьому тому, що підкріплює перевагу фізичних почуттів над любов'ю до духовності. Ось чому вони закликають до покаяння! Що означає покаяння? *Переміну* життя, *переміну* в думках, *переміну* в діях. Якщо ви маєте злість і ненависть, змініть цю ненависть і ворожнечу на любов і турботу. Якщо ви ошукали брата, нехай вас замучить совість, і ви змінитесь, попросите його пробачити вас і ніколи не робитимете це знов. Змінюючи в житті все те, що на рівні тваринних інстинктів, ви каєтеся у своїх гріхах. Якщо ви богохульствуете, ніколи цього більше не робіть! Замість того, щоб хулити Його ім'я, служіть Йому! І як тільки це почуття зміни прийде в вашу душу, ви захочете народитися знову, мати нове життя...

«Покаяння—це полишення всього низького і прагнення до високого».

Саме цих перемін у житті, цього покаяння, потребує світ. Зміни серця. Люди повинні змінити звичний спосіб мислення! Змінити сприйняття! Замість того, щоб ненавидіти, змагатися і крушити одне одного, вони повинні вчитися любити!¹¹

Покаяння—це полишення всього низького і прагнення до високого. Як принцип спасіння воно включає не тільки бажання досягти кращого, а й смуток—не просто докори сумління, а справжній смуток через те, що ти був замішаний у хоч скільки-небудь грішному, низькому або огидному.

Людам притаманно відчувати докори сумління за зроблені помилки, безрозсудні вчинки чи гріхи, але не відмовлятися від таких слабкостей чи пороків. Вони навіть можуть відчувати

жаль, але «жаль», як нам кажуть, «є тимчасовим і не обов'язково веде до зміни характеру чи поведінки». Покаяння, з іншого боку, «є горем за гріх, із *самозасудженням*, і повною відмовою від гріха». Тому воно є не просто докором сумління, «воно припускає зміну в естві, що влаштує небеса»¹².

Щира віра й покаяння ведуть до хрищення.

Коли людина, яка бажала христитися, стояла біля води, чекаючи поховання з Христом через хрищення, вона мала в душі безумовну віру, що на землі встановлено Церкву Ісуса Христа і що ця організація якнайкраще в цей час надихатиме світ на духовне життя, на справжній релігійний розвиток, на спасіння душі.

Я повторюю, що ця безумовна віра була в її душі, а разом з нею—істинне покаяння, а покаяння потягнуло за собою бажання залишити в минулому житті все те, що суперечило вченням євангелії або Церкви. Вона покалася у старому житті, а також гріхах, якщо такі були. Вона з нетерпінням чекала часу, коли заново народиться в царстві Бога. Вона була готова пройти через обряд хрищення, що є прообразом поховання її старого життя з усіма його недоліками, слабостями, злом, гріхами. Вона мала бути похована хрищенням, щоб, як Христос піднявся з мертвих силою та славою Батька, так і вона піднялася в новому житті, член Церкви Божої, дитя Батька, громадянин царства Христового. Хрищенням вона народилася знову і стала гідною отримати Святий Дух. Її тіло стало новим, і їй було даровано Святий Дух; вона була затверджена як член Церкви Ісуса Христа. Всі ми колись там стояли. Такі у нас були почуття, такою була наша віра, наша надія¹³.

Ісус сказав Никодиму: «Коли хто не родиться з води й Духа, той не може увійти в Царство Боже» (Іван 3:5).

Членам Церкви Павло і Петро писали: «Бо ви всі сини Божі через віру в Христа Ісуса! Бо ви всі, що в Христа охристилися, у Христа зодягнулися!» (Галатам 3:26–27). «Того образ, хрищення,... спасає тепер і нас воскресінням Ісуса Христа» (1 Петра 3:21).

У цих трьох прикладах ми чітко з'ясували триєдину суть обряду хрищення:

(1) це ритуал, установлений Самим Богом, пов'язаний з вічним принципом праведності, відповідності закону, а отже, є встановленим для спасіння людини.

(2) підготовчий обряд—прохід, що веде до членства в отарі Христовій.

(3) прекрасний і піднесений символ, що уособлює поховання «старої» людини з усіма її слабостями та недоліками, і народження її в нове життя.

Обряд хрищення є законом Бога, дотримання якого в щирості, чистоті, простоті неодмінно принесе обіцяні благословення Утішителя, божественного Провідника... Хоч люди можуть сміятися, глузувати і сумніватися в дієвості хрищення, але навіть у своїй простоті воно завжди залишається не тільки найпрекраснішим з усіх відомих на світі символів, а й одним з найважливіших законів, від яких залежить спасіння людини¹⁴.

Бог допомагає всім нам проголошувати світові необхідність покаяння, важливість хрищення, по-перше, щоб виконати всяку правду, по-друге, щоб увійти до царства Божого, дорогою до якого є Його Церква, і, по-третє, щоб поховати своє старе життя і бути веденими Його Святим Духом¹⁵.

Коли ми щиро проявляємо віру, каємося і христимося, то отримуємо дар Святого Духа.

Тільки ті люди, які щиро вірять в Ісуса Христа як у Викупителя світу і які каються у своїх гріхах, отримують Святого Духа. Хто христиться без віри та покаяння всього-на-всього лицемірствує¹⁶.

Канал зв'язку вільний, і Господь готовий вести Свій народ і Він веде його. Свідчення Святого Духа є особливим привілеєм. Це наче увімкнути радіо й почути голос з іншої півкулі. Ті, кого не досягають радіохвилі, не можуть слухати радіо, а ви можете—ви чуєте цей голос, у вас є право чути

його і бути веденими ним. Якщо ви робитимете все залежне від вас то почуєте цей голос¹⁷.

Бог допомагає всім нам зберігати свою совість чистою, характер твердим, чутливим до нашіптувань Святого Духа, який дійсно є, якщо ми привернемо вухо і прислухаємося до них¹⁸.

Я свідчу вам, що божественне натхнення є реальним. Чоловіки і жінки, які дотримуються принципів життя і спасіння, щиро каються у своїх гріхах і так само щиро прагнуть жити у злагоді з принципами євангелії, скеровуються і надихаються Святим Духом, і їм показано майбутнє. Я свідчу, що так само скеровується ця Церква і що так було відтоді, коли пророк Джозеф Сміт установив її¹⁹.

Святі останніх днів знають, що вічну євангелію було відновлено. Що їм дає це знання? Воно дає всім, хто чесно і щиро дотримувався принципів покаяння та хрищення, дар Святого Духа, що просвітлює їхній розум, збуджує розуміння і дає знання про Христа.

Святі останніх днів мають путівника, допомогу, спосіб досягати істини, допомогу в бажанні знати свій обов'язок, чого світ не має. І без цього путівника не обійтись; людина не може сама знайти істину, не може пізнати Бога тільки власним ірозумом. Було сказано, що жодна людина не може бачити Бога навіть під мікроскопом. Однієї логіки недостатньо, щоб знайти істину. Існує інша, більш висока, більш надійна опора, ніж логіка...

Принцип [віри] спонукає наш дух до спілкування з Всевишнім Духом, який нагадає нам про все, покаже прийдешнє і всьому навчить. Здобути цей Дух є обов'язком святого останніх днів, який бажає знати правду²⁰.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Що таке віра в Ісуса Христа? (Див. сс. 204–206). Чому віра в Ісуса Христа є фундаментальним принципом євангелії? (Див. сс. 204–206). Що ми повинні робити, щоб розвивати і зміцнювати віру в Нього?

- Як ми проявляємо свою віру в Ісуса Христа на ділі? Які благословення ви отримали, проявляючи так свою віру в Ісуса Христа?
- Чому справжня віра в Ісуса Христа веде до покаяння? Чому покаяння це більше, ніж просто припинити робити щось погане? (Див. сс. 206–208). Що нам потрібно зробити для того, щоб повністю покаятися у гріхах? Що може завадити цьому?
- У чому полягає символізм обряду хрищення? (Див. сс. 208–209). Який завіт, або обіцяння, ми складаємо при хрищенні? Що Господь обіцяє нам взамін? Як ми можемо пам'ятати про завіт хрищення і постійно отримувати благословення, що пов'язані з ним?
- У чому полягає місія Святого Духа? (Див. сс. 209–210). Що ми повинні робити, щоб налаштуватися на хвилю підказок Святого Духа? (Див. сс. 209–210). Чому для повернення до Небесного Батька необхідно отримати дар Святого Духа?
- Як ми можемо розпізнати, що нас скеровує Святий Дух? Чи були у вас в житті випадки, коли ви були ведені натхненням Святого Духа?

Відповідні уривки з Писань: Іван 14:26; Яків 2:14–20; 2 Нефій 2:21; 32:5; Мосія 18:8–10; Алма 32:21; Мороній 10:5; УЗ 11:13–14; 58:43; 121:26

Посилання

1. *Gospel Ideals* (1953), 329.
2. *Gospel Ideals*, 117–118.
3. In Conference Report, Apr. 1966, 58.
4. In Conference Report, Oct. 1928, 36–37.
5. *Gospel Ideals*, 42.
6. *Ancient Apostles* (1918), 258.
7. *Gospel Ideals*, 11.
8. In Conference Report, Apr. 1968, 144–145.
9. In Conference Report, Apr. 1938, 17.
10. *Gospel Ideals*, 12.
11. *Gospel Ideals*, 327–328.
12. *Gospel Ideals*, 13.
13. In Conference Report, Apr. 1960, 26–27; paragraphing altered.
14. *Gospel Ideals*, 16–17.
15. *Gospel Ideals*, 329.
16. *Ancient Apostles*, 92.
17. *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, rev. ed. (1976), 128; paragraphing altered.
18. In Conference Report, Apr. 1963, 95.
19. In Conference Report, Oct. 1929, 15.
20. In Conference Report, Oct. 1906, 112–113; paragraphing altered.

*Завдяки тому, що Небесний Батько дав нам дар свободи волі,
ми можемо піти за Ісусом Христом.*

Свобода волі і відповідальність

*Те, ким ви стаєте, залежить від того,
що ви за людина. У цьому світі ви для того,
щоб вибирати правду чи неправду, прийняти правду
чи піддатися спокусі. Від цього вибору залежить
майбутній розвиток вашого духовного «Я».
Це є основним в євангелії Ісуса Христа¹.*

Вступ

Президент Девід О. Маккей більше шести десятиліть був Генеральним авторитетом і за цей час був свідком багатьох визначних подій в історії світу. Він бачив глобальні потрясіння, зокрема дві світові війни, великі регіональні збройні конфлікти і змагання наддержав, що ледь не призвели до ядерної війни. Він також жив за часів важливих економічних та соціальних перемін, в період Великої депресії та час, коли світ почав широко сприймати вільне статеве життя і вживання наркотиків для власного задоволення. Як натхненний свідок історії, він неодноразово говорив членам Церкви про свободу волі та особисту відповідальність. Під час виступу на конференції після того як Сполучені Штати ув'язалися в Першу світову війну старійшина Маккей (тоді член Кворуму Дванадцятьох Апостолів) говорив про трагічні події, що захлесли світ:

«Я не вважаю, що це Бог обрушив смуток, голод, епідемії та смерть, що нині захлесли країни Європи, на території яких точиться війна. Я вважаю, що ситуація в сучасному світі є прямим наслідком, невідворотним результатом непослуху Божим законам... Люди можуть вибрати правду або вибрати

неправду, вони можуть ходити в темряві або у світлі, і дозвольте зауважити, що Бог не залишив Своїх дітей без світла. У різні епохи Він давав їм світло євангелії, в якому вони можуть ходити і не спотикатися, в якому вони можуть знайти спокій та щастя, що їх Він як люблячий Батько бажає дарувати, але Господь не забирає від них свободи волі»².

Хоча Президент Маккей бачив трагедії, які можуть бути наслідком неправильного вибору людей, він залишався вдячним за дар свободи волі. Він бачив, які благословення приносить правильний вибір, і нагадував своїм слухачам, що свобода вибору є невід'ємною складовою плану спасіння. У роздумах на тему свободи волі він часто називав її «найвеличнішим Божим даром людині».

Учення Девіда О. Маккея

Вічний дар свободи волі дозволяє нам розвиватися і здобути спасіння.

Свобода волі є джерелом рушійної сили для розвитку душі. Мета Господа в тому, щоб людина стала такою ж, як Він. Щоб людина досягла цієї мети, Творець мав зробити її вільною³.

У [книзі Об'явлення] є важливе згадування про «війну на небі». (Див. Об'явлення 12:7). Не тільки важливе, а й, здавалося б, нелогічне, адже ми вважаємо небеса місцем блаженства, де ніяк не можуть мати місце війна або розбрат. Уривок є важливим тому, що вказує на свободу вибору та дій у духовному світі. У Дорогоцінній Перлині ми читаємо про цей випадок: «Отже, через те, що Сатана повстав проти Мене, і прагнув знищити свободу вибору людини, яку Я, Господь Бог, дав їй, і також щоб Я дав йому Свою владу; владою Мого Єдинонародженого Я вчинив так, щоб його було скинуто вниз;

І він став Сатаною, так, саме дияволом, батьком усієї брехні, щоб обманювати, і осліпляти людей, і вести їх у полон за його волею, саме всіх тих, хто не прислухається до Мого голосу» (Мойсей 4:3–4; курсив додано).

В цьому уривку ви можете звернути увагу на дві речі: по-перше, Сатана прагнув знищити свободу волі людини. Свобода волі—це дар від Бога. Це частина Його божества. По-друге, він хотів посісти місце Бога. Цитую: «Дай мені твою славу». [Див. Мойсей 4:1].

Світ не може досягнути важливості цього божественного дару кожному. Він належить розуму, який, як нам сказано, ніколи не створювався і не може створюватися [див. УЗ 93:29]⁴.

Свобода волі та супутня їй відповідальність є фундаментальними аспектами вчень Ісуса. Все Своє служіння Він наголошував на цінності людини і показував, що означає «здійснювати безсмертя і вічне життя людини», як нам сказано про мету і славу Божої роботи в сучасному одкровенні [див. Мойсей 1:39]. Цей прогрес можливий тільки завдяки божественному дару свободи волі душі.

З іншого боку, джерелом примусу є сам Люцифер. Навіть у [доземному] бутті Сатана прагнув влади, щоб змусити людську сім'ю виконувати його волю, і при цьому, на його думку, свобода волі не повинна функціонувати. Якби було прийнято його план, людські істоти були б усього-на-всього маріонетками в руках диктатора, а мета появи людини на землі була б нездійсненою. Запропонована Сатаною система урядування була відкинута, а встановлено було принцип свободи волі⁵.

Бог створив всесвіт і все, що є в ньому, але «людина є перлиною у Бога». Іншими словами, це означає, що земля була створена для людини, а не людина для землі. Бог дав людині частинку Своєї божественності. Він дав людині силу вибирати, і цієї сили не має жодне інше створіння на світі. Тож Він поклав на людину обов'язок поводити себе так, як поводитиметься вічна істота. Вам не придумати більшого дару для чоловіка або жінки, ніж дар свободи вибору. Відповідальність тільки на вас, і, використовуючи і застосовуючи свободу вибору, ви розвиваєтесь як особистість, зростаєте у пізнанні, наближаєтесь до божества і зрештою зможете досягти найвищого піднесення. Це є величним обов'язком. Небагато людей цінують це. Дві дороги чітко позначені—одна, що пропонує тваринне існування, інша, що веде до змістовного

життя. Однак найвеличніше Боже створіння—*людина*—часто задовольняється плазуванням на тваринному рівні⁶.

Після дару самого життя право керувати цим життям є найбільшим даром Бога людині... Свобода вибору є найціннішим з-поміж усіх земних скарбів. Вона закладена в душі людини. Це божественний дар... Чи народилася людина в абсолютній бідності, чи з народження мала багату спадщину—у кожного є цей найцінніший з усіх дарів, дар свободи волі, він є успадкованим і невід'ємним правом людини⁷.

Дослідження Писань показує, що [свобода волі] (1) необхідна для спасіння людини і (2) може стати мірилом, згідно з яким судитимуться вчинки людини, дії організації та націй.

«Тож звеселіть серця свої, і пам'ятайте, що ви вільні діяти за своїм бажанням—вибирати шлях споконвічної смерті або шлях вічного життя» (2 Нефій 10:23)⁸.

**Із свободою волі на нас лягає особистий
обов'язок—досягти «істинної мети життя».**

На кожному лежить обов'язок вибрати дорогу праведності, вірності та служіння ближнім. Якщо людина [вибирає] протилежний шлях і зазнає невдачі в житті, пожинає смуток і смерть, то їй нема кого звинувачувати в цьому, окрім самої себе. Президент [Бригам] Янг одного разу сказав:

«Якщо брат Бригам піде не тією стежею, і через це перед ним зачинять двері царства небесного, то йому нікого буде звинувачувати в цьому, окрім брата Бригама. Я і є тією єдиною істотою і на небесах, і на землі чи в пеклі, яку можна звинуватити в цьому.

Це так само стосується кожного святого останніх днів. Спасіння є справою кожного... Якщо мені дається спасіння, я можу прийняти або не прийняти його. Якщо я приймаю, то беззастережно маю слухатися та підкорятися величному Творцеві і тим, кого Він поставить учити мене протягом усього мого життя; якщо не приймаю, то можу йти за веліннями своєї волі всупереч волі мого Творця». [See *Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe (1954), 390]⁹.

«Дії, що узгоджуються з божественним законом та законами природи, зрештою принесуть щастя, а ті, що суперечать небесній істині,—сум».

Свобода волі тягне за собою відповідальність. Якщо людина винагороджується за праведність і карається за нечестивість, тоді правосуддя вимагає, щоб людині було дано владу діяти незалежно. Здатність розрізняти добро від зла є необхідною умовою розвитку людини на землі. Якби ми постійно були принаджені до добра або були беспорядно змушені чинити гріх, то не заслуговували б ані благословень за перше, ані покарання за друге...

Відповідальність людини перегукується з її здатністю вільно вибирати. Дії, що узгоджуються з божественним законом та законами природи, зрештою принесуть щастя, а ті, що суперечать небесній істині,—сум. Людина несе відповідальність не тільки за вчинок безпосередньо, а й за кожне пусте слово й пусту думку. Спаситель сказав:

«За кожне слово пусте, яке скажуть люди, дадуть вони відповідь судного дня!» (Матвій 12:36)¹⁰.

Земля в усій своїй величі й красі не є кінцем і метою створіння. *«Моя слава,—каже сам Господь,—здійснювати*

безсмертя і вічне життя людини». (Мойсей 1:39). І людина, за допомогою божественного дару свободи волі, має бути зобов'язаною, має відчувати свій *обов'язок* допомагати Творцеві у досягненні цієї Його божественної цілі.

Справжньою метою життя не є лише існування, задоволення, слава чи багатство. Справжньою метою життя є вдосконалення людських якостей власним зусиллям під проводом Божого натхнення¹¹.

Існує кілька простих, але фундаментальних принципів, яких можуть дотримуватися всі. Один з них полягає в тому, що кожна людина має заробити собі власне спасіння. Визначним ученням Церкви є те вчення, що кожна особа несе цю відповідальність і що спасіння людини є поступовим процесом... Ми повинні прагнути сили та милості Божої для натхнення, щоб здобути остаточну перемогу.

Однак здобуття людиною свого спасіння не означає бездіяльність та сподівання, що якимось дивовижним чином Божі благословення самі собою впадуть нам на голову. Це означає щодня, щогодини, щохвилини, якщо потрібно, виконувати свою безпосередню роботу або обов'язок і з радістю жити так всі свої роки, залишаючи по собі плоди своїх трудів, які пожнемо або ще ми, або інші—як вирішить справедливий і милосердний Батько.

Я не забуваю про вірш з Писань, в якому говориться: «Бо спасені ви благодаттю через віру, а це не від вас, то—дар Божий» [див. Ефесянам 2:8]. Це так і є, адже людина, прийшовши у смертне життя, була [неспроможною] спасти себе. Якби нас залишили напризволяще у тому плотському стані, ми б стали (і таки стали) «тілесними, хтивими і диявольськими від природи» [Алма 42:10]. Але Господь по милості Своїй явився людині, дав їй євангелію, або вічний план, яким вона може піднятися над всім тілесним та егоїстичним в цьому житті і стати довершеною духовно.

Але вона повинна піднятися завдяки своїм зусиллям та повинна ходити з вірою¹².

Рішення дотримуватися євангельських принципів приносить щастя, спокій та спасіння.

Прийняття Господніх слів та закону неодмінно відіб'ється на щасті та спасінні людини. Ті, хто не роблять того, що повеліває Господь, як нам сказано, підлягатимуть вирокам справедливості й правосуддя. Іншими словами, у духовному житті завжди діє закон винагороди і відплати—винагорода, пропорційна дотриманню закону; відплата—прямо залежна від масштабу непослуху¹³.

Спокій Христовий не здобувається в гонитві за суєтними речами світу і ніяким іншим способом, а лине він з серця людини. Ісус казав Своїм апостолам: «Зоставляю вам мир, мир Свій вам даю! Я даю вам не так, як дає світ» [Іван 14:27]. Так Син Людини, виконавець Своєї волі та завіту, дав учням і всьому людству «перше з усіх благословень». Це спадщина, отримання якої залежить від слухняності принципам євангелії Ісуса Христа. Вона є заповітом кожній людині. Жодна людина, яка зраджує саму себе, яка порушує закон праведності у стосунках або із собою, поглинаючись хтивістю, бажаннями, спокушаючись усупереч докорам сумління, або у стосунках з ближніми, не виправдовуючи їхньої довіри, не може жити в мирі із собою та своїм Богом. Спокій не є нагородою того, хто порушує закон; спокій здобувається слухняністю закону, і саме це проголошував людям Ісус¹⁴.

Ісус Христос, Спаситель світу, дав людям спосіб бути вічно щасливими і відчутти мир царства Батька, але людина сама повинна досягти свого спасіння дотриманням вічних принципів та обрядів євангелії¹⁵.

Живучи в цьому світі, ми повинні цінувати свободу і пропагувати її належне використання.

Свобода слова, свобода дій в межах, що не утискають свободи інших людей,... є божественними дарами, «необхідними для гідності та щастя людини»¹⁶.

Свобода може бути благом або приреченням, в залежності від її використання... «Свобода—це атмосфера вищого

життя... Свобода?—це повага... Люди повинні вміти бути вільними і бути гідними цього, інакше суспільне життя не могло б існувати»¹⁷.

Справжня свобода людини складається з можливості користуватися кожним правом, що принесе їй спокій та радість, але при цьому вона не повинна заважати іншим мати такі ж привілеї. Свобода не означає, що людина може робити все, що їй заманеться, а означає, що вона може робити те, що має робити. Це право кожної людини бути господарем свого часу та робити все те, що не суперечить чесності й справедливості у стосунках з ближніми і перебуває в гармонії із законами Бога... Свобода вибору, божественний дар, є умовою мирного існування суспільства¹⁸.

У дні неспокою і невпевненості відповідальністю та обов'язком свободолюбних людей є збереження та проголошення свободи людини, її стосунків з Божеством та ... необхідності дотримання принципів евангелії Ісуса Христа—тільки так людство здобуде спокій та щастя¹⁹.

Якщо ми хочемо зробити світ кращим, цінуймо більше ... свободу й волю!²⁰

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Навіщо Бог дав нам свободу волі? (Див. сс. 214–216). Чому Сатана прагне позбавити нас свободи волі? (Див. сс. 214–215).
- Як саме Сатана продовжує чинити спроби вплинути на нашу свободу вибору? Як ми можемо чинити опір таким спробам?
- Що дав нам Господь, щоб ми в праведності користувалися свободою волі? Що б ви порадили людині, якій важко відрізнити правду від неправди?
- Як батьки можуть навчати дітей, поки вони не стануть достатньо дорослими, щоб вибирати самим? Як ми можемо поважати свободу волі членів сім'ї і в той же час допомагати їм приймати правильні рішення? Як ми можемо допомогти членам сім'ї розуміти наслідки їхніх рішень?

- Президент Маккей учив, що метою життя є «вдосконалення людських якостей своїми силами під проводом Божого натхнення» (с. 217). Як свобода волі може допомогти нам досягти цієї божественної мети? (Див. сс. 216–218). Які у нас є обов'язки щодо користування свободою волі? (Див. сс. 216–218).
- Як пов'язані між собою свобода вибору і Спокута Ісуса Христа?
- Чому праведне використання свободи волі робить нас вільними?
- Як ми можемо зберігати права і свободи і пропагувати відповідальне розпорядження особистими свободами? (Див. сс. 219–220).

Відповідні уривки з Писань: Ісус Навин 24:15; 2 Нефій 2:14–16, 26–28; Алма 5:40–42; Геламан 14:30–31; УЗ 58:26–28; 130:20–21; Авраам 3:24–28

Посилання

1. In Conference Report, Apr. 1967, 134–135.
2. In Conference Report, Apr. 1917, 46–47; paragraphing altered.
3. In Conference Report, Apr. 1950, 32.
4. In Conference Report, Oct. 1965, 7.
5. In Conference Report, Apr. 1950, 34–35.
6. In Conference Report, Oct. 1969, 6–7.
7. In Conference Report, Apr. 1950, 32.
8. In Conference Report, Apr. 1940, 116.
9. In Conference Report, Apr. 1938, 18.
10. In Conference Report, Apr. 1950, 33.
11. In Conference Report, Oct. 1963, 7.
12. In Conference Report, Apr. 1938, 17–18; paragraphing altered.
13. In Conference Report, Oct. 1951, 6.
14. In Conference Report, Oct. 1938, 133.
15. *Gospel Ideals* (1953), 8.
16. *Pathways to Happiness*, comp. Llewelyn R. McKay (1957), 166.
17. In Conference Report, Apr. 1937, 29; paragraphing altered.
18. *True to the Faith: From the Sermons and Writings of David O. McKay*, comp. Llewelyn R. McKay (1966), 139.
19. In Conference Report, Apr. 1950, 37.
20. In Conference Report, Oct. 1940, 104.

«У світі жила лише одна людина з ідеальним характером—незрівнянний Ісус з Назарета, Син Бога, Викупитель світу. Жодна людина не може зробити кращого вчинку, ніж прийняти Христа як Взірця та найвірнішого Провідника».

Розвинути Христовий характер

Головною метою людини в житті не має бути здобуття золота, слави чи матеріальних речей.

Не повинно нею бути спортивне молодецтво й інтелектуальний розвиток. Її метою, найбільшою в житті, повинно бути розвинення Христового характеру¹.

Вступ

Президент Девід О. Маккей розумів, наскільки важливо розвивати праведний характер—такий, який був у Спасителя. Це було очевидно і в його громадському, і приватному житті. Його син Роберт якось говорив про нього: «Я можу сказати це і виступати особистим свідком, тому що протягом усіх років спілкування з ним вдома, на фермі, в бізнесі, в Церкві, я ніколи не бачив жодної дії, ані чув жодного слова, навіть коли він тренував норовливого коня, що могло б закласти якийсь сумнів у мій розум щодо того, чи може він бути представником і пророком нашого Небесного Батька»².

Президент Маккей учив, що розвинення Христового характеру є постійним, щоденним процесом, за що усі ми несемо відповідальність. Щоб проілюструвати цей принцип молоді, він розповів про випадок, коли побував у дворі скульптора у Флоренції (Італія): «Скрізь валялися цілі, необроблені брили граніту, з якого скульптор витісував те, що бачив своєю уявою...

Якби ви стояли в тому дворі і якби хтось дав у руки долото і молоток, чи наважилися б ви взяти одну з безформних камінних глиб і витесати з неї постать людини? Ви не змогли б.

Або якби хтось поставив перед вами полотно, дав фарби і вклав у руку пензеля, чи ризикнули б ви зобразити на полотні ідеальний образ? Ви скоріш за все сказали б: «Я не скульптор» або «Я не художник. У мене нічого не вийде».

І все ж таки кожен з нас в цю саму мить витісує душу—свою душу. Чи вийде або щось потворне або щось прекрасне?

Вирішувати вам. Ніхто, крім вас, не висіче її. Батьки можуть наставляти і вчителі можуть пропонувати, але кожен з вас, молоді чоловіки і молоді жінки, несе відповідальність за те, щоб висікти власний характер».

Президент Маккей описував, що станеться, якщо висікати праведний характер: «Якщо ваш характер бездоганний, що б не подумали про вас інші або як би не звинувачували, ви можете високо тримати голову, відчувати в серці легкість і безстрашно постати перед світом, бо ви самі знаєте, що ваша душа незаплямована»³.

Учення Девіда О. Маккея

Ми повинні прагнути наслідувати неперевершений приклад Спасителя.

У світі жила лише одна людина з ідеальним характером— незрівнянний Ісус з Назарета, Син Бога, Викупитель світу. Жодна людина не може зробити кращого вчинку, ніж прийняти Христа як Взірця та найвірнішого Провідника⁴.

Якщо ми хочемо пізнати ідеали життя, щоб жити так з ближніми, то можемо знайти довершений приклад цього в житті Ісуса. Чого б не стосувалися наші благородні бажання, високі прагнення, наші ідеали на будь-якій стадії життя, ми можемо звернутися до Христа й побачити довершеність...

Ці чесноти, що разом можуть зробити особистість ідеальною,—істина, справедливість, мудрість, доброта і самоконтроль. Кожна Його думка, кожне слово і кожен вчинок не суперечать небесному закону, а, отже, істині. Канал спілкування між Ним і Батьком був завжди вільний, аби він завжди знав істину, яка передається через одкровення.

Його ідеальне правосуддя підсумовується його запрошенням: «Робіть людям те, що хотіли б, щоб вони робили вам». (Див. Матвій 7:12). Його мудрість була настільки всеосяжною і глибокою, що охоплювала дороги людські та цілі Божі... Кожен вчинок з Його короткого, але насиченого життя був проявом доброзичливості, що розуміється як милосердя і любов. Його самоконтроль, проявлений і в подоланні бажань та захоплень, і в Його гідності й самовладанні, коли встав перед катами, був ідеальним—він був божественним⁵.

Є картини, на які мені завжди подобається дивитися. Першою з них є картина Христа перед Пилатом, коли римський намісник каже обуреній юрбі: «Оце Чоловік!» (Іван 19:5). Сказавши це, він показав на Ісуса, увінчаного тернями й зодягненого у багряницю. Він показав на Того, над ким натовп сміявся, кого засуджував як злочинця і богохульника, і коли він сказав: «Оце Чоловік!», він описав людину з досконалим характером, яка здолала слабкості та спокуси і яка могла сказати, як сказала Своїм друзям: «Це Я вам розповів, щоб мали ви мир... будьте відважні: Я світ переміг!» (Іван 16:33). Він—наш взірець⁶.

Ми повинні бути такими, як Ісус Христос, бо Він мав божественний характер... При всьому тому, як християни шанують Його, вони шанують Його не через те, що Він був талановитим поетом, видатним вченим, відомим першопрохідцем, визначним винахідником, природженим політиком чи великим генералом. Вони шанують Його тому, що Він був великою людиною. У плані характеру—Він був неперевершений⁷.

Щоб розвивати праведний характер, необхідно мати праведні думки.

Ваш спосіб життя, ваші схильності, сама ваша природа визначається вашими думками, зовнішнім проявом яких є ваші вчинки. Думка—це насіння вчинку⁸.

Характер виникає з глибин душі. Скажіть мені, про що ви думаєте, коли нема про що думати, і я скажу, хто ви⁹.

Такими, як ми є, нас роблять думки. Це так само, як ткач утворює квіти і образи за допомогою ниток основи та човника, тож кожна мить човник думок, рухаючись туди-сюди, формує характер і навіть його риси. Думки підносять душу до неба або тягнуть до пекла¹⁰.

На жодному з принципів життя так не наголошував Великий Учитель, як на необхідності правильного мислення. Для Нього людина була не тим, чим виглядала ззовні, і не тим, що про себе казала,— саме *думки* людини завжди визначали її як особу. Жоден учитель не підкреслював сильніше, ніж Він, істину, що «як у душі своїй людина обраховує, така є» [див. Приповіді 23:7]...

Його вчення про обов'язок людини перед собою, а також перед своїм ближнім, підкреслювали істину, що думки завжди визначають право людини на щастя або її засудження за гріх...

Чи викрили їх, чи ні, всі, хто чинять гріх, несуть покарання за гріх і нерозсудливість. Намір людини, який передує певному вчинку, накладає незгладимий відбиток на її характер. І хоча порушник закону може втішати себе, запевняючи,... що цей гріх—нічого страшного, все ж таки десь дуже глибоко у нервовій тканині він все одно закарбується як гріх, і зарубки на характері свідчитимуть проти нього в день останнього суду. Ніхто не може сховатися від своїх думок або втекти від їхніх неминучих наслідків¹¹.

Спаситель знав, що якщо розум спрямувати в праведному напрямку, якщо чинити опір нечистим думкам і намірам, тоді наслідки поганого вчинку можуть бути мінімальними. Ісус не применшує серйозності таких вчинків і не каже, що ми не будемо покарані за них, але наголошує на більшій необхідності тримати думки й розум у чистоті. Погане дерево приносить поганий плід, добре дерево приносить добрий плід. Зберігайте чистим дерево, чистими свої думки, і тоді чистими будуть плід і життя¹².

Праведний характер є результатом постійної роботи над собою та праведного мислення, наслідком тривалого плетання божественних думок. Той наближається до Христового

духу, хто ставить в центрі своїх думок Бога; і той, хто може в серці сказати: «Не Моя, а Твоя нехай станеться воля» [див. Лука 22:42], найбільше близький до Христового ідеалу¹³.

З часом «дрібниці» шліфують наш характер.

Як соломинка вказує напрямок вітру, так і дрібниці вказують на напрямок почуттів та думок людини¹⁴.

Дрібниці є частиною великих справ. Трава не виростає повністю за мить. Вона проростає і росте так тихо і повільно, що ангел не почує і, мабуть, не побачить. Дощ не ллє суцільною стіною, а падає краплями; планети не перестрибують з орбіти на орбіту, а рухаються по орбіті дюйм за дюймом, оберт за обертом. Інтелект, почуття, звичка, характер—все це формується завдяки впливу дрібниць, а в моральних цінностях і релігії саме завдяки дрібницям, дрібним вчинкам кожен з нас просувається або до вічного життя, або до вічної смерті—не стрибками, а дюйм за дюймом.

Світ повинен засвоїти величний урок—як у дрібних вчинках та виконанні життєвих обов'язків керуватися славетними принципами євангелії. Не треба думати, що дрібні та буденні речі є незначними. Зрештою, з дрібниць складається наше життя. Наше життя, наше фізичне існування підтримується непомітним биттям серця. Зупинись це маленьке серце, і життя в цьому світі припиняється. Величезне сонце є могутньою силою у всесвіті, але ми отримуємо це благословення грітиса у його променях тому, що воно доходить до нас у вигляді маленьких променів, які у сукупності наповнюють весь світ сонячним світлом. Темну ніч прикрашає мерехтіння, здається, маленьких зірок; і так само життя християнина складається з маленьких добрих вчинків, що робляться зараз, в цю мить вдома, у кворумі, в організації, в місті—де б ми не опинилися по волі життя¹⁵.

Те, якою людиною є сьогодні, багато в чому визначатиме, якою вона буде завтра. Те, якою вона була останній рік, доволі достовірно вказуватиме на курс, якого вона трималася у попередній рік. День за днем, година за годиною людиною

будує характер, що визначить у віках її місце та репутацію серед знайомих¹⁶.

**Ми розвиваємо Христовий характер,
коли проявляємо слухняність і самоконтроль.**

Характер формується суворим дотриманням принципів. Характер розвивається зсередини—так, як росте дерево, як росте все живе. Не існує нічого, чим ви можете прикрасити себе настільки, щоб стати прекрасними; [продукція] косметичних магазинів, так, але тільки зовні і зовсім ненадовго. Справжня краса, краса характеру, береться зсередини, і те, що зміцнює характер, відповідає принципам, сформульованими пророком Джозефом Смітом, а також Самим Спасителем: вірність, праведність, святість—дотримання заповідей Бога [див. *History of the Church*, 5:134–35]¹⁷.

У формуванні характеру завжди діють закони миру й щастя, саме як у зміні ландшафту визначальними є закони природи. Зусилля, самопожертва та змістовна робота є дорогою прогресу. Потурання собі і гріх псують і нищать характер. Їхніми слідами підуть тільки жаль і докори сумління¹⁸.

Самоконтроль передбачає керування й управління своїми природними бажаннями, пристрастями, схильностями й емоціями, і ніщо не зміцнює характер людини, як почуття перемоги над собою, усвідомлення того, що вона може підкорити собі бажання й емоції, а не служити їм. Для цього необхідні поміркованість, стриманість, помірність, мужність, сміливість, надія, тверезість думок, цнотливість, незалежність, толерантність, терпіння, покора, самовладання, чистота¹⁹.

Що є найвищою славою людини на цій землі стосовно її особистих досягнень? Це характер—характер, розвинутий завдяки дотриманню законів життя, відкритих через Євангелію Ісуса Христа, який прийшов, щоб ми могли мати життя і жити повніше [див. Іван 10:10]. Головною метою людини в житті не має бути здобуття золота, слави чи матеріальних речей. Не повинно нею бути спортивне молодечтво й інтелектуальний розвиток. Її метою, найбільшою в житті, повинно бути розвинення Христового характеру²⁰.

Через вплив і повчання ми можемо допомогти дітям і молоді розвинути подібний до Христового характер.

Новонароджені діти є найбільш залежними і безпорадними, і в той же час найпрекраснішими і милішими істотами на землі... Їхні душі білосніжні, мов чистий аркуш, на якому напишуться прагнення або досягнення життя»²¹.

Як дитина зростає фізично, регулярно харчуючись через певні проміжки часу, дихаючи постійно свіжим повітрям, відпочиваючи, так і її характер формується з малого, із щоденних стосунків, впливу на неї тут, факту або істини там²².

Основа характеру закладається вдома. Сім'я—це небесний інститут. Найголовніший обов'язок людини щодо своєї сім'ї—виховувати хлопчиків і дівчат, здорових тілом, жвавих розумом і, більше того, подібних до Христа за характером. Домівка є фабрикою цієї продукції²³.

Наскільки цінні для міст учителі й керівники молоді, які створюють і формують атмосферу моралі, в якій живуть люди. Квіти сяють красою і пахнуть лише якийсь час, а потім в'януть і навіки зникають; але діти, які завдяки повчанням благородних учителів пройнялися вічними принципами істини, випромінюють добрий вплив, який існуватиме вічно, як і їхні душі²⁴.

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Які основні риси характеру Спасителя? (Див. сс. 224–225). Як ми можемо і самі розвинути такі риси?
- Чому гідні думки є фундаментом для закладення подібного до Христового характеру? (Див. сс. 225–226). Як би ви прокоментували слова Президента Маккея: «Скажіть мені про що ви думаєте, коли нема про що думати, і я скажу, хто ви»? Що ми можемо робити, аби наші думки були чистими?
- Які «дрібниці» допомогли вам формувати свій характер? Як ви щодня можете ставати дедалі схожими на Христа? (Див. також УЗ 64:33).

«Найголовніший обов'язок людини щодо своєї сім'ї—виховувати хлопчиків і дівчат, здорових тілом, жвавих розумом і, більше того, подібних до Христа за характером».

- Чому слухняність евангелії Ісуса Христа є ключовим фактором у зміцненні характеру? (Див. с. 228). Як самоконтроль і служіння сприяють зміцненню? (Див. с. 228).
- Що ми, батьки і вчителі, можемо зробити, щоб допомогти молоді розвинути характер, подібний до Христового? (Див. сс. 229–230).

Відповідні уривки з Писань: Филип'янам 4:8; Мосія 4:30; 3 Нефій 27:27; УЗ 64:33; 93:11–14

Посилання

1. In Conference Report, Oct. 1926, 111.
2. In Conference Report, Apr. 1967, 84.
3. *Secrets of a Happy Life*, comp. Llewelyn R. McKay (1960), 145–146, 147.
4. In Conference Report, Oct. 1945, 132.
5. In Conference Report, Apr. 1968, 7.
6. *Gospel Ideals* (1953), 355.
7. *True to the Faith: From the Sermons and Discourses of David O. McKay*, comp. Llewelyn R. McKay (1966), 133.
8. *Treasures of Life*, comp. Clare Middlemiss (1962), 200.
9. *Pathways to Happiness*, comp. Llewelyn R. McKay (1957), 257.
10. *Secrets of a Happy Life*, 160.
11. « 'As a Man Thinketh ... , ' » *Instructor*, Sept. 1958, 257–258.
12. *Man May Know for Himself: Teachings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss (1967), 8–9.
13. In Conference Report, Oct. 1953, 10.
14. *True to the Faith*, 270.
15. *True to the Faith*, 153.
16. «Man's Soul Is as Endless as Time,» *Instructor*, Jan. 1960, 1.
17. *True to the Faith*, 95–96.
18. *True to the Faith*, 29.
19. In Conference Report, Apr. 1968, 8.
20. In Conference Report, Oct. 1926, 111.
21. «The Sunday School Looks Forward,» *Improvement Era*, Dec. 1949, 804.
22. «The Home and the Church as Factors in Character Building,» *Instructor*, Apr. 1946, 161.
23. *True to the Faith*, 107.
24. *True to the Faith*, 248.

Президент Маккей прийняв заклик Спасителя: «Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі» (Матвії 5:16).

«Нехай сяє ваше світло»

Нехай Дух Господній перебуває у ваших серцях і у ваших домах, щоб люди, побачивши світло вашої чесності, праведності й віри в Господа Ісуса Христа, прославляли нашого Небесного Батька!¹

Вступ

Президент Девід О. Маккей одержав листа від Гарольда Л. Грегорі, який на початку 50-х років служив президентом Східнонімецької місії. В ньому йшлося:

«Дорогий Президенте Маккей!

Вам буде цікаво дізнатися про те, що сталося зі мною на цьому тижні. Посеред тижня до мене завітали двоє чоловіків, років по 40, бідно одягнені. Вони сказали, що втратили віру, але при цьому не могли піти до інших відомих їм сект чи релігійних організацій. Пан Браун (як звали одного з них) переконав свого друга, пана Фешера, прийти до мене й поговорити. Він сказав пану Фешеру, що знає про нашу церкву і що ми можемо їм допомогти. Фешер два дні активно опирався, але зрештою погодився.

Пан Браун почав з того, що одного дня стояв на розі вулиць і побачив натовп із сотень людей, які кудись направлялися. Він запитав одного з тих, куди він іде, і той відповів: «Побачити пророка». Пан Браун пішов услід. То було освячення дому зборів у Берлін-Шарлоттенбурзі, а тим пророком був Брат Маккей.

Він сказав (я цитую приблизно): «Я ніколи не відчував такого духу любові й доброти, як того дня серед тих людей. А тоді пророк, високий чоловік, якому за 80, з густим сивим волоссям, піднявся і звернувся до присутніх. Я ніколи не бачив,

щоб у літньої людини було таке молоде обличчя. Коли він говорив, щось пронизувало мене. Потім, коли він направлявся до машини, я помітив, що він потискує руки членам Церкви, і хоч я не був одним з них, але я протиснувся і теж привітався з ним за руку. По тілу розлилося тепле й приємне почуття, і мене знову вразили його молоді, яскраві риси обличчя. Через мирські турботи й фінансові труднощі пам'ять про цю подію дещо стерлася, але я знав, що я повернуся і дізнаюся ще».

Пан Фешер сказав, що Браун тільки й міг що дивуватися й захоплюватися чоловіком, якого побачив. Ці двоє сиділи в моєму кабінеті й уважно слухали історію відновлення, хапаючи кожне слово. У них не було грошей і виглядали вони жалюгідно, але вони були смиренними, хоча й незадоволеними людськими церквами. Я дав їм Книгу Мормона, а вони пообіцяли прийти в неділю в приход. Я думаю, що ці чоловіки (обоє побували в полоні у росіян) були готові для сприйняття євангелії.

Нехай Господь благословить вас, брате Маккей! Ви і всі наші брати, що стоять на чолі Церкви, є яскравим прикладом всієї праведності й добра»².

Багато людей бачили у Девіді О. Маккеї те ж, що і ці двоє чоловіків—взірець справжнього учня Христа. Ходить історія про фотографа з редакції однієї з газет, який вперше побачив Президента Маккея.

«Була домовленість про те, щоб зробити фотографії, але штатний фотограф не міг прийти, отже, у відчаї, Юнайтед-Пресс послала свого фотографа—людину, яка знімала злочинців і була призвичаєна до найгіршої роботи в штаті Нью-Йорк. Він поїхав у аеропорт, пробув там дві години, а тоді, вже пізніше, повернувся з темної кімнати з безліччю фотографій. Він мав зробити тільки дві фотографії. Начальник відразу насварив його: «Якого дідька ти гаєш час і витрачаєш папір та хімікати?»

Фотограф відповів дуже коротко, говорячи, що з радістю сплатить за матеріали, і вони можуть навіть відрахувати з його платні за додатково витрачений час... Через кілька годин

віце-президент покликав його до офісу, бажаючи дізнатися, що сталося. Фотограф кримінального відділу сказав: «Коли я був маленьким, мати читала мені зі Старого завіту, і все своє життя я міркував над тим, як справді має виглядати пророк Бога. І ось сьогодні я побачив його»³.

Учення Девіда О. Маккея

**Тим, що ми кажемо, що робимо і ким є,
ми впливаємо на людей.**

Кожна людина, що живе в цьому світі, має вплив—хороший чи поганий. Питання не тільки в тому, що вона каже або що робить. Головне—ким вона є. Кожна людина, кожна особистість випромінює те, що має в собі. Кожна особистість вибирає в себе це випромінювання. Про це знав Спаситель. Коли Він наближався до людини, то відчував, що випромінює людина—чи то була самарянка з її колишнім життям, чи жінка, яку мали каменувати, або ті, хто збиралися це робити, чи то був керівник духовенства, Никодим, або один з прокажених. Він відчував, що випромінює кожна людина. І до певної міри також і ви, і я. На людей навколо впливає те, ким ми є і що ми випромінюємо.

Наші думки повинні бути чистими. Нам не слід плекати ганебні думки або низькі бажання. Якщо ми не будемо цього робити, то випромінюватимемо їх. Якщо наші думки будуть чистими, якщо ми прийматимемо і плекатимемо гідні бажання, то люди, з якими ми зустрічаємося і, особливо, з якими спілкуємося, побачать це⁴.

Наші слова і вчинки можуть мати величезний вплив на цей світ. Кожну мить ви певною мірою змінюєте життя людей по всьому світу... Тож питання не в оточенні, не в посаді; особистість—ось що впливає на інших у цьому світі. Ким би ви не були, люди відчують і впізнають це. Ви випромінюєте те, ким ви є, ви не можете цього приховати. Ви можете прикидатися, але це не справить враження на людей⁵.

Важливо ... прагнути і в житті, і через книжки товариства найкращих і найблагородніших чоловіків і жінок. [Томас]

Карлайл, видатний англійський письменник, сказав: «Від спілкування з величними людьми завжди виграєш. Ми не можемо дивитися на видатну людину і, хоч якоюсь мірою, не перейняти щось від неї. Вона є живим «фонтаном світла», біля якого добре й приємно стояти».

Якщо ви будете вивчати життя цих «фонтанів світла» у нашому світі, ви дізнаєтеся щонайменше про одну причину, з якої їхні імена потрапили в історію. Вона в тому, що кожен зробив у своєму житті щось, що зробило світ кращим. Вони не витрачали весь свій час лише на задоволення і відпочинок, добре проводячи час, але знаходили радість у тому, щоб принести радість і більше затишку в життя інших. Такі хороші справи живуть вічно, хоч світ може ніколи не дізнатися про них⁶.

Кожен хороший вчинок, кожне добре слово неодмінно по-доброму впливає на всіх. Іноді це добро може здаватися малозначущим, але як камінь, кинутий в ставок, збуджує хвилі, що колом розходяться з центру і сягають кожної частинки берегу, так і ваші вчинки, часто скромні, невідомі, негаласливі, не відзначені, несуть світло і торкаються сердець багатьох⁷.

Нехай Бог благословить вас, мої дорогі співпрацівники, вас, Генеральні авторитети, президентства колів, єпископати, кожного чина й учителя по всій землі, кожного члена Церкви. Нехай Дух Господній перебуває у ваших серцях і у ваших домах, щоб люди, побачивши світло вашої чесності, праведності й віри в Господа Ісуса Христа, прославляли нашого Небесного Батька!⁸

**Сім'ї святих останніх днів можуть
бути прикладом гармонії і любові.**

Наші домівки показують нашу сутність і проявляється це в тому, що ми говоримо і як діємо вдома... Своїм характером ви робите внесок в розбудову ідеальної домівки, контролюючи свої пристрасті, свої емоції, слідкуючи за мовою, адже все це визначатиме атмосферу у вашій сім'ї, і це бачитимуть сусіди...

Якщо ми наслідуємо приклад Спасителя, ми «випромінюємо силу, самоконтроль, любов, милосердя ... поміркованість, бажання всього найкращого для людей».

Один батько приїхав у новий будинок свого сина. Син з гордістю показував йому нову спальню, нові меблі на кухні. Коли «екскурсія» по дому завершилася, батько сказав: «Так, будинок чудовий, але я не бачу в ньому ознак Бога». Син розповідав: «Я повернувся і походив по кімнатах, і тільки тоді помітив, що ніщо не натякає на присутність в домі Викупителя і Спасителя».

Я кажу, що на нас, чоловіках у священстві, жінках Церкви, лежить більша ніж будь-коли відповідальність—зробити домівки такими, щоб вони свідчили нашим сусідам про гармонію, любов, громадський обов'язок і відданість. Нехай сусіди бачать і чують це. У домівці святого останніх днів не місце для лайки, прокльонів, вияву злості, заздрості чи ненависті. Контролюйте себе! Не кажіть цього!

Спаситель подав нам приклад—Він був завжди спокійний, завжди зважений, випромінюючи силу, яку люди, що проходили повз Нього, відчували... Нехай Бог допоможе нам проявляти силу, самоконтроль, любов, милосердя—друге ім'я любові, поміркованість, бажання всього найкращого для людей⁹.

Нехай Бог благословить вас, мої колеги. Нехай благословить ваш дім. Проявляйте віру ділами у своєму домі. Чоловіки, будьте вірними своїм дружинам, не тільки на ділі, а й у думках; жінки, будьте вірними своїм чоловікам. Діти, будьте вірними своїм батькам; не думайте, що вони старомодні у своїх віруваннях і що ви знаєте більше за них. Дівчата, слухайтеся своєї матері та її повчань. Хлопчики, будьте вірними своїм батькам, які бажають вам щастя й успіху, що здобуваються тільки життям за євангельськими принципами. Сторонні люди, дивлячись на такі сім'ї, казатимуть: «Що ж, якщо все це завдяки мормонізму, тоді він несе добро». Ви можете показати своєю вірою і щоденними вчинками, ким насправді є¹⁰.

Нехай щирі шукачі істини, які більше довіряють тому, що бачать, ніж тому, що чують, дійдуть висновку, що «мормони» доводять на прикладі своїх сімей, а також відданістю і служінню Богу, що вони вірять і знають, що Бог є їхнім Батьком¹¹.

Якщо ми живемо за вірою, наш хороший приклад зміцнить Церкву і буде світлом для світу.

Нехай Бог допоможе нам просуватися вперед,... натхненними Духом Господа, щоб кожен чоловік і кожна жінка, які мають можливість працювати в Церкві, а це означає всі, були

сповненими рішучості жити гідним і чистим життям, що перевищує силу світу та захоплення ним. Коротше кажучи, поведьмося чесно в очах всіх людей! Якщо буде можливо, наскільки це залежить від нас, живімо в мирі з усіма людьми, не відповідаючи злом на зло, не піддаючись злу, але відповідаючи добром на зло. Тоді Церква буде світлом для світу. Така її славетна доля¹².

Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла та прославляли Батька вашого, що на небі [див. Матвій 5:16; 3 Нефій 12:16]. Можливо, не існує впливовішого свідчення про істину, ніж те, коли кожен святий останніх днів має друзів поза Церквою, які довіряють йому—вірному члену Церкви Христа.

Але щоб досягти цього, ми повинні бути чесними в усьому. Якщо ми є підрядниками і домовляємося використати в будівництві такі-то й такі-то матеріали, то повинні використати саме ці матеріали. Якщо за угодою ми повинні прокласти в будинку 50 метрів системи опалення, то і прокладімо 50 метрів. Це дрібниці, правда? Але ці дрібниці, за якими про вас судитимуть чоловіки й жінки, з якими ви спілкуєтесь. Якщо ми веземо на ринок картоплю певного сорту і кажемо, що це такий-то сорт, знаймо, що контроль доведе, чи правду ми говоримо. Мене засмутило повідомлення одного торговця, який сказав, що відкрив мішки з овочами з ферми і знайшов там різний непотріб—каміння й грудки землі, підкинуті для збільшення ваги. Я не запитував у нього, до якої віри належать ті чоловіки, я не цікавився їхніми іменами, але це нечесно, жодний член Церкви Христа не може опуститися до такого шахрайства. Нехай ваше світло сяє людям. Цьому світу необхідний прапор—народ, що морально височив би як вірець чесності й порядності для всього світу¹³.

Якби ми тільки могли дотримуватися норм евангелії Ісуса Христа, майбутнє Церкви було б у безпеці. Справді, чоловіки й жінки побачать світло, що не приховане посудиною, але поставлене на горі, і вони потягнуться до нього, і будуть шукати істину в наших вчинках і ділах, а також в проявах нашої доброчесності й цілісності, а не в тому, що ми кажемо¹⁴.

Будьмо прикладом гармонії та миру для світу! Доводьмо, що всі ми єдині в Христі, чи живемо в Африці, Південній Америці, Новій Зеландії або Австралії. У нас на горизонті одна мета—проголосити світові, що євангелію Ісуса Христа було відновлено в повноті і що ця євангелія Ісуса Христа є єдиним планом, даним людині, за яким до міст і до народів нарешті може прийти мир¹⁵.

Нехай до серця кожного і до кожної домівки прийде істинний Дух Христа, нашого Викупителя, реальність якого і натхненний вплив якого є справжніми—я знаю це.

Євангелія—наш якір. Ми знаємо, що за цим стоїть. Якщо ми житимемо за нею, відчуватимемо її і своїм життям свідчитимемо про неї світові, то сприятимемо її поширенню і укріпленню. Добре відгукуйтеся про неї, про священство, про авторитетів; нехай наше життя світиться дотриманням норм євангелії!¹⁶

Рекомендації для вивчення і обговорення

- Чому необхідно пам'ятати, що «наші слова і вчинки можуть мати величезний вплив на цей світ»? (Див. сс. 235–236). Чи бачили ви, щоб незначні праведні вчинки мали значний вплив?
- Як наші думки і вчинки впливають на те, що ми випромінюємо іншим?
- Що ми можемо робити в подружньому та сімейному житті, щоб доводити, що ми є учнями Христа? (Див. сс. 236–238).
- Назвіть людей, чий приклад подіяв на вас. Чому ці люди змогли вплинути на ваше життя?
- Як ваш приклад може привести до позитивних змін вдома, на роботі, позначитися на громаді? (Див. сс. 238–239). Що ви можете зробити сьогодні, щоб випромінювати світло Христа?
- Чому приклад є важливою складовою місіонерської роботи? Чи були ви свідком того, як гідний приклад святого останніх днів спонукав інших людей більше дізнатися про Церкву?

Відповідні уривки з Писань: Матвій 5:14–16; Алма 5:14; 17:11; 3 Нефій 12:14–16; 18:16, 24

Посилання

1. In Conference Report, Apr. 1953, 138.
2. Quoted in *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, rev. ed. (1976), 109–110.
3. Arch L. Madsen, quoted in «Memories of a Prophet,» *Improvement Era*, Feb. 1970, 72.
4. In Conference Report, Apr. 1963, 129.
5. «Talk by President David O. McKay Given to the North British Mission 1 March 1961,» Family and Church History Department Archives, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 3.
6. *Ancient Apostles* (1918), 2–3.
7. In Conference Report, Apr. 1953, 137.
8. In Conference Report, Apr. 1953, 138.
9. In Conference Report, Apr. 1963, 129–130; paragraphing altered.
10. In Conference Report, Oct. 1967, 152.
11. In Conference Report, Oct. 1922, 78.
12. In Conference Report, Apr. 1912, 57.
13. In Conference Report, Oct. 1910, 48–49; paragraphing altered.
14. In Conference Report, Apr. 1968, 94.
15. *Cherished Experiences*, 189.
16. In Conference Report, Oct. 1967, 149.

Перелік ілюстрацій

- Обкладинка: *Портрет Девіда О. Маккея*, художник Еверетт Кларк Торп.
- С. 2: *Образ Христа*, художник Генріх Гофманн. Фото © С. Гаррісон Конрой.
- С. 64: *“Погляньте на руки Мої та на ноги Мої”*, художник Гаррі Андерсон.
- С. 84: *“Відійди, сатано!”*, художник Карл Блох. Національний історичний музей у Фредеріксборзі, Гіллерод.
- С. 94: *Перше видіння*, Гері Кешп. © 1998 Гері Кешп.
- С. 100: *Пророк Господа*, художник Девід Ліндслі. © 2000 Девід Ліндслі.
- С. 176: *Петро відрікається*, художник Карл Блох. Національний історичний музей у Фредеріксборзі, Гіллерод.
- С. 181: *Дві тисячі юних воїнів*, художник Арнольд Фріберг.
- С. 212: *Христос покликає Петра й Андрія*, художник Гаррі Андерсон.
- С. 217: *Останній суд*, художник Джон Скотт.
- С. 222: *Христос і діти*, художник Дел Парсон.
- С. 237: *Жінка доторкується до краю Спасителевого одягу*, художник Джудіт Мер. © 1995 Judith Mehr.

Алфавітний покажчик

А

Батьки

- вдячність Девіда О. Маккея за б., xvi
- обов'язок б. вчити дітей благоговінню 33, 164–165
- обов'язок б. піклуватися про дітей і вести їх, 160–166
- повинні вчити дітей молитися, 78–81

Батько

- вдячність Девіда О. Маккея за б., 159
- обов'язок б. піклуватися про дітей і направляти їх, 160–166
- повинні вчити дітей молитися, 78–81
- приклад Девіда О. Маккея для б., 159

Благоговіння

- визначення б., 32–33
- навчати дітей б., 33, 35, 164–165
- необхідне під час молитви, 77
- необхідне під час причастя, 36–39
- у церковних класних кімнатах, 199–200

Благословення священства,

- зцілення Девіда О. Маккея завдяки б. с., 118–119

Бог Батько, особистісна Істота, яка чує наші молитви, 76–77

В

Вдячність, зростає завдяки молінню, 81

Велич, справжня в. досягається життям за вченнями Ісуса, 7–8

Випробування, можуть бути подолані з мужністю, 182

Віра

- дає нам мужність, 179
- необхідна у підготовці до викладання, 198–199
- необхідна під час молитви, 77
- приводить до покаяння і хрищення, 208–209
- фундаментальний принцип Церкви, 204–206

Вічний шлюб

- благословення в. ш., 144–145
- вимагає тривалого залицання, роботи над собою й зобов'язання, 155–156
- завіт приносить благословення, 151–152
- запечатує подружні пари і сім'ї, 130–132, 135
- захист в. ш. від загроз, 153–155
- навчання молоді про в. ш., 140–141
- підготовка до в. ш., 140–145
- святість в. ш., xxviii–xxix

Воля. *Див.* Свобода

Воскресіння

Ісуса Христа, 64–68
свідчення про в. приносить
душевний спокій, 63–64,
69–70

Г

Грант, Гебер Дж.

дає Девіду О. Маккею благо-
словення, 118–119
покликає Девіда О. Маккея
служити в Першому
Президентстві, xxiv

Д

Десятина, приклад, поданий
батьком Девіда О. Маккея, xvi

Дім

важливість праведності в д.,
xxviii
має бути місцем єдності, 45–46
праведність в д., приклад сві-
тові, 236–238

Діти

навчати д. благоговінню і
слухняності, 33, 35, 164–165
навчати д. молитися, 78–81
погляд Девіда О. Маккея на д.,
xxii
формування характеру д.,
229–230

Домашнє вчителювання, обов'я-
зок священства, 125–126

Допоміжні організації, мета,
25–26

Думки

визначають вчинки, 91
формують характер, 225–226

Дух. *Див.* Святий Дух

Духовність

вимагає самоконтролю і спіл-
кування з Богом, 18–20
збільшується завдяки благого-
вінню й розмірковуванню,
32–34
повинна розвиватися всупереч
тілесній природі, 14–20

Е

Егоїзм, призводить до розколу,
44

Елогим. *Див.* Бог Батько

Є

Єдність

вдома, 45–46
вимагається Господом, 43–44
приклад Президента Маккея і
його радників, 41–43
руйнується певним настроєм і
вчинками, 44–45
у Церкві, 46–49

Ж

Життя, мета, 16–18

З

Заздрість, призводить до роз-
колу, 44

Залицяння. *Див.* Побачення

Злослів'я призводить до розко-
лу, 44–45

І

Ісус Христос

благословення від життя за
Його вченнями, 7–8

віра в І. Х., фундаментальний принцип Церкви, 204–206
 воскресіння І. Х., 64–68
 Вчитель вчителів, 200–201
 застосовність Його вчень, 6
 мужність, проявлена І. Х., 178–179
 приклад того, як треба жити, 3–5
 приклад того, як треба опиратися спокусі, 88–90
 приклад того, як треба служити людям, 189–190
 Світло для людства, 2–3
 характер І. Х., 4, 224–225

К

Кворуми священства
 джерело сили священства, 120–121
 мета, 25–26
 Кеннон, Х'ю Дж., супроводжував Девіда О. Маккея під час усесвітньої подорожі, ххii–ххiii, 1, 75–76
 Кларк, Дж. Рубен, взірець смирення і єдності, 41–43

Л

Лі, Гарольд Б., данина Президенту Маккею, ххix
 Любов
 вічна природа л., 130–132
 зміцнюється завдяки завіту вічного шлюбу, 151–152

М

Маккей, Девід Лоуренс (син), данина Девіду О. Маккею як батьку, 159

Маккей, Девід О.
 бачить у видінні Спасителя, 1–2
 в молодості, хvi–хvii
 вдячність за своїх батьків, 159
 взірець принципу “нехай ваше світло світить”, 233–234
 висвячений в апостоли, ххii
 всесвітня річна подорож з відвіданням підрозділів Церкви, ххii–ххiii
 демонструє слухняність Слову мудрості, 107
 досвід викладача, хix–ххii
 здобуває освіту, хvii–хviii
 знайомиться з Еммою Рей Ріс, хviii–хix
 зразковий батько, 159
 зцілений завдяки благословенням священства, 118–119
 народження і роки дитинства, хiv–хvi
 отримує патріарше благословення, хvii
 підтриманий в Першому Президентстві, ххiv–ххv
 прагнення отримати свідчення, 169–170
 президент місії в Європі, ххiii–ххiv
 робить пропозицію Еммі Рей Ріс, 139–140
 служить на місії у Великобританії, хviii–хix
 служить Президентом Церкви, ххv–ххix
 смерть, ххix
 стосунки з дружиною, 149–150
 характер, 223
 храми, освячені ним, ххvii

- Маккей, Девід старший (батько)
приймає покликання на місію
до Шотландії, xv
приклад і джерело навчання
для Девіда О. Маккея, xvi, 159
свідчення Джозефа Сміта,
95–96
сім'я М. приєднується до
Церкви в Шотландії, xv
- Маккей, Дженет Еванс (мати)
приклад і джерело навчання
для Девіда О. Маккея, xv
сім'я М. приєднується до
Церкви в Уельсі, xiv
цінує освіту своїх дітей, xviii
- Маккей, Емма Рей Рігс (дружина)
знайомиться з Девідом О.
Маккеєм, xviii–xix
стосунки з чоловіком, Девідом
О. Маккеєм, 149–150
- Маккей, Роберт (син), данина
характеру Девіда О. Маккея,
223
- Маккей, Ройл, (син), його
смерть в дитинстві, 63–64
- Макмеррін, Джейм Л., радник
Девіда О. Маккея говорить
про опір спокусі, 85–86
- Матері
вдячність Девіда О. Маккея м.,
xv–xvi, 159
обов'язок м.—навчати дітей
молитися, 78–81
обов'язок м.—підкуватися про
дітей і вести їх, 160–166
- Місіонери, м. повного дня по-
винні бути гідними служити,
58–60
- Місіонерська робота
благословення м. р., 61–62
- вдячність за м. р., 53
є обов'язком членів Церкви,
53–58
робота Президента Маккея над
покращенням м. р., xxv–xxvi
сила прикладу в м. р., 56–58
- Молитва
благословення м., 81–82
вимагає віри, зусилля і сми-
рення, 77–78
вчити дітей м., 78–81
необхідна в підготовці до
навчання, 198–199
принесла заспокоєння Девід
О. Маккею в дитинстві, 31
сила м. в подоланні випробу-
вання, 75–76
- Мужність
дає подолати випробування,
182
є плодом віри і надії, 179
історія про юнака, переказана
Президентом Маккеєм, 177
Ісус є досконалим взірцем м.,
178–179
м. Джозефа Сміта, 102–104
необхідна для збереження ду-
ховних цінностей, 180–182

Н

- Навчання
вимагає благоговіння й поряд-
ку, 199–200
Ісус Христос—взірець н.,
200–201
можливості для н. в Церкві,
196–197
робота Девіда О. Маккея з
покращення н., xxi–xxii
- Надія, дає нам мужність, 179

Наклепи, призводять до розко-
лу, 44–45

Небесний Батько. *Див.* Бог
Батько

Недільна школа, робота Девіда
О. Маккея в Н. ш., ххі–ххіі

О

Освіта
важливість о., ххі
мета о., 180
цінність о. в очах Дженет
Еванс Маккей, хviii

П

Пекер, Бойд К., випадок під час
навчання Президента Маккея
у храмі, ххix

Перше видіння, відкрило істину
про Батька і Сина, 96–98

Побачення
батькова порада Девіду О.
Маккею, хvi
порада Президента Маккея
молоді, 143–144

Повага, невід’ємна складова
благоговіння, 32–33

Покаяння
веде до хрищення, 208–209
передбачає зміну в житті,
мисленні й діях, 206–208

Поклоніння, принципи п.,
31–39

Приклад
важливість п. у навчанні дітей,
159, 165–166
ефективне знаряддя для місіо-
нерської роботи, 56–58,
235–239

Причастя
вимагає роздумів і благоговін-
ня, 36–39
мета, 36–39

Програма благополуччя, зачат-
ки п., ххiv–ххv

Р

Рігс, Емма Рей. *Див.* Маккей,
Емма Рей Рігс

Розмірковування
необхідні під час причастя,
36–39
цінність р., 33–34

С

Самоконтроль
духовність неможлива без
с., 18–20
зміцнює характер, 228
необхідний для протистояння
спокусі, 90–92

Свідчення
Девід О. Маккей здобуває
с., 169–170
є якорем для душі, 174
найдорогоцінніша річ на світі,
170–171
приходить з Духом, якщо ми
проявляємо слухняність,
171–174

Світло, Ісус Христос є справж-
нім с., 2–3

Свобода, повинна використову-
ватися відповідально, 219–220

Свобода волі
визначає особисту відповідаль-
ність, 216–220
дар с. в. дає нам можливість
розвиватися, 214–216

- Святий Дух
дає свідчення тим, хто слухняний, 171–174
дару С. Д. передує віра, покаєння і хрищення, 209–210
провід С. Д., 209–210
- Святкування 100-річчя Юти,
участь Девіда О. Маккея в
плануванні, ххv
- Священство
визначення с., 119–120
застосування с. вимагає гідності, 122–123
обов'язки с. включають домашнє вчителювання, 125–126
сила с. проявляється в служінні людям, 124–125
- Сім'я, важливість єдності в с.,
45–46
- Слово мудрості
благословення за дотримання С. м., 112–114
дотримуватися С. м.—обов'язок членів Церкви, 112
“зло і змовники” атакують С. м., 111–112
неслухняність С. м. призводить до поганих наслідків, 109–111
пряма заповідь від Господа, 108–109
- Служіння
Господь вимагає від нас с., 186–188
Ісус Христос—взірець с., 189–190
приносить радість, 188–189
- Слухняність
зміцнює характер, 228
навчання дітей с., 164–165
- приносить свідчення Спасителя, 69–70
приносить щастя, спокій і спасіння, 218–219
- Смерть (фізична), подолання с. завдяки воскресінню, 63–70
- Смирення
необхідне для результативної молитви, 78
проявлялося Девідом О. Маккеєм все його життя, хvii, хxiv, хxix, 2
- Сміт, Джон, дає патріарше благословення Девіду О. Маккею, хvii
- Сміт, Джозеф, пророк відновив Церкву через божественне натхнення, 99–102
євангельські істини відновлені через С., 98–99
мужність С., 102–104
перше видіння С., 96–98
свідчення Девіда О. Маккея про С., 95–96
- Сміт, Джозеф Філдінг, данина Президенту Маккею, хxix
- Сміт, Джордж Альберт, покликає Девіда О. Маккея до Першого Президентства, ххv
- Спаситель. *Див.* Ісус Христос
- Спокуса
опиратися с. слухняністю й самоконтролем, 90–92
приклад Спасителя у протистоянні с., 88–90
три види с., 86–89
- Суботній день, благословення, 36

Т

Тіло, шкіня для духа, 14–16

У

Удосконалення
приклад Ісуса, 3–5
роль Церкви в заохоченні до
у., 27–28

Учителі
історія Президента Маккея
про вплив у., 195–196
повинні готувати себе через
вивчення, віру й молитву,
198–199
повинні зміцнювати характер
учнів, 229–230

Х

Характер
допомагати дітям і молоді
розвинути х., 229–230
досконалий приклад Ісуса
Христа, 224–225
зміцнюється завдяки слухня-
ності й самоконтролю,
113–114, 228
передбачає наявність правед-
них думок, 225–227
шліфується завдяки “дрібни-
цям”, 227

Храми, освячені Президентом
Маккеєм, ххvii, 129–130

Храмова робота
вимагає гідності й відданості,
134–135
дає подружнім парам і сім’ям
можливість бути запечатани-
ми на вічність, 130–132
ендаумент приводить нас до
Божого царства, 130

несе спасіння тим, хто помер
без євангелії, 132–134
обов’язок членів Церкви,
135–136

Христос. *Див.* Ісус Христос
Хрищення, мета, 208–209

Ц

Царство Бога
вимоги для входження в Ц. Б.,
203–210
роль Церкви у підготовці до
Ц. Б., 24–25

Церква
відновлена через Джозефа
Сміта, 99–102
зростання Ц. за часів служіння
Президента Маккея, ххvi–ххvii,
23–24
мета Ц., 23–29
розвиток Ц. залежить від єд-
ності її членів, 46–49

Церковні споруди, мета, 34–35

Цілісність, важлива чеснота, 5

Цнотливість
втрата ц. ставить під загрозу
шлюб, 153–154
необхідна для підготовки до
шлюбу, 141–143

Ш

Шлюб. *Див.* Вічний шлюб

Щ

Щастя
здобувається життям за вчен-
нями Ісуса, 7–8
служіння приносить щ.,
188–189

ЦЕРКВА
ІСУСА ХРИСТА
СВЯТИХ
ОСТАННІХ ДНІВ

